

Till instruktionsbokens läsare ...

Vi gratulerar till köpet av den nya husbilen. Du har köpt ett högvärdigt fordon som du kommer att ha stor glädje av.

För att underlätta en säker och enkel användning av husbilen ger Bürstner-återförsäljaren detaljerad information om alla viktiga funktioner redan vid överlåtelsen.

Sedan står den här handboken, instruktionsboken från basfordonets tillverkare och instruktionsböckerna från apparattillverkarna till förfogande vid frågor eller problem med husbilen.

Före den första färden

Läs den här handboken ordentligt; använd den inte bara för att slå upp olika saker.

Fyll i garantikorten till de fasta apparaterna och extrautrustningen och skicka in dem till apparattillverkarna. Garantikorten finns i resp. bruksanvisning. Därigenom bekräftas garantin för alla apparater.

1	Inledning	9	4.7	Bilbarnskydd	39
1.1	Allmänt	9	4.8	Pilotsäten för förarstol och passagerarstol	39
1.2	Information om miljöskydd	10	4.9	Nackstöd	40
2	Säkerhet	11	4.10	Ryggstödsinställning sittbänk (extrautrustning)	40
2.1	Brandskydd	11	4.11	Sittplatsernas placering	41
2.1.1	Undvika brandrisker	11	4.12	Plisségardin för vindrutan (delvis extrautrustning)	41
2.1.2	Brandbekämpning	11	4.13	Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren (delvis extrautrustning)	42
2.1.3	Vid brand	11	4.14	Tankning av bränsle för dieselmotor	42
2.2	Allmänt	12	5	Uppställning av husbilen	43
2.3	Trafiksäkerhet	12	5.1	Parkeringsbromsen	43
2.4	Släpvagnskörning	14	5.2	Fotsteg	43
2.5	Gasanläggning	14	5.3	Stoppklossar	43
2.5.1	Allmänna anvisningar	14	5.4	Stödben	43
2.5.2	Gasflaskor	15	5.4.1	Allmänna anvisningar	43
2.6	Elektrisk anläggning	16	5.4.2	Stödben (SAWIKO) (extrautrustning)	44
2.7	Vattensystem	16	5.4.3	Stödben (AL-KO) (extrautrustning)	44
3	Innan resan börjar	17	5.5	230 V-anslutning	45
3.1	Nycklar	17	5.6	Kylskåp	45
3.2	Fordonsregistreringen	17	5.7	Satellitsystem (extrautrustning)	46
3.3	Last	17	5.7.1	Anläggning med automatisk antennjustering	46
3.3.1	Begrepp	18	5.7.2	Anläggning med halvautomatisk antennjustering	47
3.3.2	Beräkning av last	20	5.8	Markis (extrautrustning)	48
3.3.3	Lasta fordonet på rätt sätt	21	6	Boende	49
3.3.4	Takreling och stege (delvis extrautrustning)	23	6.1	Ingångsdörr	49
3.3.5	Bakre lastutrymme/ bagageutrymme	24	6.1.1	Ingångsdörr, utsida (Hartal M1)	49
3.3.6	Cykelställ (extrautrustning)	24	6.1.2	Ingångsdörr, insida (Hartal M1)	50
3.3.7	Avtagbar lasthållare AL-KO (extrautrustning)	26	6.1.3	Ingångsdörr, utsida (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)	50
3.3.8	Lasthållare SAWIKO (extrautrustning)	27	6.1.4	Ingångsdörr, insida (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)	51
3.4	Släpvagnskörning	28	6.1.5	Fönster ingångsdörr (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)	51
3.5	Släpvagnskoppling (extrautrustning)	28	6.1.6	Veckat insektskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)	52
3.6	Fotsteg	29	6.2	Utvändiga luckor	52
3.6.1	Fristående fotsteg	29	6.2.1	Lucklås med greppkåpa	53
3.6.2	Elmanövrerat fotsteg (delvis extrautrustning)	29	6.2.2	Lucklås med tryckknapp	53
3.7	TV-apparat (extrautrustning)	31	6.2.3	Lucka för 230 V-anslutning, kvadratisk	54
3.8	Lock till diskho och slask	31	6.2.4	Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten	54
3.9	Fastsättning av lös inredning	31	6.3	Skåpluckor	55
3.10	Snökedjor (extrautrustning)	32	6.3.1	Skåpluckor med tryckknapp	55
3.11	Trafiksäkerhet	33			
4	På väg	35			
4.1	Köra husbilen	35			
4.2	Parkeringshjälp (extrautrustning)	36			
4.3	Backningskamera (extrautrustning)	37			
4.4	Körhastighet	37			
4.5	Bromsar	38			
4.6	Säkerhetsbälten	38			
4.6.1	Använda säkerhetsbälten på rätt sätt	39			

Innehållsförteckning

6.3.2	Skåpluckor med handtag och tryckknapp	55	6.13	Bygga om sittgrupperna för sänggående	84
6.3.3	Skåpluckor med läshandtag	56	6.13.1	Sittgrupp i mitten liten	86
6.4	Ljusbrytare	56	6.13.2	Sittgrupp i mitten med sängbreddning	87
6.4.1	Ingång	56	6.13.3	Sittgrupp mittemot, fram	88
6.4.2	Invändigt	56	6.13.4	Mellersta sittbänk med långsgående sittbänk	89
6.5	Spotlight	57	6.13.5	Mellersta sittbänk med långsgående sittbänk (med sängbreddning)	90
6.6	Fäste för platt bildskärm	58	6.13.6	Mellersta sittbänk med långsgående sittbänk (Van)	91
6.6.1	Fäste på pelare	59	6.13.7	L-sittbänk med långsgående sittbänk	92
6.6.2	Fäste med ledad arm	59	6.13.8	L-sittbänk med långsgående sittbänk (med sängbreddning)	93
6.6.3	Fäste i TV-skåp	60	6.13.9	L-sittbänk med långsgående sits (med extra dyna)	94
6.6.4	Fäste i TV-fack	60	6.13.10	L-sittbänk (lång) med långsgående sittbänk	95
6.7	Vädra	61	6.13.11	L-sittbänk (lång) med långsgående sittbänk (bred)	96
6.8	Fönster	61			
6.8.1	Överkantshängt fönster med vridspärrar	62	7	Gasanläggning	97
6.8.2	Överkantshängt fönster med automatik-spärrar	63	7.1	Allmänt	97
6.8.3	Mörkläggningsrullgardin och insektsnät	64	7.2	Gasflaskor	98
6.8.4	Plisségardin och insektsnät	65	7.3	Byta ut gasflaskor	99
6.8.5	Plisségardin och insektsskydd	66	7.4	Gasavstängningsventiler	100
6.8.6	Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren (delvis extrautrustning)	66	7.5	Extern gasanslutning (extrautrustning)	100
6.9	Takluckor	67	7.6	Crash-Protection-Unit-omkopplingsenhet (extrautrustning)	101
6.9.1	Heki-taklucka (mini och midi) (delvis extrautrustning)	68	7.7	DuoControl-omkopplingsenhet (extrautrustning)	103
6.9.2	Vevmanövrerad taklucka (extrautrustning)	69	7.8	Gasvarnare (extrautrustning)	104
6.9.3	Taklucka Skyroof (delvis extrautrustning)	70	8	Elektrisk anläggning	107
6.10	Bord	71	8.1	Allmänna säkerhetsanvisningar	107
6.10.1	Hängbord med tvådelat stödben	71	8.2	Begrepp	107
6.10.2	Hängbord med utbytbar bordsben	72	8.3	12 V-nät	108
6.10.3	Hängbord med utbytbar bordsben (uten bordsförlängning)	73	8.3.1	Startbatteri	108
6.10.4	Lyftbord	74	8.3.2	Bodelsbatteri	109
6.10.5	Fast bord (förlängningsbar bordsskiva)	75	8.4	EI-block (EBL 99)	111
6.10.6	Fast bord (skjutbar bordsskiva)	75	8.4.1	Batteri-brytare	112
6.11	Inställning långsgående sittbänk (extrautrustning)	75	8.4.2	Batteriväljare	112
6.12	Sängar	76	8.4.3	Batteriövervakning	112
6.12.1	Fast säng (gasfjäder)	76	8.4.4	Batteriladdning	113
6.12.2	Fast säng (justerbar huvudände)	76	8.5	Panel IT 96-2	113
6.12.3	Fast säng, elektriskt justerbar	77	8.5.1	Huvudbrytare 12 V	113
6.12.4	Våningssäng	78	8.5.2	Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym	114
6.12.5	Höjbar säng (Ixeo)	78	8.5.3	Brytare för vattenpump	115
6.12.6	Höjbar säng, elmanövrerad (extrautrustning)	80	8.5.4	Batterilarm för bodelsbatteri	115
6.12.7	Fotsteg, utdragbart	83	8.5.5	12 V-kontrollampa	116
6.12.8	Fotsteg, utfällbart	83	8.5.6	230 V-kontrollampa	116
6.12.9	Sängbreddning enkelsängar (extrautrustning)	84			

8.6	Panel IT 994	116	9.4.3	Varmvattenberedare Truma Combi D	152
8.6.1	Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym	116	9.4.4	Varmvattenberedare Alde (extrautrustning)	155
8.6.2	Batterilarm för bodelsbatteri	118	9.5	Spis	156
8.6.3	Instrument digitalur/temperatur	118	9.5.1	Gasspis	156
8.6.4	Instrument för visning av ström för laddnings-/urladdningsström, bodelsbatteriet	119	9.5.2	Gasugn (Dometic) (extrautrustning)	158
8.6.5	Huvudbrytare 12 V	119	9.5.3	Mikrovågsugn (extrautrustning)	159
8.6.6	12 V-kontrollampa	120	9.5.4	Spisfläkt (extrautrustning)	160
8.6.7	230 V-kontrollampa	120	9.6	Kylskåp	160
8.6.8	Brytare för vattenpump	120	9.6.1	Kylskåpets ventilationsgaller	160
8.7	Bränslecell (EFOY) (extrautrustning)	120	9.6.2	Drift (Dometic 7-serie, manuell tändning)	161
8.8	Solcellsanläggning (extrautrustning)	122	9.6.3	Drift (Dometic 7-serie, automatisk tändning)	162
8.9	230 V-nät	123	9.6.4	Drift (Dometic 7-serie med automatiskt energival-system och ramvärme)	164
8.9.1	230 V-anslutning	124	9.6.5	Drift (Dometic 8-serie med manuell energival-system MES)	166
8.9.2	Försörjningsledning för extern 230 V-anslutning	124	9.6.6	Drift (Dometic 8-serie med automatiskt energival-system)	168
8.10	Säkringar	125	9.6.7	Lås till kylskåpsdörr	170
8.10.1	12 V-säkringar	125	10	Sanitetssystem	173
8.10.2	230 V-säkring	129	10.1	Vattenförsörjning, allmänt	173
8.11	Uttag på utsidan (extrautrustning)	130	10.2	Vattentank	174
8.12	El-scheman	131	10.2.1	Volymer	174
8.12.1	El-scheman invändigt	131	10.2.2	Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock	174
8.12.2	El-schema utvändigt	134	10.2.3	Stänga/öppna utloppet	174
9	Fast installerade apparater	135	10.2.4	Fylla på vatten	175
9.1	Allmänt	135	10.2.5	Tappa av vatten (rätt med utlopp)	175
9.2	Värmesystem	136	10.3	Avloppstank	175
9.2.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	136	10.3.1	Tappa av avloppsvatten	176
9.2.2	Uppvärmning på rätt sätt	136	10.3.2	Uppvärmning av avloppstanken (extrautrustning)	176
9.2.3	Varmluft-värmesystem Truma Combi	137	10.4	Påfyllning av vattensystem	177
9.2.4	Varmluft-värmesystem Truma Combi D	138	10.5	Tömna vattensystemet	178
9.2.5	Varmvatten-värmesystem Alde (extrautrustning)	140	10.6	Toaletterum	179
9.2.6	Extra värmeväxlare (delvis extrautrustning)	144	10.7	Toalett	179
9.2.7	Elektrisk golvvärme (extrautrustning)	144	10.7.1	Svängbar toalett (Thetford C-200)	180
9.2.8	Motorvärme (extrautrustning)	145	10.7.2	Toalett med fast bänk (Thetford C-402)	186
9.3	Klimatanläggning (extrautrustning)	146	10.7.3	Toalett (Dometic)	190
9.3.1	Dometic	146	11	Skötsel	193
9.3.2	Telair	148	11.1	Utvändig skötsel	193
9.4	Varmvattenberedare	149	11.1.1	Allmänt	193
9.4.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	150	11.1.2	Tvätta med högtryckstvätt	193
9.4.2	Varmvattenberedare Truma Combi	150	11.1.3	Tvättning av fordonet	194
			11.1.4	Fönsterrutor av akrylglas	194
			11.1.5	Underrede	194
			11.1.6	Avloppstank	195

Innehållsförteckning

11.1.7	Fotsteg	195	13	Hjul och däck	217
11.2	Invändig skötsel	195	13.1	Allmänt	217
11.3	Vattensystem	196	13.2	Däckurval	218
11.3.1	Rengöra vattentanken	196	13.3	Beteckningar på däcken	219
11.3.2	Rengöra vattenledningar	196	13.4	Användning av däcken	219
11.3.3	Desinficera vattensystemet	197	13.5	Hjulbyte	219
11.4	Spisfläkt	198	13.5.1	Allmänna anvisningar	219
11.5	Klimatanläggning	198	13.5.2	Åtdragningsmoment	220
11.5.1	Dometic	198	13.5.3	Byta hjul	220
11.5.2	Telair	198	13.6	Reservhjulshållare (extrautrustning)	222
11.6	Vinterskötsel	199	13.7	Däcktryck	222
11.6.1	Förberedelser	199	14	Störningsorsaker	225
11.6.2	Vinterdrift	199	14.1	Bromssystem	225
11.6.3	Efter vintern	199	14.2	Elektrisk anläggning	225
11.7	Avställning	200	14.3	Bränslecell	227
11.7.1	Tillfällig avställning	200	14.4	Gasanläggning	227
11.7.2	Avställning över vintern	201	14.5	Värme/varmvattenberedare	228
11.7.3	Ildrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning	202	14.5.1	Värmesystem/varmvattenberedare Truma (gasvärme)	228
12	Underhåll	203	14.5.2	Värmesystem/varmvattenberedare Truma (dieselvärme)	229
12.1	Inspektion	203	14.5.3	Värmesystem/varmvattenberedare Alde	230
12.2	Underhållsarbeten	203	14.6	Klimatanläggning	231
12.3	Dörrar	203	14.6.1	Dometic	231
12.4	Bodelsbatteri	204	14.6.2	Telair	231
12.5	Bränslecell	204	14.7	Spis	232
12.5.1	Byt tankpatron	204	14.7.1	Gasspis/gasugn	232
12.5.2	Påfyllning av servicevätska	205	14.7.2	Mikrovågsugn	232
12.6	Varmvatten-varmesystem Alde	205	14.8	Kylskåp	232
12.6.1	Kontroll av vätskenivå	206	14.8.1	Dometic 7-serie utan AES	232
12.6.2	Påfyllning av värmevätska	206	14.8.2	Dometic 7-serie med AES	233
12.6.3	Avluftning av värmeanläggning	207	14.8.3	Dometic 8-serie med MES	234
12.7	Motorvärme	207	14.8.4	Dometic 8-serie med AES	235
12.8	Byte av glödlampor, utvändigt	207	14.9	Vattenförsörjning	236
12.8.1	Belysning front	208	14.10	Påbyggnad	237
12.8.2	Belysning bak	208	15	Extrautrustningar	239
12.8.3	Belysning sida	209	15.1	Vikter av extrautrustningar	239
12.8.4	Glödlamp typer för ytterbelysning	210	16	Tekniska data	243
12.9	Byte av glödlampor, invändigt	210	16.1	Illustration planritningar	243
12.9.1	Infälld halogenlampa	211	16.2	Längdmått tabell	249
12.9.2	Infälld halogenlampa (platt)	211	16.3	Strömförsörjning	250
12.9.3	Infälld halogenlampa	212	17	Användbara tips	253
12.9.4	Halogenspotlight (förskjutningsbar)	212	17.1	Trafikbestämmelser i utlandet	253
12.9.5	Halogenspotlight (förskjutningsbar)	213	17.2	Hjälp på Europavägarna	253
12.9.6	Klädskåpslampa	213	17.3	Hastighetsbegränsningar och tillåtna mått	255
12.9.7	Lastlampa	214	17.4	Köra med halvljus i europeiska stater	258
12.10	Reservdelar	214	17.5	Övernatta i fordonet utanför campingplatser	258
12.11	Typskylt	215			
12.12	Varnings- och hänvisningsetikett	215			

17.6	Gasförsörjningen i de europeiska länderna	260
17.7	Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna	260
17.8	Tips för en säkrare övernattnig på resan	260
17.9	Tips för vintercampare	261
17.10	Checklista	261
18	Inspektionsschema	265

Läs noga igenom instruktionsboken innan du startar din första färd!

Ha alltid instruktionsboken med i fordonet. Alla som använder fordonet ska informeras om säkerhetsanvisningarna.

► Om denna symbol ej beaktas finns risk för att personer kan skada sig.

▷ Om denna symbol ej beaktas finns risk för skador på fordonet.

▷ Denna symbol hänvisar till en rekommendation eller till någon viktig detalj.

▷ Denna symbol hänvisar till miljövårdsaspekter.

Denna instruktionsbok innehåller avsnitt, i vilka modellrelaterade utrustningar eller extrautrustningar beskrivs. Dessa avsnitt är speciellt märkta. Din fordon har kanske inte de här extrautrustningarna. Fordonets utrustning kan därför skilja sig från en del bilder och beskrivningar.

Men fordonet kan ha extrautrustning som inte beskrivs i den här instruktionsboken.

Extrautrustningarna beskrivs där en förklaring behövs.

Beakta alltså även de separata instruktionsböckerna som bifogas.

▷ Uppgifterna "höger", "vänster", "fram", "bak" refererar alltid till fordonets färdriktning.

▷ Samtliga mått och vikter är "cirka" uppgifter.

Om anvisningarna i denna instruktionsbok inte följs och en skada på fordonet uppstår som följd, gäller inte garantin.

Vi utvecklar våra fordon kontinuerligt. Därför ber vi om förståelse för att vi måste reservera oss för ändringar både avseende form, utrustning och teknik. Av innehållet i instruktionsboken eller bruksanvisningen kan kunden därför inte härleda några anspråk gentemot tillverkaren. I instruktionsboken beskrivs de utrustningsvarianter som står till förfogande den dagen som instruktionsboken trycks.

Instruktionsboken får inte, varken helt eller delvis, reproduceras, översättas eller kopieras utan skriftligt medgivande från tillverkaren.

1.1 Allmänt

Fordonets konstruktion baseras på senast kända teknik och den är tillverkad enligt de allmänna säkerhetstekniska bestämmelserna. Ändå kan personskador eller skador på fordonet uppstå, om inte säkerhetsanvisningarna i denna instruktionsbok följs.

Fordonet får endast användas i tekniskt felfritt tillstånd. Beakta instruktionsboken.

Fel eller störningar som skulle kunna påverka personers eller fordonets säkerhet ska åtgärdas omedelbart av fackpersonal. För att förhindra ytterligare skador ska användarens skadebegränsningsskyldighet iakttas vid störningar.

Fordonets gasanläggning och bromssystem får endast kontrolleras eller repareras av en auktoriserad fackverkstad.

Påbyggnaden får endast förändras om tillverkaren har godkänt det.

Fordonet är endast avsedd för att transportera personer. Resgods och tillbehör får endast medföras upp till en tekniskt tillåten totalvikt.

Kontroll- och inspektionsintervallerna som anges av tillverkaren måste följas.

1.2 Information om miljöskydd

- ▷ Respektera naturen - för inte oväsen och skräpa inte ned.
- ▷ Principiellt gäller följande: Avloppsvatten skall aldrig tömmas i rännstensbrunnar och sopor inte slängas ute i naturen.
- ▷ Avloppsvatten får endast samlas upp i avloppstanken; i nödfall kan en annan lämplig behållare användas.
- ▷ Avloppstanken och toalett-kassetten eller latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser. Beakta vid uppehåll i städer och kommuner hänvisningar för hållplatserna eller fråga efter hanteringsanläggningar.
- ▷ Avloppstanken skall tömmas så ofta som möjligt, även om den inte är helt fylld (hygien).
Avloppstanken och ev. avloppsledning skall om möjligt spolas rent med färskvatten i samband med varje tömning.
- ▷ Låt aldrig toalett-kassetten eller latrintanken bli för full. Senast när nivåindikeringen lyser skall toalett-kassetten eller latrintanken tömmas utan dröjsmål.
- ▷ Sortera avfallet från resan i glas, plåtburkar, plast och komposteringsbara sopor. Kontakta kommunen där du befinner dig för frågor gällande avfallshandlingen. Släng inte hushållsavfallet i avfallskorgarna på parkeringsplatser.
- ▷ Avfallsbehållare skall tömmas så ofta som möjligt i de härför avsedda tunnorna eller containrarna. På så sätt undviks obehaglig lukt och problematiska ansamlingar av avfall ombord.
- ▷ Låt inte bilens motor vara på i onödan när fordonet står stilla. En kall motor i tomgång släpper ut särskilt mycket skadliga ämnen. Motorns drifttemperatur uppnås snabbast när man kör.
- ▷ För toaletten bör man använda en miljövänlig och biologiskt nedbrytbar kemväska i låg dosering.
- ▷ Om man uppehåller sig en längre tid i en stad eller kommun bör man alltid uppsöka speciella platser för husbilar. Kontakta kommunen om du inte vet var en sådan plats finns.
- ▷ Lämna alltid ställplatsen i rent skick.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktiga säkerhetsanvisningar. Säkerhetsanvisningarna är till för att skydda personer och materiella tillgångar.

Hänvisningarna gäller:

- brandskydd och förhållningssätt vid bränder
- allmänt förhållningssätt vid bruk av fordonet
- fordonets trafiksäkerhet
- släpvagnskörning
- fordonets gasanläggning
- fordonets elektriska anläggning
- fordonets vattensystem

2.1 Brandskydd

2.1.1 Undvika brandrisker

- ▶ Låt aldrig barn vara ensamma i fordonet.
- ▶ Håll brännbart material på avstånd från värmekällor och spis.
- ▶ Lampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Använd aldrig separata, mobila värmekällor eller spisar.
- ▶ Endast auktoriserad fackpersonal får reparera den elektriska anläggningen, gasanläggningen eller de fast installerade apparaterna.

2.1.2 Brandbekämpning

- ▶ Ha alltid med dig en pulverbrandsläckare i fordonet. Brandsläckare måste vara godkänd, kontrollerad och finnas till hands.
- ▶ Brandsläckaren skall kontrolleras regelbundet av auktoriserad fackpersonal. Beakta respektive kontrolldatum.
- ▶ Beroende på utrustning ingår brandsläckare i leveransens omfattning.
- ▶ I närheten av spisen ska alltid en brandfilt finnas redo.

2.1.3 Vid brand

- ▶ Evakuera alla personer som uppehåller sig i fordonet.
- ▶ Frånkoppla elströmförsörjningen och skilj den från elnätet.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- ▶ Varna omgivningen och ring brandkåren.
- ▶ Bekämpa branden, helst utan risk för dig själv.

- ▷ Se efter var nödutgångarna finns och hur de används.
- ▷ Håll nödutgångarna fria.
- ▷ Följ eldsläckarens bruksanvisning.

Som nödutgång gäller alla fönster och dörrar som uppfyller följande kriterier:

- Öppning utåt eller förskjutning i horisontell riktning
- Öppningsvinkel minst 70°

- Diameter för smal öppning ska vara minst 450 mm
- Avståndet från fordonets golv ska vara max 950 mm

2.2 Allmänt

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste nytt syre ständigt tillföras. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.
- ▶ Beakta höjden på öppningen i dörren.

- ▷ Respektive instruktionsböcker/driflinstruktionsinstruktioner gäller både för de fast installerade apparaterna (värme, spis, kylskåp osv.) och för basfordonet (motor, bromsar osv.). Iakttag särskilt.
- ▷ Då tillbehör eller extrautrustningar monteras på, kan fordonets mått, vikt och även körförhållandet förändras. En del extrakomponenter ska registreras i fordonshandlingarna.
- ▷ Använd endast fälgar och däck som är godkända för fordonet. Information om fälgarnas och däckens dimensioner finns i fordonshandlingarna, du kan också fråga hos en auktoriserad återförsäljare eller serviceställen.
- ▷ Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp husvagnen.
- ▷ Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

- ▷ Stäng alla dörrar, utvändiga luckor och fönster när du lämnar fordonet.
- ▷ Ha alltid med dig varningstriangel, förbandslåda och/eller varningslykta, då dessa är föreskrivna enligt lag.
- ▷ Fordonet får endast köra på allmänna vägar när fordonets förare har ett för fordonsklassen giltigt körkort.
- ▷ Om man säljer fordonet ska all dokumentation, d.v.s fordonets instruktionsbok och instruktionsböcker till de fast installerade apparaterna överlämnas till den nya ägaren.

2.3 Trafiksäkerhet

- ▶ Innan resan påbörjas ska signal- och belysningsfunktionerna, styrningen och bromsarna kontrolleras.
- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Säkra den svängbara höjbara sängen före avfärd.
- ▶ Öppna/dra upp och säkra mörkläggningsgardinerna på vindrutan och på förar- och passagerarsidan innan körningen påbörjas.
- ▶ Ta bort TV-apparaten från hyllan och ställ den på ett säkert ställe innan körningen påbörjas.

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Innan resan påbörjas ska locken till diskho och slask tas bort och förvaras säkert i köket eller i klädskaåpet.
- ▶ Innan färd skall justerbara bord låsas.
- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara sotlarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig på de tillåtna sittplatserna (se kapitel 4). Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.
- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Säkra alltid barnen med de barnsäkerhetsutrustningar som är anpassade till respektive kroppsstorlek och vikt.
- ▶ Sätt endast in bilbarnskydd på säten med från fabrik monterade trepunktsbälten.
- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Observera fordonets totala höjd (inkluderat taklast) när du kör in under en bro eller in i en tunnel.
- ▶ På vintern måste taket befrias från is och snö innan man startar.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ Använd inte motorvärmern på bensinmackar. Explosionsrisk!
- ▶ Använd inte motorvärmern i slutna utrymmen. Kvävningrisk!

- ▷ Fördela all last jämnt i fordonet före färden (se kapitel 3).
- ▷ Tag alltid hänsyn till fordonets tekniskt tillåtna totalvikt och den tillåtna axelbelastningen när du lastar bilen eller om du t. ex. avbryter resan för att handla livsmedel och liknande (se fordonshandlingarna).
- ▷ Stäng alla skåpdörrar, toalettdörren, alla lådor och luckor innan du startar. Spärra kylskåpets dörrsäkring.
- ▷ Stäng fönster och takluckor innan körningen påbörjas.
- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Tag, före resan, bort de externa stöden och kör in stöden som är monterade på fordonet.
- ▷ Placera antennen i "viloläge" innan färden påbörjas.
- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren (se kapitel 13).
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.

2.4 Släpvganskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.

2.5 Gasanläggning

2.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får ingen apparat (t. ex. värmesystem eller kylskåp) vara igång, om de drivs med öppen låga. Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med öppen låga får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastyckregulatorn och avgasrören ska kontrolleras. Gastyckregulatorn måste bytas senast efter 10 år. Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.).
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasspisen eller gasugnen för att öka temperaturen inomhus.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastyckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastyck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.

- ▶ Kontrollera regelbundet att gasslangen på gasflaskans anslutningsstycke verkligen är tät. Gasslangen får inte ha några sprickor och inte vara porös. Låt en auktoriserad fackverkstad byta ut gasslangen senast 10 år efter tillverkningsdatum. Den som ansvarar för gasanläggningen måste se till att bytet görs.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Använd aldrig gasboxen som förvaringsutrymme, det kan komma in fukt i boxen.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gstryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

2.5.2 Gasflaskor

- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gstryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Gstryckregulatorn och gasslangen skruvas fast för hand på gasflaskorna. Inga verktyg används.
- ▶ I fordon får endast speciella gstryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gstryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (antifrost) för gstryckregulatorer användas.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 6 kg-gasflaskor. Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

2.6 Elektrisk anläggning

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Innan man börjar utföra några som helst arbeten i elanläggningen skall alla apparater och lampor fränkopplas, batteriet kopplas från och fordonet skiljas från nätet.
- ▶ Använd endast originalsäkringar med föreskrivet värde.
- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.

2.7 Vattensystem

- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet.

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktig information om vad som ska beaktas före körning och vilka åtgärder som ska vidtas före körning.

Hänvisningarna gäller:

- nycklarna
- fordonsregistreringen
- last och lastberäkning
- korrekt last av fordonet och cykelstället
- lasthållaren
- släpvagnskörning
- inkörning och utkörning av fotsteget
- förvaring av TV-apparaten
- förvaring av diskhons lock
- fastsättning av lös inredning
- användning av snökedjor

I slutet av detta kapitel hittar du en checklista, i vilken en sammanfattning av de viktigaste punkterna åter ges.

3.1 Nycklar

Till ditt fordon medföljer följande nycklar:

Två nycklar för

- tändningslåset
- förardörren och passagerardörren
- bränsletanken

Två nycklar för

- påbyggnadens ingångsdörr
- påfyllningsöppningen för dricksvatten
- utvändiga luckor

Förvara alltid en reservnyckel utanför fordonet. Anteckna respektive nyckelnummer. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller verkstad vid ev. förlust.

3.2 Fordonsregistreringen

Husbilen måste registreras. Beakta gällande bestämmelser.

Tänk på att det, trots EU-nummerplåtar, krävs speciella, nationella nummerplåtar i en del länder.

3.3 Last

- ▶ Om fordonet överbelastas och har felaktigt däcktryck kan det leda till att däcken punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ I fordonshandlingarna anges endast den tekniskt tillåtna totalvikten och vikten i körklart skick, dock inte fordonets verkliga vikt. För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.
- ▶ Anpassa hastigheten till lasten. Vid tung last blir bromssträckan längre.

- ▷ Se till att den tekniskt tillåtna totalvikten som anges i fordonshandlingarna (tillåten totalvikt) inte överskrids genom lastning.
- ▷ Inbyggda tillbehör och extrautrustning gör att man kan lasta mindre mängder.
- ▷ Observera alltid fordonets tillåtna axelbelastning som står i fordonshandlingarna.

Se till att lastens tyngdpunkt befinner sig direkt ovanför fordonsgolvet när fordonet lastas. Annars kan fordonets köregenskaper förändras.

Maximalt tillåten last

Beteckning	Belastning (kg)
Höjbar säng	200
Våningssäng	100
Taklast	200
Bakre lastutrymme och bakre bagageutrymme	200
Cykelställ	2 cyklar
	3 cyklar
Lasthållare (AL-KO)	150
Lasthållare (SAWIKO)	130

3.3.1 Begrepp

- ▷ I tekniska sammanhang används numera begreppet "massa" istället för "vikt". I vanligt språkbruk används dock fortfarande oftast ordet "vikt". För att texten ska bli lättare att läsa används begreppet "massa" endast i fasta, vedertagna formuleringar i efterföljande avsnitt.
- ▷ Alla uppgifter enligt EU-standard DIN EN 1646-2.

Tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd

Den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd är den vikt som fordonet aldrig får överskrida.

I den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd ingår **fordonets vikt i körklart tillstånd** och **lasten**.

Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Tillåten vikt

Den tillåtna vikten är den vikt som tillverkaren angav då fordonet tilldelades trafik tillstånd. Den tillåtna vikten får aldrig överskrida den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd.

Vikt i körklart tillstånd

Vikten i körklart tillstånd är vikten på det körklara standardfordonet.

Lasten i körklart tillstånd är sammansatt enligt följande:

- Tjänstevikt (det tomma fordonets vikt) med seriemässig standardutrustning från fabrik
- Förarens vikt
- Standardutrustningens vikt

Till tjänstevikten räknas påfyllda smörjmedel, olja och kylvätska, fordonsverktyg, reservhjulet och en till 90 % påfylld bränsletank.

Förarens vikt beräknas alltid vara 75 kg, oberoende av hur mycket föraren verkligen väger.

Standardutrustningen är all utrustning och all vätska som krävs för att fordonet ska kunna användas ändamålsenligt och säkert. I standardutrustningens vikt ingår:

- Ett till 90 % påfylld vattensystem (vattentank och ledningar)
- Till 90 % fyllda gasflaskor
- Påfyllt värmesystem
- Försörjningsledningarna till 230 V-försörjningen
- Fyllt toalettspolningssystem
- Insatsmodul för extrabatteri, om det finns möjlighet att använda extrabatteri

Avloppstanken och latrintanken är tomma.

Exempel på beräkning av standardutrustning

Vattentank med 120 l	120 kg
Gasflaskor (2 x 11 kg _{gas} + 2 x 14 kg _{flaska})	+ 50 kg
Varmvattenberedare med 12 l	+ 12 kg
230 V-försörjningsledning	+ 4 kg
Insatsmodul extrabatteri	+ 20 kg
Summa	= 206 kg

Fordonets vikt i körklart skick anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Last Lasten är sammansatt enligt följande:

- Konventionell belastning
- Extrautrustningar
- Personlig utrustning

- ▷ Fordonets last kan ökas genom att vikten i körklart tillstånd minskas. För detta ändamål är det till exempel tillåtet att tömma vätskebehållarna eller ta ut gasflaskorna.

De olika delarna av lasten förklaras i nedanstående text.

Konventionell belastning

Den konventionella belastningen är den vikt som tillverkaren har beräknat för passagerarna.

Konventionell belastning innebär: För varje sittplats som är inplanerad av tillverkaren beräknas 75 kg, oberoende av hur mycket passagerarna verkligen väger. Förarens vikt ingår redan i fordonets vikt i körklart tillstånd och får **inte** räknas med här.

Antalet sittplatser anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Extrautrustningar

Tillbehörsutrustningen består av tillbehör och extrautrustningar. Extrautrustning är till exempel:

- Släpvagnskoppling
- Takreling
- Markis
- Cykelställ eller motorcykelhållare
- Satellitsystem
- Mikrovågsugn

Viktuppgifterna till extrautrustningarna finns i kapitel 15, eller erhålls från resp. tillverkare.

Personlig utrustning Den personliga utrustningen är alla föremål som medförs i fordonet, och som inte ingår i den konventionella belastningen eller extrautrustningen. Till den personliga utrustningen räknas t. ex:

- Livsmedel
- Hushållsartiklar
- TV-apparat
- Radio
- Kläder
- Sängkläder
- Leksaker
- Böcker
- Hygienartiklar

Till personlig utrustning hör dessutom nedanstående, oberoende av var de befinner sig i fordonet:

- Husdjur
- Cyklar
- Båtar
- Surfbrädor
- Sportartiklar

För den personliga utrustningen måste tillverkaren enligt gällande bestämmelser utgå från minst en vikt, som beräknas enligt följande formel:

Formel Minsta vikten M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Förklaring N = max. antal personer enligt tillverkarens uppgifter inklusive föraren
 L = fordonets totala längd i meter

3.3.2 Beräkning av last

- ▶ Lasten beräknas från fabrik till en viss del utgående från fasta medelvikt. Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet får, av säkerhetsskäl, aldrig överskridas.
- ▶ I fordonshandlingarna anges endast den tekniskt tillåtna totalvikten och vikten i körklart skick, dock inte fordonets verkliga vikt. För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.

Lasten (se avsnitt 3.3.1) är här viktskillnaden mellan

- tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd och
- fordonets vikt i körklart tillstånd.

Exempel på beräkning av lasten

	Vikt i kg	Beräkna
Tekniskt tillåten totalvikt enligt fordonshandlingarna	3500	
Fordonets vikt i körklart tillstånd inklusive standardutrustning enligt fordonshandlingarna	- 3070	
Ger tillåten last	430	
Konventionell belastning, t. ex. 3 personer à 75 kg	- 225	
Extrautrustningar	- 40	
Resulterar i personlig utrustning	= 165	

Beräkningen av lasten utgående från differensen mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den av tillverkaren angivna vikten i körklart tillstånd är endast ett teoretiskt värde.

Den verkliga lasten kan endast beräknas om fordonet vägs på en godkänd, allmän våg med fyllda tankar (bränsle och vatten), fyllda gasflaskor och komplett extrautrustning.

Gå till väga enligt följande för detta:

- Kör först upp med fordonets framhjul på vågen och väg den.
- Kör sedan upp med fordonets bakhjul på vågen och väg den.

De olika värdena anger de aktuella axellasterna. Dessa värden är viktiga för rätt lastning av fordonet (se avsnitt 3.3.3). Summan av värdena anger fordonets aktuella vikt.

Skillnaden mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den vägda fordonsvikten anger den verkliga lasten.

Utgående från detta kan man beräkna hur mycket som blir över den personliga utrustningen:

- Ta reda på vikten på alla passagerare och dra av denna summa från värdet för den verkliga lasten.

Det resulterande värdet anger vikten på den personliga utrustning som kan lastas i fordonet.

3.3.3 Lasta fordonet på rätt sätt

- ▶ Av säkerhetsskäl får den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.
- ▶ Fördela lasten jämnt på fordonets högra och vänstra sida.
- ▶ Fördela lasten jämnt på båda axlarna. Beakta axellasterna som anges i fordonshandlingarna. Beakta dessutom däckens tillåtna lastkapacitet (se kapitel 13).
- ▶ Tung last bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{1}{2} \frac{L}{l}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Surra fast alla föremål så att de inte kan glida iväg.

- ▶ Lasta tunga föremål (förtält, konserver o. dyl.) i närheten av axlarna. För förvaring av tunga föremål ägnar sig lågt placerade förvaringsutrymmen bäst, som har dörrar som inte kan öppnas i färdriktningen.
- ▶ Stapla lättare föremål (t. ex. kläder) i takförvaringsskåpen.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.

Stora förvaringsutrymmen har plats även för tyngre föremål (t. ex. skoter). Bakaxelns axellast kan då överskridas.

Axlarna får dock aldrig överbelastas. Det är därför viktigt att beakta avståndet till axlarna när man lastar fordonet.

För att fördela lasten rätt behöver du en våg, ett måttband, en miniräknare och lite tid.

Med två enkla formler kan man beräkna hur lastens vikt inverkar på axlarna:

Formler

$A \times G : R = \text{last på bakaxeln}$

$\text{Last på bakaxeln} - G = \text{last på framaxeln}$

Förklaring

A = avstånd mellan lastutrymmet och framaxeln i cm

G = lastens vikt i lastutrymmet i kg

R = fordonets axelavstånd (avståndet mellan axlarna) i cm

- ▷ Mät avstånden utanför fordonet, vågrätt från mitten av framhjulet till mitten av lastutrymmet eller till mitten av bakhjulet.

Beräkna axellasten:

- Multiplicera avståndet mellan lastutrymmet och framaxeln (A) med lastens vikt i lastutrymmet (G) och dela resultatet med axelavståndet (R). Man får då fram den vikt med vilken lasten i lastutrymmet belastar bakaxeln. Anteckna denna vikt och lastutrymmet.
- I det andra steget dras vikten i lastutrymmet (G) av från den ovan beräknade vikten. Om man får ett **positivt** värde (exempel 1) betyder det att framaxeln **avlastas** motsvarande detta värde. Om värdet är **negativt** (exempel 2) betyder detta att framaxeln **belastas**. Anteckna även detta värde.
- Beräkna alla lastutrymmen i fordonet på samma sätt.
- I det sista steget ska man räkna till alla beräknade vikter för bakaxelns last och sedan räkna till eller dra bort alla beräknade vikter för framaxelns last. Hur bakaxelns och framaxelns last beräknas beskrivs i avsnitt 3.3.2.

Om det beräknade värdet överskrider max. tillåten axellast måste lasten lastas om.

Om framaxeln avlastas för mycket försämras däckens vidhäftning på vägytan (traktion), detta gäller särskilt för framhjulsdrivna fordon. Lasta om lasten även i detta fall.

Beräkningsexempel

		Exempel 1	Exempel 2
Avstånd till framaxeln	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vikt i lastutrymmet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Fordonets axelavstånd	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning av bakaxeln (lägg till till axellasten)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vikt i lastutrymmet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning av framaxeln (dra bort från axellasten)		38,5 (kg)	
Belastning av framaxeln (lägg till till axellasten)			-11,5 (kg)

3.3.4 Takreling och stega (delvis extrautrustning)

- ▶ Gå endast upp på taket om det finns en monterad takreling. Stig endast upp på taket via en stega.
- ▶ Var försiktig när du klättrar upp på stegen. Halkrisk om det är fukt eller is på stegen.
- ▶ Var försiktig när du skall upp på taket. Om taket är fuktigt eller om det är is på taket kan lasten glida fram och tillbaka.
- ▶ Överbelasta inte taket. Köregenskaperna och bromsegenskaperna försämras genom större taklast.

- ▷ Om fordonet har en takreling kan lasthållaren för "taklasten" monteras på takrelingen (t. ex. för surfbräda, gummibåt eller lätta kanoter). Speciella hållarsystem kan erhållas som tillbehör. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.
- ▷ Den max. takbelastningen är 200 kg.
- ▷ Maximal punktbelastning är 90 kg/100 cm².
- ▷ Täck över hela det område som ska beträdas innan du går upp på taket. Använd material med slät eller mjuk yta, t. ex. en tjock styroporplatta.
- ▷ Taklasterna ska surras fast ordentligt med spännremmar. Använd inga gummiexpandrar.
- ▷ Observera fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke.
- ▷ Sätt upp en lapp med höjduppgiften väl synligt i förarhyttan. Då behöver man inte tveka vid broar o. dyl.

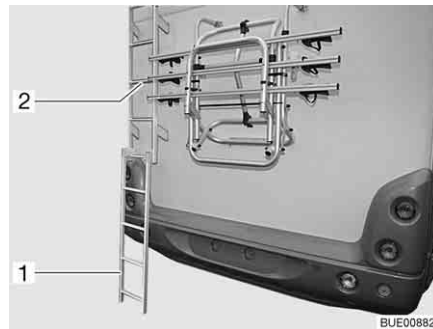

Bild 1 Bakre stegen

Gå upp på taket (bakre stegen):

- Haka fast den nedre delen på stegen (Bild 1,1) på den delen av stegen (Bild 1,2) som sitter fast på baksidan och ställ ned den på marken.
- Klättra försiktigt upp på stegen.

Gå upp på taket (teleskopstegen):

- Ställ försiktigt upp teleskopstegen (extrautrustning) mot fordonets vägg.
- Klättra försiktigt upp på stegen.

3.3.5 Bakre lastutrymme/bagageutrymme

- ▶ Beakta den tekniskt tillåtna axelbelastningen och den max. tillåtna totala vikten när du lastar det bakre lastutrymme/bagageutrymme.
- ▶ Den maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymme/bagageutrymme uppgår till 200 kg. Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Beakta: När det bakre lastutrymme eller (beroende på modell) det bakre bagageutrymme **belastas** maximalt, **avlastas** framaxeln genom hävstångseffekten. Köregenskaperna försämras.

- ▷ Beroende på fordonets utrustning är surringsskenor med surringsoglor monterade i det bakre lastutrymme resp. det bakre bagageutrymme. Surra alltid fast lasten i surringsoglorna. Använd spännremmar eller ev. surringssnät, använd aldrig gummiexpandrar.
- ▷ Kontrollera alltid att surringsoglorna sitter fast ordentligt i surringsskenan innan lasten surras. Om surringsoglorna inte sitter fast ordentligt i surringsskenan kan lasten förskjutas och lossna t.ex. vid snabba rattmanövrar eller plötsliga inbromsningar.
- ▷ Fördela lasten jämnt. För stor punktbelastning skadar golvbeläggningen.
- ▷ Vid transport av cyklar i bakre lastutrymme, använd fästansordningen som tillhandahålls av återförsäljaren.

3.3.6 Cykelställ (extrautrustning)

- ▶ Beakta den tillåtna axelbelastningen och den tekniskt tillåtna totalvikten när du lastar cykelstället.
- ▶ Cyklar får inte sticka ut längre än max. 40 cm mätt från bakljusens ytterkant. Det totala bredden får dock inte överstiga 2,50 m. Ställ in fästansordningarna för cyklarna i enlighet därmed. Den utstickande delen måste markeras med en röd flagga.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.
- ▶ Fäst cyklarna med medföljande remmar och kontrollera att de sitter fast ordentligt efter några kilometer.

- ▶ Stanna och kontrollera att cyklarna sitter fast ordentligt efter ca 1 mil. Upprepa sedan för säkerhets skull kontrollen varje gång du stannar.
- ▶ Använd inte cykelställ för annat bagage eller som steg.

- ▷ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▷ Totalvikten som anges av tillverkaren får inte överskridas.
- ▷ Nummerplåtarna och bakljusen får inte täckas över.
- ▷ Max. bärformåga av cykelstället är 60 kg.
- ▷ När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära fordonsväggen som möjligt.
- ▷ Det är inte tillåtet att köra med utfällt cykelställ utan cyklar.
- ▷ Kontrollera följande före varje start:
 - Är det tomta cykelstället ordentligt hopfällt?
 - Är cyklarna säkert fastlåsta på cykelstället med cykelställets remmar?

Fästa cyklar på cykelstället

När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Tyngdpunkten måste finnas sig mycket nära fordonets bakvägg. Fäst cyklarna alltid inifrån och ut.

Så här fäster man cyklar på rätt sätt på cykelstället:

- Fäll ner eller dra ut cykelstället beroende på modell.
- Den tyngsta cykeln ska vara närmast bakväggen.
- De lättare cyklarna ställs i mitten eller längst ut.
- Fäst de främre och bakre cykelhjulen med cykelställets respektive spännremmar.
- Fäst dessutom den yttersta cykeln beroende på modell av cykelställ i fästbygeln eller fästarmen samt med distansdelen.

Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära bakväggen som möjligt.

Cykelställ, nedsänkbar

- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

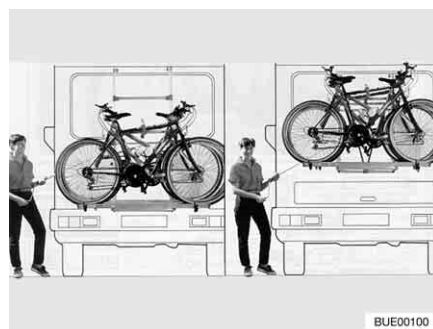

Bild 2 Cykelställ, nedsänkbar

Med cykelstället (Bild 2) kan 2 cyklar bekvämt transporteras. Det går att bygga ut det för 3 cyklar. Med ett vinschsystem kan cykelstället höjas och sänkas ca 40 cm. Tack vare det här systemet har man snabbt cyklarna i "grepphöjd".

- Lasta cyklar:*
- Sätt handveven mot cykelstället och sänk det till rätt höjd.
 - Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbbremsarna.
 - Fäst distansdelen Bike-Block på ramen på den yttre cykeln.
 - Lyft cyklarna med handveven.

Cykelställ, ej nedsänkbar

- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

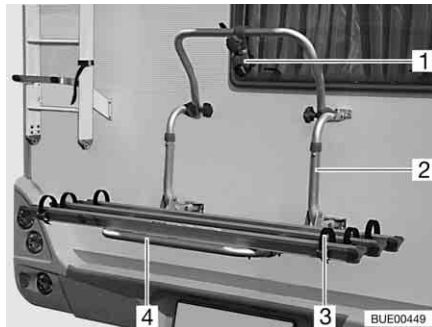

Bild 3 Cykelställ, ej nedsänkbar

Med cykelstället (Bild 3,2) kan 2 cyklar bekvämt transporteras. Det går att bygga ut det för 3 cyklar.

- Lasta cyklar:*
- Fäll ned teleskopbygel (Bild 3,4).
 - Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbbremsarna (Bild 3,3).
 - Fäst distansdelen (Bild 3,1) på ramen på den yttre cykeln.

3.3.7 Avtagbar lasthållare AL-KO (extrautrustning)

- ▶ Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Tung laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{1}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Stuva alltid lasten på ett trafiksäkert sätt och säkra den mot att falla av.
- ▶ Lasten får inte skjuta ut över fordonets max-bredd. Belysningen och registreringsskylten på lasthållaren får inte täckas av lasten.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Ett EU-driftstillstånd har utställts för lasthållaren.
- ▷ Låt er återförsäljare eller serviceställe montera lasthållaren.
- ▷ Beakta de landsspecifika föreskrifterna.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Lasthållaren gör det möjligt att ta med en last (t. ex. en motorcykel eller en moped) med en vikt på upp till 150 kg. Efter användning av lasthållaren ska den tas av.

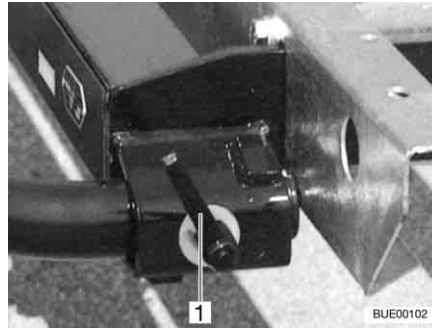

Bild 4 Snabblås

- Montering:**
- Drag åt parkeringsbromsen.
 - Sätt i hållaren till vänster och höger i fästena i ramen och säkra med ett snabblås (Bild 4,1).
 - Anslut den elektriska förbindelsen mellan lasthållare och fordon.

- Demontering:**
- Drag åt parkeringsbromsen.
 - Koppla från den elektriska förbindelsen mellan lasthållare och fordon.
 - Lås upp snabblåset (Bild 4,1) och ta av hållaren ur fästena i ramen.

3.3.8 Lasthållare SAWIKO (extrautrustning)

- ▶ Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Tung laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{L}{l}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Stuva alltid lasten på ett trafiksäkert sätt och säkra den mot att falla av.
- ▶ Lasten får inte skjuta ut över fordonets max-bredd. Belysningen och registreringsskylten på lasthållaren får inte täckas av lasten.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Ett EU-driftstillstånd har utställts för lasthållaren.
- ▷ Låt er återförsäljare eller serviceställe montera lasthållaren.
- ▷ Beakta de landsspecifika föreskrifterna.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Lasthållaren gör det möjligt att ta med en last med en vikt på upp till 130 kg. Det finns speciella överdelar för att transportera lasten. Dessa är t.ex. motorcykelhållare, cykelställ eller en transportbox. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.

3.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.
- ▶ Beakta dragfordonets tillåtna kultryck och belastning på bakaxeln. Kultrycket och belastningen på bakaxeln får inte överskridas. Respektive värden står i fordonshandlingarna och i släpvagnskopplingens handlingar.

- ▷ Släp med påskjutsbroms: Om den separata bromsen är aktiverad får släpet varken kopplas på eller kopplingen lossas.
- ▷ Släpvagnskoppling med avtagbar kulhals: Om kulhalsen är felmonterad, föreligger risk för att släpet hakas av. Beakta instruktionsboken till släpvagnskopplingen.

3.5 Släpvagnskoppling (extrautrustning)

- ▶ Beakta max kultrycket och släpvagnsvikten i fordonshandlingarna när en släpvagnskoppling ska monteras.
- ▶ Drag åt släpvagnskopplingens fästsruvar efter 1000 drifttimmar.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Montering av släpvagnskoppling måste skrivas in i fordonshandlingarna. Nödvändiga papper medlevereras till släpvagnskopplingen.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Bild 5 Släpvagnskoppling

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

3.6 Fotsteg

3.6.1 Fristående fotsteg

- ▶ Se till att fotsteget står på stabil och jämn mark. Annars kan fotsteget välta.
- ▶ Stig inte upp på fotstegets kanter. Halkrisk!
- ▶ Sätt fast fotsteget i marken, t. ex. med tältpinnar. Annars kan fotsteget förskjutas.

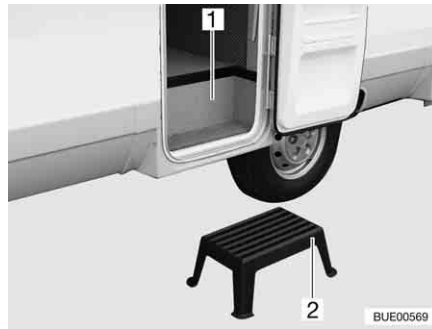

Bild 6 Fotsteg

Ett fotsteg (Bild 6,1) är integrerat vid fordonets ingång.
Ställ fotsteget (Bild 6,2) framför fordonets ingång.

3.6.2 Elmanövrerat fotsteg (delvis extrautrustning)

- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Stå inte direkt i fotstegets svängområde under inkörning och utkörning.
- ▶ Gå endast upp på fotsteget när det är helt utkört. Risk för skador!
- ▶ Lyft eller sänk aldrig personer eller last med hjälp av fotsteget.

- ▷ Beakta de olika trappstegshöjderna, se till att gå ned på stabil och jämn mark.
- ▷ Fotstegets vridlager och länkar får inte smörjas med fett eller olja (se kapitel 11).

- ▷ Knappen för manövrering av fotsteget sitter inne fordonet vid ingångsdörren.
- ▷ Om fotsteget inte är riktigt inkört och låst när tändningen slås på, lyser en röd kontrollampa på instrumentbrädan.
- ▷ Beakta varningsmärket på fotsteget.

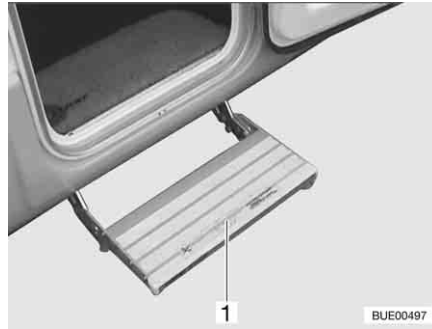

Bild 7 Fotsteg

Fordonen har ett elektriskt drivet fotsteg med ett trappsteg (Bild 7,1).

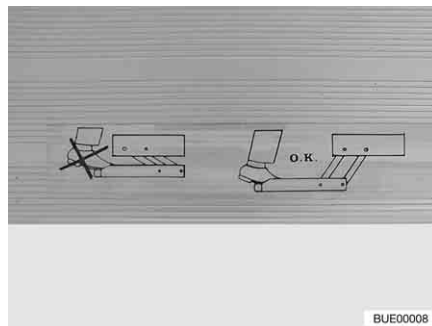

Bild 8 Varningsskylt fotsteg

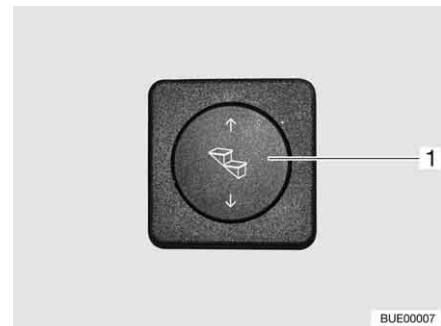

Bild 9 Manöverknapp fotsteg

Kör ut fotsteget helt. Först när fotsteget är helt utkört får man stiga upp på det (Bild 8).

- Köra ut:**
- Tryck nedtill på vippknappen (Bild 9,1) och håll den intryckt (minst 3 sekunder) tills fotsteget har körts ut helt.
- Köra in:**
- Tryck upptill på vippknappen (Bild 9,1) tills fotsteget har körts in helt.

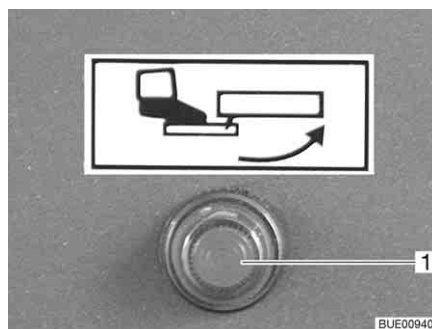

Bild 10 Kontrollampa

När tändningen är påslagen och fotsteget utskjutet, lyser en kontrollampa (Bild 10,1) på instrumentbrädan.

3.7 TV-apparat (extrautrustning)

- ▶ Ta bort TV-apparaten från hyllan och ställ den på ett säkert ställe innan körningen påbörjas.
- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall! Viloläge betyder: Antennen är riktad bakåt, den är helt nedsänkt och låst i detta läge.

- ▷ Vid risk för frost ska TV-apparaten med platt bildskärm tas ut ur fordonet.

- ▷ Ytterligare information om positionering av den platta bildskärmen, se kapitel 6.

3.8 Lock till diskho och slask

- ▶ Vid olycksfall eller vid kraftiga inbromsningar kan lösa lock på diskhon (Bild 11,1) och slasken skada passagerarna i fordonet. Innan resan påbörjas ska de lösa locken avlägsnas och förvaras säkert i köket eller i klädskalet.

Bild 11 Lock diskho

3.9 Fastsättning av lös inredning

- ▶ Vid olyckor eller kraftiga inbromsningar kan lös inredning skada passagerarna i fordonet. Sätt fast lös inredning i de avsedda hållarna eller förvara dem på ett säkert ställe i fordonet innan du kör iväg.

- ▷ Olåsta luckor och dörrar kan gå upp under körning och skada delar av inredningen. Lås alla luckor och dörrar innan du kör iväg.

Lös inredning

Lös inredning är exempelvis sängbreddningar, stegar och bordsförlängningar.

Bild 12 Sängbreddning i det bakre lastutrymmet

Bild 13 Stegen i klädskalet

Sätta fast lös inredning:

- Sätt fast den lösa inredningen (Bild 12,1 och Bild 13,1) i sina hållare och säkra den med respektive fästanordningar.
- Om det inte finns någon hållare för inredningen ska den förvaras i utrymmen som inte har dörrar som öppnas i körriktningen (t.ex. i klädskalet eller i det bakre bagageutrymmet).

Dörrar och luckor

Dörrar är exempelvis innerdörrar och skiljeväggar. Skåpluckor, se avsnitt 6.3.

Bild 14 Duschvägg

Låsa dörrar:

- Lås dörrar och sätt fast skiljeväggar (Bild 14,1) med de befintliga låsen eller fästanordningarna.

3.10 Snökedjor (extrautrustning)

- ▷ Montera endast snökedjor om avståndet mellan däck och fordonets karosseri är minst 50 mm.
 - ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.
 - ▷ Beakta snökejde-tillverkarens monteringsföreskrifter.
 - ▷ Sätt inte på snökedjor på alufälgar.
- ▷ Om fordonets drivaxel har tvillingdäck (2 däck bredvid varandra) ska snökedjorna fästas på de yttre däcken.

För användning av snökedjor gäller bestämmelserna och föreskrifterna i respektive land.

- Snökedjor ska alltid fästas på drivhjulen.
- Snökedjans spänning ska kontrolleras efter att man har kört ett par meter.

3.11 Trafiksäkerhet

- Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.

Gå igenom följande checklista innan du startar:

Basfordon

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
1	Alla fordonshandlingar finns med	
2	Däck i ordentligt skick	
3	Fordonsbelysning, broms- och backljus kontrollerat	
4	Oljenivå i motor, växellåda och servostyrning kontrollerat	
5	Frostskydd och vätska för vindrutespolaranläggningen är påfyllt	
6	Bromsarnas funktionsduglighet	
7	Kontrollera att bromsarna fungerar jämnt runtom	
8	Fordonet kör rakt fram även när man bromsar kraftigt	

Påbyggnad utsida

9	Markisen helt inrullad	
10	Taket har befriats från snö och is (på vintern)	
11	Utvändiga anslutningar fränkopplade och kablar borttagna/i förvaringsutrymme	
12	Externa stöd har tagits bort	
13	Fast monterade stödben inkörda och fastsatta	
14	Stoppklossar borttagna och på sin förvaringsplats	
15	Fotsteget i säkert läge eller indraget	
16	De utvändiga luckorna stängda och låsta	
17	Ingångsdörren stängd	
18	Fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke uppmätt och antecknad. Ha viktvärdena till hands i förarhytten	

Påbyggnad insida

19	Fönster och takluckor är stängda och låsta	
20	Förvara TV-apparaten på ett säkert sätt	
21	Den platta bildskärmen säkrad	
22	TV-antennen är indragen (om sådan finns)	
23	Lösa delar ligger säkert förvarade eller har satts fast	
24	Öppna hyllor är tomma	
25	Inga gaspatroner eller andra lättantändliga material i förtältsbelysningens taksåp	
26	Locken till diskhon och slasken säkert placerade	

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
27	Kylskåpsdörren är låst	
28	Kylskåp omställt till 12 V-drift	
29	Alla lådor och luckor är stängda	
30	Alla dörrar är låsta	
31	Den höjbara sängen är säkrad	
32	Barnstolar monterade på säten med trepunktsbälten	
33	Vridstolsspärr för förarstolen och passagerarstolen har hakat in	
34	Mörkläggningsgardinerna i förarhytten är öppna och säkrade	

Gasanläggning

35	Gasflaskorna är ordentligt fastsurrade i gasboxen	
36	Skyddskåpan sitter på gasflaskan	
37	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd, gasavstängningsventiler stängda	

Elektrisk anläggning

38	<p>Kontrollera spänningen på bodelsbatteriet och på startbatteriet (se kapitel 8). Om för låg batterispänning indikeras på panelen måste respektive batteri laddas. Beakta uppgifterna i kapitel 8</p> <p> ▷ Resan skall påbörjas med fulladdat start- och bodelsbatteri.</p>	
----	--	--

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att köra husbilen.

Hänvisningarna gäller:

- parkeringshjälpen
- backningskamera med LCD-monitor
- körhastigheten
- bromsarna
- säkerhetsbältena
- bilbarnskydd
- nackstöden inkluderade i sätena
- sittbänkens ryggstödsinställning
- sittplatsernas placering
- plisségardinerna i förarhytten
- tankningen

4.1 Köra husbilen

- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ På de sittplatser där det finns säkerhetsbälte ska dessa alltid användas under färden.
- ▶ Ta aldrig av säkerhetsbältet under färden.
- ▶ Alla personer som åker med måste sitta på fordonssätena.
- ▶ Dörrspärren får inte öppnas.
- ▶ Undvik att bromsa för kraftigt.
- ▶ Om ett navigationssystem används: ändra endast färdmålet när fordonet står still. Kör till en rastplats/parkeringsplats eller till något annat ställe, där man kan stanna säkert, för att ändra färdmålet.
- ▶ Återge inte DVD-skivor på navigationssystemets monitor under körningen.

- ▷ Kör långsamt på dåligt väglag.
- ▷ Kör extra försiktigt när du kör ombord på en färja, kör över ojämnheter eller backar. Stora fordon kan svänga ut rätt mycket i sidled när man kör i kurvor eller "fastna" nertill om läget är ofördelaktigt. Underredet, eller delar som sitter på underredet, kan skadas.

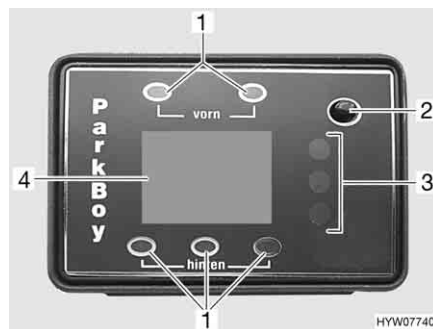

- ▷ Tillverkaren ansvarar inte för skador eller olycksfall som inträffar på grund av att dessa anvisningar inte efterföljs.
- ▷ De beskrivna säkerhetanvisningarna i kapitel 2 måste följas.
- ▷ Om en backningskamera har monterats i fordonet, slås kameran på automatiskt så fort backen läggs i.

4.2 Parkeringshjälp (extrautrustning)

- ▶ Var särskilt försiktigt när du backar fordonet. Risk olycksfall och skador.
- ▶ Parkeringshjälpen är endast en hjälpmedel och det är inte säkert att det registrerar alla hinder. Ansvaret för säkerheten ligger på föraren. Om systemet inte fungerar eller om det föreligger någon störning, övertar fordonets tillverkare inget ansvar för ev. inträffade skador i samband med detta.

- 1 Positions-LED
- 2 På/av-knapp
- 3 Avståndsvisning
- 4 Display

Bild 15 Kontrollenhet parkeringshjälp

Kort beskrivning

Parkeringshjälpen hjälper föraren att köra in och ut på parkeringsplatsen. Avståndsmätningen sker med hjälp av en ultraljud-ekolod metod. Avståndet beräknas utgående från tiden som en reflekterad ultraljudssignal behöver.

I passagerarutrymmet visas avståndet till hindret på kontrollenhetens display (Bild 15). Samtidigt ljuder en akustisk varningssignal.

- ▷ När tändningen slås på genomför parkeringshjälpen en automatisk systemtest. Då lyser alla lysdioder och segment (staplar på displayen) och en pipsignal ljuder. Om den röda lysdioden (LED) till avståndsvisningen (Bild 15,3) blinkar och en varningssignal ljuder i snabb intervall efter systemtesten, har systemet registrerat ett sensorfel. Den defekta sensorn visas på displayen (Bild 15,4).

Det går att aktivera parkeringshjälpen på två sätt:

Aktivera genom att lägga i backen:

- Slå på tändningen och starta motorn.
- Lägg i backen.
Displayen börjar lysa och "ON" visas på displayen. Parkeringshjälpen är redo för mätning.

Aktivera genom att trycka på på/av-knappen på kontrollenheten:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 15,2).
Displayen börjar lysa och "ON" visas på displayen. Parkeringshjälpen är redo för mätning.

Slå från:

- Parkeringshjälpen kan när som helst stängas av med på/av-knappen (Bild 15,2), oberoende av vilken påslagningsmetod man har valt.

Avståndsvisning

Avståndet mellan fordonet och hindret indikeras på tre sätt:

På displayen (Bild 15,4) visas avståndet i 5 cm-steg. Det avstånd som visas är alltid det minsta avståndet som uppmätts av en sensor. Vilken sensor mätvärdet kommer ifrån indikeras genom att motsvarande positions-LED (Bild 15,1) lyser.

De tre olikfärgade lysdioderna (Bild 15,3) utgör det andra indikerings sättet. När man närmar sig ett hinder signaleras detta genom att färgen växlar från grönt till gult och sedan till rött.

Förutom den optiska indikeringen ljuder en akustisk signal (tonföljd) som förändras beroende på avståndet till hindret. När avståndet till hindret blir mindre blir signalintervallen kortare och slutligen ljuder en konstant signal.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

4.3 Backningskamera (extrautrustning)

- ▷ Beroende på modell har fordonet olika monitorsystem. Backningskameran funktion är densamma för alla system.

Bild 16 Backningskamera (exempel)

Bild 17 LCD-monitor för backningskamera (exempel)

Beroende på utrustningen har en backningskamera (Bild 16,1) med LCD-monitor (Bild 17,1) monterats i fordonet.

Backningskameran och LCD-monitorn startas automatiskt när fordonsmotorn är igång eller tändningen påslagen och backen läggs i.

Backningskameran och LCD-monitorn kan även startas manuellt med en manöverknapp eller en knapp på displayen när fordonsmotorn är igång eller tändningen påslagen.

Systemet kan stängas av med en manöverknapp eller knappen "OFF" på displayen.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

4.4 Körhastighet

- ▶ Fordonet har en kraftig motor. Det står alltså tillräckliga stora reserver till förfogande vid svåra trafiksituationer. Denna höga kapacitet tillåter en hög sluthastighet och en enastående körhastighet.
- ▶ Fordonet erbjuder en stor motståndskraft mot vind. Särskild fara föreligger vid plötslig sidvind.
- ▶ Ojämn eller ensidig lastning förändrar köregenskaperna.

- ▶ På okända vägar kan svåra körförhållanden och överraskande trafiksituationer uppstå. För din egen säkerhet bör du anpassa hastigheten efter den rådande trafiksituationen och omgivningen.
- ▶ Håll gällande hastighetsbegränsningar.

4.5 Bromsar

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

- ▷ Undvik blockering av bromsarna. Vid blockerade bromsar deformeras däcken mer eller mindre starkt. Detta inverkar negativt på körkomforten. Det kan även leda till att däcken går sönder.

Före varje start

Test-bromsa före varje resa och kontrollera då:

- Fungerar bromsarna?
- Reagerar bromsarna alltid på samma sätt?
- Fortsätter fordonet rakt fram även efter en kraftig bromsning?

4.6 Säkerhetsbälten

Fordonet är i bodelen utrustad med automatiska trepunktsbälten på de sittplatser som föreskrivs i lagen. Beakta gällande, nationella bestämmelser för användning av säkerhetsbälten.

- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Se till att dina säkerhetsbälten varken tar skada på något sätt eller kläms fast. Skadade säkerhetsbälten skall bytas ut av en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Ändra inte säkerhetsbältenas fästpunkter, upprullningsautomatiken eller låsanordningarna.
- ▶ Kontrollera regelbundet att säkerhetsbältenas skruvkopplingar är ordentligt åtdragna.
- ▶ Varje enskilt säkerhetsbälte ska endast användas av **en** vuxen person.
- ▶ Fäst inte andra föremål med säkerhetsbältet samtidigt som en person använder det.
- ▶ Normala säkerhetsbälten räcker inte som skydd för personer som är mindre än 150 cm långa. I dessa fall krävs extra säkerhetssystem. Beakta respektive certifikat.
- ▶ Sätt endast in bilbarnskydd på säten med från fabrik monterade trepunktsbälten.
- ▶ Säkerhetsbälten skall bytas ut efter olycksfall.
- ▶ Under färden får stolens ryggstöd inte fällas ner för långt. Säkerhetsbältets skyddsfunktion säkerställs då inte.

4.6.1 Använda säkerhetsbälten på rätt sätt

- ▶ Bältet får inte snurras. Bältet ska sitta slätt mot kroppen.
- ▶ När man spänner fast säkerhetsbältet är det viktigt att man sitter riktigt.

Säkerhetsbältet sitter rätt om man får plats med en knuten näve mellan kroppen och säkerhetsbältet.

4.7 Bilbarnskydd

- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Sätt endast in bilbarnskydd på säten med från fabrik monterade trepunktsbälten.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Bakåtvända bilbarnskydd får inte monteras eller användas på passagerarstolen om det finns krockkudde (airbag) på passagerarsidan. Beakta varningsmärkena i fordonet.

Bilbarnskydden delas in i fem grupper:

Grupp	Kroppsvikt	Ålder (ca)
0	Till 10 kg	Upp till 9 månader
0+	Till 13 kg	Upp till 18 månader
I	9 kg till 18 kg	9 månader till 4 år
II	15 kg till 25 kg	3 år till 7 ½ år
III	22 kg till 36 kg	6 år till 12 år

4.8 Pilotsäten för förarstol och passagerarstol

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning.
- ▶ Stolarna måste vara låsta i färdriktning och får inte snurras under tiden som bilen kör.

- ▷ Dra alltid åt handbromsen innan stolarna vrids i uppställt fordon.

- ▷ Förarstolen och passagerarstolen är delar av basfordonet. Inställning av stolarna beskrivs i instruktionsboken till basfordonet.
- ▷ Sätteställningarna beror på modell och utrustning.

4.9 Nackstöd

- ▷ Nackstöden går inte att ställa in på alla modeller.

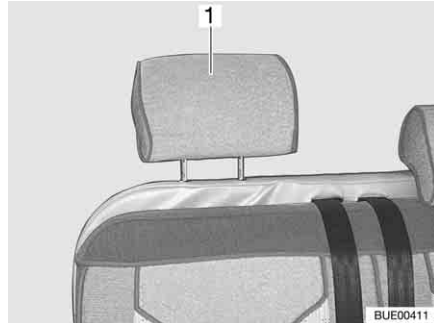

Bild 18 Nackstöd sittbänk

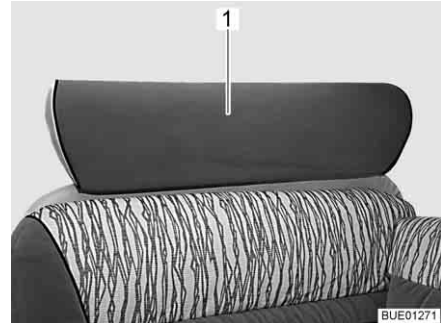

Bild 19 Nackstöd sittbänk (alternativ)

Ställ, innan du startar, in nackstöd (Bild 18,1) eller nackstöd (Bild 19,1) så att bakhuvudet har stöd ungefär i höjd med öronen. Drag upp eller tryck ned nackstödet för hand.

4.10 Ryggstödsinställning sittbänk (extrautrustning)

- ▷ När fordonet är utrustat med ryggstödsinställning kan sittbänken inte byggas om till säng.

Med ryggstödsinställningen "Travel Lounge" kan ryggstödet lutning ändras.

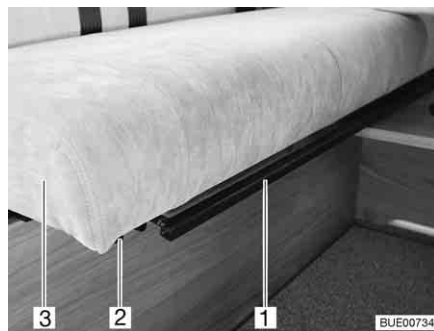

Bild 20 Sittbänkens ryggstödsinställning

- Drag bygeln (Bild 20,1) under sittytan (Bild 20,3) uppåt och håll kvar den i denna position.
- Drag försiktigt sittytan framåt på skenorna (Bild 20,2), drag till önskat läge eller till stoppläget.
- Släpp bygeln och flytta sittytan något framåt eller bakåt tills det hörs att den hakar fast.

4.11 Sittplatsernas placering

- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig i fordonet på de tillåtna sittplatserna. Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ Under körning är det förbjudet att sitta på de längsgående sittbänkarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.

Bild 21 Symbol "sittplats"

Sittplatser, som kan användas under färden har en etikett (Bild 21).

4.12 Plisségardin för vindrutan (delvis extrautrustning)

- ▶ Medan man kör ska plisségardinerna för vindrutan, förar- och passagerarfönsterna vara öppna, låsta och säkrade.

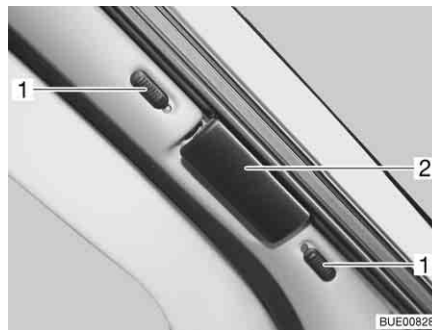

Bild 22 Plisségardin för vindrutan

- Säkra:**
- Skjut de två hälfterna av plisségardinen för vindrutan utåt så långt det går, ta tag i handtaget (Bild 22,2).
 - Skjut upp resp. ned låsknapparna (Bild 22,1). Låset är öppet när den röda punkten syns.

4.13 Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren (delvis extrautrustning)

- ▶ Medan man kör ska plisségardinerna för vindrutan, förar- och passagerarfönsterna vara öppna, låsta och säkrade.

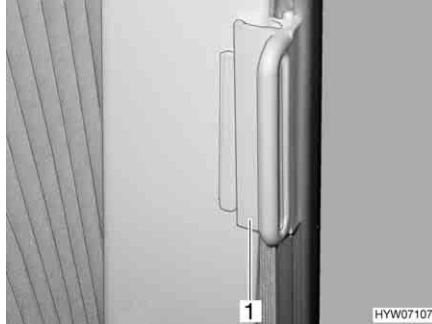

Bild 23 Lås för plisségardiner förar-/passagerarfönster

- Säkra:**
- Drag upp plisségardinerna för förar-/och passagerarfönstret, drag dem med handtaget (Bild 23,1) över kanten. Plisségardinen är säkrad.

4.14 Tankning av bränsle för dieselmotor

- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får ingen apparat (t. ex. värmesystem eller kylskåp) vara igång, om de drivs med öppen låga. Explosionsrisk!

- ▷ Bränslepåfyllningsröret är en del av basfordonet.
- ▷ Påfyllningsöppningen för bränsle är märkt med texten "Diesel".

Bränslepåfyllningsrörets placering hittar du i basfordonets instruktionsbok.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om uppställning av fordonet.

Hänvisningarna gäller:

- parkeringsbromsen
- fotsteget
- stoppklossarna
- användning av stöd
- 230 V-anslutningen
- kylskåpet
- justering av antennen
- inkörning och utkörning av markisen

- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Säkra fordonet så att den inte kan rulla iväg.
- ▷ Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Kontrollera därför regelbundet det uppställda fordonet med avseende på olika spår efter djur, på så sätt kan större skador undvikas.

5.1 Parkeringsbromsen

Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp husvagnen.

5.2 Fotsteg

- ▷ Se anvisningarna i avsnitt 3.6.

För att kunna lämna fordonet måste det elmanövrerade fotsteget vara helt utfällt. Beakta kontrollampan på instrumentbrädan.

5.3 Stoppklossar

Använd stoppklossar vid parkering av fordonet i uppförs- eller nedförsbackar.

Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

5.4 Stödben

5.4.1 Allmänna anvisningar

- ▷ Använd inte de fast monterade stöden som domkraft. Stöden har endast till uppgift att stabilisera fordonet när man har ställt upp det, det förhindrar att baxaxeln fjädrar ned.
- ▷ Se till att stöden belastats jämnt när fordonet ställs upp.
- ▷ Vrid, före färden, upp stöden till stoppläget, kör in dem helt och säkra dem.

- ▷ Om man ställer fordonet på mjuk mark som inte är stabil, ska en stor platta placeras under stöden för att förhindra att de sjunker ner i marken.
- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.

5.4.2 Stödben (SAWIKO) (extrautrustning)

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

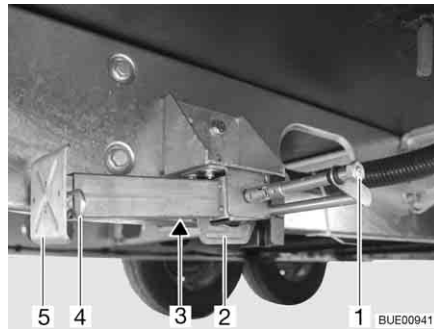

Bild 24 Stödben

Köra ut:

- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 24,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
- När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 24,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 24,5).
- Drag ut stödbensförlängningen så att det har önskad längd.
- Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
- Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.

Köra in:

- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 24,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
- När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 24,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 24,5).
- Skjut in stödbensförlängningen (Bild 24,5) helt och sätt in sprinten (Bild 24,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
- Vrid sexkanten (Bild 24,1) tills stödbenet svängs uppåt och spåret (Bild 24,2) är helt vid slutet av skåran (Bild 24,3).

- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.4.3 Stödben (AL-KO) (extrautrustning)

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

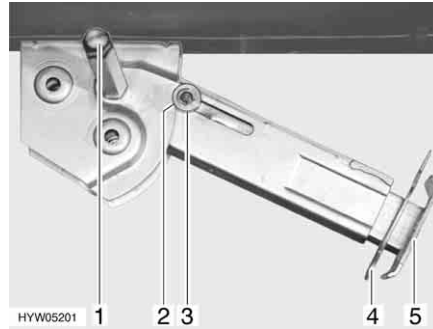

Bild 25 Stödben

- Köra ut:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 25,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
 - Drag ut sprinten (Bild 25,4) ur stödbensförlängningen (Bild 25,5).
 - Drag ut benet så att den har önskad längd.
 - Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
 - Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.
- Köra in:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 25,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
 - Drag ut sprinten (Bild 25,4) ur stödbensförlängningen (Bild 25,5).
 - Skjut in stödbensförlängningen (Bild 25,5) helt och sätt in sprinten (Bild 25,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
 - Vrid på sexkanten (Bild 25,1) med hylsnyckeln tills stödbenet har svängts upp och styrbrickan (Bild 25,3) befinner sig längst upp i skåran (Bild 25,2).
- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningarna helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.5 230 V-anlutning

Till fordonet kan man ansluta en extern 230 V-försörjning (se kapitel 8).

5.6 Kylskåp

- ▶ När kylskåpet har ställts in på 12 V förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Vid apparater med automatiskt energival fungerar automatisk drift av kylskåpet med 12 V endast när bilmotorn är igång. Ställ om kylskåpet på 230 V-drift eller gasdrift när fordonsmotorn är avstängd.

5.7 Satellitsystem (extrautrustning)

- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

- ▷ Fordonet måste stå helt still under satellitsökningen. Gå inte omkring i fordonet.
- ▷ Satellitmottagningen fungerar endast när antennen riktas direkt i riktningen mot önskad satellit, det får inte finnas några hinder i vägen.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

5.7.1 Anläggning med automatisk antennjustering

Satellitsystemet har en automatisk positionsenhet. Den automatiska positionsenheten sørjer för exakt riktning av antennen.

En digital mottagare är integrerad i den platta bildskärmen.

Satellitsystemet styrs via fjärrstyrningen.

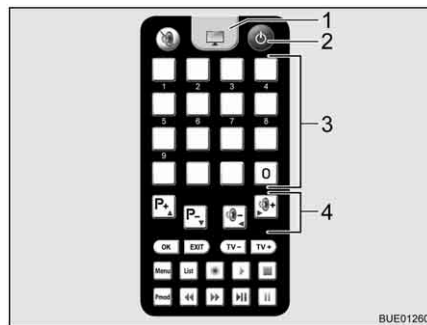

Bild 26 Fjärrstyrning

Justera anläggningen:

- Slå på TV-apparaten.
- Tryck på knappen "☉" (Bild 26,2) på fjärrstyrningen. Parabolantennen lämnar viloläget och växlar till sökläge. När systemet har hittat satelliten ljuder en akustisk signal.
- Ställ in den önskade sändaren via lagringsknapparna (Bild 26,3) eller funktionsknapparna (Bild 26,4).

5.7.2 Anläggning med halvautomatisk antenjustering

Satellitssystemet har en halvautomatisk positionsenhet.

En digital mottagare är integrerad i den platta bildskärmen.

Satellitssystemet styrs via fjärrstyrningarna.

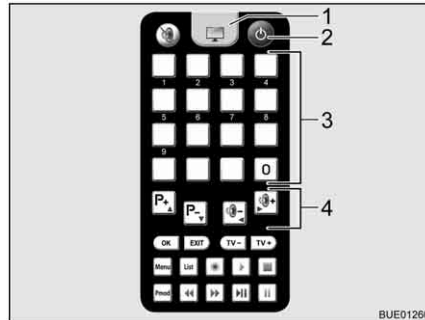

Bild 27 Fjärrstyrning TV-apparat

Slå på satellitsystemet:

- Slå på TV-apparaten.
- Tryck på knappen "☉" (Bild 27,2) på fjärrstyrningen till TV-apparaten. Systemet växlar till sökläge. En konstant signal ljuder.
- Tryck på knappen "↑" på fjärrstyrningen till antennen. Parabolantennen lämnar viloläget och växlar till den senast inställda positionen.
- Tryck på TV-knappen (Bild 27,1) på fjärrstyrningen till TV-apparaten för att koppla om till TV-mottagning. Signalen tystnar. En bild visas på skärmen.

Rikta antennen:

- Ställ in den önskade sändaren via lagringsknapparna (Bild 27,3) eller funktionsknapparna (Bild 27,4) på fjärrstyrningen till TV-apparaten.
- Korrigera antennens lutning på fjärrstyrningen till antennen med hjälp av knapparna "↑" eller "↓" enligt de bifogade kartorna.
- Lossa antennmastens lås.
- Vrid antennen långsamt. När antennen har hittat satelliten ljuder en akustisk signal.
- Optimera mottagningen genom att vrida antennen och justera lutningen.
- Drag åt antennmastens lås lätt igen.

Sänka ned antennen före färden:

- Lossa antennmastens lås.
- Vrid antennen tills skårorna i låset och på antennmasten står exakt mot varandra.
- Tryck på knappen "↓" på fjärrstyrningen till antennen. Parabolantennen växlar till viloläge.
- Kontrollera att antennen är helt nedsänkt och riktad mot fordonets bakdel.
- Drag åt antennmastens lås lätt igen.
- Slå av TV-apparaten.

5.8 Markis (extrautrustning)

- ▷ Kör in markisen vid kraftig blåst, samt vid regn- eller snöväder.
- ▷ Gör ett stödben kortare vid lätt regn så att vattnet kan rinna av markisen.
- ▷ Kör endast in markisen när markisduken är torr. Om markisen måste köras in när markisduken är blöt: Kör ut markisen så snart som markisduken har torkat.
- ▷ Före inkörning ska löv och grovt smuts avlägsnas från markisen.

- ▷ Använd endast markisen som solskydd.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Fördelar med en markis

Fördelarna med en markis:

- Markisen ger skugga.
- Markisen gör att man får ett "förrum" med tak och därmed större utrymme.
- Fordonet ser hemtrevligare ut.

Bild 28 Markis

Uppställning av markis:

- Rulla ut markisen (Bild 28,1) med handveven.
- Ställ upp stödarmarna när markisen har fällts ut (Bild 28,2).

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att bo i fordonet.

Hänvisningarna gäller:

- öppning och stängning av dörrar och luckor
- ljusbrytarna
- inställningen av halogen-spotlights
- positionering av TV-apparaten
- vädring av fordonet
- öppning och stängning av fönster och rullgardiner
- öppning och stängning av plisségardinerna i förarhytten
- öppning och stängning av takluckorna
- ändring av bordsytor
- ombyggnad av bord
- inställningen av den längsgående sittbänken
- användning av sängar

6.1 Ingångsdörr

- ▶ Kör endast med stängda dörrar.

- ▷ Låsning av dörrarna kan förhindra att de öppnas av sig själva, t. ex. vid en olycka.
- ▷ Låsta dörrar förhindrar dessutom att någon kan komma in i fordonet utifrån t. ex. om du måste stanna vid en ljussignal. I en nödsituation kan det emellertid vara ett problem om dörrarna är låsta.
- ▷ Lås alltid dörrarna när du lämnar fordonet.

6.1.1 Ingångsdörr, utsida (Hartal M1)

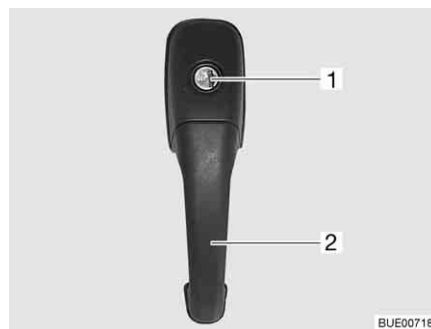

Bild 29 Dörrlås ingångsdörr, utsida

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 29,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
 - Drag i dörrhandtaget (Bild 29,2). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 29,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
 - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.1.2 Ingångsdörr, insida (Hartal M1)

Bild 30 Dörrlås ingångsdörr, insida, låst

Öppna: ■ Tryck på spaken (Bild 30,2).

Låsa: ■ Tryck ner regelaget (Bild 30,1).

6.1.3 Ingångsdörr, utsida (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)

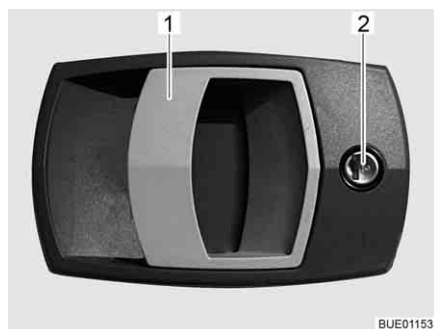

Bild 31 Dörrlås ingångsdörr, utsida

Öppna:

- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 31,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
- Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
- Drag i dörrhandtaget (Bild 31,1). Dörren är öppen.

Låsa:

- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 31,2) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
- Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.1.4 Ingångsdörr, insida (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)

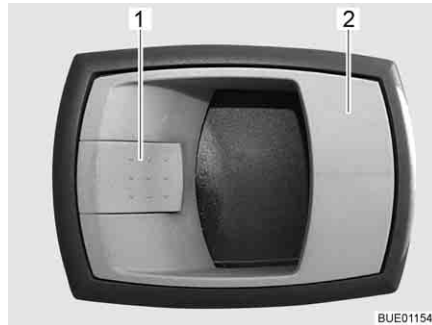

Bild 32 Dörrlås ingångsdörr, insida

- Öppna:** ■ Drag i handtaget (Bild 32,2). Dörrlåset låses upp.
- Låsa:** ■ Tryck på låsspaken (Bild 32,1).

6.1.5 Fönster ingångsdörr (Hartal Premium) (delvis extrautrustning)

Ingångsdörren har ett fönster med plisségardin.

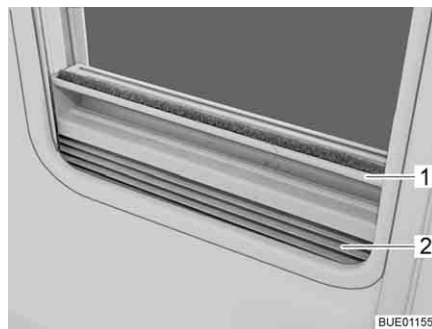

Bild 33 Plisségardin

- Stänga:** ■ Ta tag i mitten på plisségardinens (Bild 33,2) list (Bild 33,1) och drag den nerifån och upp och släpp loss den vid önskad höjd. Plisségardinerna stannar på denna höjd.
- Öppna:** ■ Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

6.1.6 Veckat insektsskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)

- ▷ Öppna insektsskyddet helt innan ingångsdörren stängs.

Bild 34 Insektsskydd

- Stänga:**
- Ta tag i listen (Bild 34,1) och drag ut insektsskyddet helt.
- Öppna:**
- Ta tag i listen (Bild 34,1) och ställ tillbaka insektsskyddet till utgångsläget.

6.2 Utvändiga luckor

- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Öppna resp. stäng alla lås på luckan för att öppna och stänga den utvändiga luckan.

- ▷ Då fordonet lämnas ska samtliga luckor på utsidan stängas.

Luckorna som finns på fordonets utsida har enhetliga låscylindrar. Därför kan man öppna eller låsa dem med en och samma nyckel.

6.2.1 Lucklås med greppkåpa

- ▷ Drag i luckans alla låshandtag samtidigt för att öppna den utvändiga luckan.

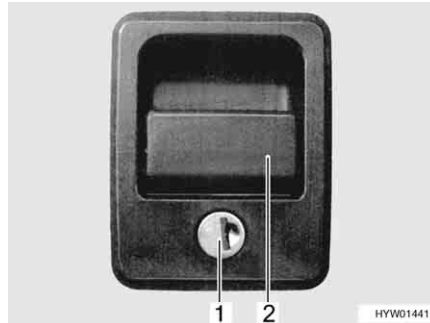

Bild 35 Lucklås med greppkåpa

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 35,1) och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är upplåst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Drag i låshandtaget (Bild 35,2). Den utvändiga luckan är öppen.
- Stänga:**
- Stäng luckan helt.
 - Stick in nyckeln i låscylindern och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.

6.2.2 Lucklås med tryckknapp

Beroende på luckans storlek är serviceluckan utrustat med ett eller två låsbara trycklås.

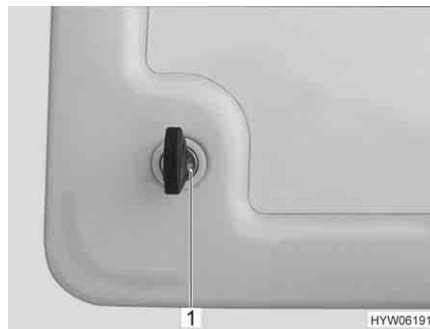

Bild 36 Trycklås servicelucka

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 36,1) och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Lås ev. även upp det andra låsbara trycklåset.
 - Tryck samtidigt på båda trycklåsets tryckknappar med tummarna och öppna serviceluckan.

- Stänga:**
- Stäng och tryck igen serviceluckan. Trycklåset har nu hakat fast, det är dock inte låst.
 - Stick in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 36,1) och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
 - Dra ut nyckeln.
 - Lås ev. även det andra låsbara trycklåset.

6.2.3 Lucka för 230 V-anlutning, kvadratisk

- 1 Handgrepp
- 2 Utvändig lucka

Bild 37 Lucka för 230 V-anlutning

- Öppna:**
- Ta tag i handgreppet (Bild 37,1) på den utvändiga luckan (Bild 37,2) och fäll upp den utvändiga luckan.
- Stänga:**
- Fäll ned den utvändiga luckan och tryck till.

6.2.4 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

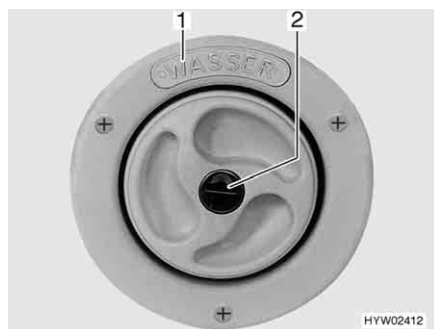

Bild 38 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

Bild 39 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten (alternativ)

- ▷ Påfyllningsöppningen för dricksvatten är märkt med texten "WASSER" (vatten) (Bild 38,1) eller med symbolen "☉" (Bild 39,1).

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 38,2 resp. Bild 39,2) och vrid moturs.
 - Locket tas av.
- Stänga:**
- Sätt på locket i påfyllningsöppningen för dricksvatten.
 - Vrid nyckeln medurs.
 - Dra ut nyckeln.

6.3 Skåpluckor

- ▷ Stäng och lås alla skåpluckor och innerdörrar innan du startar.
- ▷ Skåpluckorna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan lås och handtag på skåpluckorna avvika från det här visade utseendet.

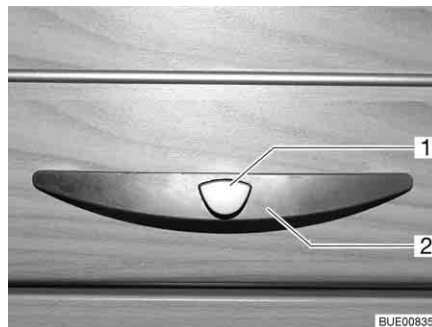
6.3.1 Skåpluckor med tryckknapp

Bild 40 Skåplucka med tryckknapp

- Öppna:**
- Tryck på låsets inre del. Tryckknappen skjuts ut (Bild 40).
 - Ta tag i tryckknappen och öppna skåpluckan.
- Stänga:**
- Stäng skåpluckan.
 - Tryck in tryckknappen så att den hakar i. När knappen har hakat i är skåpluckan ordentligt stängd.

6.3.2 Skåpluckor med handtag och tryckknapp

- 1 Låsknapp
- 2 Handtag

Bild 41 Skåplucka med handtag (exempel)

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 41,1) på handtaget (Bild 41,2) och håll den nedtryckt.
 - Öppna skåpluckan genom att dra i handtaget.
- Stänga:**
- Tryck ned skåpluckan tills det känns att den är stängd och det hörs att låset hakar fast.

6.3.3 Skåpluckor med låshandtag

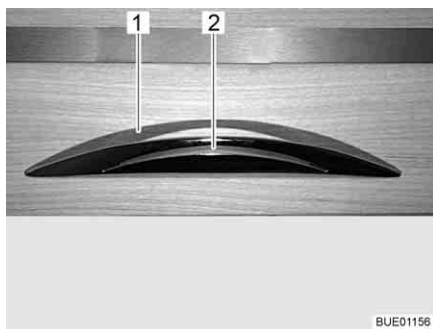

Bild 42 Skåplucka med låshandtag

- Öppna:**
- Tryck in låshandtaget (Bild 42,2) och håll det intryckt.
 - Öppna skåpluckan genom att dra i låshandtaget (Bild 42,1).
- Stänga:**
- Tryck ned skåpluckan tills det känns att den är stängd och det hörs att den går i lås.

6.4 Ljusbrytare

6.4.1 Ingång

- ▷ Ljusbrytarna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan typ och beläggning för ljusbrytarna avvika från det här visade utseendet.

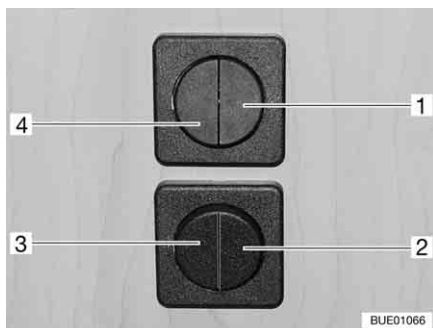

Bild 43 Ljusbrytare

Bild 44 Förtältsbelysning (delvis extrautrustning)

I ingångsområdet finns ljusbrytarna för följande lampor:

- Belysning sittgrupp (Bild 43,1)
- Belysning ingång (Bild 43,2)
- Belysning förtält (Bild 43,3)
- Belysning bodel (Bild 43,4)

För modeller utan förtältsbelysning (Bild 44) eller nattbelysning i ingångsområdet används ljusbrytare med bara en vippkontakt.

6.4.2 Invändigt

- ▷ Lamporna som visas i det här avsnittet är exempel. Här illustreras inte alla lampor som används i fordonet. Med hjälp av exemplen tydliggörs det möjliga monteringsstället för ljusbrytarna. Typ av ljusbrytare och utseendet på ljusbrytarna kan avvika från formen som illustreras här.

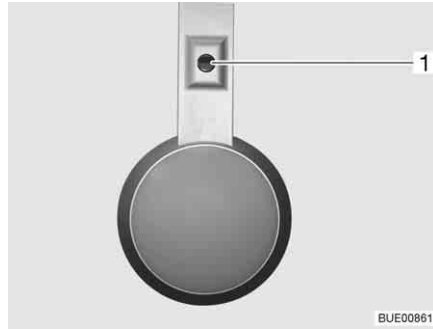

Bild 45 Toalettbelysning, ljusbrytare direkt på lampan

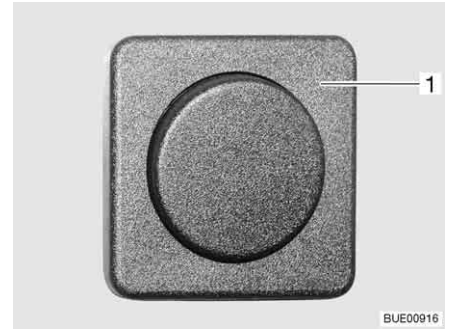

Bild 46 Toalettbelysning, ljusbrytare fränskild från lampan

Ljusbrytarna till toalettbelysningen sitter, beroende på modell, på olika ställen: direkt på respektive lampa (Bild 45,1) eller skilt från lampan under toalettskåpet, under tvättstället eller bredvid ingångsdörren (Bild 46,1).

Bild 47 Halogenlampa

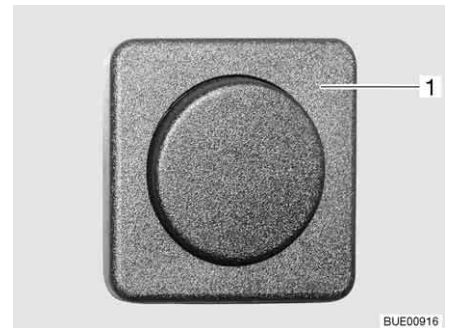

Bild 48 Infälld halogenlampa

Ljusbrytarna för boendeutrymmet sitter direkt i anslutning till resp. lampa (Bild 47,1), eller i närheten av lampan (Bild 48,1).

6.5 Spotlight

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta.
- ▶ Låt glödlampor och ljusarmaturer svalna innan de vidrörs.
- ▶ När lampan är påslagen, eller fortfarande varm, måste avståndet till brännbara föremål som t. ex. förhängen eller gardiner vara minst 30 cm. Brandfara!

Variant 1 Spotlight-lampan kan vridas och förskjutas.

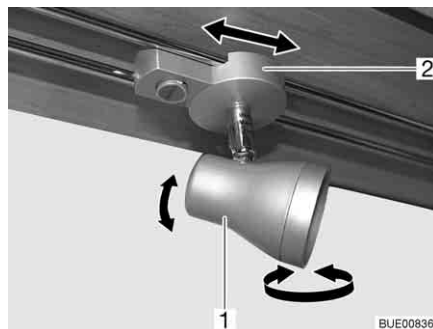

Bild 49 Spotlight

Vrida: ■ Ta tag i huset (Bild 49,1) och vrid.

Huset kan vridas i olika riktningar:

- åt vänster eller höger
- uppåt eller neråt

Förskjuta: ■ Ta tag i hållaren (Bild 49,2).

■ Spotlight-armaturen förskjuts längs stångsystemet till önskat läge.

Variant 2 Spotlight-lampan kan vridas, förskjutas och tas bort.

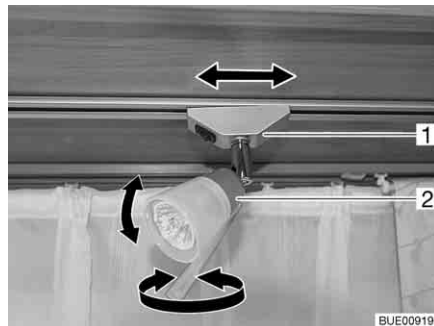

Bild 50 Spotlight

Vrida: ■ Ta tag i huset (Bild 50,2) och vrid.

Huset kan vridas i olika riktningar:

- åt vänster eller höger
- uppåt eller neråt

Förskjuta: ■ Ta tag i fästet (Bild 50,1) och vrid runt ca 45°.

■ Spotlighten förskjuts längs skensystemet till önskat läge.

Ta av: ■ Ta tag i fästet (Bild 50,1) och vrid runt 90°.

■ Ta av spotlighten från skenan.

Spotlight-lamporna kan sättas fast på valfri plats i skenorna.

6.6 Fäste för platt bildskärm

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.

- ▷ Vid risk för frost ska TV-apparaten med platt bildskärm tas ut ur fordonet.

6.6.1 Fäste på pelare

Fästet för den platta bildskärmen är fastsatt på en pelare.

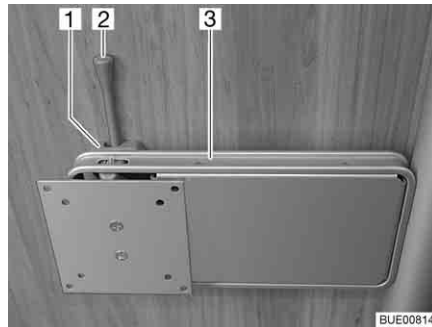

Bild 51 Fäste på pelare

- Justera:**
- Tryck låsspaken (Bild 51,2) åt sidan och sväng fästet (Bild 51,3) med den platta bildskärmen till önskat läge.
 - Tryck den platta bildskärmen lätt uppåt och sväng den till önskat läge. Tre olika lutningsvinklar kan ställas in.
- Förvara:**
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen tills fästet (Bild 51,3) hakar fast i låset (Bild 51,1).

6.6.2 Fäste med ledad arm

Den platta bildskärmen är fäst på en ledad arm.

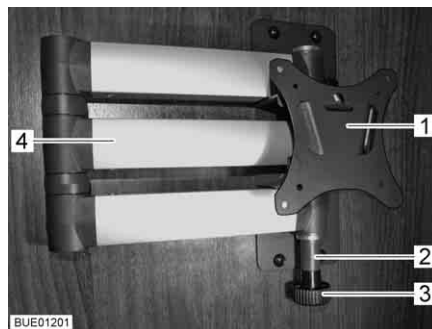

Bild 52 Fäste med ledad arm

- Justera:**
- Dra i låsknappen (Bild 52,3). Den ledade armen (Bild 52,4) är upplåst.
 - Sväng den platta bildskärmen till önskat läge.
 - Ta tag i den platta bildskärmen på den övre och nedre kanten med båda händerna och ställ in önskad lutning.
- Förvara:**
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen till utgångsläget, tills fästet (Bild 52,1) hakar fast i låset (Bild 52,2).

6.6.3 Fäste i TV-skåp

Den platta bildskärmen är fäst i TV-skåpet på ett utdrag.

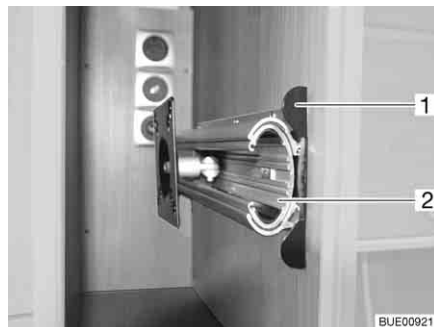

Bild 53 Fäste i TV-skåp

- Justera:**
- Tryck in låslisten (Bild 53,1).
 - Drag ut utdragsanordningen (Bild 53,2) till stoppläget.
 - Sväng den platta bildskärmen till önskat läge.
- Förvara:**
- Sväng tillbaka den platta bildskärmen till utgångsläget.
 - Skjut in utdragsanordningen (Bild 53,2), tills låslisten (Bild 53,1) hakar i.

6.6.4 Fäste i TV-fack

Den platta bildskärmen är fäst i en lyftmekanismen i TV-facket.

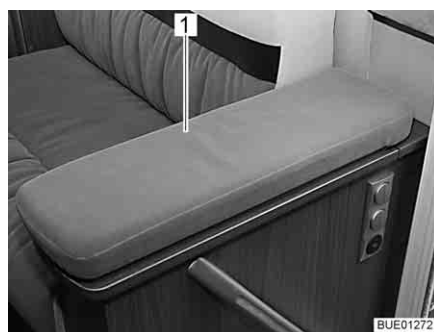

Bild 54 TV-fack

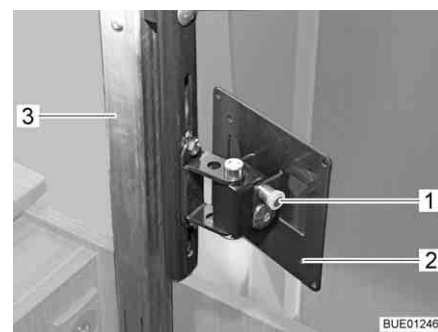

Bild 55 Lyftmekanism

- Justera:**
- Tryck, i mitten, lätt ner locket (Bild 54,1) till TV-facket. Den höj- och sänkbara pelaren (Bild 55,3) låses upp och körs uppåt.
 - Drag ut låsknappen (Bild 55,1) och vrid fästet (Bild 55,2) med den platta bildskärmen till önskat läge.
- Förvara:**
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen till utgångsläget, tills fästet (Bild 55,2) hakar fast i låset.
 - Tryck ner locket (Bild 54,1) i mitten mot den höj- och sänkbara pelarens (Bild 55,3) motstånd, tills låset hakar fast.

6.7 Vädra

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste nytt syre ständigt tillföras. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.

- ▷ I vissa väderleksförhållanden kan kondens bildas på metallföremål trots att man vädrar tillräckligt mycket (t. ex. skruvarna på chassigolvet).
- ▷ Öppningar (t. ex. takventiler, kanterna på takluckor, eluttag, påfyllningsöppningar, luckor osv.) kan vara köldbryggor.

Kondensvatten

Se till att du alltid har en optimal luftcirkulation eller ventilation genom att vädra så ofta som möjligt. Endast om man vädrar tillräckligt mycket kan man förhindra att det bildas kondensvatten och som en konsekvens därav mögel om det är kyligt eller kalt ute. När värmeeffekten, luftspridningen och ventilationen anpassas till varandra fås ett behagligt rumsklimat under den kalla årstiden. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Om fordonet står stilla en längre tid bör man vädra regelbundet, bl a för att undvika för kraftig uppvärmning på sommaren. Vädra därvid inte bara rummet utan även de utifrån tillgängliga förvaringsutrymmena. När fordonet ställs upp i ett stängt utrymme (t. ex. garage) ska även uppställningsplatsen vädras. Kondensvatten kan leda till att det bildas mögel.

6.8 Fönster

- ▷ Fönstrena är försedda med mörklägningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörklägningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörklägningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörklägningsrullgardinen eller plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörklägningsrullgardinen/plisségardinen och fönstret. Fönstret kan skadas.
Om mörklägningsgardinen är inbyggd i den nedre rullgardinskassetten skall den därför vid starkt solljus bara stängas till 2/3. Då släpps värmen mellan fönstret och mörklägningsgardinen ut.
Om mörklägningsgardinen är inbyggd i den övre rullgardinskassetten ska den stängas helt och öppnas regelbundet.
Ställ dessutom fönstret i läge for "kontinuerlig vädring".
- ▷ Stäng fönstren innan körningen påbörjas.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga fönstrena så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Öppna resp. stäng alla låsarmar på fönstret för att öppna/stänga fönstren.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla fönster vara stängda.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av de dubbla akrylglasrutorna. Rutan är så konstruerad, att kondensvattnet kan avdunsta igen om temperaturen ute stiger. Man behöver alltså inte vara rädd att akrylglasrutan tar skada av kondensvattnet.

6.8.1 Överkantshängt fönster med vridspärrar

- ▷ När de överkantshängda fönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.

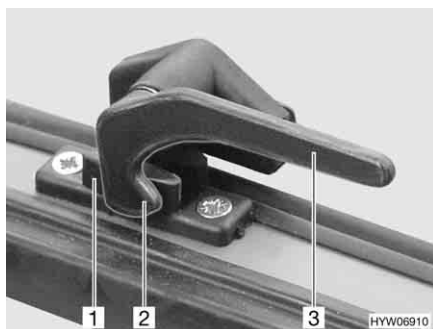

Bild 56 Låsarm i läget "stängd"

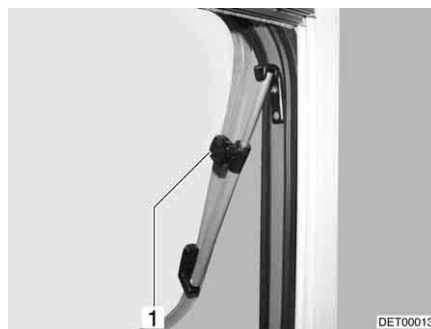

Bild 57 Överkantshängt fönster med vridspärrar, öppet

- Öppna:**
- Sväng låsarmen (Bild 56,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
 - Det överkantshängda fönstret öppnas till önskat läge och låses med den lettrade hylsan (Bild 57,1).

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Vrid den lettrade hylsan (Bild 57,1) tills låsningen släpper.
 - Stäng det överkantshängda fönstret.
 - Sväng låsarmen (Bild 56,3) ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Låsspaken (Bild 56,2) är placerad på insidan av fönsterlåset (Bild 56,1).

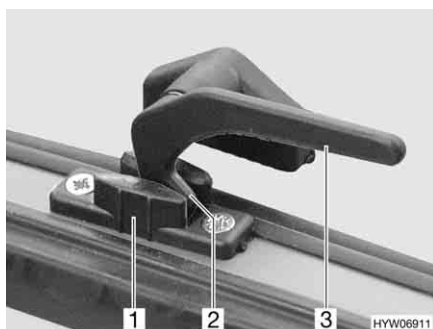

Bild 58 Låsarm i läget "kontinuerlig vädning"

Kontinuerlig vädning

Med hjälp av låsarmen kan man låsa det överkantshängda fönstret i 2 olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädning" (Bild 58)
- I läget "helt stängt" (Bild 56)

För att ställa det överkantshängda fönstret i läge for "kontinuerlig vädring":

- Sväng låsarmen (Bild 58,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Vrid tillbaka låsarmen. Därvid måste låsspaken (Bild 58,2) föras in i spåret på fönsterlåset (Bild 58,1).

Det överkantshängda fönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det överkantshängda fönstret står i läget "kontinuerlig vädring". Därför bör man stänga fönstret helt när det regnar.

6.8.2 Överkantshängt fönster med automatik-spärrar

- ▷ Öppna fönstret helt så att spärren lossas. Om spärren inte frigörs och fönstret trots det stängs finns det risk för att fönstret går sönder p.g.a. stora trycket.
- ▷ När de överkantshängda fönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.

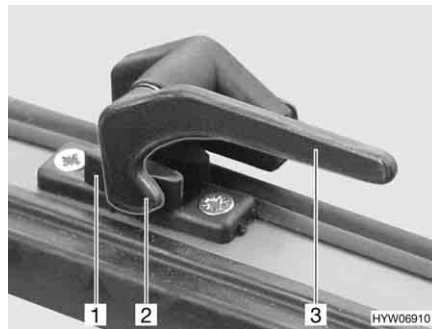

Bild 59 Låsarm i läget "stängd"

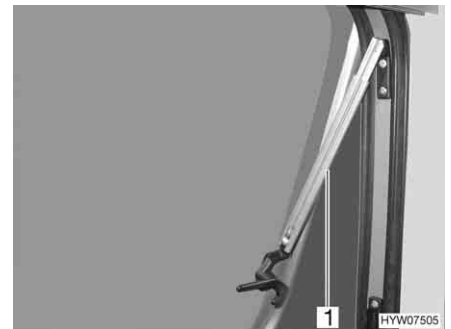

Bild 60 Överkantshängt fönster med automatik-spärrar, öppet

- Öppna:**
- Sväng låsarmen (Bild 59,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
 - Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge. Automatik-spärren (Bild 60,1) hakar fast automatiskt.

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Öppna det överkantshängda fönstret så mycket att spärren friges.
 - Stäng det överkantshängda fönstret.
 - Sväng låsarmen (Bild 59,3) ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Låsspaken (Bild 59,2) är placerad på insidan av fönsterlåset (Bild 59,1).

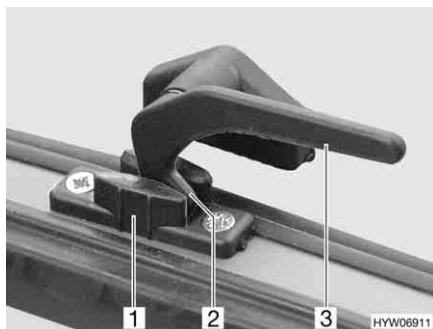

Bild 61 Låsarm i läget "kontinuerlig vädring"

Kontinuerlig vädring

Med hjälp av låsarmen kan man låsa det överkantshängda fönstret i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädring" (Bild 61)
- I läget "helt stängt" (Bild 59).

För att ställa det överkantshängda fönstret i läge för "kontinuerlig vädring":

- Sväng låsarmen (Bild 61,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Sväng låsarmen ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Därvid måste låspaken (Bild 61,2) föras in i spåret på fönsterlåset (Bild 61,1).

Det överkantshängda fönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det överkantshängda fönstret står i läget "kontinuerlig vädring". Därför bör man stänga fönstret helt när det regnar.

6.8.3 Mörklägningsrullgardin och insektsnät

- ▷ Öppna rullgardinerna före färden. När rullgardinerna är fördragna kan fjäderaxeln skadas genom vibrationerna.

Fönstren är försedda med mörklägningsrullgardin och insektsnät. Mörklägningsrullgardinen och insektsnätet kan användas separat.

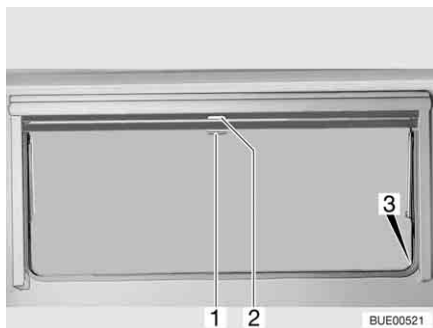

Bild 62 Överkantshängda fönster

Mörklägningsrullgardin

Mörklägningsrullgardinen finns i den övre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Drag ned mörkläggningsrullgardinen med handtaget (Bild 62,2). När mörkläggningsrullgardinen dras ned helt fäster man det man i spärrarna (Bild 62,3) på båda sidorna på fönsterkarmen.

Öppna: ■ När mörkläggningsrullgardinen är helt neddragen: Tryck ned handtaget (Bild 62,2) och drag det något inåt. Nu kan man ta loss mörkläggningsrullgardinen ur spärrarna på båda sidorna av fönsterkarmen.
 ■ När mörkläggningsrullgardinen inte är helt neddragen: Drag handtaget (Bild 62,2) lätt nedåt tills spärren släpper.
 ■ Mörkläggningsrullgardinen förs långsamt tillbaka med handtaget.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Drag ner insektsnätet med handtaget (Bild 62,1) och fäst det i spärrarna (Bild 62,3) på båda sidorna av fönsterkarmen.

Öppna: ■ Tryck ned handtaget (Bild 62,1) och drag det något inåt. Lossa insektsnätet ur spärrarna på båda sidorna av fönsterkarmen.
 ■ Insektsnätet förs långsamt tillbaka med handtaget.

6.8.4 Plisségardin och insektsnät

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsnät. Insektsnätet kan endast förskjutas tillsammans med plisségardinen.

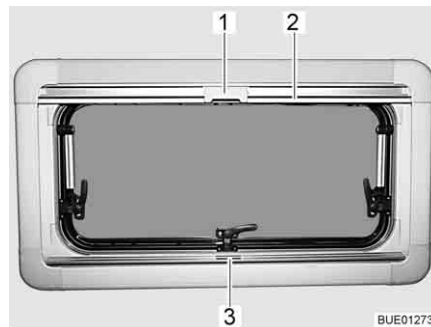

Bild 63 Överkantshängda fönster

Plisségardin Plisségardinen finns i den nedre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Ta tag i mitten på plisségardinens list (Bild 63,3) och drag den nerifrån och uppåt och släpp den vid önskad höjd. Plisségardinen stannar på denna höjd.

Öppna: ■ Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Drag, med listen, (Bild 63,2) ner insektsnätet tills listen stöter mot plisségardinen (Bild 63,3).
 ■ Lås fast insektsnätets spärr (Bild 63,1) på plisségardinens list.

Öppna: ■ Tryck spärren (Bild 63,1) upptill på insektsnätet bakåt.
 ■ För långsamt tillbaka insektsnätet med listen (Bild 63,2).

6.8.5 Plisségardin och insektsskydd

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsskydd. Plisségardinen och insektsskyddet sitter ihop.

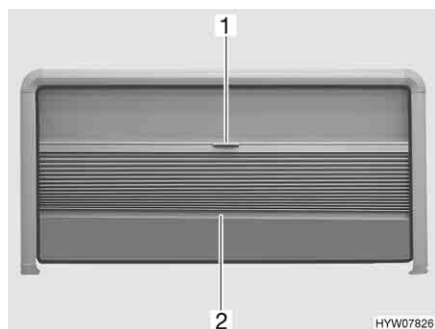

Bild 64 Överkantshängda fönster

Plisségardin Plisségardinen sitter i den övre fönsterramen.

- Stänga:**
- Ta tag i mitten på plisségardinens kantlist (Bild 64,2) och dra försiktigt ned den.
 - Släpp plisségardinen i önskat läge. Plisségardinen stannar i denna position.
- Öppna:**
- Håll plisségardinens kantlist (Bild 64,2) i mitten och skjut upp plisségardinen försiktigt.

Insektsskydd Insektsskyddet sitter i den övre fönsterramen.

- Stänga:**
- Drag försiktigt ned insektsskyddet (Bild 64,1) i handtaget.
 - Skjut insektsskyddet steglöst.

Om insektsskyddet inte dras ända ned kan plisségardinen dras ända ut till sidan på fönsterramen.

- Öppna:**
- Skjut upp insektsskyddet väldigt långsamt med plisségardinens kantlist (Bild 64,2).

6.8.6 Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren (delvis extrautrustning)

Beroende på modell mörklägger man förarhytten med förhängen eller plisségardiner.

Förhängena sätts fast med tryckknappar.

Plisségardinerna sätts antingen fast med magnetiska fästremor eller sitter fast i fordonet med ramen.

Följ anvisningarna nedan för att stänga och öppna fast monterade plisségardiner.

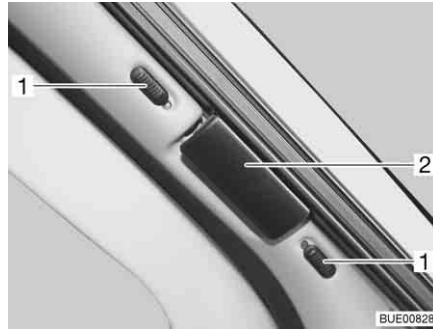

Bild 65 Plisségardin för vindrutan

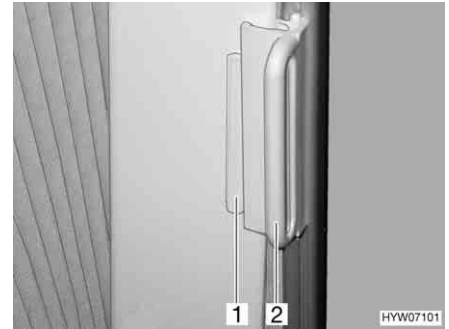

Bild 66 Plisségardiner på förar- och passagerarfönstren

- Stänga:**
- Skjut upp eller ned låsknapparna (Bild 65,1) på plisségardinen för framrutan. Låset är öppet när den röda punkten syns.
 - Håll i plisségardinernas handtag (Bild 65,2 och Bild 66,2) och drag försiktigt för dem tills att magnetlåset håller plisségardinen stängd.
- Öppna:**
- Håll i plisségardinernas handtag och drag försiktigt tillbaka dem.
 - Skjut ned eller upp låsknapparna på plisségardinen för framrutan. Så länge den röda punkten syns är låset fortfarande öppet.
 - Drag, på plisségardinerna för förar-/och passagerarfönstret, handtaget (Bild 66,2) över kanten (Bild 66,1). Plisségardinen är säkrad.

6.9 Takluckor

Beroende på modell har fordonet takluckor med eller utan inbyggd ventilation. När en taklucka utan inbyggd ventilation är monterad sker ventilationen över takventiler.

- ▶ Ventilationsöppningarna till ventilationssystemet måste alltid vara öppna. Täck aldrig för ventilationerna, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv.

- ▷ Takluckorna är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektskydd. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen resp. plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinen/plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga takluckorna så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Gå inte på takluckorna.

- ▷ Stäng takluckorna innan körningen påbörjas.
- ▷ Kontrollera låset till takluckorna innan resan påbörjas.
- ▷ Då fordonet lämnas ska alla takluckor vara stängda.

6.9.1 Heki-taklucka (mini och midi) (delvis extrautrustning)

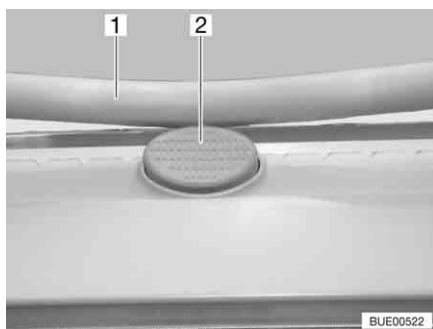

Bild 67 Låsknapp på Heki-takluckan

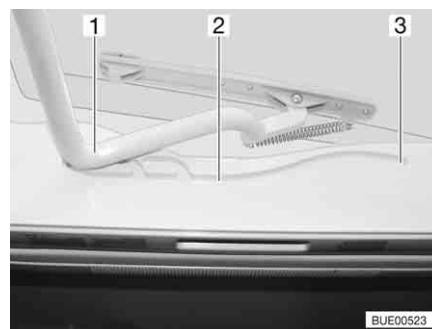

Bild 68 Heki-taklucka, spår

Heki-takluckan öppnas på ena sidan.

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 67,2) och dra ner bygel (Bild 67,1) med båda händerna.
 - Dra in bygel (Bild 68,1) i spåret (Bild 68,2) till den bakersta positionen (Bild 68,3).
- Stänga:**
- Tryck bygel (Bild 68,1) lätt uppåt med båda händerna.
 - Skjut tillbaka bygel i spåret.
 - Tryck bygel uppåt med båda händerna tills bygel ligger ovanför låsknappen (Bild 67,2).

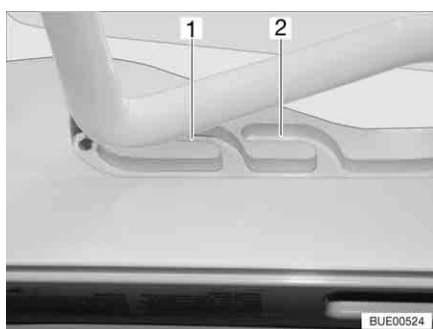

Bild 69 Heki-takluckan i ventilationsläge

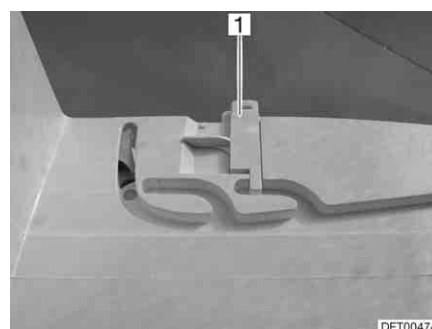

Bild 70 Lås ventilationsläge

Ventilationsläge

Heki-takluckan kan ställas i två ventilationslägen: Läget för dåligt väder (Bild 69,1) och mittläget (Bild 69,2). Beroende på modell kan takluckan låsas i mittläget med spärren (Bild 70,1).

- Tryck på låsknappen (Bild 67,2) och dra ner bygeln (Bild 67,1) med båda händerna.
- Drag bygeln till önskad position i spåret (Bild 68,2).
- Tryck bygeln lätt uppåt och skjut in den i det valda spåret (Bild 69,1 eller 2) och lås eventuellt.

Plisségardin Stänga och öppna plisségardinen:

Stänga: ■ Drag ut plisségardinen och släpp den i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.

Öppna: ■ För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsskydd Stänga och öppna insektsskyddet:

Stänga: ■ Drag ut insektsskyddet med handtaget till motstående handtag på plisségardinen.

Öppna: ■ Tryck på handtaget på insektsskyddet baktill. Spärren lossas.
 ■ Dra långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

6.9.2 Vevmanövrerad taklucka (extrautrustning)

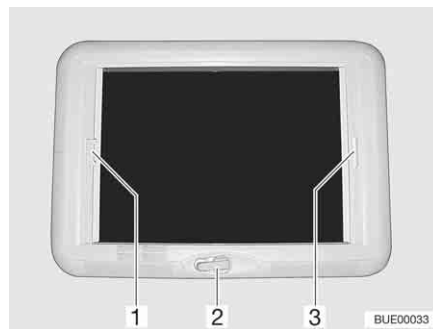

Bild 71 Vevmanövrerad taklucka

Den vevmanövrerade takluckan kan öppnas med hjälp av handveven.

Öppna: ■ Vrid på handveven (Bild 71,2) tills ett motstånd känns (max öppningsvinkel 70°).

Stänga: ■ Veva med hjälp av handveven tills den vevmanövrerade takluckan är helt stängd. Efter ytterligare två till tre varv kan den vevmanövrerade takluckan låsas.
 ■ Kontrollera låset. Tryck för detta med handen mot akrylglasets.

Plisségardin Plisségardinen kan stängas på valfritt läge. När plisségardinen är ihoplåst med insektsskyddet, följer insektsskyddet med när plisségardinen stängs.

Stänga: ■ Drag i plisségardinens handtag (Bild 71,3) och släpp i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.

Öppna: ■ För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsskydd När insektsskyddet är ihoplåst med plisségardinen, följer plisségardinen med när insektsskyddet stängs.

- Stänga:**
- Drag, med handtaget (Bild 71,1), insektsskyddet till plisségardinens handtag (Bild 71,3) på den motsatta sidan, där det hakas i.
- Öppna:**
- Tryck insektsskyddet handtag (Bild 71,1) bakåt, uppåt och haka av insektsskyddet från plisségardinen (Bild 71,3).
 - För tillbaka insektsskyddet långsamt till utgångsläget med handtaget.

6.9.3 Taklucka Skyroof (delvis extrautrustning)

- ▷ När takluckan öppnas ska det göras utan att vridspänningar uppstår. Takluckan ska öppnas och stängas med en jämn rörelse.

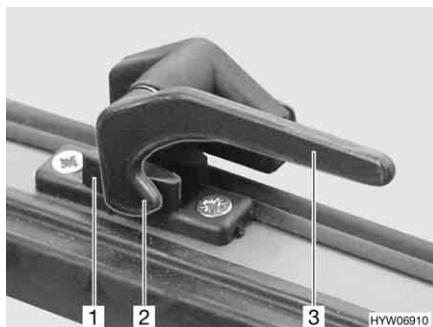

Bild 72 Låsarm i läget "stängd"

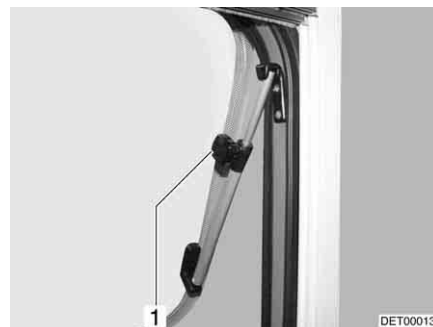

Bild 73 Taklucka med vridspärrar, öppen

- Öppna:**
- Vrid alla låsarmar (Bild 72,3) ett kvarts varv mot luckans mitt.
 - Takluckan öppnas till önskat läge och fixeras med ratten (Bild 73,1).
- Takluckan låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Vrid den lettrade hylsan (Bild 73,1) tills låsningen släpper.
 - Stäng takluckan.
 - Vrid alla låsarmar (Bild 72,3) ett kvarts varv mot ramen. Låsspaken (Bild 72,2) sitter på insidan av lucklåset (Bild 72,1).

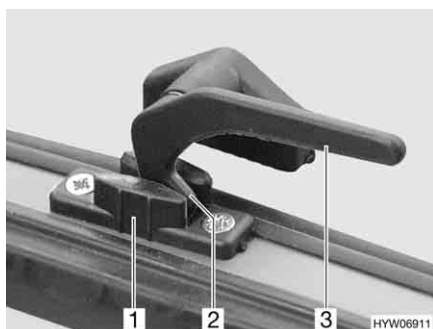

Bild 74 Låsarm i läget "kontinuerlig vädning"

Kontinuerlig vädning

Med hjälp av låsarmarna kan man låsa takluckan i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädning" (Bild 74)
- I läget "helt stängt" (Bild 72)

För att ställa takluckan i läget "kontinuerlig vädning":

- Vrid alla låsarmar (Bild 74,3) ett kvarts varv mot luckans mitt.
- Tryck upp takluckan något.
- Vrid tillbaka alla låsarmar. Låsspaken (Bild 74,2) måste föras in i spåret på lucklåset (Bild 74,1).

Takluckan får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om takluckan står i läget "kontinuerlig vädring". Stäng därför takluckan helt.

Bild 75 Taklucka Skyroof

Plisségardin Plisségardinen sitter fast nedtill på ramen.

- Stänga:*
- Ta tag i mitten på plisségardinens kantlist och dra försiktigt upp den.
 - Släpp plisségardinen i önskat läge. Plisségardinen stannar i denna position.

- Öppna:*
- Dra försiktigt plisségardinen i kantlisten hela vägen ned till ramen.

Insektsskydd Insektsskyddet sitter fast upptill i ramen.

- Stänga:*
- Ta tag i mitten på insektsskyddets kantlist och dra försiktigt ned det.
 - Justera insektsskyddet steglöst genom att dra i kantlisten.

- Öppna:*
- Dra försiktigt insektsskyddet i kantlisten hela vägen upp till ramen.

6.10 Bord

6.10.1 Hängbord med tvådelat stödben

Bild 76 Hängbord med tvådelat stödben

Bild 77 Lås

Bordsytan kan förstöras genom att en bordsförlängning fälls ut.

Förstora: ■ Dra knappen (Bild 76,2) till låset nedåt och fäll ut bordsförlängningen (Bild 76,1).

Förkorta: ■ Fäll in bordsförlängningen (Bild 76,1) under bordsskivan (Bild 76,6) så att det hörs att låset hakar i.

Det tvådelade stödbenet gör att hängbordet kan användas som sängbotten.

Ombyggnad till sängbotten:

- Lyft upp bordsskivan (Bild 76,6) ca 45° framtill.
- Drag ut den nedre delen av stödbenet (Bild 76,4) nedåt och lägg den åt sidan.
- Lossa låset (Bild 77,1) på bordsskivan.
- Tag ut bordsskivan ur den övre fästlisten.
- Sätt, i 45°-vinkel, in bordsskivan med hållarna i den nedre fästlisten (Bild 76,3) och ställ den på golvet med den övre delen av stödbenet (Bild 76,5).
- Låsa bordsskivan.

6.10.2 Hängbord med utbytbart bordsben

Bild 78 Hängbord

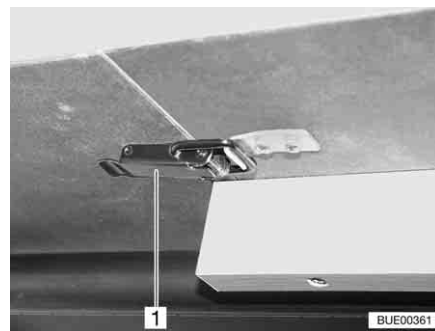

Bild 79 Lås

Hängbordets yta kan förstoras genom att en förlängningsplatta sätts in.

Förstora:

- Öppna låsen (Bild 79,1).
- Lyft upp bordsskivan (Bild 78,2) något framtill och drag ut den till stoppläget.
- Ställ ned bordet.
- Lägg in bordsförlängningen (Bild 78,1) och lås med låset (Bild 79,1).
- Lyft upp bordsskivan något framtill och dra till stoppläget.
- Lås bordsskivan med låsen.

Förkorta:

- Öppna låsen (Bild 79,1).
- Lyft upp bordsskivan något framtill och drag ut den.
- Tag bort bordsförlängningen (Bild 78,1) och lägg den åt sidan.
- Lyft upp bordsskivan något framtill och dra till stoppläget.
- Ställ ned bordet.
- Lås bordsskivan med låsen.

▷ Utdragningsramen och bordsskivan är fastlåsta med fästskenan. Lossa denna spärr innan bordsskivan lyfts.

Bild 80 Ombyggnad till säng

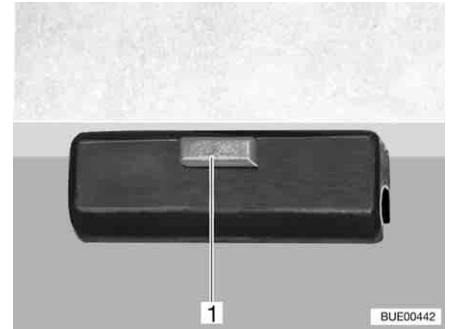

Bild 81 Lås

Ombyggnad till sängbotten:

- Lyft upp bordsskivan (Bild 80,2) något framtill.
- Skruva loss bordsbenet (Bild 80,3) och lägg det åt sidan.
- Tryck på låsknappen (Bild 81,1) på låset (Bild 80,1).
- Sväng upp bordsskivan ca 45° och tag av den.
- Skruva fast det korta bordsbenet.
- Lägg bordsskivan i hållarna (Bild 80,4) på sittbänkarna.

6.10.3 Hängbord med utbytbart bordsben (uten bordsförlängning)

Bild 82 Hängbord med utbytbart bordsben

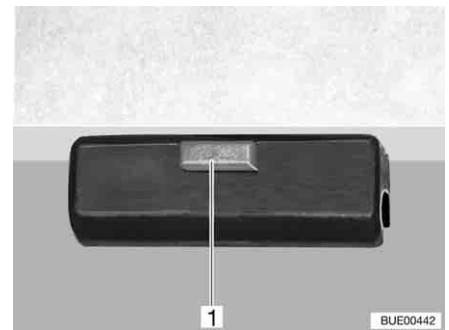

Bild 83 Lås

Hängbordet kan användas som sängbotten.

Ombyggnad till sängbotten:

- Lyft upp bordsskivan (Bild 82,2) något framtill.
- Skruva loss bordsbenet (Bild 82,3) och lägg det åt sidan.
- Tryck på låsknappen (Bild 83,1) på låset (Bild 82,1).
- Sväng upp bordsskivan ca 45° och tag av den.
- Skruva fast det korta bordsbenet.
- Lägg bordsskivan i hållarna (Bild 82,4) på sittbänkarna.

6.10.4 Lyftbord

- ▶ Sänk av säkerhetsskäl ned bordsskivan före färden.

Bild 84 Lyftbord

Lyftbordets bordsskiva kan förskjutas i längd- och tvärriktning.

Förskjuta i längdriktning:

- Lossa den räfflade skruven (Bild 84,5).
- Förskjut bordsskivan (Bild 84,1) till önskat läge.
- Drag åt den räfflade skruven igen.

Förskjuta i tvärriktning:

- Lossa den räfflade skruven (Bild 84,3).
- Förskjut bordsskivan (Bild 84,1) till önskat läge.
- Drag åt den räfflade skruven igen.

- ▷ Bordsskivan kan endast sänkas ned helt när dynorna har tagits bort från bänkarna eller bordsskivan har förskjutits längst åt höger och framåt.

Tack vare lyftmekanismen kan lyftbordet användas som sängbotten.

Ombyggnad till sängbotten:

- Sväng spaken (Bild 84,2) under bordsskivan (Bild 84,1) 180° åt vänster. Lyftmekanismen i bordsbenet (Bild 84,4) låses upp.
- Tryck ned bordsskivan på mitten tills understa stoppläget nås, håll bordsskivan i detta läge.
- Sväng tillbaka spaken 180° åt höger. Bordsskivan stannar i den understa positionen.

Fälla upp bordsskivan:

- Sväng spaken (Bild 84,2) under bordsskivan (Bild 84,1) 180° åt vänster. Bordsskivan åker själv upp till det övre ändläget.
- Sväng tillbaka spaken 180° åt höger. Bordsskivan stannar i den översta positionen.

6.10.5 Fast bord (förlängningsbar bordsskiva)

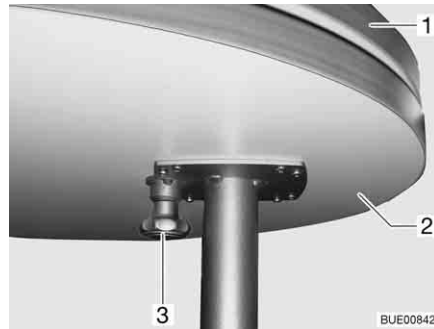

Bild 85 Fast bord

Förstora: ■ Dra knappen (Bild 85,3) till låset nedåt och fäll ut bordsförlängningen (Bild 85,2).

Förkorta: ■ Fäll in bordsförlängningen (Bild 85,2) under bordsskivan (Bild 85,1) så att det hörs att låset hakar i.

Det fasta bordet kan inte användas som sängbottten.

6.10.6 Fast bord (skjutbar bordsskiva)

Det fasta bordets bordsskiva kan förskjutas i längd- och tvärriktningen.

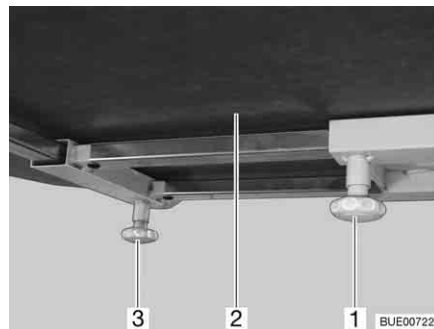

Bild 86 Fast bord

Förskjuta i längdriktning: ■ Lossa den räfflade skruven (Bild 86,1).
 ■ Förskjut bordsskivan (Bild 86,2) till önskad position.
 ■ Drag åt den räfflade skruven igen.

Förskjuta i tvärriktning: ■ Lossa den räfflade skruven (Bild 86,3).
 ■ Förskjut bordsskivan (Bild 86,2) till önskad position.
 ■ Drag åt den räfflade skruven igen.

Det fasta bordet kan inte användas som sängbottten.

6.11 Inställning längsgående sittbänk (extrautrustning)

Med "Reliner[®]"-funktionen kan sittytan, nackkudde och armstöd ställas in på den längsgående sittbänken.

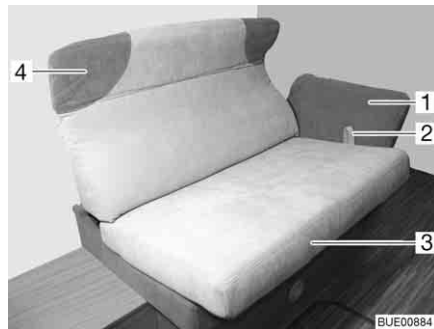

Bild 87 Inställning av den långsgående sittbänken

Justera sittytan:

- Dra bandet (Bild 87,2) uppåt och dra försiktigt sittytan (Bild 87,3) på skepporna, dra till stoppläget i mitten.
- Släpp bandet och flytta sittytan något åt olika håll tills det hörs att den hakar fast.

Ställa in nackkudden:

- Ta tag i nackkudden (Bild 87,4) med båda händerna och sväng upp eller ned det till önskat läge.

Ställa in armstödet:

- Ta tag i armstödet (Bild 87,1) med båda händerna och sväng upp eller ned det till önskat läge.

6.12 Sängar

6.12.1 Fast säng (gasfjäder)

Bild 88 Fast säng

Under sängen finns det ett förvaringsutrymme. Fäll upp sängens ribbotten inifrån för att lägga in eller ta ut sakerna från fordonets förvaringsutrymme.

Öppna:

- Lyft upp madrassen framtill och lägg den mot plattan.
- Lyft ribbotten. Gasfjädrarna (Bild 88,1) håller kvar ribbotten i öppet läge.

Stänga:

- Tryck ned ribbotten mot gasfjädrarnas motstånd.
- Tryck vid behov in madrassen bakom plattan.

6.12.2 Fast säng (justerbar huvudände)

- ▶ Se till att ribbotten inte ramlar ner vid stängningen!

Bild 89 Justerbar huvudände

Beroende på utrustningen kan ribbottnens huvudände ställas i olika lägen.

Höja huvudändan:

- Höj ribbottnens huvudände (Bild 89,2) till önskat läge. Spärren (Bild 89,1) går i lås automatiskt.

Huvudändan låses i önskat läge.

Sänka huvudändan:

- Lyft upp ribbottnens huvudände (Bild 89,2) så mycket att spärren släpper.
- Sänk ned huvudändan långsamt.

6.12.3 Fast säng, elektriskt justerbar

Bild 90 Fast säng, utkörd

Bild 91 Fast säng, inkörd

Den fasta sängens (Bild 90) längd kan justeras med en fjärrkontroll. Detta underlättar när man vill gå förbi sängen. När sängens fotände förkortas höjs samtidigt huvudändarna (Bild 91).

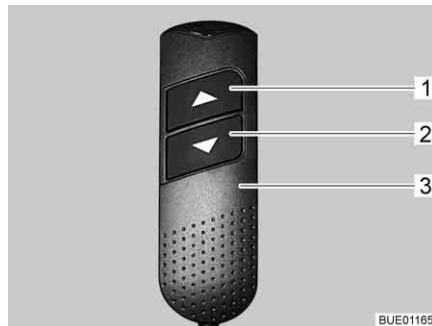

Bild 92 Fjärrkontroll

Köra in:

- Ta fjärrkontrollen (Bild 92,3) och tryck på knappen "▼" (Bild 92,2) och håll den intryckt. Fotänden skjuts in. Huvudändan höjs.

Köra ut:

- Ta fjärrkontrollen (Bild 92,3) och tryck på knappen "▲" (Bild 92,1) och håll den intryckt. Fotändan körs ut. Huvudändan sänks.

Ställa in huvudändan:

- Ta fjärrkontrollen (Bild 92,3) och tryck på knapparna "▼" (Bild 92,2) eller "▲" (Bild 92,1) tills önskat läge har nåtts.

Huvudändan stannar i önskat läge.

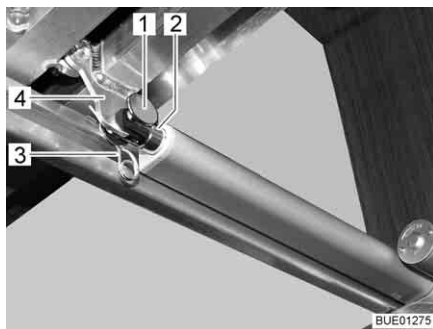

Bild 93 Drivning

Nöddrift Gör så här om sängen inte går att ställa in med fjärrkontrollen:

- Lossa förbindelsen (t.ex. stift och fjäderkontakt (Bild 93,1 och 3)) mellan skjutstången (Bild 93,2) och ribbotten (Bild 93,4).
- Skjut ribbotten långsamt hela vägen fram. Håll emot med ribbottens huvudändar.
- Kontakta kundtjänst.

6.12.4 Våningssäng

- ▶ Använd endast den övre våningssängen med monterade fallskydd.
- ▶ Våningssängen får belastas med högst 100 kg.
- ▶ Barn under 6 år får inte använda den övre våningssängen.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i våningssängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från våningssängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.

Beroende på modell är fordonet utrustat med en våningssäng. Våningssängen kan användas direkt utan ombyggnadsarbeten.

För att komma upp i den övre sängen ska man alltid använda det avsedda levererade hjälpmedlet.

6.12.5 Högbar säng (Ixeo)

- ▶ Släck läslamporna i den höjbara sängen när sängen ska köras upp. Brandfara!
- ▶ Läslamporna på den höjbara sängens undersida ska släckas då den höjbara sängen sänks ned. Brandfara!
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Den höjbara sängen får aldrig användas som förvaringsutrymme för bagaget. Förvara endast sängkläder för två personer i den.

- ▶ Säkra den höjbara sängen före avfärd. Gör detta genom att låsa den höjbara sängen.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.

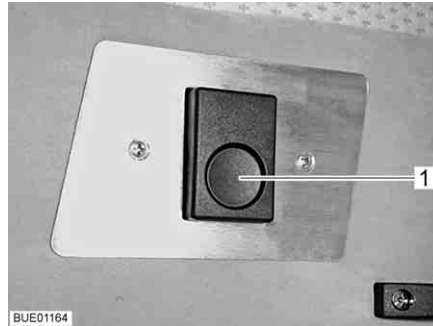

Bild 94 Frigöring

Bild 95 Höjbar säng med uppspant skyddsnät

Den höjbara sängen finns över den främre sittgruppen.

Öppna höjbar säng:

- Släcka lamporna under den höjbara sängen.
- Tryck på låsknappen (Bild 94, 1). Låset är upplåst.
- Drag sedan ner den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna.
- ▷ När den höjbara sängen stängs ska tygvåderna på sidan dras in. Annars kan tyget klämmas fast i den höjbara sängens lås.

Stänga höjbar säng:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Tryck upp den höjbara sängen till stoppläget med båda händerna. Se till att snäpplåset går i lås i låsbygeln.
- Se till att den höjbara sängen är ordentligt låst. Kontrollera genom att dra den höjbara sängen nedåt med kraft.

Skyddsnät

Skyddsnätet (Bild 95,2) med säkerhetsremmarna befinner sig under madrassen i den höjbara sängen. Skyddsnätet ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den höjbara sängen.

Hänga upp:

- Haka fast säkerhetsremmarna (Bild 95, 1) i krokarna i taket.

Stega

Använd endast den medföljande stegen för att komma upp i den höjbara sängen.

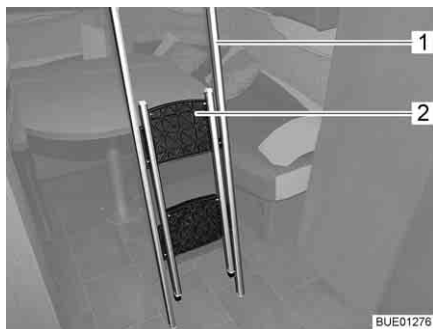

Bild 96 Stege infälld

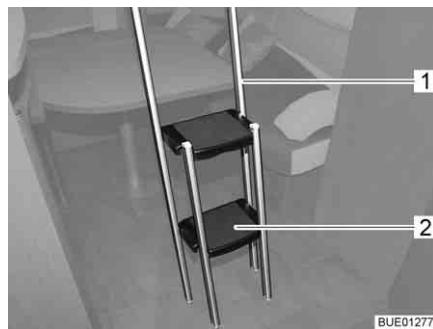

Bild 97 Stege utfälld

- Haka fast:**
- Haka in stegens (Bild 95,5) två byglar (Bild 95,4) på den höjbara sängens list (Bild 95,3).
 - Ta tag i den övre delen (Bild 96,2) på den infällda stegen (Bild 96,1) och fäll ut den så att alla fyra fötter står stadigt på golvet (Bild 97).

- Förvara:**
- Fäll in fotstegen (Bild 97,2).
 - Lossa stegen (Bild 97,1) från den höjbara sängens list (Bild 95,3).
 - Förvara stegen på ett säkert sätt.

6.12.6 Höjbar säng, elmanövrerad (extrautrustning)

- ▶ Släck läslamporna i den höjbara sängen när sängen ska köras upp. Brandfara!
- ▶ Läslamporna på den höjbara sängens undersida ska släckas då den höjbara sängen sänks ned. Brandfara!
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Det får inte finnas någon last på sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Fjärrkontrollen skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

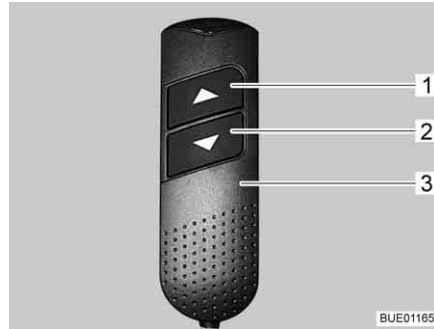

Bild 98 Fjärrkontroll

Bild 99 Högbar säng med uppspämt skyddsnet

Förberedelse av driftberedskap

Varje gång spänningen har varit avstängd (t.ex. vid avställning under vintern) måste den elektriska drivningen göras driftklar igen. Gör så här:

- ▶ Vid förberedelse av driftberedskap fungerar inte överbelastningsskyddet.

Öppna högbar säng:

- Ta fjärrkontrollen (Bild 98,3) och tryck samtidigt på båda pilknapparna (Bild 98,1 och 2) tills den högbara sängen har körts ända upp och en pip-signal hörs.

Stänga högbar säng:

- Släcka lamporna under den högbara sängen.
- Ta fjärrkontrollen (Bild 98,3) och tryck på den nedre pilknappen (Bild 98,2) tills den högbara sängen har körts ända ned.
- Släck läslamporna i den högbara sängen.
- Ta fjärrkontrollen (Bild 98,3) och tryck på den övre pilknappen (Bild 98,1) tills den högbara sängen har körts ända upp.

Överbelastningsskydd

Om den högbara sängen stöter emot ett hinder (t.ex. en person eller ett nackstöd) när den öppnas eller stängs stoppas rörelsen av överbelastningsskyddet. Den högbara sängen kan inte höjas eller sänkas igen förrän överbelastningsskyddet har återställts.

Gör en återställning

Återställningen sker automatiskt.

- Efter återställningen ska den högbara sängen köras med pilknappen (Bild 98,1 eller 2) i motsatt riktning tills det tar stopp.

Skyddsnet

Skyddsnetet (Bild 99,2) med säkerhetsremmarna befinner sig under madrassen i den högbara sängen. Skyddsnetet ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den högbara sängen.

Hänga upp:

- Haka fast säkerhetsremmarna (Bild 99,1) i krokarna i taket.

Stega

Använd endast den medföljande stegen för att komma upp i den högbara sängen.

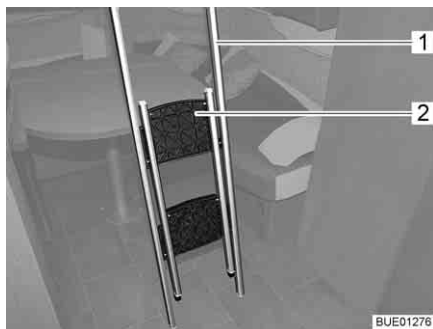

Bild 100 Stege infälld

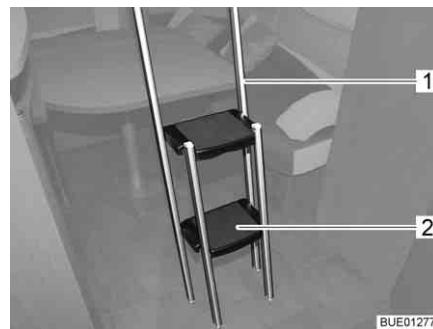

Bild 101 Stege utfälld

- Haka fast:**
- Haka in stegens (Bild 99,5) två byglar (Bild 99,4) på den höjbara sängens list (Bild 99,3).
 - Ta tag i den övre delen (Bild 100,2) på den infällda stegen (Bild 100,1) och fäll ut den så att alla fyra fötter står stadigt på golvet (Bild 101).

- Förvara:**
- Fäll in fotstegen (Bild 101,2).
 - Lossa stegen (Bild 101,1) från den höjbara sängens list (Bild 99,3).
 - Förvara stegen på ett säkert sätt.

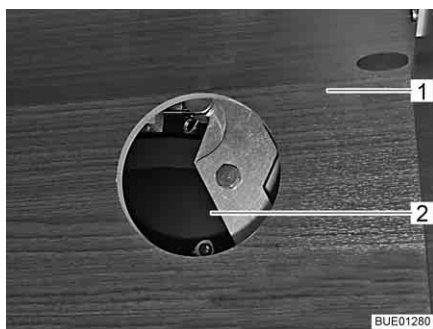

Bild 102 Åtkomst till drivenheten

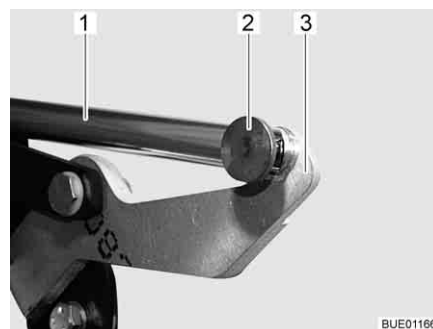

Bild 103 Drivning

Nöddrift Om den höjbara sängen inte längre går att höja eller sänka med fjärrkontrollen (t.ex. på grund av att fordonets elsystem inte fungerar) kan den höjbara sängen även manövreras för hand. Gör så här:

- Öppna, beroende på modell, luckan på hängskåpet (Bild 102,1) och dra bort locket från åtkomstöppningen (Bild 102,2).
- Ta bort förbindelsen (t. ex. stift och fkåderkontakt) (Bild 103,2) mellan skjutstäng (Bild 103,1) och armen (Bild 103,3).
- Öppna eller stäng den höjbara sängen för hand.
- Kontakta kundtjänst.

6.12.7 Fotsteg, utdragbart

Beroende på modell har fordonet ett utdragbart fotsteg. Fotsteget är integrerat i köket.

Bild 104 Fotsteg, utdraget

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 104,1) på handtaget och håll den nedtryckt.
 - Dra ut fotsteget (Bild 104,2) helt genom att dra i handtaget.
- Stänga:**
- Skjut in fotsteget tills att låset hörbart hakar fast.

6.12.8 Fotsteg, utfällbart

- ▶ Gå endast på fotsteget när det står säkert.

Beroende på modell har fordonet ett utfällbart fotsteg. Fotsteget är ett monterat i ett separat förvaringsfack framför den bakre sängen.

Bild 105 Fotsteg, utfällt

Bild 106 Lås

- Öppna:**
- Öppna dörren (Bild 105,1) till förvaringsfacket.
 - Lås upp fotsteget (Bild 106,1).
 - Fäll ut fotsteget (Bild 105,2) helt. Stöbygeln (Bild 105,3) måste peka vinkelrätt nedåt och stå stabilt på golvet.
- Stänga:**
- Fäll in fotsteget (Bild 105,2).
 - Lås fotsteget (Bild 106,1).
 - Stäng och lås dörren (Bild 105,1) till förvaringsfacket.

6.12.9 Sängbreddning enkelsängar (extrautrustning)

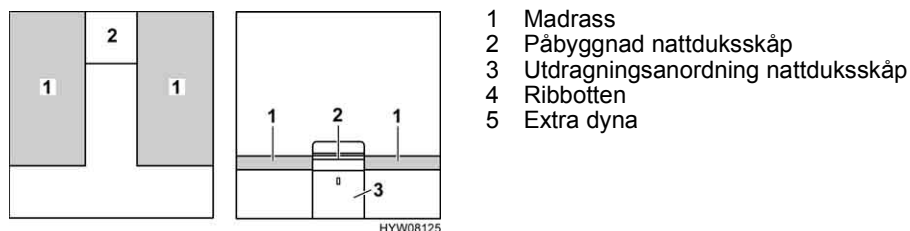

Bild 107 Före ombyggnaden

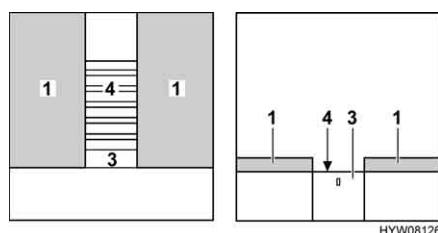

Bild 108 Under ombyggnaden

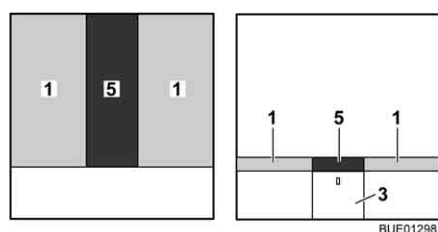

Bild 109 Efter ombyggnaden

- Ta bort nattduksskåpets påbyggnad (Bild 107,2) och ställ den åt sidan.
- Drag ut ribbotten (Bild 108,4) helt. Dra i utdragningsanordningen (Bild 108,3).
- Lägg extradynan (Bild 109,5) mellan madrasserna (Bild 109,1).

6.13 Bygga om sittgrupperna för sänggående

Sittgrupperna i fordonet kan delas in i tre grupper:

- Enkla sittbänkar som kan byggas om till extrasäng.
- Sittgrupper med enkelsäte på sidan eller sidosittbänk som kan byggas om till tvärgående säng.
- Sittgrupper med sängbreddning som kan byggas om till längsgående säng.

I nedanstående tabell finns en överblick över sittgrupperna som är inbyggda i olika modeller med uppgift om i vilket avsnitt ombyggnaden till säng finns.

- ▷ I kapitel 16 visas de olika modellernas planritningar.

Modell	Sittgrupp	Bordstyp	Säng	Avsnitt
T 569	Enkel sittbänk	Hängbord	Extrasäng	6.13.1
T 571	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.6
T 580	Enkel sittbänk med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.3
IT 585	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.10
T 615	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.8
T 620	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.6
IT 630	Enkel sittbänk	Hängbord	Extrasäng	6.13.1
IT 645	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.11
IT 650	Sittgrupp i mitten	Hängbord	Längsgående säng	6.13.2
T 660	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.5
T 660	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.8
IT 664	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4
IT 666	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4
IT 670	Enkel sittbänk	Hängbord	Extrasäng	6.13.1
T 687	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.6
T 687	L-sittgrupp med enkelsäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.9
T 697	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.9
IT 710	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4
IT 710	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.7
T 720	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.5
T 720	L-sittgrupp sidositbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.8
IT 720	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4
IT 724	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4
T 725	L-sittgrupp sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.8
IT 726	Enkel sittbänk med sidositbänk	Hängbord	Tvärgående säng	6.13.4

Modell	Sittgrupp	Bordstyp	Säng	Avsnitt
T 727	L-sittgrupp sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.9
T 728	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med förlängning	Tvärgående säng	6.13.6
T 728	L-sittgrupp sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.9
T 729	L-sittgrupp sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.13.9

6.13.1 Sittgrupp i mitten liten

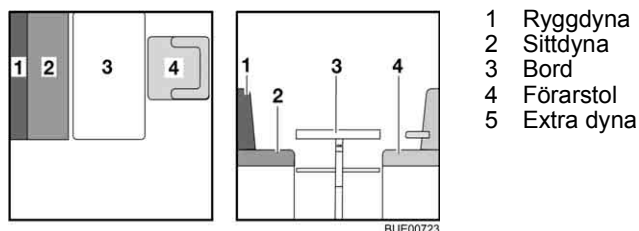

Bild 110 Före ombyggnaden

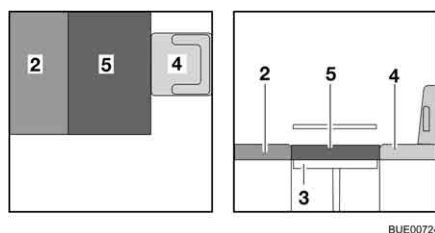

Bild 111 Efter ombyggnaden

- Vrid förarstolen (Bild 110,4) och skjut fram den så långt det går.
- Bygg om bordet (Bild 110,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Lägg ryggdynan (Bild 110,1) åt sidan.
- Lägg extradynan (Bild 111,5) på bordet.
- Skjut förarstolen (Bild 111,4) bakåt vid behov.

6.13.2 Sittgrupp i mitten med sängbreddning

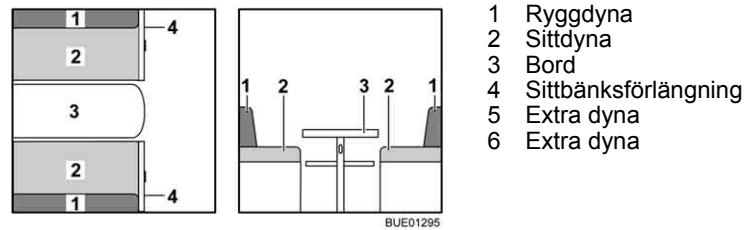

Bild 112 Före ombyggnaden

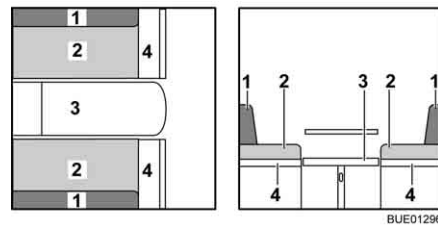

Bild 113 Under ombyggnaden

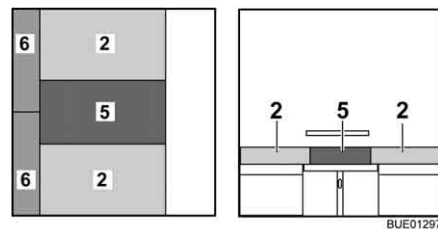
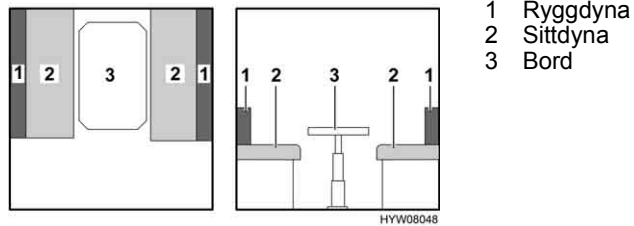

Bild 114 Efter ombyggnaden

- Förstora bordet (Bild 112,3) och bygg om det till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Bredda sittbänken (Bild 113,4).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 113,1) och lägg dem åt sidan.
- Drag sittdynorna (Bild 113,2) till mitten.
- Lägg extradynan (Bild 114,5) mellan sittdynorna på bordet.
- Skjut in extradynorna (Bild 114,6) mellan sittdynorna och väggen.

6.13.3 Sittgrupp mittemot, fram

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna
- 3 Bord

Bild 115 Före ombyggnaden

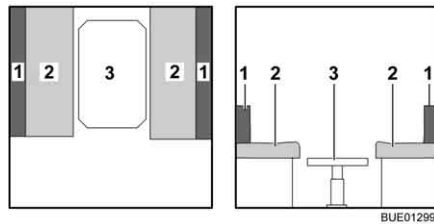

Bild 116 Under ombyggnaden

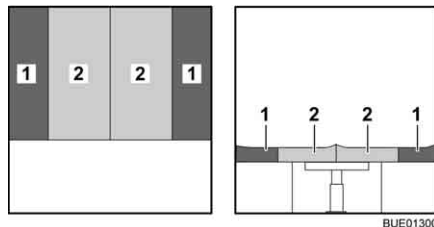

Bild 117 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 115,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Drag sittdynorna (Bild 116,2) till mitten.
- Skjut in ryggdynorna (Bild 117,1) mellan sittdynorna och väggen. Beakta kilformen.

6.13.4 Mellersta sittbänk med längsgående sittbänk

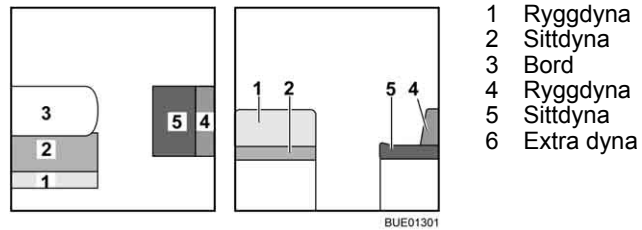

Bild 118 Före ombyggnaden

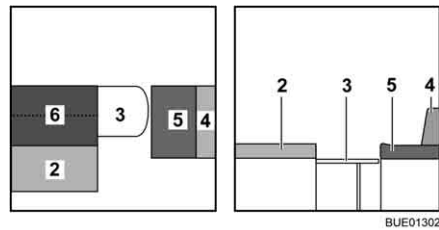

Bild 119 Under ombyggnaden

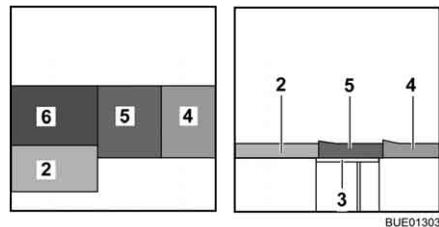

Bild 120 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 118,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynan (Bild 118,1) och lägg den åt sidan.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 119,6) och lägg den på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 120,5) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 120,4) mellan sittdynan och väggen.

6.13.5 Mellersta sittbänk med långsgående sittbänk (med sängbreddning)

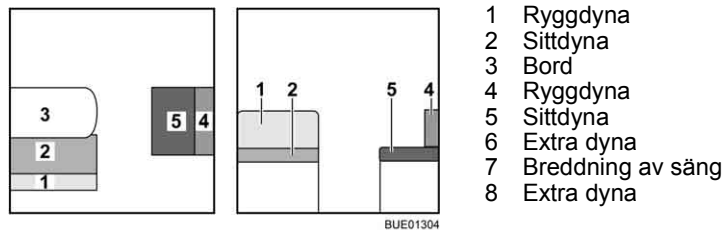

Bild 121 Före ombyggnaden

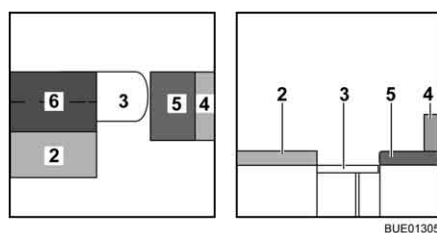

Bild 122 Under ombyggnaden

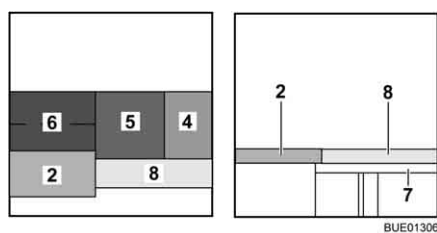
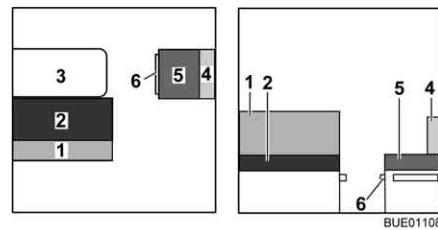

Bild 123 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 121,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynan (Bild 121,1) och lägg den åt sidan.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 122,6) och lägg den på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 123,5) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 123,4) mellan sittdynan och väggen.
- Haka i sängbreddningen (Bild 123,7) i fästena på sittbänken.
- Lägg den extra dynan (Bild 123,8) på sängbreddningen.

6.13.6 Mellersta sittbänk med långsgående sittbänk (Van)

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna
- 3 Bord
- 4 Ryggdyna
- 5 Sittdyna
- 6 Förlängning för sänglådan
- 7 Extra dyna (fällbar)
- 8 Förlängning av sittplatta
- 9 Breddning av säng
- 10 Extra dyna

Bild 124 Före ombyggnaden

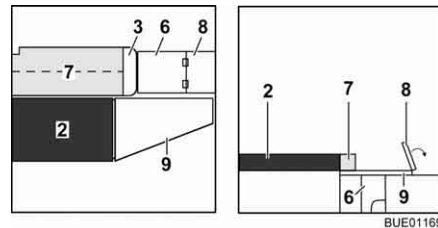

Bild 125 Under ombyggnaden

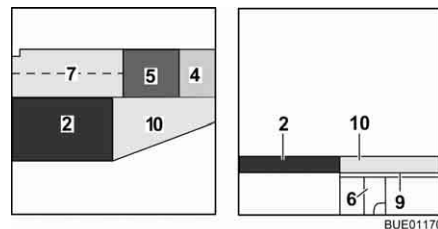

Bild 126 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 124,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynan (Bild 124,1) och lägg den åt sidan.
- Ta av och lägg ryggdynan (Bild 124,4) och sittdynan (Bild 124,5) åt sidan.
- Drag ut sänglådornas förlängning (Bild 125,6).
- Drag förlängningen av sittplattan (Bild 125,8) utåt.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 125,7) och lägg den på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 126,5) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 126,4) mellan sittdynan och väggen.
- Haka i sängbreddningen (Bild 125,9) i fästena på sittbänken.
- Lägg den extra dynan (Bild 126,10) på sängbreddningen.

6.13.7 L-sittbänk med långsgående sittbänk

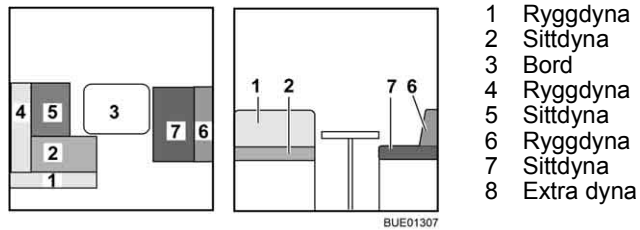

Bild 127 Före ombyggnaden

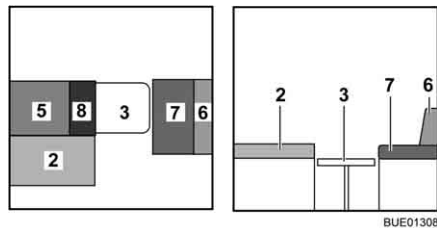

Bild 128 Under ombyggnaden

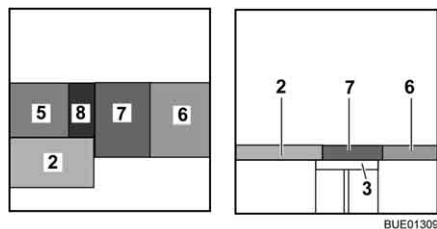
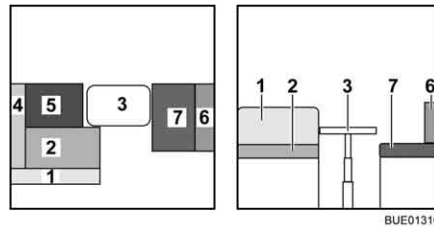

Bild 129 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 127,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 127,1 och 4) och lägg dem åt sidan.
- Lägg extradyner (Bild 128,8) på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 129,7) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 129,6) mellan sittdynan och väggen.

6.13.8 L-sittbänk med långsgående sittbänk (med sängbreddning)

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna
- 3 Bord
- 4 Ryggdyna
- 5 Sittdyna
- 6 Ryggdyna
- 7 Sittdyna
- 8 Extra dyna
- 9 Breddning av säng
- 10 Extra dyna

Bild 130 Före ombyggnaden

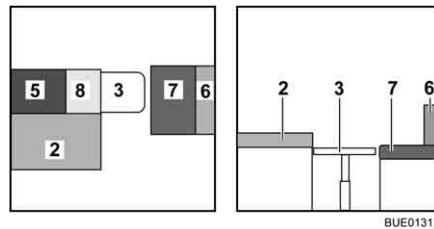

Bild 131 Under ombyggnaden

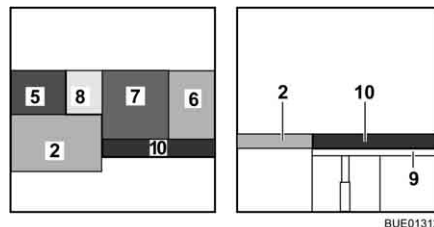

Bild 132 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 130,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 130,1 och 4) och lägg dem åt sidan.
- Lägg extradynan (Bild 131,8) på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 131,7) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 131,6) mellan sittdynan och väggen.
- Haka i sängbreddningen (Bild 132,9) i fästena på sittbänken.
- Lägg den extra dynan (Bild 132,10) på sängbreddningen.

6.13.9 L-sittbänk med längsgående sits (med extra dyna)

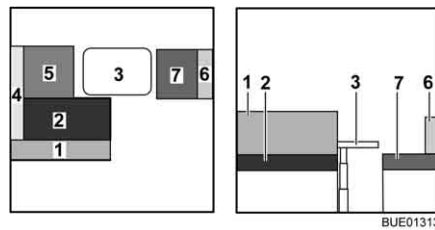

Bild 133 Före ombyggnaden

- 1 Ryggdyna
- 2 Sittdyna
- 3 Bord
- 4 Ryggdyna
- 5 Sittdyna
- 6 Ryggdyna
- 7 Sittdyna
- 8 Breddning av säng
- 9 Extra dyna
- 10 Extra dyna

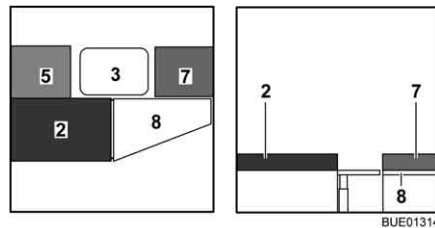

Bild 134 Under ombyggnaden

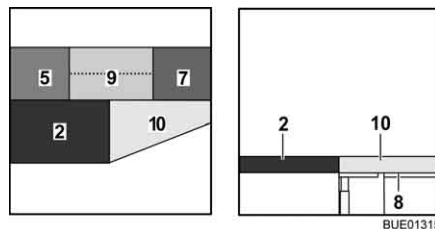

Bild 135 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 133,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 133,1, 4 och 6) och lägg dem åt sidan.
- Haka i sängbreddningen (Bild 134,8) i fästena på sittbänken.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 135,9) och lägg den på bordet.
- Lägg den extra dynan (Bild 135,10) på sängbreddningen.

6.13.10 L-sittbänk (lång) med långgående sittbänk

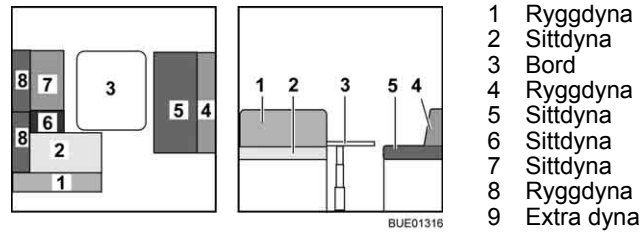

Bild 136 Före ombyggnaden

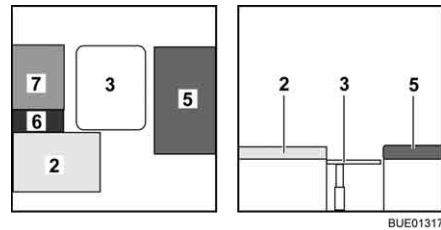

Bild 137 Under ombyggnaden

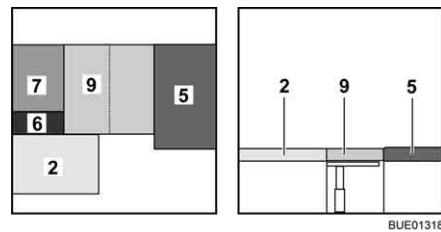

Bild 138 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 136,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 136,1, 4 och 8) och lägg dem åt sidan.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 138,9) och lägg den på bordet.

6.13.11 L-sittbänk (lång) med längsgående sittbänk (bred)

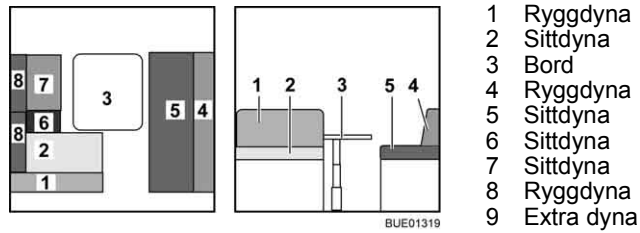

Bild 139 Före ombyggnaden

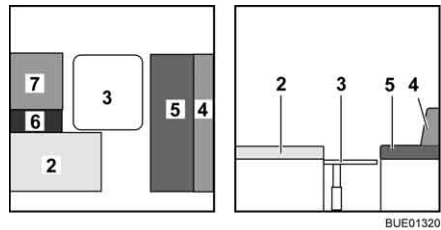

Bild 140 Under ombyggnaden

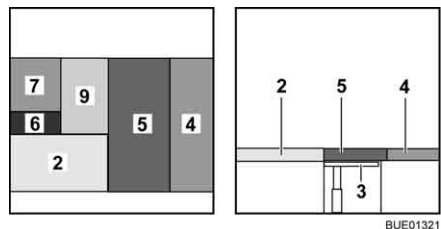

Bild 141 Efter ombyggnaden

- Bygg om bordet (Bild 139,3) till sängbotten (se avsnitt 6.10).
- Tag bort ryggdynorna (Bild 139,1 och 8) och lägg dem åt sidan.
- Fäll upp den extra dynan (Bild 141,9) och lägg den på bordet.
- Lägg sittdynan (Bild 141,5) i mitten.
- Lägg ryggdynan (Bild 141,4) mellan sittdynan och väggen.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets gasanläggning.

Hänvisningarna gäller:

- säkerheten
- byte av gasflaskor
- gasavstängningsventil
- extern gasanslutning
- automatisk omkopplingsenhet
- gasvarnare

Användning av fordonets gasdrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

7.1 Allmänt

- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får ingen apparat (t. ex. värmesystem eller kylskåp) vara igång, om de drivs med öppen låga. Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med öppen låga får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastryckregulatorn och avgasrören ska kontrolleras. Gastryckregulatorn måste bytas senast efter 10 år. Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.).
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasspisen eller gasugnen för att öka temperaturen inomhus.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.

- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Kontrollera regelbundet att gasslangen på gasflaskans anslutningsstycke verkligen är tät. Gasslangen får inte ha några sprickor och inte vara porös. Låt en auktoriserad fackverkstad byta ut gasslangen senast 10 år efter tillverkningsdatum. Den som ansvarar för gasanläggningen måste se till att bytet görs.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Använd aldrig gasboxen som förvaringsutrymme, det kan komma in fukt i boxen.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

7.2 Gasflaskor

- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Gastryckregulatorn och gasslangen skruvas fast för hand på gasflaskorna. Inga verktyg används.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Vid temperaturer under 5 °C ska en avfrostningsanläggning (antifrost) för gastryckregulatorer användas.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 6 kg-gasflaskor. Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

- ▷ Hos några modeller befinner sig gasboxen direkt bredvid ingångsdörren. På dessa modeller öppna då gasboxen endast när ingångsdörren är stängd. Risk för skador.

- ▷ Skruvkopplingarna på gastyckregulatorn har vänstergänga.
- ▷ Gastycket för gas-installationer måste reduceras till 30 mbar.
- ▷ Ej justerbar gastyckregulator med säkerhetsventil skall anslutas direkt på flaskventilen.
Gastyckregulatorn reducerar gasflaskans gastyck till gasapparaternas driftstryck.
- ▷ Tillbehörshandeln tillhandahåller lämpliga Euro-fyllset resp. Euro-flaskset för att fylla på och ansluta gasflaskorna i olika europeiska länder.
- ▷ Mer information får du hos din återförsäljare eller ditt serviceställe.
- ▷ Information om gasförsörjning i Europa, se kapitel 17.

7.3 Byta ut gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

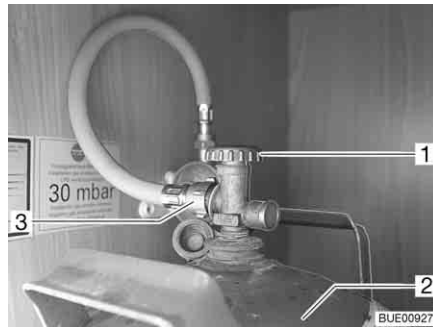
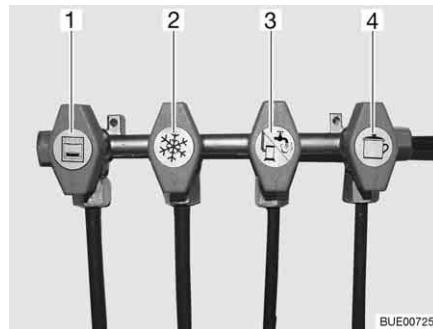

Bild 142 Gasbox

- Öppna gasboxens utvändiga lucka (se kapitel 6).
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 142,1) på gasflaskan (Bild 142,2). Beakta pilriktningen.
- Skruva för hand bort gasslangen (Bild 142,3) från gasflaskan (vänstergänga).
- Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
- Ställ den fulla gasflaskan i gasboxen.
- Fäst gasflaskan med fästremmarna.
- Gasslangen skruvas för hand på gasflaskan (vänstergänga).

7.4 Gasavstängningsventiler

- 1 Ugn
- 2 Kylskåp
- 3 Värme/varmvattenberedare
- 4 Spis

Bild 143 Symboler för gasavstängningsventilerna

I fordonet finns en gasavstängningsventil (Bild 143) för varje gasapparat. Gasavstängningsventilerna sitter på olika ställen i fordonet, de kan även vara separat monterade.

7.5 Extern gasanslutning (extrautrustning)

- ▶ När den externa gasanslutningen inte används, skall gasavstängningsventilen alltid vara stängd.
- ▶ Endast gasförbrukare som har passande adapter skall anslutas till den externa gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast externa gasförbrukare som är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Säkerställ att ingen gas läcker ut från anslutningen när anslutningen har gjorts och gasavstängningsventilen har öppnats. Om otäthet föreligger i den externa gasanslutningen strömmar gas ut i det fria. I sådant fall skall gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängas omedelbart. Den externa gasanslutningen skall kontrolleras av auktoriserad fackverkstad.
- ▶ När en extern gasförbrukare ansluts får ingen gnistbildning förekomma i närheten av gasanslutningen.
- ▶ Använd inte den externa gasanslutningen för att fylla på gasflaskor. Beakta hänvisningarna på märket på det externa gasanslutningen.

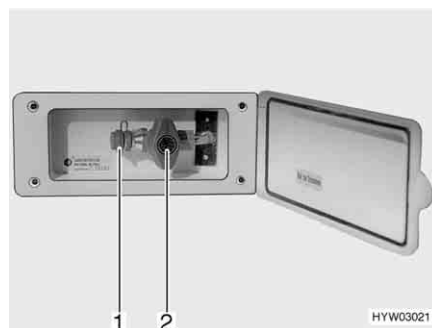

Bild 144 Extern gasanslutning, gasavstängningsventilen stängd

Den externa gasanslutningen (Bild 144) befinner sig, beroende på modell, på fordonets bakdel eller på fordonets vänstra resp. högra sida.

- Anslut den externa gasapparaten till anslutningar (Bild 144,1).
- Öppna gasavstängningsventilen (Bild 144,2).

7.6 Crash-Protection-Unit-omkopplingsenhet (extrautrustning)

► Omkopplingsenheten får inte användas i slutna rum.

- ▷ När fordonet är utrustat med Crash-Protection-Unit får värmesystemet för bodelen vara tillkopplat.
- ▷ Om fordonet har utrustats med en panel av DT-serien, manövreras omkopplingsenheten via denna panel och kontrollenheten faller bort.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Crash-Protection-Unit är en automatisk omkopplingsenhet med manöverenhet för gasanläggningar med två flaskor. Omkopplingsenheten kopplar automatiskt om från driftflaskan till reservflaskan om driftflaskan är tom eller inte längre är i driftklart läge. Gasförbrukarna behöver inte tas ur drift. Omkopplingsenheten är avsedd för alla vanliga gasflaskor på 3 kg till 33 kg. Vid olycksfall eller vid om fordonet lutar för kraftigt avbryts automatiskt gasförsörjningen.

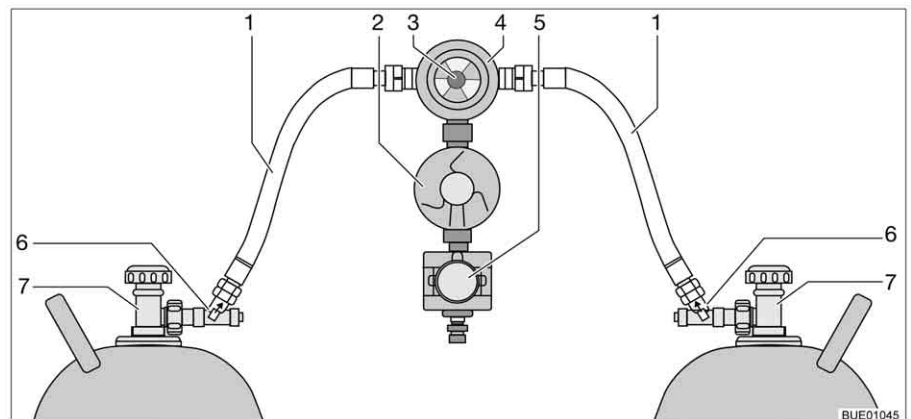

Bild 145 Crash-Protection-Unit-omkopplingsenhet

Anläggningens uppbyggnad

Crash-Protection-Unit består av två genomflödesbegränsare med manuell frigöring (Bild 145,6), en omkopplingsventil (Bild 145,4) med tryckregulator (Bild 145,2), en elventil (Bild 145,5) och kontrollenheten med trefärgad lysdiod. Omkopplingsventilen är monterad mellan de båda gasslangarna (Bild 145,1).

Med vredet (Bild 145,3) på omkopplingsventilen ställer du in vilken gasflaska som ska användas som driftflaska och vilken som ska användas som reservflaska.

Bild 146 Kontrollenhet

Med kontrollenheten (Bild 146) kan endast de elektriska funktionerna styras. Gasflaskornas huvudavstängningsventiler (Bild 145,7) och frigöringarna (Bild 145,6) måste öppnas för hand.

Omkopplingsventilen sørjer för ett konstant gstryck, oberoende vilken gasflaska som används. Indikeringen i omkopplingsventilen visar nivån i driftflaskan. När indikeringen är grön sker gasförsörjningen från driftflaskan. När indikeringen är röd är driftflaskan tom. Gasförsörjningen sker då med reservflaskan.

Kontrolllampan på kontrollenheten indikerar gasanläggningens tillstånd. När kontrolllampan (Bild 146,1) lyser grönt är anläggningen OK. När kontrolllampan blinkar rött eller lyser föreligger en störning. Gasförsörjningen har avbrutits.

- Ta i drift:*
- Öppna huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 145,7).
 - Tryck in frigöringarna (Bild 145,6) i tio sekunder efter varandra.
 - Med vredet (Bild 145,3) på omkopplingsventilen (Bild 145,4) väljs gasflaskan, som ska prioriteras (driftflaska). Vrid alltid vredet till stoppläget.
 - Koppla till omkopplingsenheten på kontrollenheten (Bild 146). Ställ för detta vippkontakten (Bild 146,2) på "ON". Omkopplingsventilen är nu avluftad. Kontrolllampan (Bild 146,1) blinkar gult (systemtest) och lyser därefter grönt.
- Slå från:*
- Ställ vippkontakten (Bild 146,2) på "OFF". Kontrolllampan (Bild 146,1) slocknar.
 - Stäng huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 145,7).

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.

- Byta ut gasflaskor:*
- Vrid på vredet på omkopplingsventilen. Indikeringen blir åter grön. När indikeringen blir röd är även reservflaskan tom och måste också bytas.
 - Stäng huvudavstängningsventilen på den tomma gasflaskan.
 - Skruva loss gasslangen från gasflaskan.
 - Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
 - Ställ den nya gasflaskan i gasboxen.
 - Fäst gasflaskan med fästremmarna.
 - Anslut en full gasflaska till gasslangen.
 - Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
 - Tryck in frigöringen i tio sekunder.

- Vrid på vredet på omkopplingsventilen till önskad flaska. När indikeringen är grön är frigöringen öppen.
- Vrid vredet på omkopplingsventilen ett halvt varv så att den nya gasflaskan fungerar som reservflaska.

7.7 DuoControl-omkopplingsenhet (extrautrustning)

► Omkopplingsenheten får inte användas i slutna rum.

► Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

DuoControl är en automatisk omkopplingsenhet med fjärravläsning för gasanläggningar med två flaskor. DuoControl-omkopplingsenheten kopplar automatiskt om från driftflaskan till reservflaskan om driftflaskan är tom eller inte längre är i driftklart läge. Gasförbrukarna behöver inte tas ur drift. DuoControl-omkopplingsenheten är avsedd för alla vanliga gasflaskor på 3 kg till 33 kg.

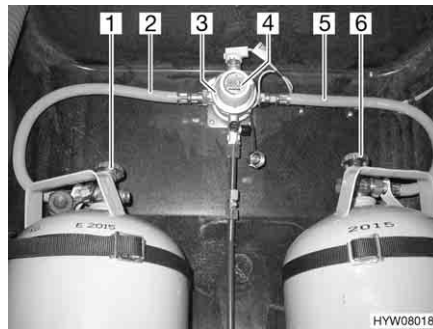

Bild 147 DuoControl-omkopplingsenhet

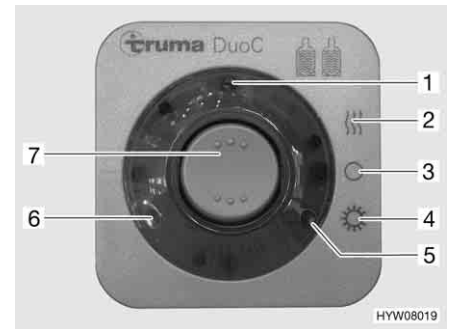

Bild 148 Kontrollenhet

Anläggningens uppbyggnad

DuoControl-omkopplingsenheten består av en omkopplingsventil (Bild 147,3) och en kontrollenhet (Bild 148). Omkopplingsventilen är monterad mellan gas slangarna (Bild 147,2 och 5). Med vredet (Bild 147,4) på omkopplingsventilen ställer du in vilken gasflaska som ska användas som driftflaska och vilken som ska användas som reservflaska.

Omkopplingsventilen värms upp av en avfrostningsanläggning för regulatorer (Eis-Ex). På detta sätt undviks störningar på gasanläggningen under vintern. Med kontrollenheten (Bild 148) kan endast de elektriska funktionerna styras. Gasflaskornas huvudavstängningsventiler (Bild 147,1 och 6) måste öppnas för hand.

Omkopplingsventilen sörjer för ett konstant gastryck, oberoende vilken gasflaska som används. De två kontrolllamporna på kontrollenheten visar nivån i driftflaskan. När den gröna kontrolllampan lyser (Bild 148,6) är driftflaskan full. När den röda kontrolllampan lyser (Bild 148,5) är driftflaskan tom. Gasförsörjningen sker då med reservflaskan.

Driftlägen

DuoControl-omkopplingsenheten har två driftlägen:

- Vinterdrift "på och uppvärmning"
- Sommarkdrift "på"

- Ta i drift:*
- Öppna huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 147,1 och 6).
 - Med vredet (Bild 147,4) på omkopplingsventilen (Bild 147,3) väljs gasflaskan, som ska prioriteras (driftflaska).
Vrid alltid vredet till stoppläget.
 - Slå på DuoControl-omkopplingsenheten på kontrollenheten (Bild 148).
Ställ för detta vippkontakten (Bild 148,7) på vinterdrift "på och uppvärmning" (Bild 148,2) eller på sommar drift "till" (Bild 148,4). Omkopplingsventilen är nu avluftad. Den gula kontrolllampan (Bild 148,1) lyser, när vinterdrift väljs och avfrostningsanläggningen för regulatorer är påslagen.

- Slå från:*
- Ställ vippkontakten (Bild 148,7) i läge "O" (Bild 148,3). Den gula kontrolllampan (Bild 148,1) slocknar.
 - Stäng huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 147,1 och 6).

Fjärravläsning

Kontrolllamporna på kontrollenheten (Bild 148,5 och 6) signalerar inne i fordonet, om driftflaskan är driftklar.

Byte av gasflaskor

Ifall den gröna kontrolllampan (Bild 148,6) slocknar under drift och den röda kontrolllampan (Bild 148,5) lyser upp, är gasflaskan som har valts som driftflaska tom och måste bytas ut. Gasförbrukarna försörjs med gas från reservflaskan.

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.

Byta ut gasflaskor:

- Stäng huvudavstängningsventilen på den tomma gasflaskan.
- Skruva loss gasslangen från gasflaskan.
- Anslut en full gasflaska till gasslangen.
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- Vrid vredet på omkopplingsventilen ett halvt varv så att den nya gasflaskan fungerar som reservflaska.

7.8 Gasvarnare (extrautrustning)

- ▷ Vid en defekt på gassensorn eller en kabel ljuder summern tills defekten har åtgärdats.
- ▷ Ett felalarm kan utlösas om deospray, hårspray eller ett starkt rengöringsmedel används i gassensorns närhet. Även en längre vistelse i en tunnel (damm) kan utlösa ett felalarm.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Gasvarnaren har två uppgifter:

- Alarm vid överfall med bedövningsgas
- Alarm vid en läcka på gasanläggningen

Gasvarnaren är driftklar så snart som bodelens 12 V-nät har spänningsförsörjning.

Bild 149 Gassensor

Den blinkande lysdioden (Bild 149,2) bredvid gassensorns klämlist (Bild 149,1) indikerar bredskapsläget.

Slå från summern:

- Koppla ifrån 12 V-försörjningen kort och koppla till den igen (t. ex. på ledningsskyddsbrytaren i nätdelen).

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets elektriska anläggning.

Hänvisningarna gäller:

- säkerheten
- förklaringar av fackbegrepp för batterierna
- 12 V-nätet
- startbatteriet
- bodelsbatteriet
- el-blocket
- panel
- bränslecellen
- solcellsanläggningen
- 230 V-nätet
- anslutning till 230 V-försörjning
- säkerhetsspak
- uttaget på utsidan
- ledningarnas förlopp

Användning av bodelens eldrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

8.1 Allmänna säkerhetsanvisningar

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Alla elapparater (t. ex. mobiltelefon, kommunikationsradio, TV-apparat eller DVD-spelare) som har installerats i fordonet i efterhand, och används under resan måste ha bestämda egenskaper: Dessa är CE-märke, EMC-provning (elektromagnetisk kompatibilitet) och e-provning. Endast på så sätt kan fordonets funktionssäkerhet garanteras under resan. Annars kan det hända att airbagen aktiveras eller fordonselektroniken störs.

Det är säkert att uppehålla sig i fordonet under åskväder (Faraday's bur). Koppla dock för säkerhets skull ifrån 230 V-anslutningen och drag in antennerna som skydd för elapparaterna.

8.2 Begrepp

Vilospänning

Vilospänningen är batteriets spänning i viloläge, dvs att ström ej tas ut och att batteriet ej laddas.

- ▷ För mätningen måste batteriet ha vilat ett tag. Vänta därför ca 2 timmar efter senaste laddningen eller senaste strömuttag från förbrukare innan vilospänningen mäts.

Viloström

Några elektriska förbrukare som t. ex. klocka och kontrollampor behöver ständigt elektrisk ström; det är apparater i standby-läge, som använder viloström. Denna viloström flyter även när apparaten är frånkopplad.

Djupurladdning

Djupurladdning av batteriet sker om batteriet laddas ur fullständigt genom tillkopplade förbrukare och viloströmmen sjunker under 12 V.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Kapacitet Som kapacitet betecknas den mängd elektricitet som ett batteri kan lagra. Batteriets kapacitet anges i amperetimmar (Ah). I regel används det s.k. K20-värdet.

K20-värdet anger hur mycket ström ett batteri kan ge ifrån sig under en period på 20 timmar utan att det skadas eller hur mycket ström det krävs för att ladda upp ett tomt batteri på 20 timmar.

Om ett batteri t. ex. kan ge 4 ampere i 20 timmar har det en kapacitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$.

Om det flyter mer ström reduceras batteriets kapacitet i proportion med detta. Yttre omständigheter som temperatur och ålder förändrar batteriets lagringskapacitet. Kapacitetsangivelserna gäller nya batterier som drivs i rumstemperatur.

- ▷ Beroende på batteritypen har kapacitetsangivelserna en omräkningsfaktor på 1,3 till 1,7 (den faktiska kapaciteten reduceras med detta värde).

8.3 12 V-nät

- ▷ Till 12 V-nätets eluttag får endast apparater med maximalt 10 A anslutas.

8.3.1 Startbatteri

Startbatteriet tjänar till start av motorn och försörjer basfordonets elektriska förbrukare samt extraapparater som radio, navigationssystem eller centrallås med spänning. Startbatteriets placering hittar du i basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Vid modeller med en Fiat som basfordon är radion i förarhytten ansluten till bodelsbatteriet.

Urladdning I detta avsnitt finns information om startbatteriets urladdning.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.
- ▷ Om ett batteri med syrafyllning är urladdat kan det frysa vid minusgrader. Då förstörs batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

På sikt djupurladdas startbatteriet av viloström (apparater i standby-läge). Apparater i standby-läge är t. ex. extra apparater som radio, larmsystem, navigationssystem eller centrallås. Apparater i standby-läge laddar ur startbatteriet när fordonets motor är avstängd.

Vid låga yttertemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Ladda I detta avsnitt finns information om startbatteriets laddning.

- ▶ Batterisyran i batteriet är både giftig och frätande. Därför ska all kontakt med hud eller ögon absolut undvikas.
- ▶ Om man laddar batteriet med hjälp av en extern laddare finns risk för explosion. När polklämmorna kläms fast kan det bildas gnistor. Ladda därför batteriet endast i rum med god ventilation och långt borta från öppen eld eller eventuell gnistbildning. När batterierna laddas kan det uppkomma gaser som tränger ut.

- ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar.
- ▷ Batterikabel får inte anslutas med fel pol.
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är frånkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Beakta basfordonets och laddarens instruktionsböcker.

Startbatteriet kan endast laddas fullt med en extern laddare. Då fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddar el-blocket endast startbatteriet med underhållsladdning. Även vid körning är en fullständig uppladdning av startbatteriet med fordonsgeneratoren inte alltid möjligt.

När man laddar startbatteriet med hjälp av en extern laddare gör du följande:

- Stäng av bilmotorn.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen. Kontrolllamporna eller indikeringarna på panelen släcks.
- Stäng av alla gasförbrukare och stäng alla gasavstängningsventiler samt gasflaskans huvudavstängningsventil.
- Frånskilj den elektriska förbindelsen mellan startbatteri och fordon (lossa t. ex. polklämmorna). När man kopplar bort batteripolerna finns risk för kortslutning. Därför ska man först koppla bort minuspolen och sedan pluspolen på startbatteriet.
- Kontrollera om den externa laddaren är frånkopplad.
- Den externa laddaren ansluts till startbatteriet. Observera polerna: Anslut först poltången "+" till startbatteriets pluspol och anslut därefter poltången "-" till startbatteriets minuspol.
- Tillkoppla den externa laddaren.
- Informationer om batteriets laddningstid hittar du i bruksanvisningen för respektive laddare.
- Information om batteriestyrkan finns på batteriet.
- Laddaren frånkopplas i omvänd ordningsföljd (minuspolen först).
- Kläm fast batteripolerna igen (pluspolen först).

8.3.2 Bodelsbatteri

- ▷ För laddning av bodelsbatteriet skall endast det inbyggda el-blocket användas.
- ▷ Resan skall påbörjas endast med fulladdat bodelsbatteri. Därför skall bodelsbatteriet laddas minst 20 timmar innan resan påbörjas.

- ▷ Utnyttja varje möjlighet som finns för att ladda bodelsbatteriet medan du är på väg.
- ▷ Efter resan skall bodelsbatteriet laddas minst 20 timmar.
- ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar.
- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ användas.
- ▷ Om det finns flera bodelsbatterier skall alla batterier alltid bytas samtidigt. Batterierna måste **alltid** vara lika gamla och ha samma kapacitet.
- ▷ Vid byte av bodelsbatteri ska endast batterier användas som motsvarar laddarens min. kapacitet. Beakta den separata bruksanvisningen till laddaren. Batterier med för låg kapacitet blir mycket varma under laddningen. Explosionsrisk!
- ▷ Om bodelsbatterierna byts ut och laddaren inte ger minst 10 % av det nya batteriets märkkapacitet som laddningsström skall en extra laddare monteras. Exempel: Vid en batterikapacitet på 80 Ah måste laddaren ge minst 8 A laddningsström.
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är frånkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!

- ▷ Vid modeller med en Fiat som basfordon är radion i förarhytten ansluten till bodelsbatteriet.

Då fordonet inte är anslutet till en 230 V-försörjning, eller om 230 V-försörjningen är avstängd, försörjer bodelsbatteriet bodelen med 12 V likspänning. Bodelsbatteriet har endast en begränsat energireserv. Därför bör inte elektriska förbrukare som till exempel radio eller lampor drivas under en längre tidsperiod utan 230 V-försörjning.

Monteringsställe

Se kapitel 16.

Urladdning

Genom viloströmmen, som ständigt förbrukas av några elektriska förbrukare, urladdas bodelsbatterierna.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

Ett fullt laddat bodelsbatteri djupurladdas genom viloström (apparater i standby-läge).

Vid låga yttertemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Batteriets självurladdning beror även på temperaturen. Vid 20 till 25 °C uppgår självurladdningstakten till ca 3 % av kapaciteten/månad. Vid stigande temperatur ökar självurladdningstakten till: Vid 35 °C uppgår självurladdningstakten till ca 20 % av kapaciteten/månad.

Ett äldre batteri har ej längre full kapacitet.

Ju fler elektriska förbrukare som är anslutna desto snabbare förbrukas bodelsbatteriets energireserv.

Ladda Bodelsbatteriet skall endast laddas med el-blocket. Fordonet ska för detta anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt.

▷ Efter en djupurladdning ska batteriet laddas minst 48 timmar.

▷ För ytterligare information se den separata handlingarna för bodelsbatteriet.

8.4 EI-block (EBL 99)

▷ Ventilationsspringor får ej övertäckas. Risk för överhettning!

- ▷ Beroende på modell är inte alltid alla platserna i säkringshållaren belagda.
- ▷ Om det finns flera bodelsbatterier skall en extra laddare användas.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

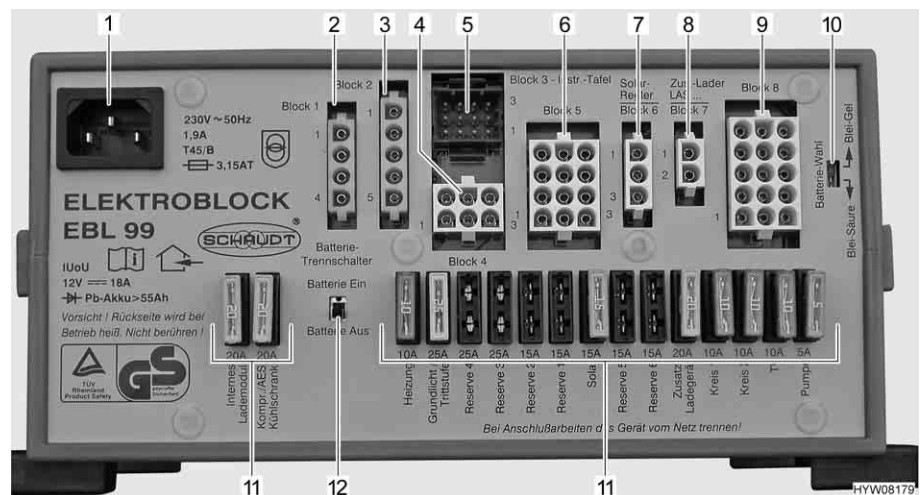

Bild 150 EI-block (EBL 99)

- 1 Nätanslutningskontakt 230 V~
- 2 Block 1: Utgång kylskåp (D+, värmepatron)
- 3 Block 2: Ingång kylskåp från startbatteriet, generator D+
- 4 Block 4: Utgång värme, grundbelysning (belysning i ingången), fotsteg
- 5 Block 3: Utgång panel
- 6 Block 5: Utgång reserv 2, reserv 3, reserv 4, förbrukare med konstant plus (t. ex. satellitsystem, avfrostning)
- 7 Block 6: Ingång solpanel (om sådan finns)
- 8 Block 7: Ingång extra laddare, bränslecell
- 9 Block 8: Utgång förbrukarkrets 1, förbrukarkrets 2, TV, vattenpump, reserv 1, reserv 5, reserv 6
- 10 Omkopplare batterival ("Blei-Säure/Blei-Gel" (bly-syra/bly-gel))
- 11 Säkringar
- 12 Batteri-brytare ("Batterie Ein/Aus" (batteri till/från))

- Funktioner** El-blocket har följande funktioner:
- El-blocket laddar bodelsbatteriet. Startbatteriet erhåller endast en underhållsladdning genom el-blocket.
 - El-blocket övervakar bodelsbatteriets spänning.
 - El-blocket fördelar strömmen till 12 V-strömkretsarna och säkrar dessa. Till uttagen kan apparater med maximalt 10 A anslutas.
 - El-blocket innehåller anslutningar för en laddningsregulator för solpanel, en extra laddare samt ytterligare styr- och övervakningsfunktioner.
 - El-blocket skiljer startbatteriet elektriskt från bodelsbatteriet då fordonets motor är avstängd. Så kan bodelens 12 V-förbrukare inte ladda ur startbatteriet.
 - Batteri-brytaren i el-blocket skiljer alla förbrukare från bodelsbatteriet.

El-blocket arbetar endast tillsammans med en panel.

Strömmen som står till förfoganden på el-blocket (> 18 A) delas upp i laddningsström och förbrukarström. Laddningsströmmen är endast den andel som för närvarande inte används av förbrukarna. Om förbrukarströmmen överstiger den ström som står till förfogande laddas bodelsbatteriet ur.

Monteringsställe Se kapitel 16.

8.4.1 Batteri-brytare

Batteri-brytaren kopplar från **samtliga** förbrukare i bodelen, även apparater i standby-läge. Även förbrukare som fotsteg, grundbelysning och kylskåp upphör då att fungera. Därigenom förhindras långsam urladdning av bodelsbatteriet om fordonet inte används under längre tid (t. ex. tillfällig avställning).

Om fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen kan batterierna fortsätta laddas från el-blocket även om batteri-brytaren är frånkopplad.

Detsamma gäller vid laddning via solcellsanläggning eller bränslecell.

8.4.2 Batteriväljare

- ▶ Om batteriväljaren är felaktigt inställd kan det bildas knallgas. Explosionsrisk!

- ▷ Om batteriväljaren är felinställd kan batteriet för bodelen skadas.
- ▷ Ändra ej den från fabriken inställda batteriväljaren.

8.4.3 Batteriövervakning

- ▷ Ett urladdat batteri för bodelen skall laddas upp fullständigt igen så snart som möjligt.

Batteriövervakningen i el-blocket övervakar spänningen i batteriet för bodelen. Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare. Batteri-brytaren löser ut.

- Åtgärder:*
- Samtliga elektriska förbrukare som inte är absolut nödvändiga, skall stängas av med tillhörande strömbrytare.
 - Om nödvändigt koppla åter på 12 V-försörjningen för kort drift med huvudbrytaren 12 V. Detta är emellertid endast möjligt om batterispänningen ligger över 11 V. Om spänningen ligger under detta värde kan 12 V-försörjningen först upprättas efter att bodelens batteri har laddats.

8.4.4 Batteriladdning

När fordonsmotorn är igång kopplas bodelsbatteriet och startbatteriet samman via ett relä i el-blocket och laddas av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt igen av el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets polspänning kan avläsas på panelen.

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.5 Panel IT 96-2

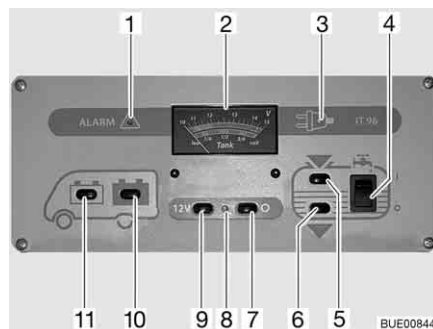

Bild 151 Panel IT 96-2

- 1 Varningslampa "ALARM" för bodelsbatteri
- 2 Instrument V/tank
- 3 230 V-kontrolllampa
- 4 Vippkontakt vattenpump på/av
- 5 Knapp för kontroll av vattennivån i vattentank
- 6 Knapp för kontroll av vattennivån i avloppstank
- 7 12 V-huvudbrytare "FRÅN"
- 8 12 V-kontrolllampa
- 9 12 V-huvudbrytare "TILL"
- 10 Knapp för avläsning av batterispänning, bodelsbatteri
- 11 Knapp för avläsning av batterispänning, startbatteri

8.5.1 Huvudbrytare 12 V

Med huvudbrytaren 12 V (Bild 151,7 och 9) kopplas panelen och bodelens 12 V-försörjning till eller från.

Undantag: Beroende på modell förblir värme, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, reserv 4 och ett kylskåp med automatiskt energival-system (AES) driftklara.

- Slå på:*
- Tryck på knappen (Bild 151,9) "12 V": 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. Kontrollampen (Bild 151,8) lyser grönt.
- Slå från:*
- Tryck på knappen (Bild 151,7) "O": 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. Kontrollampen (Bild 151,8) slocknar.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen på panelen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrdon (t. ex. laddningsregulator för solpanel, avfrostning och panel) eller fast installerade apparater (t. ex. värme, kylskåp eller fotsteg) tar fortfarande sin ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

8.5.2 Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym

Batterispänning Med instrumentet V/tank kan startbatteriets eller bodelsbatteriets batterispänning avläsas.

Med instrumentet V/tank (Bild 151,2) avläses den övre skalan. Instrumentets belysning tänds automatiskt när en knapp trycks in.

Indikeringar:

- Tryck på knappen (Bild 151,11) "": Startbatteriets spänning visas.
- Tryck på knappen (Bild 151,10) "": Bodelsbatteriets spänning visas.

Följande tabeller är ett hjälpmedel för att tolka spänningen för bodelsbatteriet, som visas på panel IT 96, på rätt sätt.

**Snart djupurladdning
(batterilarm)**

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-anlutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V-anlutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-anlutning)
11 V eller mindre ¹⁾	12 V-nät överbelastat	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt	12 V-nät överbelastat
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt	Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
11,5 V till 13,2 V	12 V-nät överbelastat ²⁾	Normalt område	12 V-nät överbelastat ²⁾
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt		Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
13,3 V till 13,7 V	Batteriet laddas (huvudladdning)	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas (huvudladdning)
13,8 V till 14,4 V	Batteriet laddas (underhållsladdning)	–	Batteriet laddas (underhållsladdning)
Över 14,5 V	Batteriet överladdas, generatorns regulator defekt	–	Batteriet överladdas, el-blocket defekt

¹⁾ Batterivakten stänger av alla förbrukare (vid 10,5 V).

²⁾ Om spänningen inte stiger över detta områden under flera timmar.

Värden för vilospänning	Batteriets laddningstillstånd
Mindre än 11 V	Djupurladdat
12,0 V	0 %
12,2 V	25 %
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Mer än 12,8 V	100 %

- ▷ Vid längre djupurladdning skadas batteriet och går inte reparera.

- ▷ Vilospänningen skall helst mätas flera timmar efter den senaste laddningen (t. ex. på morgonen) och inte direkt efter strömuttaget.

Vattennivå/ avloppsvattennivå

På instrumentet V/tank kan vattennivån och avloppsvattennivån avläsas. På instrumentet V/tank (Bild 151,2) avläses den undre skalan. Instrumentets belysning tänds automatiskt när en knapp trycks in.

Indikeringar:

- Tryck på knappen (Bild 151,5) "": Vattenvolymen visas.
- Tryck på knappen (Bild 151,6) "": Avloppsvattenvolymen visas.

- ▷ Visa tanknivåerna endast en kort stund. Om nivåvisningen är påslagen längre tid kan givarna skadas.

8.5.3 Brytare för vattenpump

Slå på: ■ Vippkontakten (Bild 151,4) trycks in upptill "I": Vattenförsörjningen är aktiverad.

Slå från: ■ Vippkontakten (Bild 151,4) trycks in nedtill "O": Vattenförsörjningen är avstängd.

- ▷ När fordonet inte är ansluten till 230 V-nätet och vattenpumpen inte ska användas under längre tid: Stäng av strömförsörjningen till vattenpumpen. Pumpreläet förbrukar ca 4 Ah/dag.

8.5.4 Batterilarm för bodelsbatteri

Den röda varningslampan "ALARM" (Bild 151,1) blinkar så snart spänningen i bodelsbatteri har sjunkit till under 11 V (mätning under pågående drift) och risk för djupurladdning föreligger.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

- ▷ Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare. Batteri-brytaren löser ut.

- Åtgärder:**
- Vid batterilarm skall förbrukarna stängas av och bodelsbatteriet laddas, antingen genom körning eller genom anslutning till 230 V-försörjning.

8.5.5 12 V-kontrollampa

Kontrollampan 12 V (Bild 151,8) lyser då huvudbrytaren 12 V (Bild 151,9) är inkopplad.

8.5.6 230 V-kontrollampa

Den gula 230 V-kontrollampan (Bild 151,3) lyser när nätspanningen ligger på el-blockets ingång.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

8.6 Panel IT 994

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

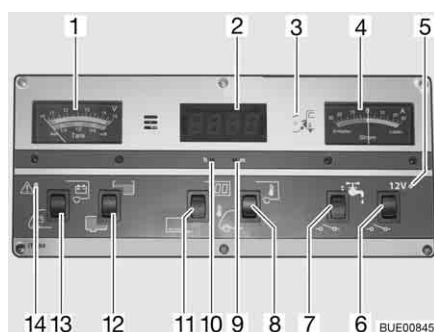

Bild 152 Panel IT 994

- 1 Instrument V/tank
- 2 Instrument digitalur/temperatur
- 3 230 V-kontrollampa
- 4 Instrument ström
- 5 12 V-kontrollampa
- 6 Huvudbrytare 12 V
- 7 Vippkontakt vattenpump på/av
- 8 Vippkontakt °C för avläsning av inne-/utetemperatur
- 9 Ställa klockan - minuter
- 10 Ställa klockan - timmar
- 11 Vippkontakt display till/från
- 12 Vippkontakt för kontroll av tanknivån i vattentank eller avloppstank
- 13 Vippkontakt för kontroll av spänning i start- och bodelsbatteri
- 14 Varningslampa ALARM för bodelsbatteri

8.6.1 Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym

Batterispänning

Med instrumentet V/tank kan startbatteriets eller bodelsbatteriets batterispänning avläsas.

Med instrumentet V/tank (Bild 152,1) avläses den övre skalan. Instrumentets belysning tänds automatiskt när en knapp trycks in.

- Indikeringar:**
- Vippkontakten (Bild 152,13) trycks in nedtill: Startbatteriets spänning visas.
 - Vippkontakten (Bild 152,13) trycks in upptill: Bodelsbatteriets spänning visas.

Följande tabeller är ett hjälpmedel för att tolka spänningen för bodelsbatteriet, som visas på panel IT 994, på rätt sätt.

**Snart djupurladdning
(batterilarm)**

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-anslutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V-anslutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-anslutning)
11 V eller mindre ¹⁾	12 V-nät överbelastat	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt	12 V-nät överbelastat
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt	Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
11,5 V till 13,2 V	12 V-nät överbelastat ²⁾	Normalt område	12 V-nät överbelastat ²⁾
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt		Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
13,3 V till 13,7 V	Batteriet laddas (huvudladdning)	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas (huvudladdning)
13,8 V till 14,4 V	Batteriet laddas (underhållsladdning)	–	Batteriet laddas (underhållsladdning)
Över 14,5 V	Batteriet överladdas, generatorns regulator defekt	–	Batteriet överladdas, el-blocket defekt

¹⁾ Batterivakten stänger av alla förbrukare (vid 10,5 V).

²⁾ Om spänningen inte stiger över detta områden under flera timmar.

Värden för vilospänning	Batteriets laddningstillstånd
Mindre än 11 V	Djupurladdat
12,0 V	0 %
12,3 V	50 %
12,5 V	75 %
Mer än 12,8 V	Fullt

▷ Vid längre djupurladdning skadas batteriet och går inte reparera.

▷ Vilospänningen skall helst mätas flera timmar efter den senaste laddningen (t. ex. på morgonen) och inte direkt efter strömuttaget.

**Vattennivå/
avloppsvattennivå**

På instrumentet V/tank kan vattennivån och avloppsvattennivån avläsas.

På instrumentet V/tank (Bild 152,1) avläses den undre skalan. Instrumentets belysning tänds automatiskt när en knapp trycks in.

Indikeringar:

- Vippkontakten (Bild 152,12) trycks in upptill: Vattenvolymen visas.
- Vippkontakten (Bild 152,12) trycks in nedtill: Avloppsvattenvolymen visas.
- ▷ Visa tanknivåerna endast en kort stund. Om nivåvisningen är påslagen längre tid kan givarna skadas.

8.6.2 Batterilarm för bodelsbatteri

Den röda varningslampan ALARM (Bild 152,14) blinkar så snart spänningen i bodelsbatteri har sjunkit till under 11 V (mätning under pågående drift) och risk för djupurladdning föreligger.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

- ▷ Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare. Batteri-brytaren löser ut.

Åtgärder:

- Vid batterilarm skall förbrukarna stängas av och bodelsbatteriet laddas, antingen genom körning eller genom anslutning till 230 V-försörjning.

8.6.3 Instrument digitalur/temperatur

Digitalur

Med knapparna under instrumentet kan digitaluret slås på, stängas av och ställas in.

Slå på:

- Vippkontakten (Bild 152,11) trycks in upptill: Visning av digitalur är inkopplad. Temperaturvisning är driftsklar.

Slå från:

- Vippkontakten (Bild 152,11) trycks in nedtill: Visning av digitalur och temperaturvisning är avstängda.

Ställa in:

- Tryck i öppningen för timvisningen (Bild 152,10) med en spetsigt föremål, t. ex en pennspets, tills önskat timtal har nåtts.
- Tryck i öppningen för minutvisningen (Bild 152,9) med en spetsigt föremål, t. ex en pennspets, tills önskat minuttal har nåtts.

- ▷ Digitaluret fortsätter att gå även när digitalurvisningen är avstängd. Den aktuella tiden kan avropas när som helst.
- ▷ Om bodelsbatteriet kopplas bort fungerar inte digitaluret längre. När bodelsbatteriet kopplas till igen visar digitaluret 00:00, och måste ställas igen.

Temperaturvisning

På instrumentet digitalur/temperatur kan innetemperaturen och utetemperaturen avläsas.

Temperaturvisningen kan endast aktiveras när digitalurvisningen är påslagen. Efter varje aktivering av avläsningen visas respektive temperatur i ca 6 sekunder.

- Indikeringar:*
- Vippkontakten (Bild 152,8) trycks in upptill: Innetemperaturen visas.
 - Vippkontakten (Bild 152,8) trycks in nedtill: Uttemperaturen visas.

8.6.4 Instrument för visning av ström för laddnings-/ urladdningsström, bodelsbatteriet

På instrumentet ström (Bild 152,4) visas batteriströmmens flöde kontinuerligt. Instrumentets belysning tänds automatiskt när en knapp trycks in.

- Rött område "Urladdning": Batteriet laddas ur med visad urladdningsström mellan 0...30 A.
- Visaren i "0": Ingen laddning eller urladdning av batteriet.
- Grönt område "Laddning": Batteriet laddas med visad laddningsström mellan 0...30 A.

Information om laddnings-/ urladdningsindikering

Indikering	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-anlutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V-anlutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-anlutning)
Rött område (urladdningsström)	Ingen laddning! För många förbrukare påslagna, eller generator defekt	Förbrukare påslagna Batteriet urladdas	Ingen laddning! För många förbrukare påslagna
0 A (det flödar ingen ström)	Batteri fullt eller nästan fullt ¹⁾	Förbrukare är avstängda	Batteri fullt eller nästan fullt ²⁾
Grönt område (laddningsström)	Batteriet laddas (upp till 30 A möjligt)	Batteriet laddas (endast möjligt vid solenergi)	Batteriet laddas (max. 16 A möjligt, med extra laddare 32 A)

¹⁾ När visaren rör sig mot 0 från det gröna området och alla förbrukare (utom kylskåpet) är avstängda

²⁾ När visaren rör sig mot 0 från det gröna området och alla förbrukare är avstängda

8.6.5 Huvudbrytare 12 V

Med huvudbrytaren 12 V (Bild 152,6) kopplas panelen och bodelens 12 V-försörjning till eller från.

Undantag: Beroende på modell förblir värme, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, reserv 4 och ett kylskåp med automatiskt energival-system (AES) driftklara.

- Slå på:*
- Vippkontakten (Bild 152,6) trycks in upptill: 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. Kontrollampan (Bild 152,5) lyser grönt.
- Slå från:*
- Vippkontakten (Bild 152,6) trycks in nedtill: 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. Kontrollampan (Bild 152,5) slocknar.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen på panelen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrdon (t. ex. laddningsregulator för solpanel, avfrostning och panel) eller fast installerade apparater (t. ex. värme, kylskåp eller fotsteg) tar fortfarande sin ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

8.6.6 12 V-kontrollampa

Kontrollampan 12 V (Bild 152,5) lyser då huvudbrytaren 12 V (Bild 152,6) är inkopplad.

8.6.7 230 V-kontrollampa

Den gula 230 V-kontrollampan (Bild 152,3) lyser när nätspänningen ligger på el-blockets ingång.

8.6.8 Brytare för vattenpump

Slå på: ■ Vippkontakten (Bild 152,7) trycks in upptill: Vattenförsörjningen är aktiverad.

Slå från: ■ Vippkontakten (Bild 152,7) trycks in nedtill: Vattenförsörjningen är avstängd.

- ▷ När fordonet inte är ansluten till 230 V-nätet och vattenpumpen inte ska användas under längre tid: Stäng av strömförsörjningen till vattenpumpen. Pumpreläet förbrukar ca 4 Ah/dag.

8.7 Bränslecell (EFOY) (extrautrustning)

- ▶ Metanol är giftigt. Farligt vid inandning, förtäring, hudkontakt och ögonkontakt.
- ▶ Brandrisk om metanol spills ut. Hålls borta från tändkällor. Sörj för god ventilation. Metanol avdunstar helt.
- ▶ Beakta alltid tillverkarens säkerhetsdatablad.

- ▷ Förvara inte bränslecellen vid temperaturer över 45 °C eller under 1 °C.
- ▷ Använd inte bränslecellen vid temperaturer över 40 °C eller under -20 °C.
- ▷ När apparaten är ansluten till ett intakt batteri aktiveras frostskyddet automatiskt vid omgivningstemperaturer under 6 °C, även om bränslecellen är avstängd. Anslut därför en tillräckligt fylld tankpatron och ett tillräckligt laddat batteri vid förvaring under 6 °C.
- ▷ Om bränslecellen trots försiktighetsåtgärder har frusit: låt den avstängda apparaten tina upp långsamt i rumstemperatur, det tar ca 24 timmar. Ta den först därefter i drift igen.
- ▷ Täck inte över bränslecellens ventilationsöppningar. Risk för överhettning!

- ▷ Bränslecellens min. gångtid är 30 minuter. Om "ON-OFF"-knappen trycks in under denna tid, stängs bränslecellen av först när min. gångtiden har gått. Under denna tid fortsätter lysdioderna att lysa.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för bränslecellen.

Bild 153 Bränslecell med tankpatron

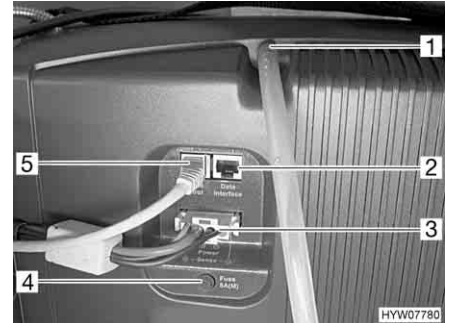

Bild 154 Anslutningsfält bränslecell

Bränslecellen består av flera komponenter, som är monterade i det bakre bagageutrymmet (Bild 153), och en kontrollpanel (Bild 155) i bodelen.

På bränslecellen finns:

- anslutningen för frånluftsslangen resp. påfyllningsöppningen för servicevätskan (Bild 154,1)
- datagränssnittet (Bild 154,2)
- apparatanslutningen (Bild 154,3)
- säkringen (Bild 154,4)
- anslutningen för kontrollpanelen (Bild 154,5)

Till bränslecellen hör en tankpatron (Bild 153,1), som kopplas till bränslecellen (Bild 153,3) via tankanslutningen (Bild 153,2).

Bränslecellen laddar automatiskt bodelsbatteriet när bodelsbatteriets spänning sjunker under 12,5 V och bränslecellen har aktiverats med på/av-knappen (Bild 155,7).

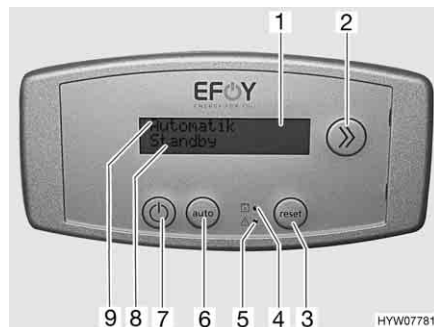

Bild 155 Kontrollenhet bränslecell

- 1 Display
- 2 Info-knapp
- 3 Återställningsknapp
- 4 Varningslampa (gul): Byt tankpatron
- 5 Varningslampa (röd): Fel
- 6 Knapp automatisk drift
- 7 På/av-knapp
- 8 Info- och meddelanderad
- 9 Rad visning driftläge

Kontrollenhet

Displayen (Bild 155,1) på kontrollenheten har två rader. På den första raden (Bild 155,9) visas bränslecellens driftläge.

På den andra raden (Bild 155,8) visas information eller störningsmeddelanden.

Med info-knappen (Bild 155,2) växlar man till tillgänglig information.

Informationerna visas i följande ordningsföljd:

- Visning av batterispänning
- Visning av laddningsström

- Visning av totalt antal drifttimmar
- Visning av totalt alstrad energi
- Visning av firmware-versionen

De två lysdioderna (LED) på kontrollenheten indikerar att tankpatronen (Bild 155,4) måste bytas och inträffade störningar (Bild 155,5).

Tillhörande meddelande visas samtidigt som text på displayens andra rad.

När motsvarande meddelande visas på displayen stängs bränslecellen av och det ges en hänvisning till hur felet kan åtgärdas.

Starta bränslecellen igen när felet har åtgärdats. Tryck för detta på återställningsknappen (Bild 155,3).

- Slå på:**
- På/av-knappen (Bild 155,7) trycks in. På displayens första rad (Bild 155,9) visas bränslecellens aktuella driftläge.
 - När "På" visas befinner sig bränslecellen i det manuellt valda laddningsläget. Tryck på knappen "auto" (Bild 155,6) för att ställa in automatisk drift.

- Slå från:**
- På/av-knappen (Bild 155,7) trycks in. Bränslecellen stängs av enligt en avstängningsrutin.

*Demontera och montera
bränslecellen och
tankpatronen:*

- Om bränslecellen inte har stängts av än: På/av-knappen (Bild 155,7) trycks in.
- Skruva av tankanslutningen (Bild 153,2) från tankpatronen (Bild 153,1).
- Stäng tankpatronen med original-skruvlocket.
- Lossa remmen på tankpatronen och tag ut tankpatronen ur hållaren.
- Tag bort anslutningskontakten från anslutningsfältet.
- Drag loss frånluftsslangen från frånluftöppningen (Bild 154,1).
- Lossa remmen på bränslecellen och tag ut bränslecellen ur hållaren.

Monteringen görs omvänd ordningsföljd.

8.8 Solcellsanläggning (extrautrustning)

- ▷ Skydda solfångarna (solcellsmodul) mot mekanisk belastning.

- ▷ Vid maximal solinstrålning levererar solcellsanläggningen mest ström.
- ▷ Se till att soljuset träffar solfångarna (solcellsmodul) direkt.
- ▷ Under träd eller broar minskar solinstrålningen.
- ▷ Även folier el.dyl påverkar solinstrålningen negativt.
- ▷ Håll solfångarnas ytor rena.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Solcellsanläggningen möjliggör miljöskonande och oberoende spänningsförsörjning. Den omvandlar solenergi till elektrisk spänning. Solcellsanläggningen levererar ström för laddning av batteriet och till förbrukarna i fordonet.

I laddningsregulatorn till solpanelen finns en överladdningsskydd och ett returströmsspärr. Laddningsströmmen reduceras automatiskt eller så slås solfångarna (solcellsmodul) från om inte solenergin är tillräcklig (t.ex. på natten).

Bild 156 Laddningsregulator för solpanel

Driftindikeringen sker med två lysdioder (Bild 156,1 och 2). Lysdioderna visar genom varierande ljusstyrka aktuellt drifttillstånd. Desto fullare batteriet är, desto klarare lyser lysdioden "100 % ↑" (Bild 156,1) och desto svagare lyser lysdioden "20 % ↓" (Bild 156,2).

Lysdiod	Tillstånd	Betydelse
100 % ↑ 20 % ↓	Från Från	Solenergin är inte tillräcklig
100 % ↑ 20 % ↓	Lyser Lyser	Batteriet laddas
100 % ↑ 20 % ↓	Lyser klart Glimmar	Laddningsströmmen begränsad till underhållsladdning

8.9 230 V-nät

▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.

230 V-nätet försörjer:

- eluttaget med skyddskontakt för apparater med maximalt 16 A
- kylskåpet
- el-blocket
- en extra laddare
- klimatanläggningen

De elektriska förbrukarna som är anslutna till bodelens 12 V-nät förses med spänning från bodelsbatteriet.

Fordonet ska anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Laddningsmodulen i el-blocket laddar då automatiskt bodelsbatteriet. Dessutom laddas startbatteriet med en underhållsladdning på ca 2 A.

Beroende på utrustning säkras klimatanläggningen och andra extra apparater genom en egen ledningsskyddbrytare (16 A).

8.9.1 230 V-anslutning

- ▶ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med en jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA).

- ▷ För anslutningar på campingplatser (campingfördelare) måste högkänslig jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA) användas.
- ▷ Fordonet är utrustat med en jordfelsbrytare (FI-brytare).

Fordonet kan anslutas till en extern 230 V-försörjning. Kabelns längd får ej överstiga 25 m.

8.9.2 Försörjningsledning för extern 230 V-anslutning

- ▶ Drag ut kablarna fullständigt från kabeltrummorna för att förhindra överhettning.

Försörjningsledning

- Treledad (3 x 2,5 mm²) flexibel gummislangledning
- Högst 25 m lång
- 1 stickkontakt med skyddskontakt
- 1 anslutningskoppling med skyddskontakt (kontakter enligt EN 60309)

Anslutningsmöjligheter

Vi rekommenderar att en CEE-anslutningskabel med CEE-kontakt och CEE-koppling används som försörjningsledning. Om detta inte är möjligt rekommenderar vi följande kombination med en jordad kontakt:

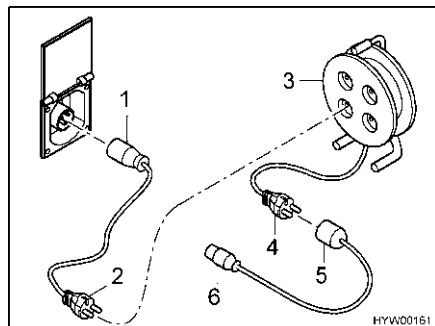

Bild 157 Anslutningsmöjligheter 230 V-anslutning

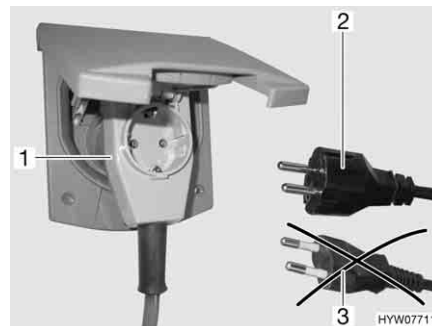

Bild 158 Anslutning till en vinkelkontakt med uttag

- Adapterkabel:
CEE 17 anslutningskoppling med skyddskontakt (Bild 157,1) – stickkontakt med skyddskontakt (Bild 157,2)
- Kabeltrumpa:
Eluttag med skyddskontakt (Bild 157,3) – stickkontakt med skyddskontakt (Bild 157,4)
- Adapterkabel:
Anslutningskoppling med skyddskontakt (Bild 157,5) – CEE 17 stickkontakt med skyddskontakt (Bild 157,6)

- ▶ Vid användning av en CEE 17-vinkelkontakt med uttag på baksidan (Bild 158,1) får endast en gummierad och förseglad IP 44-stickkontakt med skyddskontakt (Bild 158,2) användas. Använd inga stickkontakter utan skyddskontakt (Bild 158,3). Risk för strömstöt!

Beroende på utförande är luckan för 230 V-anslutningen märkt med symbolen .

Ansluta försörjningsledningen:

- Den utvändiga luckan fälls uppåt.
- Stickkontakten sätts i.
- ▷ Beroende på modell på stickkontakt ska den frigöras innan den dras ut.

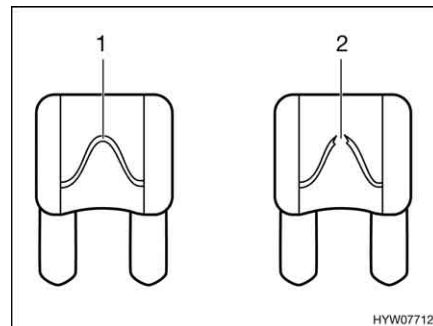
8.10 Säkringar

- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut när strömförsörjningen är frånslagen.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut mot nya säkringar med samma säkringsvärde.

8.10.1 12 V-säkringar

De förbrukare som är anslutna till 12 V-försörjningen i bodelen är skyddade via separata säkringar. Säkringarna är tillgängliga i förarhytten, vid batterierna, på eller vid el-blocket och vid de fast installerade apparaterna.

- 1 Oskadat säkringselement
- 2 Avbrutet säkringselement

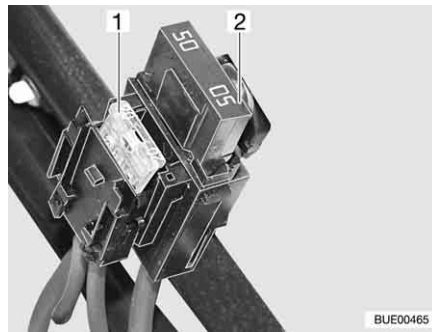
Bild 159 12 V-säkring

En intakt 12 V-säkring känner man igen genom det oskadade säkringselementet (Bild 159,1). Om säkringselementet är avbrutet (Bild 159,2) ska säkringen bytas ut.

För att byta säkringar skall funktion, värde och färg för de enskilda säkringarna avläsas ur efterföljande uppgifter. Om du behöver byta en säkring ska endast flatsäkringar med följande värden användas.

Säkringar vid startbatteriet

Säkringarnas placering i basfordonet varierar beroende på modellserie.

- 1 Flatsäkring 20 A/gul (för kylskåp)
- 2 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd

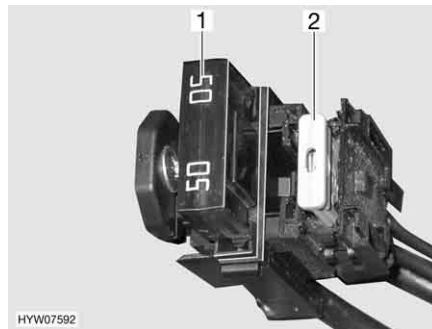
Bild 160 Säkringar vid startbatteriet

Monteringsställe

Basfordon Fiat	I fotområdet framför förarstolen under en kåpa
Basfordon Mercedes-Benz	I fotområdet framför förarstolen under en kåpa

Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringarna är monterade bredvid bodelsbatteriet.

- 1 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)
- 2 Flatsäkring 2 A/grå (för batterigivare bodelsbatteri)

Bild 161 Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringar på reläbox AD01 basfordon Fiat

I en av de båda stolkonsolerna är en reläbox (AD01) monterad. Reläboxen används till att skapa signalerna för chassi-belysningen, som inte levereras av basfordonet. Reläboxen är universellt användbar.

Kopplingen som används av oss kan avvika från tillverkarens planerade koppling. Därför kan kopplingen även avvika från angivelsen på reläboxens typskylt, som tillverkaren har monterat.

SäNr	Funktion	Värde/färg
B2	Plint 15 (tändning på)	15 A blå
B3	Plint 30 (konstant plus)	15 A blå
B5	D+ signal	Intern polyswitch (2 A)
B6	Reserv	15 A blå
B7	Bredmarkeringslampor fram (vit/röd)	5 A ljusbrun

Säkringar på reläbox AD02 basfordon Mercedes-Benz

I en av de båda stolkonsolerna är en reläbox (AD02) monterad. Reläboxen används till att skapa signalerna för chassi-belysningen, som inte levereras av basfordonet. Reläboxen är universellt användbar.

Kopplingen som används av oss kan avvika från tillverkarens planerade koppling. Därför kan kopplingen även avvika från angivelsen på reläboxens typskylt, som tillverkaren har monterat.

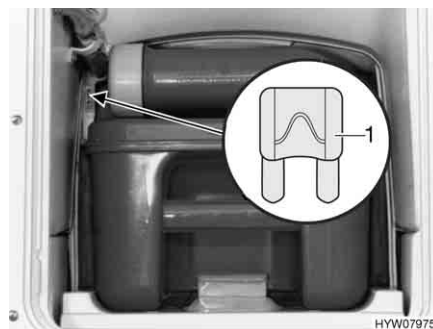
SäNr	Funktion	Värde/färg
B2	Plint 15 (tändning på)	15 A blå
B3	Plint 30 (konstant plus)	15 A blå
B5	D+ signal	5 A ljusbrun
B6	Reserv	15 A blå
B7	Bredmarkeringslampor fram	7,5 A brun

**Säkringar på el-blocket
(EBL 99)**

Funktion	Värde/färg
Intern laddningsmodul	20 A gul
Kompressor/AES-kylskåp	20 A gul
Värmesystem	10 A röd
Grundbelysning/fotsteg elektriskt/radio	25 A vit
Reserv 4	25 A vit
Reserv 3	25 A vit
Reserv 2	15 A blå
Reserv 1	15 A blå
Solcell	15 A blå
Reserv 5	15 A blå
Reserv 6	15 A blå
Extra laddare	20 A gul
Krets 1	10 A röd
Krets 2	10 A röd
TV	10 A röd
Vattenpump	5 A ljusbrun

**Säkring för Thetford-toalett
(svängbar toalett)**

Säkringen befinner sig i husramen på Thetford-kassetten.

1 Flatsäkring 3 A/violett

Bild 162 Säkring Thetford-toalett

- Byte:**
- Öppna luckan till Thetford-kassetten på fordonets utsida.
 - Drag ut Thetford-kassetten helt.
 - Byt säkring (Bild 162,1).

Säkring för Thetford-toalett (fast bänk)

Säkringen befinner sig i husramen på Thetford-kassetten.

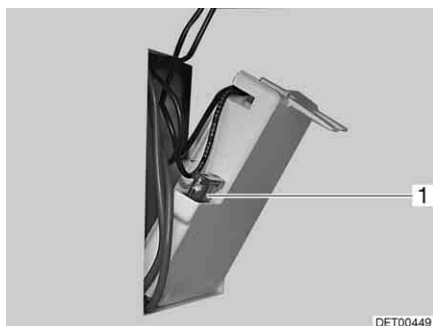

Bild 163 Säkring Thetford-toalett

1 Flatsäkring 3 A/violett

- Byte:*
- Öppna luckan till Thetford-kassetten på fordonets utsida.
 - Ta ut Thetford-kassetten och öppna luckan på höljets vägg.
 - Byt säkring (Bild 163,1).

Säkring för Dometic-toalett

Säkringen finns på baksidan av toalettens kontrollenhet.

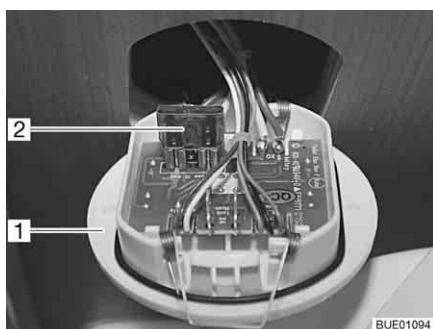

Bild 164 Toalettens säkring

1 Kontrollenhet
2 Flatsäkring 10 A/röd

- Byte:*
- Lyft upp kontrollenheten för toaletten (Bild 164,1) med ett lämpligt verktyg och dra ut den från väggen.
 - Byt säkring (Bild 164,2).

Säkringar till bränslecellen

Säkringen (Bild 165,1) befinner sig under skruvlocket under stickkontakterna.

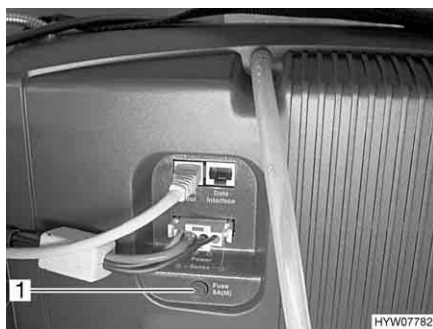

Bild 165 Säkringar till bränslecellen

1 Smältsäkring 250 V 8,0 A M (medeltrög) 20 x 5 mm

Säkringar på laddningsregulatorn till solpanelen (extrautrustning)

Säkringen finns på laddningsregulatorn för solpanelen.

1 Flatsäkring 5 A/ljusbrun

Bild 166 Säkring till laddningsregulator för solpanel

- Byte:*
- Stäng av alla 12 V-förbrukare.
 - Byt säkring (Bild 166,1).

8.10.2 230 V-säkring

- ▷ Kontrollera alltid jordfelsbrytaren när anslutningar görs till 230 V-försörjningen, kontrollera den minst en gång var 6:e månad.

Bild 167 230 V-säkringslåda med ledningsskyddsbrytare och FI-brytare

En jordfelsbrytare (FI-brytare) (Bild 167,4) i säkringslådan (Bild 167,3) skyddar hela fordonet mot läckström (0,03 A).

Den efterkopplade ledningsskyddsbrytaren (10 A) (Bild 167,2) skyddar 230 V-uttagen, strömaggregatet, den extra laddaren och kylskåpet.

På fordon med extrautrustning t. ex. klimatanläggning skyddas apparaten av en extra ledningsskyddsbrytare (16 A) (Bild 167,1).

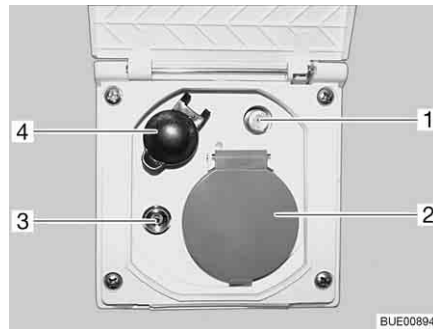
Monteringsställe

Se kapitel 16.

Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen: Tryck på kontrollknappen (Bild 167,5). Jordfelsbrytaren (FI) måste lösa ut.

8.11 Uttag på utsidan (extrautrustning)

- 1 SAT-uttag
- 2 Eluttag 230 V
- 3 TV-uttag
- 4 Eluttag 12 V

Bild 168 Uttag på utsidan

Till 230 V-uttaget och 12 V-uttaget kan elektriska apparater anslutas som används i förtältet.

Anslutningsmöjligheter

TV-uttaget och SAT-uttaget ger olika möjligheter för användning av TV-apparater:

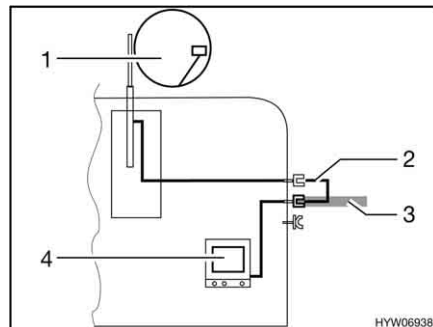

Bild 169 TV i fordonet

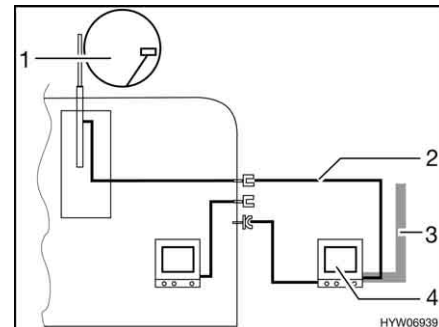

Bild 170 TV i förtältet

- TV i fordonet (Bild 169,4): Anslutning till takantenn (Bild 169,1) med anslutningskabel (Bild 169,2)
- TV i fordonet (Bild 169,4): Anslutning till extern antenn (Bild 169,3)
- TV i förtältet (Bild 170,4): Anslutning till takantenn (Bild 170,1) med anslutningskabel (Bild 170,2)
- TV i förtältet (Bild 170,4): Anslutning till extern antenn (Bild 170,3)

8.12 El-scheman
8.12.1 El-scheman invändigt

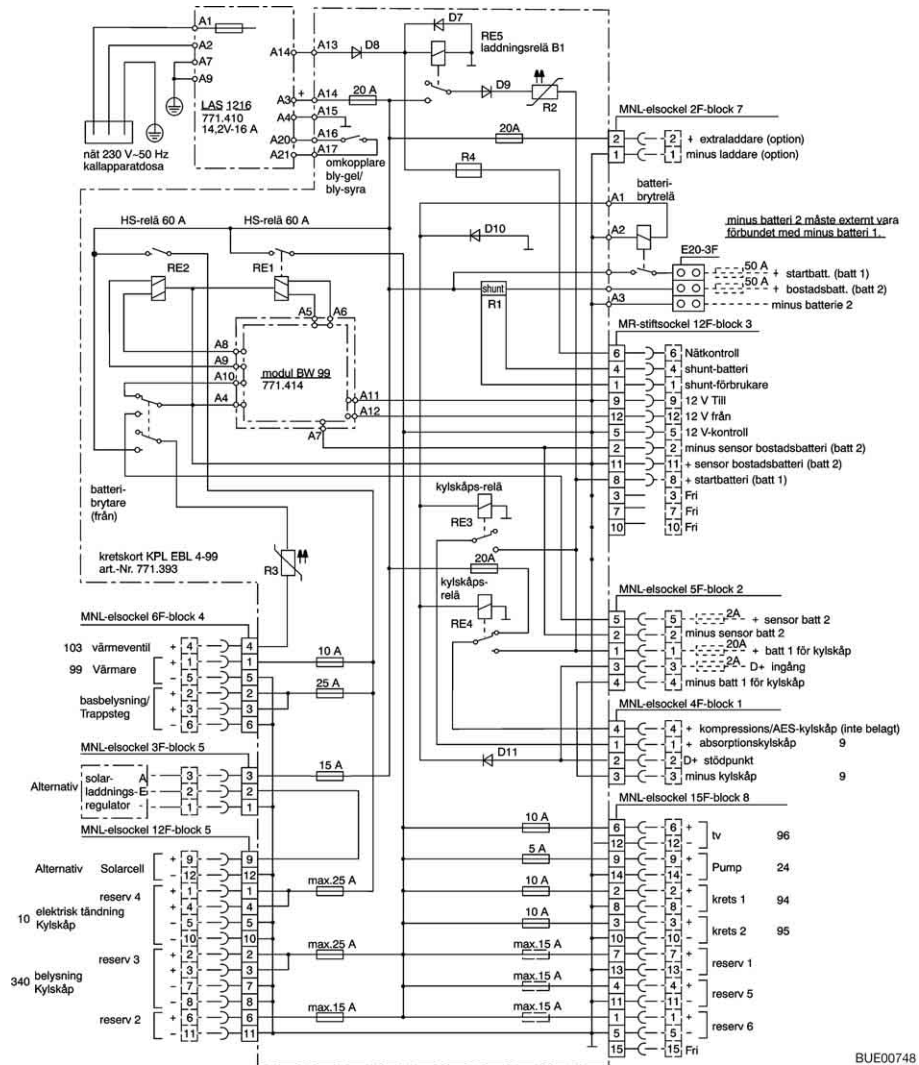
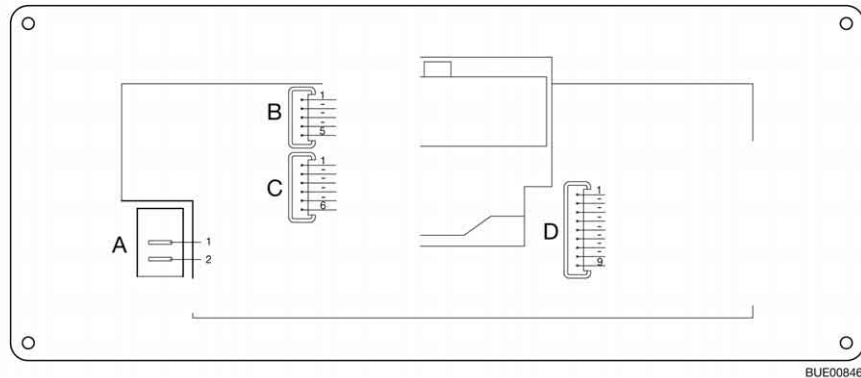

Bild 171 El-schema invändigt (EBL 99)

BUE00748

BUE00846

Bild 172 Blockkopplingsschema panel (IT 96-2)

A	2 x AMP flatstift 4,8 x 0,8
1	+ 12 V
2	Pump
B	Lumberg MSFQ 5x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas avloppstank
C	Lumberg MSFQ 6x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas vattentank
6	n. c.
D	Lumberg MSFQ 9x
1	12 V-kontroll
2	Huvudbrytare 12 V från
3	Huvudbrytare 12 V till
4	+ Startbatteri 12 V
5	+ Givare bodelsbatteri
6	Minus givare bodelsbatteri
7	230 V-kontroll
8	n. c.
9	n. c.

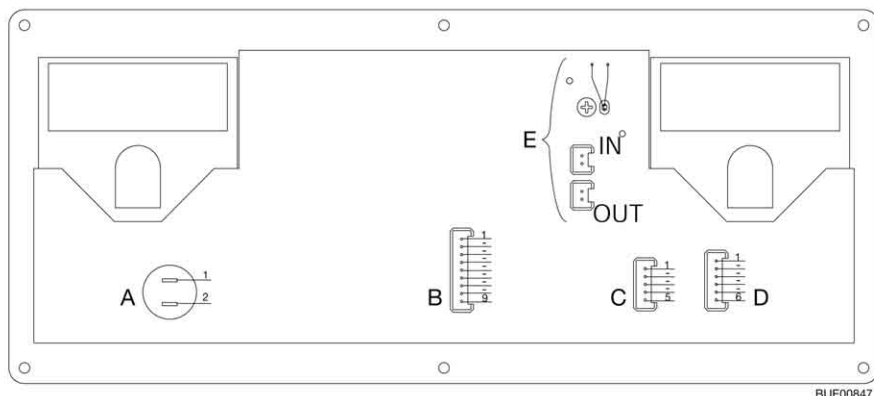
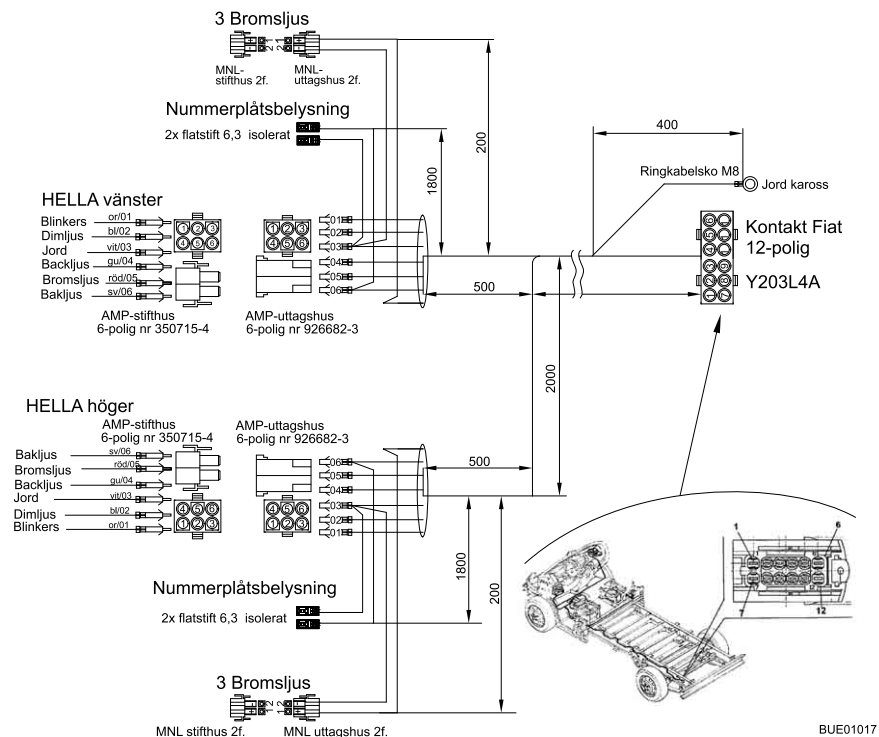

Bild 173 Blockkopplingsschema panel (IT 994)

A	2 x AMP flatstift 4,8 x 0,8
1	+ 12 V
2	Pump
B	Lumberg MSFQ 9x
1	12 V-kontroll
2	Huvudbrytare 12 V från
3	Huvudbrytare 12 V till
4	+ Startbatteri 12 V
5	+ Givare bodelsbatteri
6	Minus givare bodelsbatteri
7	230 V-kontroll
8	Förbildning förbrukare
9	Förbildning batteri
C	Lumberg MSFQ 5x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas avloppstank
D	Lumberg MSFQ 6x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas vattentank
6	n. c.
E	2 x stickkontakter Lumberg MSFQ 2x
IN	Extern innetemperaturgivare (tillval)
OUT	Utetemperaturgivare
	Vid användning av en extern innetemperaturgivare är de två gråa trådarna för den interna innetemperaturgivaren bortkopplade.

8.12.2 El-schema utvärdigt

Fiat

BUE01017

Bild 174 El-schema utvärdigt

Vänster sida

Färger Bürstner	Anslutning
Grå	Körriktningsvisare vänster
Blå	Dimbakljus
Vit	Jord
Grön	Backljus
Röd	Bromsljus
Svart	Bakljus vänster

Höger sida

Grå	Körriktningsvisare höger
Blå	Dimbakljus
Vit	Jord
Grön	Backljus
Röd	Bromsljus
Svart	Bakljus höger

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns anvisningar och information om fordonets fast installerade apparater.

Hänvisningarna refererar endast till användningen av installerade apparater.

Vidare information om installerade apparater får du i den instruktionsboken för installerade apparater som bifogas separat med fordonet.

Hänvisningarna gäller:

- värmen
- klimatanläggningen
- varmvattenberedaren
- gasspisen
- gasugnen
- mikrovågsugnen
- spisfläkten
- kylskåpet

9.1 Allmänt

- ▷ Värmeväxlaren till varmluft-värmesystemet Truma måste bytas ut efter 30 år. Värmeväxlaren till varmvatten-värmesystemet Alde måste bytas ut efter 10 år. Värmeväxlaren får endast bytas ut av värmesystemets tillverkare eller en auktoriserad fackverkstad. Den som ansvarar för värmesystemet måste se till att bytet görs.
- ▷ Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/ aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.

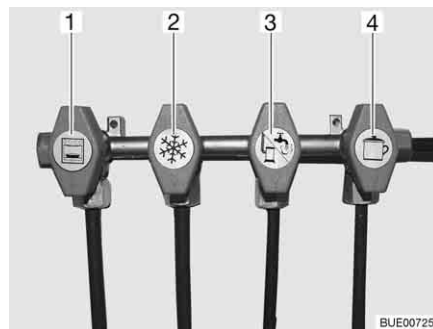

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för respektive apparat.

I fordonet finns, beroende på utförande, de fast installerade apparaterna värmesystem, klimatanläggning, varmvattenberedare, spis och kylskåp.

I den här instruktionsboken beskrivs endast användningen och egenskaperna för de installerade apparaterna.

Före idrifttagande av en gasdriven installerad apparat öppnas huvudavstängningsventilen på gasflaskan och respektive gasavstängningsventil.

- 1 Ugn
- 2 Kylskåp
- 3 Värme/varmvattenberedare
- 4 Spis

Bild 175 Symboler för gasavstängningsventilerna

9.2 Värmesystem

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Explosionsrisk!
- ▶ I slutna utrymmen (t. ex. garage) får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Skorstenen får inte tillslutas eller byggas på.
- ▶ Utrymmet bakom värmesystemet ska inte användas som förvaringsutrymme.

- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång, den regleras (slås av och på) sedan av en termostatstyrning. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

Första idrifttagandet

När man sätter på värmen första gången kan man för en kort stund känna en lätt röklukt. Ställ genast värmen på brytaren på högsta nivå. Öppna fönster och dörrar och lufta väl. Rök och lukt försvinner efter kort tid utan åtgärd.

9.2.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- ▶ Om förtältet är uppställt och värmesystemet är påslaget i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

9.2.2 Uppvärmning på rätt sätt

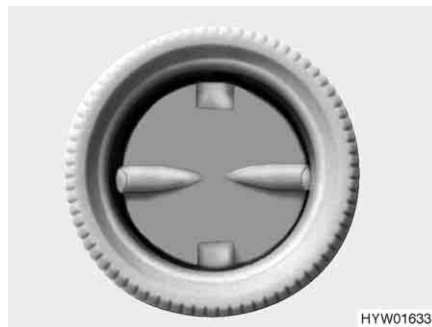

Bild 176 Luftmunstycke

Varmluftspridning

I fordonet finns flera luftmunstycken (Bild 176) monterade. Rör leder varmluften till luftmunstyckena. Luftmunstyckena kan ställas in så att varmluften kommer ut precis där man vill ha den. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Inställning av luftmunstyckena

- Helt öppna: Kraftig varmluftström
- Halvt eller delvis öppen: Reducerad varmluftström

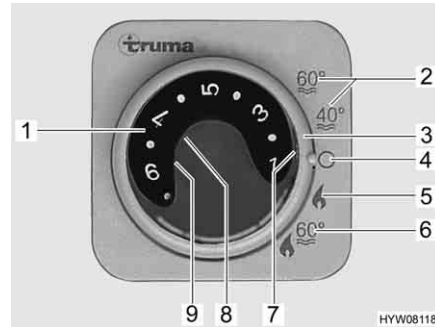
När 5 luftmunstycken är fullständigt öppna kommer mindre varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke. Om bara 3 luftmunstycken öppnas strömmar dock mer varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke.

9.2.3 Varmluft-värmesystem Truma Combi

▷ Hela värmesystemet ska tömmas om värmen inte är på vid risk för frost.

Beroende på utförande har fordonen olika värmesystem. Värmesystemen skiljer sig från varandra med avseende på energisort.

- 1 Temperaturvred
- 2 Sommar drift vattentemperatur 40 °C eller 60 °C
- 3 Vridströmställare
- 4 Från
- 5 Vinter drift "värme utan varmvattenberedare"
- 6 Vinter drift "värme och varmvattenberedare"
- 7 Grön kontrollampa "värmedrift"
- 8 Röd kontrollampa "störning"
- 9 Gul kontrollampa "varmvattenberedare uppvärmningsfas"

Bild 177 Kontrollenhet för värme/varmvattenberedare

Driftlägen Alla värmesystemet har två driftlägen:

- Vinter drift
- Sommar drift

Uppvärmning av fordonet är endast möjlig i driftläget "vinter". Om man har valt driftläge "sommar" värms endast vattnet i varmvattenberedaren. I detta driftläge fungerar inte uppvärmningen av fordonet.

Välj driftläge: ■ Respektive driftläge ställer man in med hjälp av vridströmställaren (Bild 177,3).

Spänningsförsörjningen till värmesystemet kan inte avbrytas med huvudbrytaren 12 V.

Variant: Värme med gasdrift

Värmesystemet drivs enbart med gas.

Vinter drift

Värmesystemet väljer automatiskt rätt brännarsteg motsvarande den önskade rumstemperaturen. Då önskad rumstemperatur är uppnådd stängs brännaren av. Vid driftläge "värme och varmvattenberedare" (Bild 177,6) värms även vattnet i varmvattenberedaren upp. Värmen kan vid driftsätt "värme utan varmvattenberedare" (Bild 177,5) köras med tom varmvattenberedare.

Slå på: ■ Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värme/varmvattenberedare".

■ Ställ temperaturvredet (Bild 177,1) på kontrollenheten på önskat steg.

■ Ställ in vridströmställaren (Bild 177,3) på vinter drift "värme utan varmvattenberedare" (Bild 177,5) eller på vinter drift "värme och varmvattenberedare" (Bild 177,6).

Den gröna kontrollampan (Bild 177,7) lyser.

Cirkulationsfläkten kopplas automatiskt på när värmen sätts igång.

- Slå från:*
- Ställ vridströmställaren (Bild 177,3) i läge "O" (Bild 177,4).
 - Stäng gasavstängningsventilen "värme/varmvattenberedare" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

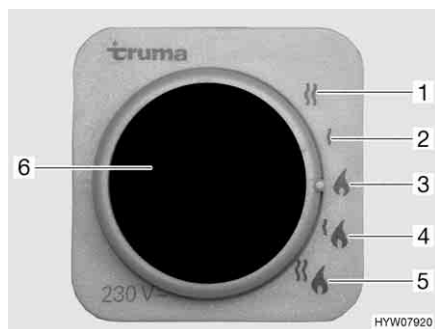
När värmen har stängts av kan cirkulationsfläkten fortsätta gå så att även restvärmen kan utnyttjas.

Sommardrift I driftläget "sommar" fungerar inte uppvärmningen av fordonet. I detta driftläge värms endast vattnet i varmvattenberedaren.

Variant: Värmesystem med gas- och 230 V-eldrift

- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Välj effekten för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anslutningen (900 W vid 3,9 A-säkring, 1800 W vid 7,8 A-säkring).
- ▷ Om värmen har ställts in på sommar drift på kontrollenheten och energiväljaren står på blanddrift, körs värmesystemet ändå endast i 230 V-drift. Gasbrännaren tillkopplas inte.

- 1 230 V-eldrift (1800 W)
- 2 230 V-eldrift (900 W)
- 3 Gasdrift
- 4 Gas- och 230 V-eldrift (900 W)
- 5 Gas- och 230 V-eldrift (1800 W)
- 6 Gul kontrollampa "230 V-eldrift"

Bild 178 Energiväljare för värme/varmvattenberedare

Värmesystemet kan drivas med olika energikällor:

- Gasdrift (Bild 178,3)
- 230 V-eldrift med effekt 900 W (Bild 178,2) eller 1800 W (Bild 178,1)
- Gasdrift och 230 V-eldrift (blanddrift) med effekt 900 W (Bild 178,4) eller 1800 W (Bild 178,5)

Kombinationen av gasdrift och 230 V-eldrift ger kortare uppvärmningstid (endast möjligt när värmen ställs in på vinterdrift på kontrollenheten (Bild 177)).

När 230 V-eldrift har valts lyser den gula kontrollampen (Bild 178,6).

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.
- ▷ För ytterligare information om varmvattenberedarens handhavande se avsnittet "varmvattenberedare".

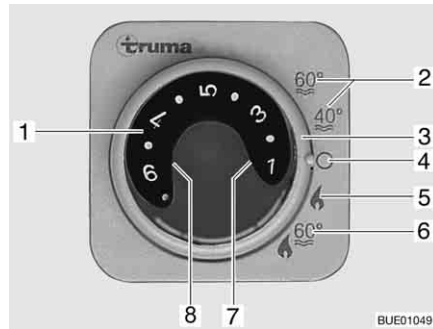
9.2.4 Varmluft-värmesystem Truma Combi D

- ▶ Ta apparaten ur drift genom att ta ur säkringen och kontakta kundtjänst när något av följande inträffar: Längre ihållande, kraftig rökutveckling, ovanliga brännarljud, bränsledoft, ständig störningsfrånslagning med felmeddelande (blinkande kod).

- ▷ Värmesystemet drivs med dieselbränsle från bränsletanken på basfordonet. Värmesystemet är inte godkänt för drift med biodiesel (PME, RME, AME).
- ▷ Kör inte bränsletanken tom till reservmarkeringen vid värmedrift, då kan inte luft tränga in i försörjningsledningarna.
- ▷ Starta värmesystemet var fjärde vecka i ca 10 minuter för att förhindra att rörliga delar fastnar.
- ▷ Hela värmesystemet ska tömmas om värmen inte är på vid risk för frost.

- 1 Temperaturvred
- 2 Somnardrift vattentemperatur 40 °C eller 60 °C
- 3 Vridströmställare
- 4 Från
- 5 Vinterdrift "värme utan varmvattenberedare"
- 6 Vinterdrift "värme och varmvattenberedare"
- 7 Grön kontrollampa "värmedrift"
- 8 Gul kontrollampa "varmvattenberedare uppvärmningsfas" eller röd kontrollampa "störning"

Bild 179 Kontrollenhet för värme/varmvattenberedare

Driftlägen Alla värmesystemet har två driftlägen:

- Vinterdrift
- Somnardrift

Uppvärmning av fordonet är endast möjlig i driftläget "vinter". Om man har valt driftläge "sommardrift" värms endast vattnet i varmvattenberedaren. I detta driftläge fungerar inte uppvärmningen av fordonet.

Välj driftläge: ■ Respektive driftläge ställer man in med hjälp av vridströmställaren (Bild 179,3).

Spänningsförsörjningen till värmesystemet kan inte avbrytas med huvudbrytaren 12 V.

Vinterdrift Värmesystemet väljer automatiskt rätt brännarsteg motsvarande den önskade rumstemperaturen. Då önskad rumstemperatur är uppnådd stängs brännaren av. Rumstemperaturen mäts av temperaturgivaren bredvid panelen. Vid driftläge "värme och varmvattenberedare" (Bild 179,6) värms även vattnet i varmvattenberedaren upp. Värmen kan vid driftläge "värme utan varmvattenberedare" (Bild 179,5) köras med tom varmvattenberedare.

Slå på: ■ Ställ temperaturvredet (Bild 179,1) på kontrollenheten på önskat temperatursteg.
 ■ Ställ in vridströmställaren (Bild 179,3) på vinterdrift "värme utan varmvattenberedare" (Bild 179,5) eller på vinterdrift "värme och varmvattenberedare" (Bild 179,6).

Grön kontrollampa (Bild 179,7) lyser och visar samtidigt valt temperatursteg. Den gula kontrollampan (Bild 179,8) visar vattnets uppvärmningsfasen vid fylld varmvattenberedare.

Cirkulationslufffläkten kopplas automatiskt på när värmen sätts igång.

Slå från: ■ Ställ vridströmställaren (Bild 179,3) i läge "O" (Bild 179,4).

När värmen har stängts av kan cirkulationsluftfläkten fortsätta gå så att även restvärmen kan utnyttjas.

Sommar drift I driftläget "sommar" fungerar inte uppvärmningen av fordonet. I detta driftläge värms endast vattnet i varmvattenberedaren.

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.2.5 Varmvatten-värmesystem Alde (extrautrustning)

▷ Varmvatten-värmesystemet får aldrig sättas på om värmevätska saknas. Hänvisningarna i kapitel 12 skall beaktas.
▷ Borra aldrig hål i golvet. Varmvattenledningarna skulle kunna skadas.

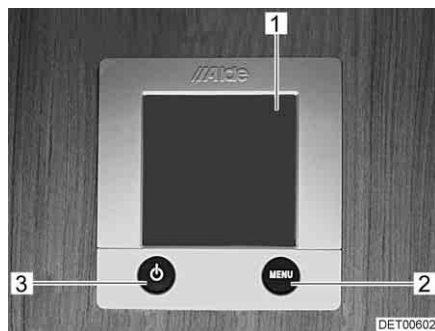
▷ När varmvatten-värmesystemet är i gång måste alltid cirkulationspumpen vara tillkopplad.
▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten. Hänvisningarna i kapitel 12 skall beaktas.
▷ När värmen slås på startar den med de senast används inställningarna.
▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 12.
▷ För ytterligare information om varmvattenberedarens handhavande se avsnittet "varmvattenberedare".

Varmvatten-värmesystemet är installerat längst ner i klädkåpet eller under sängarna.

Varmvatten-värmesystemet kan drivas med följande energikällor:

Kontrollenhet Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display (pekskärm)
- Manöverknappar

- 1 Display (pekskärm)
- 2 Knapp meny
- 3 På/av-knapp

Bild 180 Kontrollenhet för varmvatten-värmesystem

▷ Kontrollenheten växlar automatiskt till viloläge om inga knappar används under två minuter.
▷ Ändringar av inställningarna sparas automatiskt efter 10 sekunder.

Manöverknappar Manöverknapparna har följande funktioner:

Pos. i Bild 180	Knapp	Funktion
2	MENU	Öppna inställningsmenyn
3		Aktivera värmesystemet

Display Displayen (Bild 180,1) är konstruerad som en pekskärm (touchscreen). Genom att beröra symbolerna utförs tillhörande funktion.

Startbild När värmesystemet har slagits på visas startbilden på displayen. På startbilden visas följande information:

Symbol	Betydelse
	Denna symbol visas när cirkulationspumpen är aktiverad
	Denna symbol visas när en omkopplingsenhet för gasflaskor är aktiverad
	Denna symbol visas när spänningen till värmesystemet är 230 V
	Bredvid denna symbol visas innetemperaturen
	Bredvid denna symbol visas utetemperaturen, såvida en utetemperaturgivare är monterad

Inställningsmeny Inställningsmenyn öppnas när man trycker på knappen "MENU". De enskilda symbolernas betydelse beskrivs i följande tabell.

Värdena ökas eller minskas med symbolerna "+" eller "-".

Symbol	Betydelse
	Ställa in önskad temperatur från +5 °C till +30 °C
	Ställa in vattentemperatur i varmvattenberedaren
	Ställa in värmeeffekten vid eldrift
	Aktivera funktion "Uppvärmning vid gasdrift"
	Öppna aktiveringsmenyn för verktygsmenyerna

Verktygsmenyer Värmesystemets olika funktioner öppnas och ställs in via verktygsmenyerna. Med pilsymbolerna växlar man mellan menyerna. De enskilda funktionernas betydelse beskrivs i tillverkarens bruksanvisning.

Välja driftläge Varmvatten-värmesystemet kan drivas med följande energikällor:

- Gasdrift
- 230 V-eldrift
- Gas- och 230 V-eldrift

Driftläget väljs med kontrollenheten.

Välja gasdrift: ■ Tryck på knappen "On" bredvid symbolen "Δ". Gasdrift aktiveras.

Välja 230 V-eldrift: ■ Tryck på knappen "+" bredvid symbolen "⚡" tills önskad värmeeffekt har nåtts.

- ▷ Välj effektnivå för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anslutningen:
 - Nivå 1 (1050 W) vid 6 A
 - Nivå 2 (2100 W) vid 10 A
 - Nivå 3 (3150 W) vid 16 A

Välja gas och 230 V-eldrift:

- Välj både gasdrift och 230 V-eldrift på kontrollenheten.
- ▷ När gas- och 230 V-eldrift väljs och fordonet ansluts till 230 V-försörjningen, arbetar varmvatten-värmesystemet först endast med 230 V-eldrift. Först när värmeeffekten inte räcker till längre, kopplas gasdriften till automatiskt.
- ▷ Gasdrift är endast möjligt när huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen är öppna.
- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.

När värmen slås på startar den med det senast inställda driftläget.

Slå på värmen:

- Tryck ner knapp "⏻". Startbilden visas på displayen. Värmesystemet startar automatiskt.

Stänga av värmen:

- Tryck ner knapp "⏻". Värmesystemet stängs av.

**Ställa in
cirkulationspumpens
varvtal**

- ▷ Varmvatten-värmesystemet har en mycket kraftig pump. I mindre fordon ska man endast låta pumpen gå med full effekt när rörledningarna har avluftats. Annars får man ökat slitage och pumpen går med högre ljud.

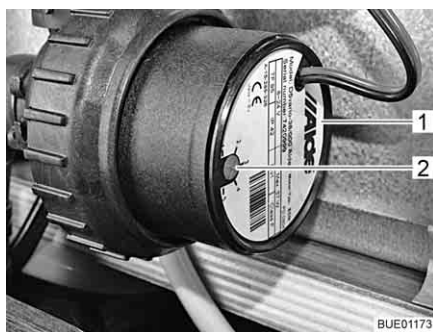

Bild 181 Varvtalsreducering

Med vridregulatorn (Bild 181,2) kan cirkulationspumpens varvtal ställas in. Vid lägre varvtal går pumpen tystare.

Vridregulatorn sitter på cirkulationspumpen (Bild 181,1).

Ställa in effekten:

- Vrid vridregulatorn (Bild 181,2) moturs. Effekten reduceras.
- Vrid vridregulatorn medurs. Effekten höjs.

**Värmeväxlare Alde
(extrautrustning)**

- ▷ Värmeväxlaren fungerar endast när bilmotorn är igång.
- ▷ Stäng av värmeväxlaren med avstängningsventilen när värmeväxlaren inte ska användas (t. ex. på sommaren).

Med värmeväxlaren kan fordonets bodel värmas upp under körningen utan att bodelens varmvatten-värmesystem behöver användas.

Värmeväxlaren är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som fordonets värmesystem.

Värmeeffekten ställs in via bodelens värmereglering.

Avstängningsventilen till värmeväxlaren sitter direkt på värmeväxlaren.

Bild 182 Värmeväxlare Alde

Slå på: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 182,1) parallellt med röret.

Slå från: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 182,1) diagonalt mot röret.

Monteringsställe

Värmeväxlaren har monterats i den mellersta sittgruppens sittbänk.

**Extra cirkulationspump
Alde (extrautrustning)**

- ▷ Den extra cirkulationspumpen fungerar endast när en värmeväxlare är monterad och påslagen och när varmvatten-värmesystemet är igång.

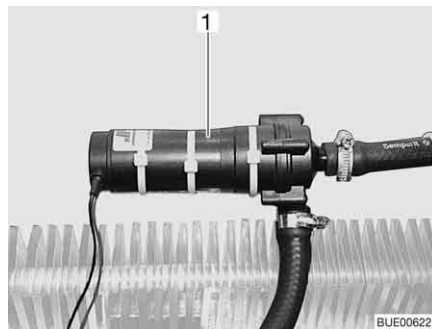

Bild 183 Extra cirkulationspump

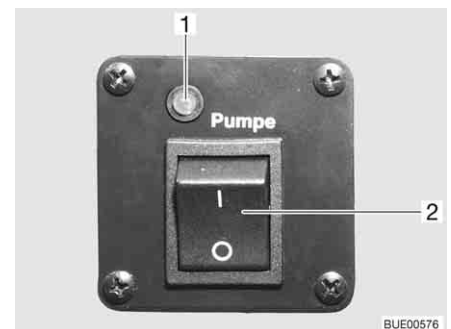

Bild 184 Brytare extra cirkulationspump

Genom en extra cirkulationspump (Bild 183,1) kan fordonets värmas upp med motorvärme.

Den extra cirkulationspumpen är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som normal motorvärme.

Brytaren (Bild 184,2) till den extra cirkulationspumpen sitter bredvid kontrollenheten till varmvatten-värmesystemet. Den gula kontrolllampan (Bild 184,1) lyser när pumpen är i drift.

9.2.6 Extra värmväxlare (delvis extrautrustning)

- ▷ Den extra värmväxlarens fläkt kan användas som ventilation.
- ▷ Värmeeffekten ställs in steglöst.

Den extra värmväxlaren är inbyggd i sittbänken.

Med den extra värmväxlaren kan fordonets bodel värmas upp ytterligare under körningen.

Den extra värmväxlaren är integrerad i basfordonets värmekretslopp och är därför endast i drift när fordonsmotorn kör.

Bild 185 Reglage, knappar extra värmväxlare

- Slå på:**
- Skjut skjutreglaget (Bild 185,1) på flödesregulatorn nedåt till önskad position. Vattenkretsloppet är öppet.
 - Vrid fläktknappen (Bild 185,2) till cirkulationsfläkten medurs.

- Slå från:**
- Ställ fläktbrytaren (Bild 185,2) på "O".
 - Skjut upp skjutreglaget (Bild 185,1) på flödesregulatorn helt.

9.2.7 Elektrisk golvvärme (extrautrustning)

- ▶ För modeller med elektrisk golvvärme: Borra aldrig hål i eller skruva in skruvar i golvet. Var försiktig med vassa föremål. Värmetrådarna kan skadas - risk för elektrisk stöt eller kortslutning.

- ▷ Transformatorn får inte täckas över. Risk för överhettning!

- ▷ Den elektriska golvvärmen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den elektriska golvvärmen kan inte värma upp hela bodelen.

Bild 186 Transformator för elektrisk golvvärme

Bild 187 Brytare för elektrisk golvvärme

Transformatorn (Bild 186,1) för den elektriska golvvärmen finns, beroende på modell, i sittbänken eller sänglådian.

- Slå på:**
- Anslut fordonet till 230 V-försörjningen (se kapitel 8).
 - Tryck på vipkontakten (Bild 187,2). Kontrollampan på brytaren (Bild 187,1) lyser.

- Slå från:**
- Tryck på vipkontakten (Bild 187,2). Kontrollampan på brytaren (Bild 187,1) slocknar.

När golvvärmen har stängts av stannar värmen kvar ett tag i golvet (restvärme).

Om transformatorn överbelastas aktiveras överbelastningsskyddet. Stiftet (Bild 186,2) skjuts ut.

- Slå på överbelastningsskyddet:**
- Tryck in stiftet (Bild 186,2) på överbelastningsskyddet igen när transformatorn har svalnat.

9.2.8 Motorvärme (extrautrustning)

- ▶ Använd inte motorvärmen i slutna utrymmen. Kvävningssrisk!
- ▶ Använd inte motorvärmen på bensinmackar. Explosionsrisk!

Med motorvärmen kan kupén och motorn värmas upp. Uppvärmningen av motorn kan stängas av.

Motorvärmen kan slås på och av manuellt eller via en timer. Tidpunkten för uppvärmningsstarten kan ställas in mellan 1 minut och 24 timmar. Det går att programmera 3 starttider, det är dock endast möjligt att aktivera en starttid åt gången. Maximal uppvärmningstid är 60 minuter.

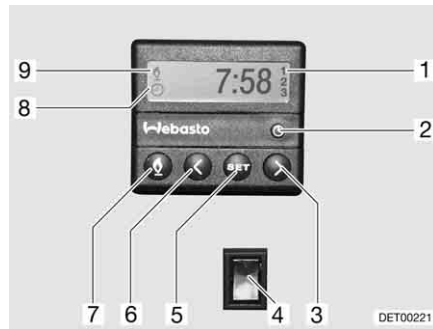

Bild 188 Kontrollenhet för motorvärme

Slå på manuellt:

- Tryck ner knapp (Bild 188,7). Värmedriften indikeras av symbolen (Bild 188,9). Fläkten startas först när kylmedelstemperaturen uppgår till 30 °C.

Stänga av manuellt:

- Tryck ner knapp (Bild 188,7). Symbolen (Bild 188,9) slocknar.

Slå på uppvärmningen av motorn:

- Vippkontakten (Bild 188,4) trycks in nedtill. Motorn förvärms. Fläkten startas direkt.

Stänga av uppvärmningen av motorn:

- Vippkontakten (Bild 188,4) trycks in upptill. Motorn värms inte upp.

Inställning av tid:

- Tryck ner knapp (Bild 188,2). Tidsinställningen indikeras genom symbolen (Bild 188,8).
- Ställ klockan med knapparna (Bild 188,3 och 6).

Programmera uppvärmningsstart:

- Tryck ner knapp (Bild 188,5).
- Ställ in starttiden inom 10 sekunder med knapparna (Bild 188,3 och 6).

Välja programmerad starttid:

- Tryck på knappen (Bild 188,5) tills önskat programnummer (Bild 188,1) visas på displayen.

9.3 Klimatanläggning (extrautrustning)

9.3.1 Dometic

- ▷ När apparaten är i drift ska alltid minst ett ventilationsspjäll vara öppet.

- ▷ På vintern kan klimatanläggningen stödja, men inte ersätta, värmesystemet.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

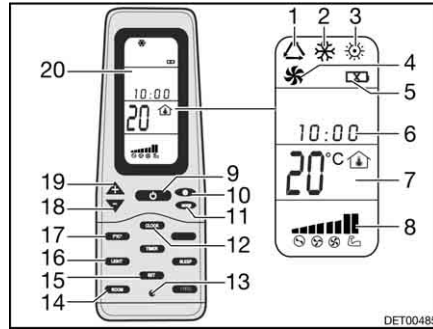

Bild 189 Fjärrstyrning

- 1 Symbol för driftsläge automatik
- 2 Symbol för driftsläge kallt
- 3 Symbol för driftsläge varmt
- 4 Symbol för driftsläge ventilation
- 5 Symbol för att batt. är urladdade
- 6 Tid
- 7 Temperaturvisning
- 8 Visning av fläktvarvtal
- 9 Knapp ON/OFF
- 10 Knapp för fläktvarvtal
- 11 Knapp för driftsläge "MODE"
- 12 Knapp för tid "CLOCK"
- 13 Återställningsknapp
- 14 Knapp för visning av innertemperaturen "ROOM"
- 15 Knapp för att spara "SET"
- 16 Knapp för belysning "LIGHT" (tillval)
- 17 Knapp för byte av temperaturenhet "F/C"
- 18 Knapp för temperatursänkning "-"
- 19 Knapp för temperaturökning "+"
- 20 Display

För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot takenheten.

Driftlägen Klimatanläggningen har följande driftlägen:

- Automatik
- Ventilation, manuell
- Kylning, manuell
- Värme, manuell

- Slå på:**
- Tryck på knappen ON/OFF (Bild 189,9).
 - Tryck så många gånger på knappen "Mode" (Bild 189,11) tills önskad driftstyp (Bild 189,1, 2, 3 eller 4) visas på displayen (Bild 189,20).
 - Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" (Bild 189,19) och "-" (Bild 189,18).
 - Med knappen Fläktvarvtal (Bild 189,10) väljs önskad fläktkapacitet.

- Slå från:**
- Tryck på knappen ON/OFF (Bild 189,9).

Bild 190 Klimatanläggning (Dometic)

Lysdiod Lysdioden (LED) (Bild 190,4) på takenheten (Bild 190,1) visar klimatanläggningens driftstillstånd:

Tillstånd lysdiod	Betydelse
Från	Klimatanläggning från
Orange	Klimatanläggning driftsredo
Grön	Klimatanläggning i drift
Röd (kontinuerlig)	230 V-strömanslutning saknas
Röd (blinker en gång)	Störning på temperatursonden, inne
Röd (blinker två gånger)	Störning på temperatursonden, ute

Luftström Luftströmmen kan styras i olika riktningar. Fördelningen av luftström framåt eller bakåt kan ställas in steglöst.

Ställa in luftström:

- Rikta de båda riktarna (Bild 190,3 och 5) till önskad position.
- Vrid vredet (Bild 190,2) på skjutreglaget moturs. Skjutreglaget för luftfördelningen är lossat.
- Skjut skjutreglaget framåt eller bakåt till önskad position. Den sidan, på vilken skjutreglaget finns, stängs.
- Vrid fast vredet medurs.

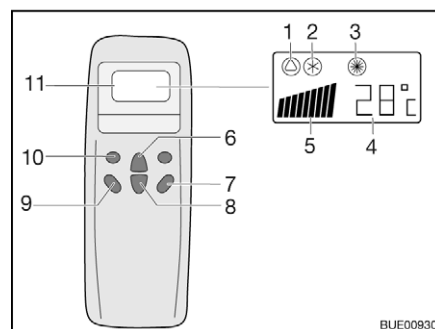
9.3.2 Telair

- ▷ Mellan fråslagning och åter tillslagning ska man alltid vänta minst 2 minuter. Annars skadas kompressorn.
- ▷ När apparaten är i drift ska alltid minst ett ventilationsspjäll vara öppet.

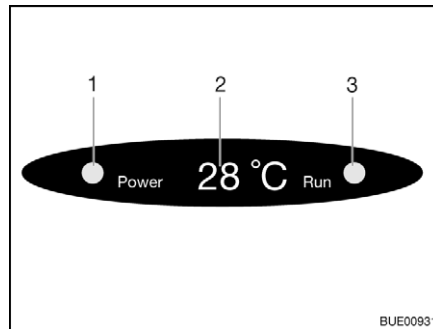

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ På vintern kan klimatanläggningen stödja, men inte ersätta, värmesystemet.
- ▷ Efter tillslagning behöver klimatanläggningen ca 3 minuter tills kompressorn startar och kall- eller varmluft avges.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

- 1 Symbol för automatik
- 2 Symbol för kylning
- 3 Symbol för värmesystem
- 4 Temperaturvisning (inställd)
- 5 Visning av fläkthastighet
- 6 Knapp för temperaturökning
- 7 Knapp "ON/OFF"
- 8 Knapp för temperatursänkning
- 9 Knapp för fläktvarvtal
- 10 Knapp för driftstyp ("Mode")
- 11 Display

Bild 191 Fjärrstyrning

- 1 Kontrollampa nätanslutning
 - 2 Temperaturvisning (aktuell)
 - 3 Kontrollampa driftstyp
- Grön: Kylning
Röd: Värmesystem

Bild 192 Diffusörens display

För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot mottagaren.

Driftlägen

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem

Slå på:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 191,7).
- Tryck så många gånger på knappen "Mode" (Bild 191,10) tills önskad driftstyp (Bild 191,1, 2 eller 3) visas på displayen. Motsvarande kontrollampa tänds på diffusörens display (Bild 192,3).
- Ställ in önskad temperatur med knappen Temperaturökning (Bild 191,6) eller Temperatursänkning (Bild 191,8).
- Med knappen Fläktvarvtal (Bild 191,9) väljs önskad fläktkapacitet.

Slå från:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 191,7).

- ▷ När klimatanläggningen körs i värmedrift fortsätter fläkten att köra ytterligare några minuter för att fullständigt leda ut värmen.

9.4 Varmvattenberedare

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får varmvattenberedaren aldrig vara påslagen i gasdrift. Explosionsrisk!
- ▶ I slutna utrymmen (t. ex. garage) får varmvattenberedaren aldrig vara påslagen i gasdrift. Förgiftnings- och kvävningrisk!
- ▶ Vattnet i varmvattenberedaren kan värmas upp till 65 °C. Skållningsrisk!

- ▷ Slå aldrig på varmvattenberedaren om det inte finns vatten i den.
- ▷ Varmvattenberedaren ska tömmas om det finns risk för frost och beredaren inte ska användas.
- ▷ Använd endast varmvattenberedaren med max. temperatur när stora varmvattenmängder krävs. Varmvattenberedaren skyddas på så sätt mot kalkavlagringar.

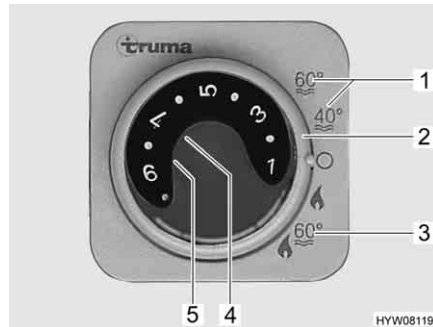
- ▷ Använd inte vattnet från varmvattenberedaren som dricksvatten.

9.4.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- ▶ Om förtältet är uppställt och varmvattenberedaren är påslagen i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

9.4.2 Varmvattenberedare Truma Combi

- 1 Sommardrift vattentemperatur 40 °C eller 60 °C
- 2 Vridströmställare
- 3 Vinterdrift "värme och varmvattenberedare"
- 4 Röd kontrollampa "störning"
- 5 Gul kontrollampa "varmvattenberedare uppvärmningsfas"

Bild 193 Kontrollenhet för värme/varmvattenberedare

Varmvattenberedaren är integrerad i värmesystemet och drivs med gas (gasdrift) resp. med gas och/eller ström (gas- och 230 V-eldrift). Varmvattenberedaren sätts igång på kontrollenheten (Bild 193) med vridströmställaren (Bild 193,2). Med energiväljaren (Bild 195) väljer man energikälla (gas- och 230 V-eldrift).

Vid vinterdrift "värme och varmvattenberedare" (Bild 193,3) värms även vattnet i varmvattenberedaren upp när värmesystemet sätts på. Om värmen stängs av för att den önskade rumstemperaturen är uppnådd fortsätter uppvärmningen i varmvattenberedaren tills vattentemperaturen uppnåtts.

Vid sommardrift (Bild 193,1) värms endast vattnet i varmvattenberedaren upp till 40 °C eller 60 °C. Vattnet värms upp till 60 °C på ca 25 minuter. Under varmvattenberedarens uppvärmningsfas lyser den gula kontrollampan (Bild 193,5).

Spänningsförsörjningen till apparaten kan inte avbrytas med 12 V-huvudbrytaren. Vid störning lyser den röda kontrollampan (Bild 193,4) på kontrollenheten (se kapitel 14).

Säkerhets-/avtappningsventil

Varmvattenberedaren är utrustad med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 194). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedaren inte kallnar när det är frost och värmen inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm varmvattenberedaren om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer under 2 °C öppnar säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Före påfyllning av varmvattenberedaren ska värmesystemet startas och vänta tills temperaturen på säkerhets-/avtappningsventilen ligger över 6 °C. Först då kan säkerhets-/avtappningsventilen åter stängas.
- ▷ Vattenpumpen och vattenarmaturerna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

Bild 194 Varmvattenberedarens säkerhets-/avtappningsventil

Monteringsställe Se kapitel 16.

**Variant:
Varmvattenberedare med
gasdrift**

Varmvattenberedaren drivs enbart med gas.

Vinterdrift

I läge vinterdrift är varmvattenberedaren redan påslagen i driftläget "värme och varmvattenberedare".

Sommardrift

Vid sommardrift kan vattnet värmas upp till 40 °C eller 60 °C.

Slå på:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värme/varmvattenberedare".
- Ställ vridströmställaren (Bild 193,2) på kontrollenheten (Bild 193) på "sommardrift" (Bild 193,1).

Den gula kontrollampan (Bild 193,5) lyser under uppvärmningsfasen. När den inställda vattentemperaturen är uppnådd är uppvärmningsfasen avslutad och den gula kontrollampan slocknar.

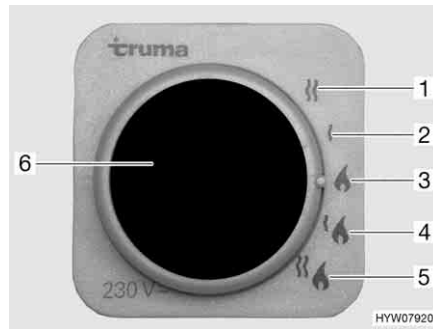
Slå från:

- Ställ vridströmställaren (Bild 193,2) på kontrollenheten (Bild 193) på "O".
- Stäng gasavstängningsventilen "värme/varmvattenberedare" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

**Variant:
Varmvattenberedare med
gas- och 230 V-eldrift**

- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Välj effekten för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anslutningen (900 W vid 3,9 A-säkring, 1800 W vid 7,8 A-säkring).
- ▷ Om varmvattenberedaren har ställts in på sommardrift på kontrollenheten och energiväljaren står på blanddrift, körs varmvattenberedaren ändå endast i 230 V-drift. Gasbrännaren tillkopplas inte.

- 1 230 V-eldrift (1800 W)
- 2 230 V-eldrift (900 W)
- 3 Gasdrift
- 4 Gas- och 230 V-eldrift (900 W)
- 5 Gas- och 230 V-eldrift (1800 W)
- 6 Gul kontrollampa "230 V-eldrift"

Bild 195 Energiväljare för värme/varmvattenberedare

Varmvattenberedaren kan drivas med olika energikällor:

- Gasdrift (Bild 195,3)
- 230 V-eldrift med effekt 900 W (Bild 195,2) eller 1800 W (Bild 195,1)
- Gasdrift och 230 V-eldrift (blanddrift) med effekt 900 W (Bild 195,4) eller 1800 W (Bild 195,5)

Kombinationen av gasdrift och 230 V-eldrift ger kortare uppvärmningstid (endast möjligt när varmvattenberedaren ställs in på vinterdrift på kontrollenheten (Bild 193)).

När 230 V-eldrift har valts lyser den gula kontrollampan (Bild 195,6).

Fylla på/tömma varmvattenberedaren

Fyll varmvattenberedaren med vatten:

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Säkerhets-/avtappningsventilen stängs. Ställ vredet (Bild 194,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 194,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar stängs.

Tömma varmvattenberedaren:

- Ställ vridströmställaren (Bild 193,2) på kontrollenheten (Bild 193) på "O".
- Öppna säkerhets-/avtappningsventil. Vrid då vredet (Bild 194,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 194,2) skjuts ut. Nu töms varmvattenberedaren via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

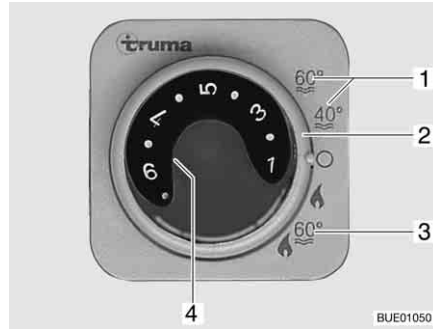

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.4.3 Varmvattenberedare Truma Combi D

- ▶ Ta apparaten ur drift genom att ta ur säkringen och kontakta kundtjänst när något av följande inträffar: Längre ihållande, kraftig rökutveckling, ovanliga brännarljud, bränsledoft, ständig störningsfrånslagning med felmeddelande (blinkande kod).

- 1 Sommart drift vattentemperatur 40 °C eller 60 °C
- 2 Vridströmställare
- 3 Vinterdrift "värme och varmvattenberedare"
- 4 Gul kontrollampa "varmvattenberedare uppvärmningsfas" eller röd kontrollampa "störning"

Bild 196 Kontrollenhet för värme/varmvattenberedare

Varmvattenberedaren är integrerad i värmesystemet och drivs med dieselbränsle från bränsletanken. Varmvattenberedaren sätts igång på kontrollenheten (Bild 196) med vridströmställaren (Bild 196,2).

Vid vinterdrift "värme och varmvattenberedare" (Bild 196,3) värms även vattnet i varmvattenberedaren upp när värmesystemet sätts på. Om värmen stängs av för att den önskade rumstemperaturen är uppnådd fortsätter uppvärmningen i varmvattenberedaren tills vattentemperaturen uppnåtts.

Vid sommart drift (Bild 196,1) värms endast vattnet i varmvattenberedaren upp till 40 °C eller 60 °C. Vattnet värms upp till 60 °C på ca 25 minuter. Under varmvattenberedarens uppvärmningsfas lyser den gula kontrollampen (Bild 196,4).

Spänningsförsörjningen till apparaten kan inte avbrytas med 12 V-huvudbrytaren. Vid störning lyser den röda kontrollampen (Bild 196,4) på kontrollenheten (se kapitel 14).

Säkerhets-/avtappningsventil

Varmvattenberedaren är utrustad med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 197). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedaren inte kallnar när det är frost och värmen inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm varmvattenberedaren om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer under 2 °C öppnar säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Före påfyllning av varmvattenberedaren ska värmesystemet startas och vänta tills temperaturen på säkerhets-/avtappningsventilen ligger över 6 °C. Först då kan säkerhets-/avtappningsventilen åter stängas.
- ▷ Vattenpumpen och vattenarmaturerna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

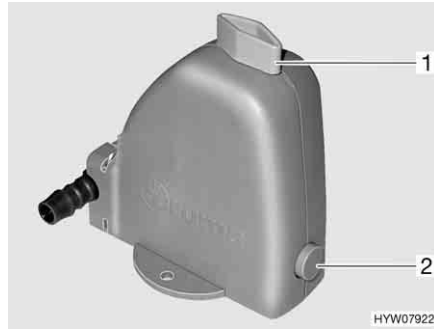

Bild 197 Varmvattenberedarens säkerhets-/avtappningsventil

Monteringsställe Se kapitel 16.

Vinterdrift I läge vinterdrift är varmvattenberedaren redan påslagen i driftläget "värme och varmvattenberedare".

Sommardrift Vid sommardrift kan vattnet värmas upp till 40 °C eller 60 °C.

Slå på: ■ Ställ vridströmställaren (Bild 196,2) på kontrollenheten (Bild 196) på "sommardrift" (Bild 196,1).

Den gula kontrollampan (Bild 196,4) lyser under uppvärmningsfasen. När den inställda vattentemperaturen är uppnådd är uppvärmningsfasen avslutad och den gula kontrollampan slocknar.

Slå från: ■ Ställ vridströmställaren (Bild 196,2) på kontrollenheten (Bild 196) på "O".

Fylla på/tömma varmvattenberedaren

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

Fyll varmvattenberedaren med vatten:

- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Koppla på strömförsörjningen till vattenpumpen på panelen.
- Säkerhets-/avtappningsventilen stängs. Ställ vredet (Bild 197,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 197,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar stängs.

Tömma varmvattenberedaren:

- Koppla från strömförsörjningen till vattenpumpen på panelen.
- Ställ vridströmställaren (Bild 196,2) på kontrollenheten (Bild 196) på "O".
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventil. Vrid då vredet (Bild 197,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 197,2) skjuts ut. Nu töms varmvattenberedaren via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.4.4 Varmvattenberedare Alde (extrautrustning)

Slå på/från varmvattenberedaren

Varmvattenberedaren är integrerad i varmvatten-värmesystemet. Det är inte möjligt att använda den separat. Användning av varmvatten-värmesystemet, se avsnitt 9.2.5.

Fylla på/tömma varmvattenberedaren

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

- ▷ Beroende på modell är fordonet utrustat med en eller två avtappningskranar.

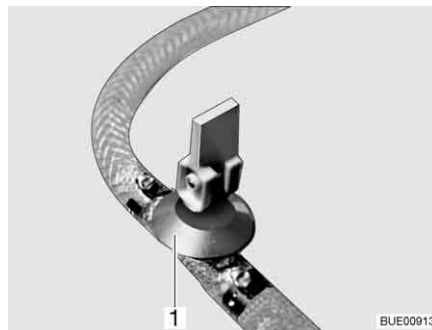

Bild 198 Avtappningskran

Fyll varmvattenberedaren med vatten:

- Stäng avtappningskranen/avtappningskranarna. Ställ vipparmen (Bild 198,1) i vågrätt läge.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar stängs.

Tömma varmvattenberedaren:

- Stäng av varmvattenberedaren.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Öppna avtappningskranen/avtappningskranarna (Bild 198). Ställ vipparmen (Bild 198,1) i lodrätt läge. Varmvattenberedaren töms utåt.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 12.

Monteringsställe för avtappningskranen/ avtappningskranarna

Se kapitel 16.

9.5 Spis

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Gasspisen och gasugnen får ej användas för uppvärmning.
- ▶ Häng inte upp några gardiner eller förhängen direkt vid kokvrån. Brandfara!
- ▶ Använd grytlappar eller grytvantar vid hantering med varma kastruller, stekpannor el. dyl. Risk för skador!

9.5.1 Gasspis

- ▶ När man använder gasspisen, dvs när gaslågan brinner, får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som t. ex. kökshanddukar, servetter, i närheten av gasspisen. Brandfara!
- ▶ Den kompletta tändningsproceduren måste vara synlig uppifrån, ställ inte kastruller och liknande i vägen.
- ▶ Om det finns flamskyddsplåt: Ställ alltid upp flamskyddsplåten när du använder spisen.
- ▶ Gasspisens lock stängs, beroende på modell, med hjälp av fjäderspänning. Risk att skada sig när locket stängs!

- ▷ Ställ aldrig heta föremål, till exempel kastruller, på locket till diskhon. Plastmaterialet kan deformeras.
- ▷ Gasspisens lock av glas kan ej användas som kokplatta.
- ▷ Gasspisens lock får aldrig stängas när spisen är i bruk.
- ▷ Gasspisens lock får ej belastas tungt när det är stängt.
- ▷ Ställ aldrig heta kastruller på gasspisens lock.
- ▷ Låt gasspisens lock vara öppet tills brännaren inte avger någon värme längre. Glasplattan kan annars spricka.

- ▷ Använd endast kastruller och stekpannor vars diameter passar till gasspisen.
- ▷ När flamman slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Fordonets kök har en gasspis med 3 lågor.

Reglagen för gasspisen finns precis intill gasspisen.

Manuell tändning

Gasspisen måste tändas manuellt.

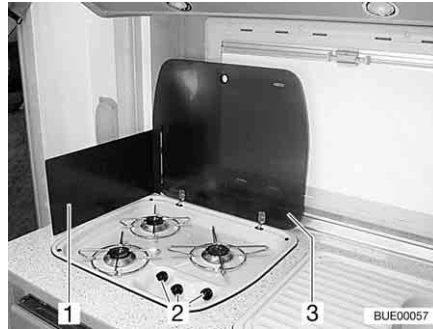

Bild 199 Gasspis

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
 - Öppna gasspisens lock (Bild 199,3).
 - Fäll upp eller ställ upp flamskyddsplåten (Bild 199,1), beroende på modell.
 - Vrid vridregulatorn (Bild 199,2) till önskad låga till tändningsläge (stor låga).
 - Tryck in vridregulatorn och håll den intryckt.
 - Tänd brännaren med en gaständare, en tändsticka eller en annan lämplig tändare.
 - När flamman brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
 - Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
 - Upprepa proceduren om lågan inte tänds.

- Slå från:**
- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flamman slocknar.
 - Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Automattändning

Gasspisen är utrustad med en elektronisk tändning.

Bild 200 Reglage, knappar för gasspis

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
 - Öppna gasspisens lock.
 - Fäll upp och lås fast flamskyddsplåten, beroende på modell.
 - Vrid vridregulatorn (Bild 200,1) till önskad låga till tändningsläge (stor låga).
 - Tryck in vridregulatorn och håll den intryckt. Automattändningen alstrar tändgnistor. Ett klickande ljud hörs.

- När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
- Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.

Slå från:

- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flammen slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.5.2 Gasugn (Dometic) (extrautrustning)

- ▶ Ventilationsöppningarna på gasugnen måste alltid vara öppna.
- ▶ Vid tändning får inga brännbara föremål finnas i gasugnens närhet.
- ▶ Upprepa proceduren om lågan inte tänds. Kontrollera vid behov om det finns gas och/eller ström till gasugnen.
- ▶ Om gasugnen fortfarande inte fungerar: Stäng gasavstängningsventilen och kontakta servicestället.
- ▶ Om lågan släcks av misstag: Vrid vridregulatorn till läget "0" och låt brännaren vara avstängd minst 1 minut. Tänd sedan på nytt.

- ▷ Vissa modeller har gasugnen med grill.
- ▷ Före första användningen skall gasugnen sättas på i högsta temperatur i 30 minuter utan att ha något i den.
- ▷ När flammen slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Ugnen är utrustad med en elektronisk tändning.

Bild 201 Gasugn (Dometic)

Slå på:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "ugn".
- Tryck lätt på vridregulatorn (Bild 201,1) och vrid den åt vänster till valfritt läge.
- Tryck på vridregulatorn under 5 till 10 sekunder. Tändning sker automatiskt.
- Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.

Slå från:

- Ställ vridregulatorn (Bild 201,1) på "0". Flammen slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "ugn" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.5.3 Mikrovågsugn (extrautrustning)

- ▶ Reparationer av mikrovågsugn får endast utföras av fackpersonal. Ej korrekt utförda reparationer kan resultera i avsevärd fara för användaren.
- ▶ Skyddsanordningen som förhindrar mikrovågor att komma utanför, får aldrig avlägsnas.
- ▶ Mikrovågsugnen får bara användas när den har installerats enligt föreskrift.
- ▶ Mikrovågsugnen får inte användas om luckans tätning är skadad.
- ▶ Låt inte mikrovågsugnen vara på utan uppsikt.
- ▶ Vid rökbildning: Låt mikrovågsugnen vara stängd, stäng av den och bryt strömmen.

- ▷ Använd endast mikrovågsugnen med insatt vridtallrik och vridkors.
- ▷ Endast porslin lämpligt för mikrovågor skall användas.

- ▷ Mikrovågsugnen fungerar endast med korrekt 230 V-försörjning. Vid spänningsfall eller vid spänningar under 230 V kopplas mikrovågsugnen från. Koppla därför ej in några andra 230 V-förbrukare då mikrovågsugnen används. Ofta anges nätspänningen i sydliga länder till 230 V även om denna spänning sällan erhålls. Därför kan det inträffa att mikrovågsugnen ej kan användas i dessa länder.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Bild 202 Reglage, knappar för mikrovågsugn

- Slå på:**
- Tryck in knappen (Bild 202,3) för att öppna luckan och ställ in livsmedlet.
 - Dörren stängs. Vid stängning hörs ett klickande ljud.
 - Välj effekt med vridregulatorn (Bild 202,1).
 - Välj tiden med vridregulatorn (Bild 202,2). Processen startar.

Koktidens slut signaleras genom en signalton. Mikrovågsugnen stängs av automatiskt.

- Slå från:**
- Tryck in knappen (Bild 202,3) för att öppna luckan och ta ut livsmedlet.

9.5.4 Spisfläkt (extrautrustning)

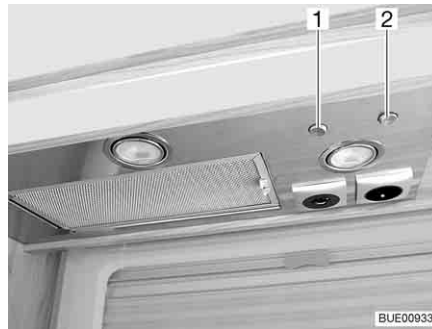

Bild 203 Spisfläkt

Spisen är försedd med spisfläkt. Spisen är utrustad med en kraftig fläkt som transporterar ut ångor och lukt på direkt väg. För till- och frångkoppling av spisfläkten, tryck på den högra vippknappen (Bild 203,2).

Med den vänstra vippknappen (Bild 203,1) kan de två lamporna till spisfläkten slås på.

9.6 Kylskåp

Medan man kör får kylskåpet endast vara i drift via 12 V-nätet. Vid höga omgivningstemperaturer uppnår kylskåpet inte längre full kyleffekt. Vid höga utetemperaturer säkerställs kylaggregatets fulla kyleffekt endast när kylskåpet ventileras tillräckligt. För att få en ännu bättre ventilation kan man ta av kylskåpets ventilationsgaller.

- ▷ Montera alltid kylskåpets ventilationsgaller innan fordonet lämnas. Annars kan det komma in vatten om det regnar.
- ▷ Kylskåpets kyleffekt beror på hur fordonet står. Kyleffekten kan sjunka vid så liten lutning som 5°. Ställ därför alltid fordonet på en horisontell plats.
- ▷ Absorptionskylskåp arbetar vid normal rumstemperatur (ca 21 °C) i det angivna temperaturområdet. Om omgivningstemperaturen är betydligt högre (> 30 °C) minskar kyleffekten. Anledningen till detta är att köldmediets "förångningstemperatur" på absorptionskylskåp är lägre än på kompressorkylskåp.

9.6.1 Kylskåpets ventilationsgaller

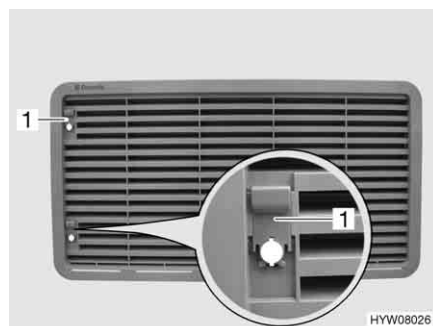

Bild 204 Kylskåpets ventilationsgaller (med spjäll)

- Ta av:
- Skjut upp spjället (Bild 204,1).
 - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

Bild 205 Kylskåpets ventilationsgaller
(med skruv)

- Ta av:
- Vrid skruven (Bild 205,1) ett kvarts varv med hjälp av ett mynt.
 - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

9.6.2 Drift (Dometic 7-serie, manuell tändning)

Driftlägen Kylskåpet har 2 driftlägen:

- Gasdrift
- Eldrift (230 V växelspanning eller 12 V likspanning)

Driftläget ställer man in med reglagen på kylskåpets front.

Steglös reglering av kyleffekt är endast möjlig vid gas- eller 230 V-drift, ej i 12 V-drift.

- ▷ Välj endast en energikälla.
- ▷ Även när 12 V-försörjningen är fränkopplad, flyter en svag elektrisk ström som belastar bodelsbatteriet. Stäng alltid av kylskåpet vid tillfällig avställning.

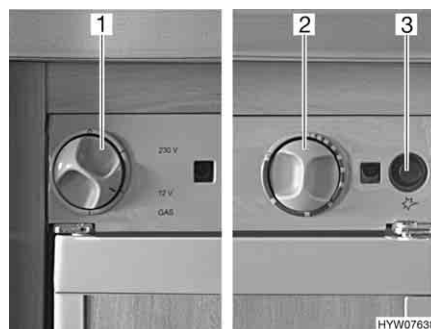
Gasdrift

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Kylskåpet får inte användas med fordonsgas.

- ▷ Innan kylskåpet tas i drift med gas: Tag bort de två lammellplåtarna (extrautrustning) för kylskåpet från fordonets utsida.

- 1 Energiväljare
- 2 Vridregulator temperaturinställning
- 3 Gaständningknapp

Bild 206 Reglage, knappar för kylskåpet
(Dometic 7-serie)

- Slå på:*
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
 - Ställ energiväljaren (Bild 206,1) i läge "GAS".
 - Tryck på vridregulatorn (Bild 206,2), vrid till högsta läge och håll den intryckt i detta läge. Vänta tills gasen strömmar till brännaren.
 - Tryck på gaständningsknappen (Bild 206,3) flera gånger tills flaman syns genom synglasets (nedtill till vänster i kylskåpet).
 - Håll vridregulatorn (Bild 206,2) i ytterligare 10 till 15 sekunder, släpp den sedan.
 - Kontrollera om lågan syns i synglasets (nedtill till vänster i kylskåpet).
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn.
 - Upprepa proceduren om lågan inte tänds.

- Slå från:*
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.
 - Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Eldrifft

- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

Kylskåpet kan drivas med följande energikällor:

- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning

- Slå på 230 V-drifft:*
- Ställ energiväljaren (Bild 206,1) i läge "230 V". Driftindikeringen lyser grönt.
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn (Bild 206,2).

- Slå från 230 V-drifft:*
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.

- Slå på 12 V-drifft:*
- Ställ energiväljaren (Bild 206,1) i läge "12 V". Driftindikeringen lyser grönt.

- Slå från 12 V-drifft:*
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.

Vid 12 V-drifft försörjs kylskåpet endast med spänning från fordonets startbatteri. Startbatteriet försörjer dock endast kylskåpet med 12 V när fordonsmotorn är igång. Om bilmotorn är avstängd skiljs kylskåpet elektriskt från strömförsörjningen i bodelen. Ställ därför om till gasdrifft vid längre avbrott. Termostaten har ingen funktion i 12 V-drifft. Kylskåpet är ständigt igång.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.6.3 Drift (Dometic 7-serie, automatisk tändning)

Driftlägen Kylskåpet har 3 driftlägen:

- Gasdrifft
- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning

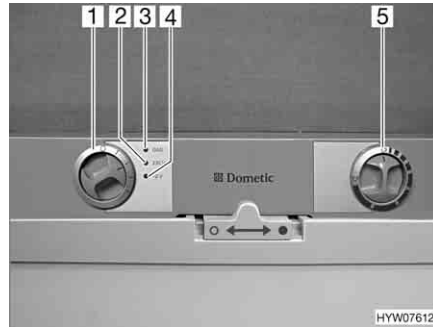
Driftläget ställer man in med reglagen på kylskåpets front.

- ▷ Välj endast en energikälla.
- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

Gasdrift

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Kylskåpet får inte användas med fordonsgas.

- 1 Energiväljare
- 2 Driftindikering "230 V"
- 3 Driftindikering "GAS"
- 4 Driftindikering "12 V"
- 5 Vridregulator temperaturinställning

Bild 207 Reglage, knappar för kylskåpet (Dometic 7-serie)

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
 - Ställ energiväljaren (Bild 207,1) i läge "GAS".
 - Vridregulatorn (Bild 207,5) ställs i läge max. Nu är gastillförseln öppen. Tändning sker automatiskt. Ett tickande ljud hörs tills tändningsproceduren är klar. Driftindikeringen "GAS" (Bild 207,3) lyser gult.
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn.
- Slå från:**
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.
 - Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Eldrift

- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

Kylskåpet kan drivas med följande energikällor:

- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning

- Slå på 230 V-drift:**
- Ställ energiväljaren (Bild 207,1) i läge "230 V". Driftindikeringen "230 V" (Bild 207,2) lyser grönt.
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn (Bild 207,5).

- Slå från 230 V-drift:**
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.

- Slå på 12 V-drift:*
- Ställ energiväljaren (Bild 207,1) i läge "12 V". Driftindikeringen "12 V" (Bild 207,4) lyser grönt.
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn (Bild 207,5).

- Slå från 12 V-drift:*
- Ställ energiväljaren i läge "O". Kylskåpet är avstängt.

Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med spänning från fordonets startbatteri. Startbatteriet försörjer dock endast kylskåpet med 12 V när fordonsmotorn är igång. Om bilmotorn är avstängd skiljs kylskåpet elektriskt från strömförsörjningen i bodelen. Ställ därför om till gasdrift vid längre avbrott.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.4 Drift (Dometic 7-serie med automatiskt energival-system och ramvärme)

Driftlägen Kylskåpet är utrustat med ett automatiskt energival-system (AES). När väljaren står på "AUTO", väljer AES automatiskt optimal energikälla och reglerar kylskåpsdriften. Manuella ingrepp vid val av energikälla behövs ej, men är möjliga.

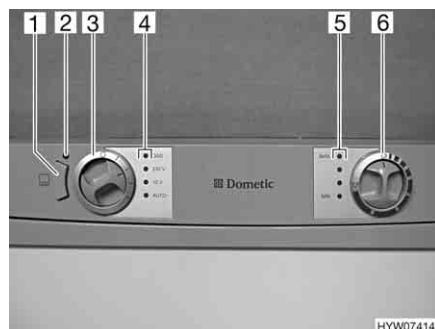
AES väljer en av följande energikällor:

- 230 V växelspanning
- Gas
- 12 V likspänning

Energikällan prioriteras enligt denna ordningsföljd.

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

- 1 Knapp ramvärme (RV)
- 2 Kontrollampa
- 3 Energiväljare
- 4 Kontrollampor
- 5 Kontrollampor
- 6 Vridregulator temperaturinställning

Bild 208 Reglage, knappar för kylskåpet (Dometic 7-serie med AES och RV)

230 V-drift När automatisk drift har valts och 230 V-försörjning är ansluten väljer AES i första hand denna energikälla.

12 V-drift 12 V-driften väljer AES endast, om bilmotorn är igång och generatoren leverar 12 V-driftspänning i tillräcklig omfattning.

Gasdrift

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Kylskåpet får inte användas med fordonsgas.

- ▷ Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

Om 230 V-försörjningen **inte** är ansluten och fordonets motor är **avstängd**, väljer AES driftläget gasdrift. När gasdriften väljs öppnas tändsäkringen automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tänder gasen. En störning vid gasdrift indikeras genom att kontrolllampan "GAS" (Bild 208,4) blinkar rött.

Omkoppling mellan energikällorna

- ▶ På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden. Om man uppehåller sig där längre än 15 minuter måste man stänga av kylskåpet med energiväljaren.

När man byter mellan energikällorna 230 V eller 12 V till gas finns det en inbyggd omkopplingsfördröjning i AES. Vid omkoppling från t. ex. 12 V-drift till gasdrift ligger en 15-minuters fördröjning inmatad i AES. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll med avstängd motor (t. ex. vid tankning).

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet sätts på väljs automatiskt en termostatinställning i mittläge. Denna inställning kan ändras manuellt med vridregulatorn (Bild 208,6). Kontrolllamporna (Bild 208,5) visar den valda termostatinställningen. Med hjälp av vridregulatorn ställs kyltemperaturen in för alla tre energikällor. Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Om en omkoppling sker till en annan energikälla förändras termostatinställningen inte. Kyltemperaturen bibehålls oberoende av den valda energikällan.

Ramvärme (RV)

- ▷ När ramvärmen är påslagen förbrukar den ständigt ström. Stäng därför av ramvärmen när fordonsmotorn inte är igång/fordonet inte är anslutet till 230 V-försörjningen.

Vid höga utetemperaturer och hög luftfuktighet kan det bildas vattendroppar på metallramen. Därför har kylskåpet ramvärme för frysacket. Slå på ramvärmen med knappen (Bild 208,1) vid höga temperaturer och hög luftfuktighet. Detta förhindrar korrosion. När ramvärmen är påslagen lyser kontrollampnan (Bild 208,2).

Manuellt handhavande

- Slå på:*
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
 - Välj energikälla med energiväljaren (Bild 208,3). Motsvarande kontroll-lampa (Bild 208,4) lyser grönt.
 - Ställ in kyltemperaturen med vridregulatorn (Bild 208,6). Kontrolllamporna (Bild 208,5) visar den valda termostatinställningen.

En störning vid gasdrift indikeras genom att kontrolllampan "GAS" (Bild 208,4) blinkar rött.

Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med bodelsbatteriets spänning.

- ▷ När kylskåpet har ställts in manuellt på "12 V" förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Slå från:

- Vrid energiväljaren (Bild 208,3) till läget "O". Ingen kontrollampa (Bild 208,4) lyser längre.
- Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.5 Drift (Dometic 8-serie med manuellt energival-system MES)

Driftlägen Kylskåpet har 3 driftlägen:

- Gasdrift
- 230 V växelspanning
- 12 V likspänning

Driftläget ställer man in med reglagen på kylskåpets front.

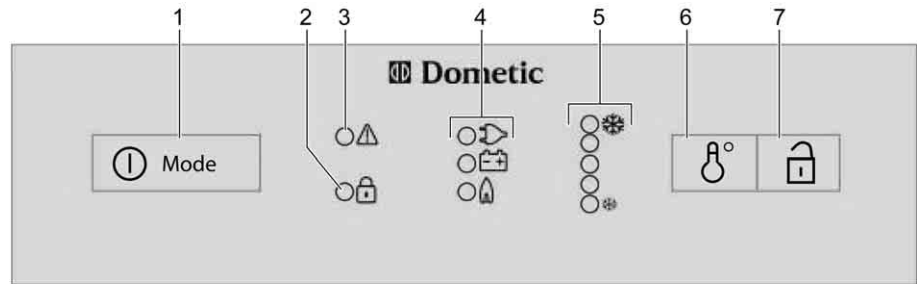

- ▷ Välj endast en energikälla.
- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

Gasdrift

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.

HYW07971

Bild 209 Reglage, knappar för kylskåpet (Dometic 8-serie med MES)

- 1 Strömbrytare/energiväljare
- 2 LED-indikator för "öppen dörr" (endast vid centrallås på kylskåpsdörren)
- 3 LED-indikator "störning"
- 4 Driftindikeringar
- 5 LED-indikator "temperatursteg"
- 6 Brytare temperaturinställning
- 7 Dörröppnare (endast vid centrallås på kylskåpsdörren)

- Slå på:**
- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
 - Tryck på strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) i två sekunder för att starta apparaten. Lysdiod för senast valda driftläge tänds.
 - Tryck eventuellt in strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) flera gånger tills driftindikatorn gas "🔥" tänds. Nu är gastillförseln öppen. Tändning sker automatiskt. Ett tickande ljud hörs tills tändningsproceduren är klar.
 - Ställ in kyltemperaturen med brytaren för temperaturinställning (Bild 209,6).

- Slå från:**
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren i två sekunder. Kylskåpet är avstängt.
 - Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Eldrift

- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

Kylskåpet kan drivas med följande energikällor:

- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning

- Slå på 230 V-drift:**
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) i två sekunder för att starta apparaten. Lysdiod för senast valda driftläge tänds.
 - Tryck eventuellt in strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) flera gånger tills driftindikatorn 230 V "⚡" tänds.
 - Ställ in kyltemperaturen med brytaren för temperaturinställning (Bild 209,6).

- Slå från 230 V-drift:**
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren i två sekunder. Kylskåpet är avstängt.

- Slå på 12 V-drift:*
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) i två sekunder för att starta apparaten. Lysdiod för senast valda driftläge tänds.
 - Tryck eventuellt in strömbrytaren/energiväljaren (Bild 209,1) flera gånger tills driftindikatorn 12 V "☺" tänds.
 - Ställ in kyltemperaturen med brytaren för temperaturinställning (Bild 209,6).

- Slå från 12 V-drift:*
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren i två sekunder. Kylskåpet är avstängt.

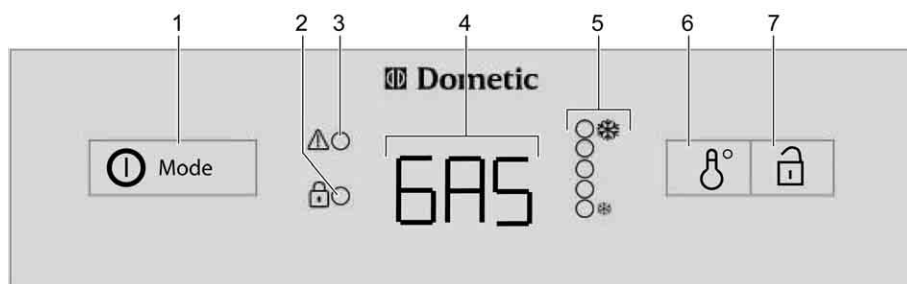
Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med spänning från fordonets startbatteri. Startbatteriet försörjer dock endast kylskåpet med 12 V när fordonsmotorn är igång. Om bilmotorn är avstängd skiljs kylskåpet elektriskt från strömförsörjningen i bodelen. Ställ därför om till gasdrift vid längre avbrott.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.6 Drift (Dometic 8-serie med automatiskt energival-system)

Driftlägen

HYW07972

Bild 210 Reglage, knappar för kylskåpet (Dometic 8-serie med AES)

- 1 Strömbrytare/energiväljare
- 2 LED-indikator för "öppen dörr" (endast vid centrallås på kylskåpsdörren)
- 3 LED-indikator "störning"
- 4 Driftindikering
- 5 LED-indikator "temperatursteg"
- 6 Brytare temperaturinställning
- 7 Dörröppnare (endast vid centrallås på kylskåpsdörren)

Kylskåpet är utrustat med ett automatiskt energival-system (AES). När automatisk drift (AU) har valts väljer automatiskt AES optimal energikälla och reglerar kylskåpsdriften. Manuella ingrepp vid val av energikälla behövs ej, men är möjliga.

AES väljer en av följande energikällor:

- 230 V växelspanning
- Gas
- 12 V likspänning

Energikällan prioriteras enligt denna ordningsföljd.

Vid störningar blinkar LED-indikatorn störning "⚠" (Bild 210,3).

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.

230 V-drift När automatisk drift har valts och 230 V-försörjning är ansluten väljer AES i första hand denna energikälla.

12 V-drift När automatisk drift har valts, väljer AES 12 V-drift endast när fordonsmotorn är igång.

Gasdrift

► Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.

▷ Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

När automatisk drift har valts, **ingen** 230 V-försörjning är ansluten och fordonsmotorn är **avstängd**, väljer AES gasdrift. När gasdriften väljs öppnas tändsäkringens automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tänder gasen. Vid störning i gasdriften blinkar texten "GAS" i driftindikeringen (Bild 210,4).

Omkoppling mellan energikällorna

► På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden. Om man uppehåller sig där längre än 15 minuter måste man stänga av kylskåpet med energiväljaren.

När man byter mellan energikällorna 230 V eller 12 V till gas finns det en inbyggd omkopplingsfördröjning i AES. Vid omkoppling från t. ex. 12 V-drift till gasdrift ligger en 15-minuters fördröjning inmatad i AES. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll med avstängd motor (t. ex. vid tankning).

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet sätts på väljs automatiskt en termostatinställning i mittläge. Denna inställning kan ändras manuellt med brytaren för temperaturinställning (Bild 210,6). LED-indikatorerna (Bild 210,5) visar den valda termostatinställningen. Med hjälp av denna knapp ställs kyltemperaturen in för alla tre energikällorna. Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Om en omkoppling sker till en annan energikälla förändras termostatinställningen inte. Kyltemperaturen bibehålls oberoende av den valda energikällan.

Manuellt handhavande

Slå på:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".
- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren (Bild 210,1) i två sekunder för att starta apparaten. Det senast valda driftläget visas i driftindikeringen (Bild 210,4).
- Välj energikälla med strömbrytaren/energiväljaren (Bild 210,1).
- Ställ in kyltemperaturen på väljaren för temperaturinställning (Bild 210,6). LED-indikatorerna (Bild 210,5) visar den valda termostatinställningen.

Vid 12 V-drift försörjs kylskåpet endast med bodelsbatteriets spänning.

- ▷ När kylskåpet har ställts in manuellt på "12 V" förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Slå från:

- Tryck på strömbrytaren/energiväljaren (Bild 210,1) i två sekunder. Alla indikeringarna slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.7 Lås till kylskåpsdörr

Beroende på modell har kylskåpet ett separat frysack. Uppgifterna i detta avsnitt gäller även för frysackets dörr.

- ▷ Under färd skall kylskåpsdörren alltid vara stängd och spärrad i det stängda läget.

- ▷ När kylskåpet är avstängt ska kylskåpsdörren låsas i ventilationsläget. På så sätt förhindrar man mögelbildning.

Kylskåpsdörren kan låsas i två lägen:

- Stängd kylskåpsdörr under resa och när kylskåpet används
- Lätt öppnad kylskåpsdörr som ventilationsläge då kylskåpet är avstängt

Dometic 7-serie

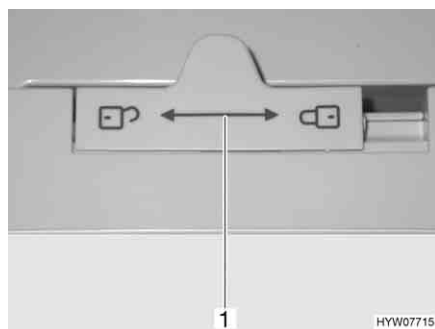

Bild 211 Lås till kylskåpsdörr (Dometic 7-serie)

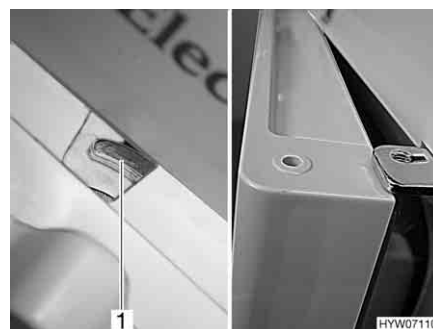

Bild 212 Kylskåpsdörr i ventilationsläge (Dometic 7-serie)

Öppna:

- Skjut låset (Bild 211,1) åt vänster .
- Kylskåpsdörren öppnas med handtaget.

Stänga:

- Kylskåpsdörren stängs helt.
- Skjut låset (Bild 211,1) helt åt höger .

Låsa i ventilationsläge:

- Öppna kylskåpsdörren något.
- Fäll låsanordningen helt åt höger. Kylskåpsdörrens läge låses av dörrspärren (Bild 212,1). Därvid stannar kylskåpsdörren i öppet läge (Bild 212).

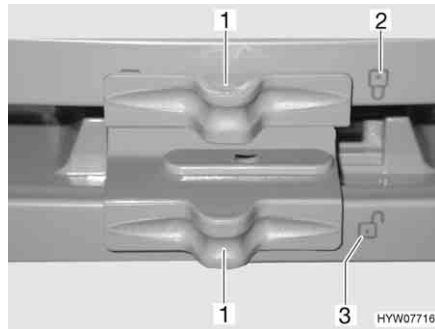
Dometic 7-serie med separat frysack

Bild 213 Lås till kylskåpsdörr/frysacksdörr (Dometic 7-serie med separat frysack)

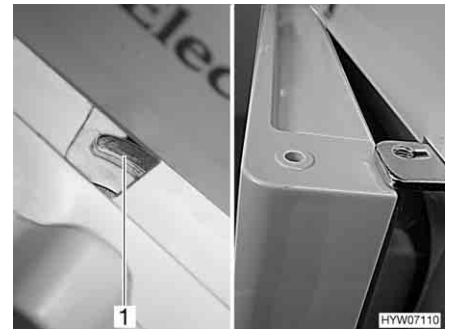

Bild 214 Lås till kylskåpsdörr/frysacksdörr i ventilationsläge (Dometic 7-serie med separat frysack)

Öppna:

- Skjut låset (Bild 213, 1) åt sidan så att det öppna låset "☞" (Bild 213, 3) blir synligt.
- Kylskåpsdörren/frysackets dörr öppnas med handtaget.

Stänga:

- Stäng kylskåpsdörren/frysackets dörr helt.
- Skjut låset (Bild 213, 1) åt sidan så att det stängda låset "☞" (Bild 213, 2) blir synligt.

Låsa i ventilationsläge:

- Öppna kylskåpsdörren/frysacksdörren något.
- Fäll låsanordningen helt åt höger. Kylskåpsdörrens/frysacksdörrens läge låses av dörrspärren (Bild 214, 1). Därvid stannar kylskåpsdörren/frysacksdörren i lätt öppet läge (Bild 214).

Dometic 8-serie

Bild 215 Frigöringsknapp till kylskåpsdörr (Dometic 8-serie)

Bild 216 Fixering låskrok

Öppna:

- Tryck på frigöringsknappen (Bild 215, 1) och öppna kylskåpsdörren.

Stänga:

- Stänga kylskåpsdörren. Låskroken snäpper hörbart fast.

När fordonet är uppställt kan låskroken fixeras. Kylskåpsdörren kan därefter öppnas utan att man måste trycka på frigöringsknappen.

Fixera låskroken:

- Tryck upp fixeringen (Bild 216, 1). Låskroken (Bild 216, 2) trycks upp och är ur funktion.

Lösa låskroken:

- Tryck ned låskroken (Bild 216, 2). Låskroken är åter i funktion.

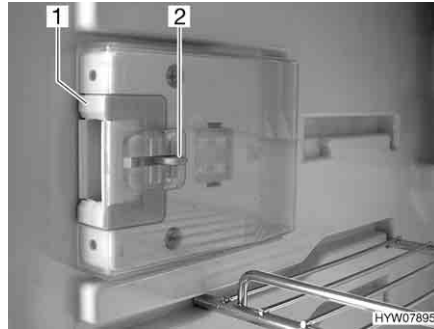

Bild 217 Låsanordning i normalläge

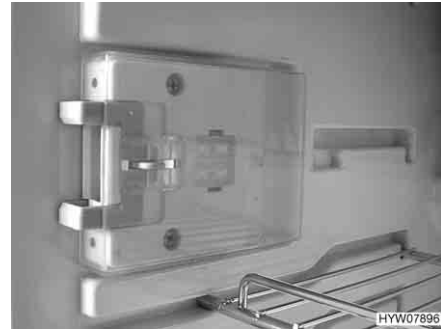

Bild 218 Låsanordning i ventilationsläge

Låsa i ventilationsläge:

- Öppna kylskåpsdörren.
- Tryck in frigöringen (Bild 217,2).
- Skjut låsanordningen (Bild 217,1) framåt (Bild 218).

När kylskåpsdörren stängs är den öppen en liten springa.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets sanitetssystem.

Hänvisningarna gäller:

- vattentanken
- avloppstanken
- uppvärmningen av avloppstanken
- komplett vattensystem
- toalettrummet
- toaletten

10.1 Vattenförsörjning, allmänt

- ▶ Fyll endast på vattentanken från försörjningsledning som har dricksvattenskvalitet.
- ▶ Vid påfyllning får endast slangar eller behållare användas som är godkända för dricksvatten.
- ▶ Påfyllningsslang eller behållare ska före användning spolas noga med dricksvatten (två till tre gånger tankens volym).
- ▶ Töm påfyllningsslang eller behållare fullständigt efter användning och stäng öppningar till påfyllningsslang eller behållare.
- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningarna och vattentanken före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet.

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Utan vatten blir vattenpumpen het och kan ta skada. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

Fordonet är utrustat med inbyggd vattentank. En elektrisk vattenpump pumpar vattnet till olika ställen där man kan ta vatten. Vattenpumpen startar automatiskt och pumpar vatten när en vattenkran öppnas.

Det smutsiga vattnet samlas i avloppstanken. På panelen kan avläsas hur full vattentanken eller avloppstanken är.

- ▷ Innan man kan öppna någon vattenkran måste 12 V-försörjningen och vattenpumpen tillkopplas på panelen. Vattenpumpen arbetar inte annars.
- ▷ I samband med att man fyller på nytt vatten kan en luftblåsa bildas på pumpens botten. Luftblåsan förhindrar att vatten sugas in i pumpen. Rör vattenpumpen mycket kraftigt upp och ner i vattnet.

10.2 Vattentank

10.2.1 Volymer

- ▷ Vattentanken rymmer 120 l. Volymen är dock begränsad till 60 l av säkerhetsskäl (installerat utlopp). Panelen är inte anpassad till denna volym. Nivåindikatorn på panelen visar den faktiska volymen i vattentanken.

Vid behov, resp. om man har tillräckligt stort belastningsutrymme kvar, kan vattentanken fyllas till den verkliga volymen. Stäng utloppet. Ratten sitter på vattentanken.

10.2.2 Påfyllningsöppning för dricksvatten, med lock

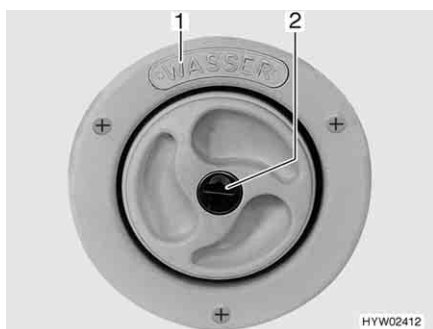

Bild 219 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten

Bild 220 Lock för påfyllningsöppningen för dricksvatten (alternative)

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är beroende på modell placerat på fordonets vänstra eller högra sida.

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är märkt med texten "WASSER"

(vatten) (Bild 219,1) eller med symbolen "☰" (Bild 220,1). Locket låses och låses upp med nyckeln till de utvändiga låsen (utvändiga luckorna).

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 219,2 resp. Bild 220,2) och vrid ett kvarts varv moturs.
 - Locket tas av.
- Stänga:**
- Skruva på locket till påfyllningsöppningen för dricksvatten.
 - Vrid nyckeln ett kvarts varv medurs.
 - Dra ut nyckeln.
 - Kontrollera att locket sitter ordentligt fast på påfyllningsöppningen för dricksvatten.

10.2.3 Stänga/öppna utloppet

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

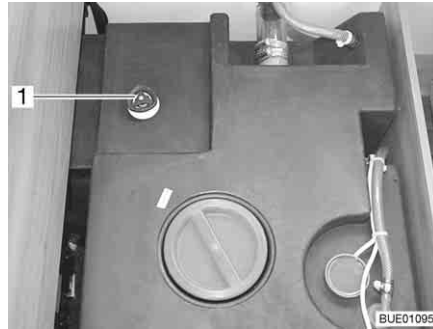

Bild 221 Vattentank med ratt

- Stänga:**
- Vrid ratten (Bild 221,1) på vattentanken medurs till stoppläget.
 - Fyll på vattentanken med dricksvatten.
- Öppna:**
- Vrid ratten (Bild 221,1) på vattentanken moturs till motståndet. Vattnet rinner ut tills 60 liter är kvar.

10.2.4 Fylla på vatten

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllning används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Stänga påfyllningsöppningen för dricksvatten.

10.2.5 Tappa av vatten (ratt med utlopp)

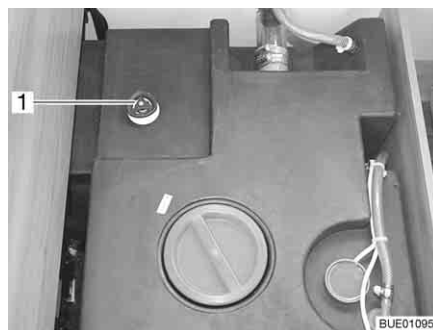

Bild 222 Vattentank med ratt

- Vrid ratten på vattentanken moturs mot motståndet till stoppläget (Bild 222,1) för att öppna utloppsöppningen helt.

10.3 Avloppstank

- ▷ Kokande vatten får aldrig hällas direkt i fatutloppet. Kokande vatten kan leda till deformationer och otäthet i avloppsvattensystemet.

- ▷ Avloppstanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

10.3.1 Tappa av avloppsvatten

- ▷ Tillsätt så mycket frostskyddsmedel i avloppstanken (t. ex. koksalt) att avloppsvattnet inte kan frysa.

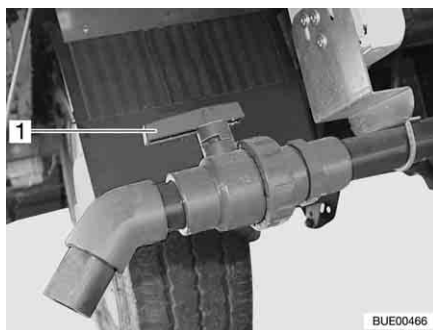

Bild 223 Avtappningskran

Avloppstanken befinner sig i fordonets bakdel. Den sitter på undersidan av fordonet.

Avloppsvattnet från köket och tvättrummet leds in i avloppstanken genom plaströr.

Avtappningskranen och rengöringsöppningen sitter på avloppstankens undersida.

Avloppstanken rymmer 90 l.

Tömning:

- Sätt fast avloppsslangen på avloppsröret.
- Vrid utloppsventilens handtag (Bild 223,1) i flödesriktningen.
- Avloppstanken töms helt.
- Ställ avtappningskranens handtag diagonalt mot flödesriktningen.
- Dra bort avloppsslangen.

10.3.2 Uppvärmning av avloppstanken (extrautrustning)

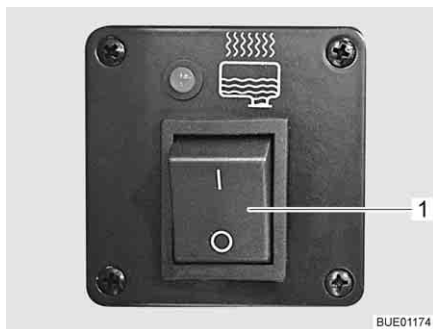

Bild 224 Brytare

Avloppstanken är isolerad och kan värmas upp. Avloppsvattnet skyddas av en frostvakt.

Frostvakten kan slås på och av med en brytare (Bild 224,1) på bänkens framsida eller sängens framsida.

Frostvakten börjar värma upp avloppsvattnet när vattentemperaturen sjunker till ca 5 °C. Frostvakten avslutar uppvärmningen när avloppsvattnet har en temperatur på ca 10 °C.

10.4 Påfyllning av vattensystem

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- ▷ Utan vatten blir vattenpumpen het och kan ta skada. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

- ▷ Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ När vattentanken fylls på kan vattenmängden avläsas på panelen.

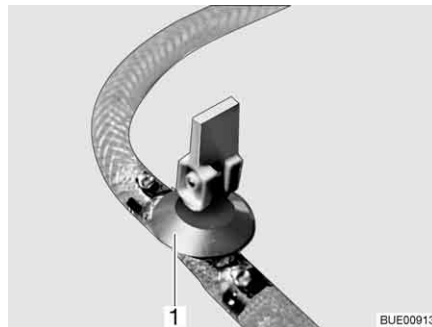

Bild 225 Avtappningskran (med vipparm)

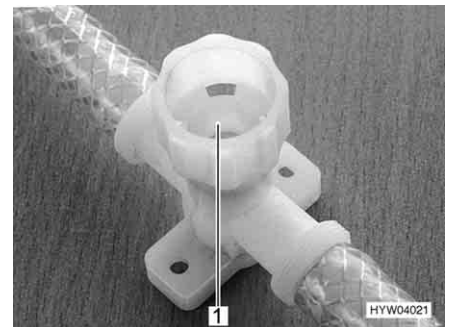

Bild 226 Avtappningskran (med vred)

- Ställ fordonet vågrätt.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Slå ev. på vattenpumpen på panelen.
- Rengör resp. desinficera vattensystemet.
- Säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) stängs. Ställ vredet diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen. Vid temperaturen under 6 °C kan säkerhets-/avtappningsventilen inte stängas. Slå därför på bodelens värme och vänta tills temperaturen på säkerhets-/avtappningsventilen stiger till över 6 °C.
- Stäng alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 225,1) vågrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 226,1) medurs.
- Stäng vattentankens utloppsöppning.
- Samtliga vattenkranar stängs.
- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten på fordonets utsida.

- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllnig används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas. Kallvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor.
- Samtliga vattenkranar stängs.
- Stänga påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Kontrollera att vattentankens lock är tätt.

**Moneringsställe för
avtappningskranarna och
säkerhets-/
avtappningsventilen**

Se kapitel 16.

10.5 Tömma vattensystemet

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Om vattenpumpen kan stängas av på panelen ska vattenpumpen alltid stängas av på panelen innan vattensystemet töms. Vattenpumpen fortsätter annars att gå till den överhettas eller tills batteriet blir tomt.

- ▷ Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.

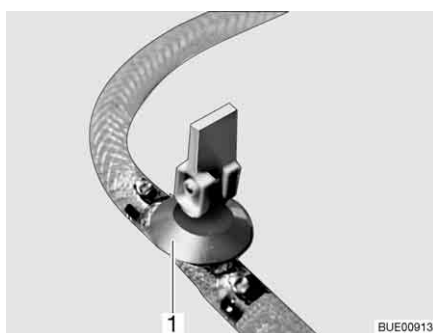

Bild 227 Avtappningskran (med vipparm)

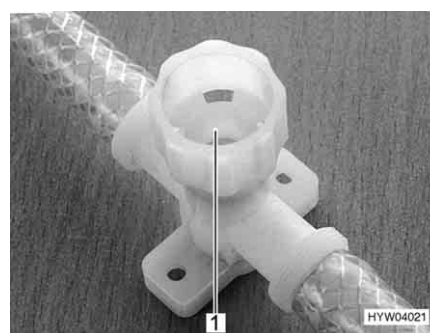

Bild 228 Avtappningskran (med vred)

Töm och lufta vattensystemet enligt följande. Frostsador undviks så här:

- Ställ fordonet vågrätt.
- Stäng ev. av vattenpumpen på panelen.

- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen.
- Ta varmvattenberedaren ur funktion (se avsnitt 9.4).
- Öppna alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 227,1) lodrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 228,1) moturs.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventilen (Truma). Vrid då vredet mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen skjuts ut.
- Öppna vattentankens utlopp.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Fäst handduschen upptill i duschläge.
- Håll upp vattenpumpen tills vattenledningarna är helt tömd.
- Kontrollera att vattentanken verkligen har tömts helt.
- Blås ut vattnet som är kvar i vattenledningarna (max. 0,5 bar). Drag då bort slangen från vattenpumpen och blås in i slangen.
- Töm avloppstanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Töm toalett-kassetten eller latrintanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Rengör vattentanken och skölj den noga.
- Låt vattensystemet torka så länge som möjligt.
- När systemet har tömts ska alla vattenkranar vara öppna i mittläge.
- Låt alla avtappningskranar vara öppna.

**Monteringsställe för
avtappningskranarna och
säkerhets-/
avtappningsventilen**

Se kapitel 16.

10.6 Toalettrum

- ▷ Transportera ingen last i duschkaret. Duschkaret eller andra inredningsföremål i toalettrummet kan skadas.

- ▷ För att ventileras under eller efter duschning resp. för att torka blöta kläder skall toalettdörren stängas och toalettens taklucka eller fönster öppnas. Luften kan då cirkulera bättre.
- ▷ Stäng duschdraperiet helt för att undvika att vatten tränger in mellan badrumsväggen och duschkaret.
- ▷ Ta bort tvålstrester efter duschen, annars kan det bildas sprickor i duschkaret.
- ▷ Duschen bör torkas upp efter användning för att förhindra fuktangrepp.
- ▷ Ytterligare information om rengöring av toalettrummet finns i avsnittet 11.2.

10.7 Toalett

- ▷ Töm latrintanken (kassett) när risk för frost föreligger och fordonet inte är uppvärmd.
- ▷ Att sätta sig på toalettens lock är ej tillåtet. Locket tål ej vikten av personer och kan gå sönder.

- ▷ Lämplig kemikalie används till toaletten. Ventilationen tar bort alla odörer, dock ej smuts och gaser. Smuts och gaser angriper gummipackningarna.
- ▷ Häll inte i sanitetsvätska direkt i toalettstolen.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Latrintanken (kassett) får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

Toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem.

10.7.1 Svängbar toalett (Thetford C-200)

- ▷ Thetford-kassetten kan endast tas ut när spjället är stängt.

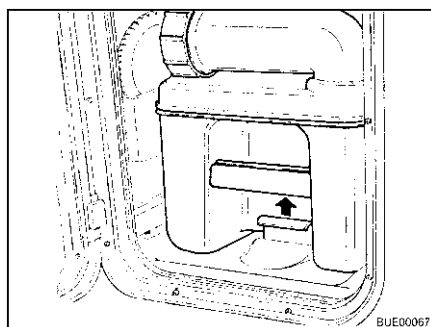

Bild 229 Drag i bygeln

Förbered toaletten:

- Öppna Thetford-kassetten lock och drag upp bygeln för att ta ut Thetford-kassetten.

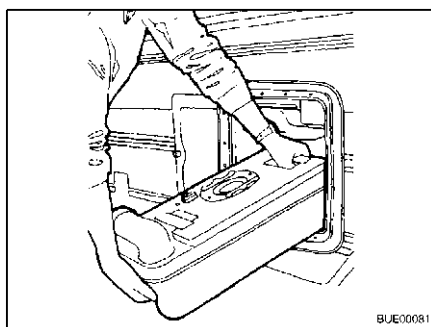

Bild 230 Ta ut Thetford-kassetten

- Drag Thetford-kassetten rakt ut så långt det går.
- Tippa Thetford-kassetten lite och drag sedan ut den helt.

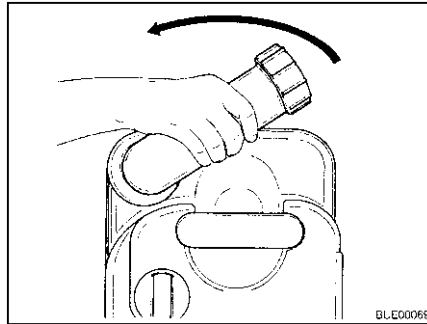

Bild 231 Vrid tömningsröret

- Ställ Thetford-kassetten lodrätt.
 - Vrid tömningsröret uppåt.
 - Ta bort tömningsrörets lock.
- ▷ Häll inte i sanitetsvätska direkt i toalettstolen.

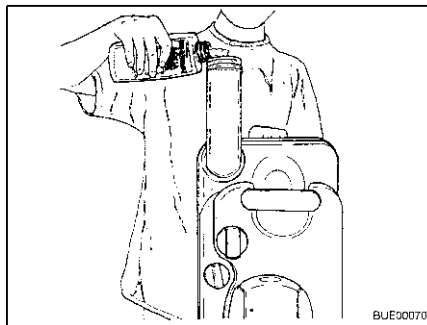

Bild 232 Fylla på sanitetsvätska

- Fyll i angiven mängd sanitetsvätska i Thetford-kassetten.
 - Fyll sedan i så mycket vatten att Thetford-kassetten botten täcks helt.
 - Stäng tömningsröret med locket.
 - Vrid tillbaka tömningsröret.
- ▷ Skjut in försiktigt, använd inget våld. Thetford-kassetten kan skadas.

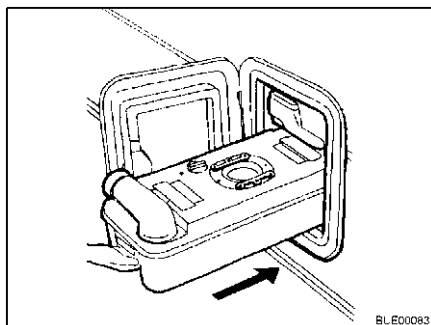

Bild 233 Skjut in Thetford-kassetten

- Skjut tillbaka Thetford-kassetten till sin plats.

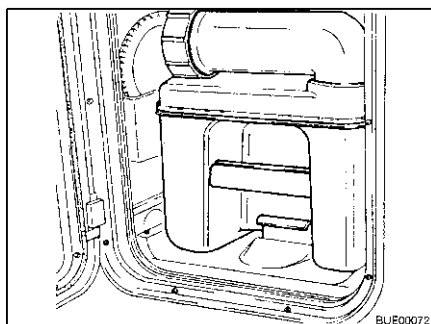

Bild 234 Säkrad Thetford-kassetten

- Se till att Thetford-kassetten säkras av bygeln.
- Stäng luckan till Thetford-kassetten.

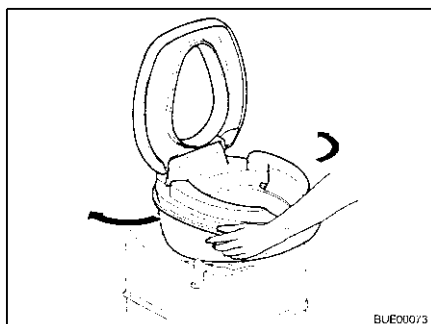

Bild 235 Vrid toalettstolen

- Använda toaletten:*
- Vrid toalettstolen till en bekväm position.

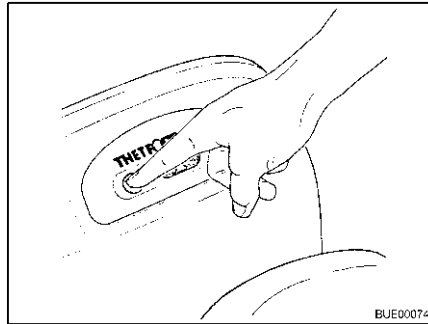

Bild 236 Förspola

- Fyll toalettstolen med lite vatten. Tryck på spolknappen. Spolningen pågår så länge som spolknappen hålls nedtryckt.
- Använd toaletten.

Kassett C-200 S Spola toaletten enligt följande om en kassett C-200 S används:

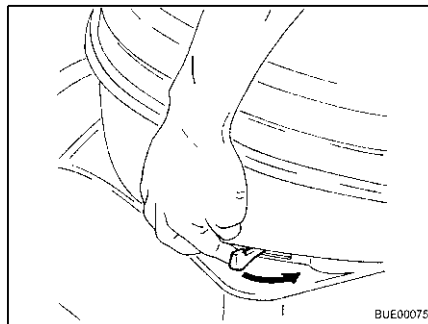

Bild 237 Manövrera spjället

- Öppna spjället. Skjut spjällspaken moturs.

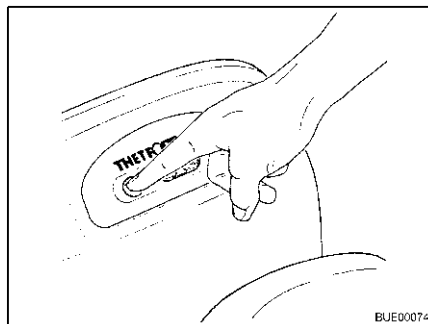

Bild 238 Spola

- Spola toaletten. Tryck på spolknappen.
- Efter spolning stängs spjället.

Kassett C-200 E Spola toaletten enligt följande om en kassett C-200 E används:

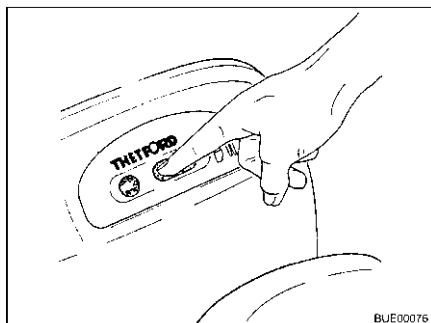

Bild 239 Öppna spjället

- Öppna spjället. Tryck på spjällknappens vänstra sida.

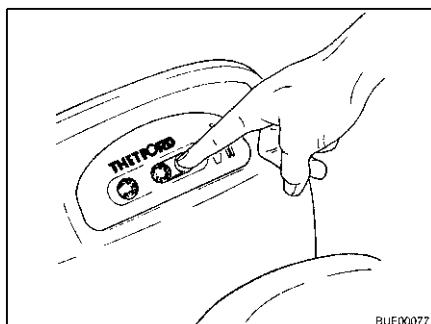

Bild 240 Stäng spjället

- Spola toaletten. Tryck på spolknappen.
- Efter spolning stängs spjället. Tryck på spjällknappens högra sida.
- ▷ Thetford-kassetten kan endast tas ut när spjället är stängt.

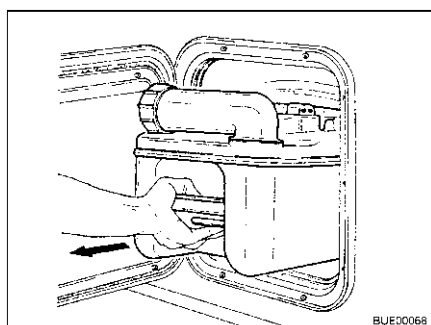

Bild 241 Ta ut Thetford-kassetten

Töm Thetford-kassetten:

- Öppna Thetford-kassetten lock och drag upp bygeln för att ta ut Thetford-kassetten.
- Drag Thetford-kassetten rakt ut så långt det går.
- Tippa Thetford-kassetten lite och drag sedan ut den helt.

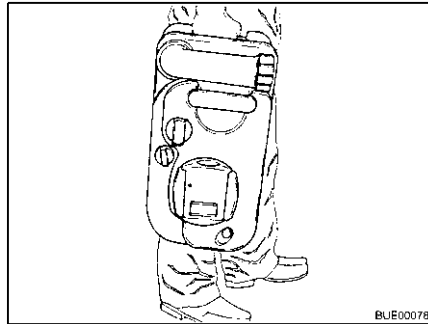

Bild 242 Bära Thetford-kassetten

- Transportera Thetford-kassetten till ett härför avsett tömningsställe. Håll tömningsröret uppåt.

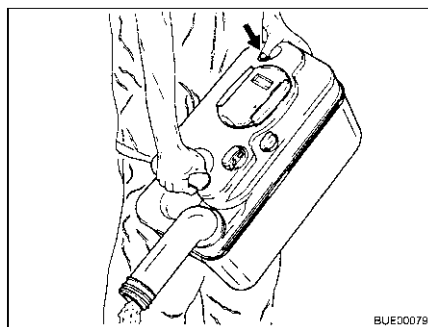

Bild 243 Tömma Thetford-kassetten

- Vrid tömningsröret uppåt.
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Vänd på Thetford-kassetten så att tömningsröret sitter nedåt.
- Tryck på luftningsknappen med tummen. Thetford-kassetten töms.
- Spola ur Thetford-kassetten ordentligt med färskvatten.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.

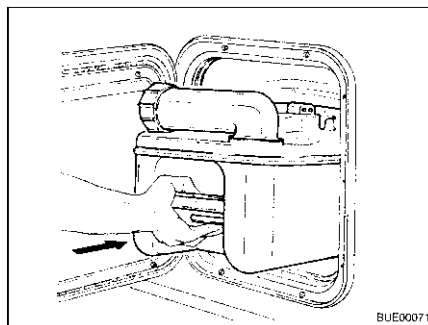

Bild 244 Skjut in Thetford-kassetten

- Förbered Thetford-toaletten för användning.
- Skjut tillbaka Thetford-kassetten till sin plats.
- Se till att Thetford-kassetten säkras av bygeln.
- Stäng luckan till Thetford-kassetten.

10.7.2 Toalett med fast bänk (Thetford C-402)

- ▷ Thetford-kassetten kan endast tas ut när spjället är stängt.

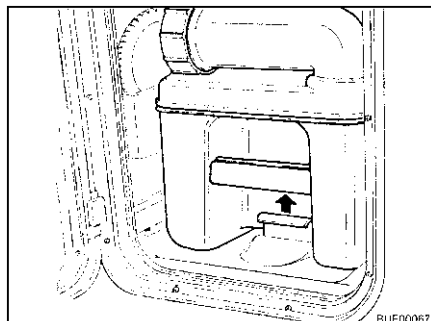

Bild 245 Drag i bygeln

Förbered toaletten:

- Öppna Thetford-kassetten lock och drag upp bygeln för att ta ut Thetford-kassetten.

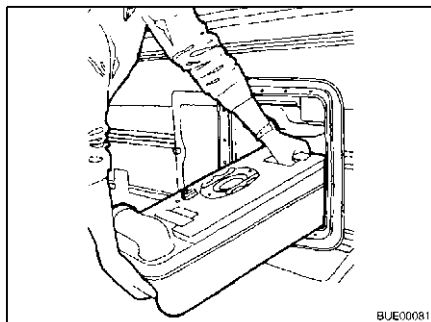

Bild 246 Ta ut Thetford-kassetten

- Drag Thetford-kassetten rakt ut så långt det går.
- Tippa Thetford-kassetten lite och drag sedan ut den helt.

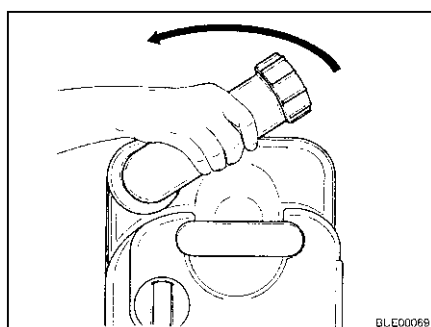

Bild 247 Vrid tömningsröret

- Ställ Thetford-kassetten lodrätt.
 - Vrid tömningsröret uppåt.
 - Ta bort tömningsrörets lock.
- ▷ Håll inte i sanitetsvätska direkt i toalettstolen.

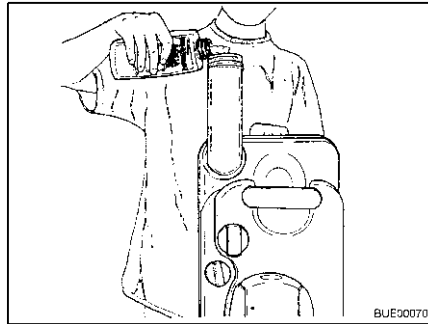

Bild 248 Fylla på sanitetsvätska

- Fyll i angiven mängd sanitetsvätska i Thetford-kassetten.
 - Fyll sedan i så mycket vatten att Thetford-kassetten botten täcks helt.
 - Stäng tömningsröret med locket.
 - Vrid tillbaka tömningsröret.
- ▷ Skjut in försiktigt, använd inget våld. Thetford-kassetten kan skadas.

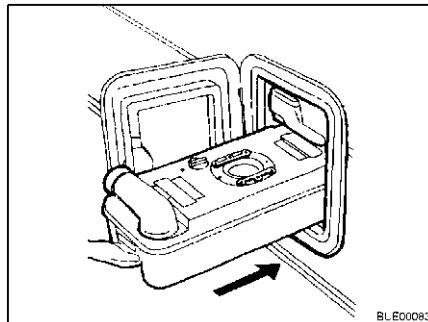

Bild 249 Skjut in Thetford-kassetten

- Skjut tillbaka Thetford-kassetten till sin plats.

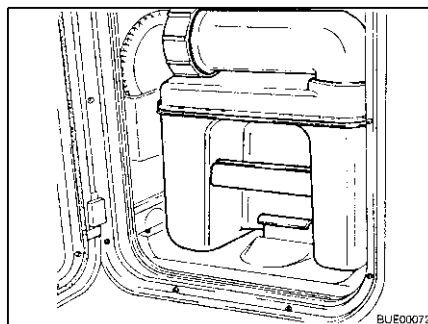

Bild 250 Säkrad Thetford-kassetten

- Se till att Thetford-kassetten säkras av bygeln.
- Stäng luckan till Thetford-kassetten.

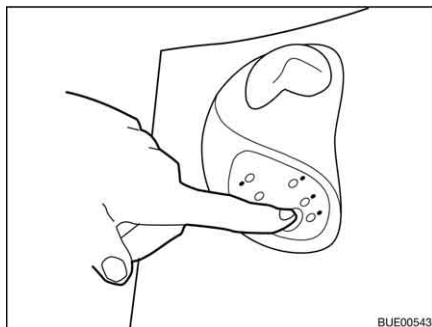

Bild 251 Förspola

- Använda toaletten:*
- Fyll toalettstolen med lite vatten. Tryck på spolknappen. Spolningen pågår så länge som spolknappen hålls nedtryckt.
 - Använd toaletten.

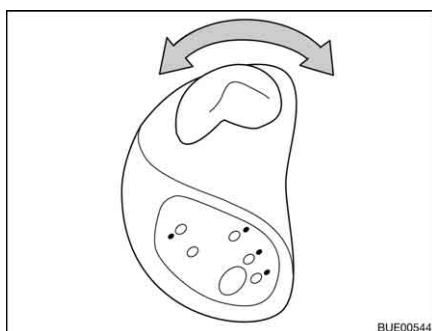

Bild 252 Manövrera spjället

- Öppna spjället. Vrid spjällspaken moturs.

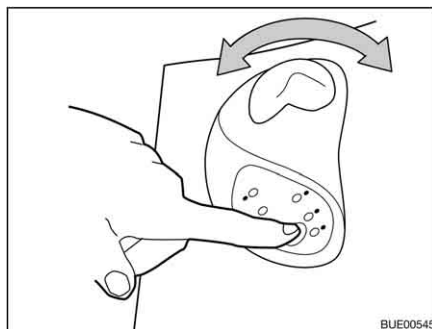

Bild 253 Spola

- Spola toaletten. Tryck på spolknappen.
 - Stäng spjället efter spolning. Därtill vrids spjällspaken medurs.
- ▷ Thetford-kassetten kan endast tas ut när spjället är stängt.

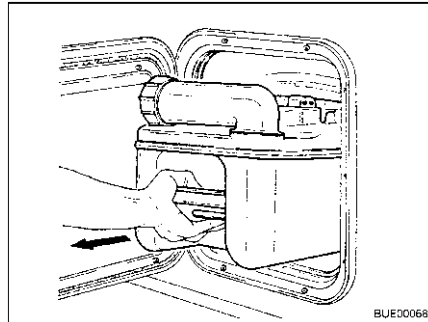

Bild 254 Ta ut Thetford-kassetten

Töm Thetford-kassetten:

- Öppna Thetford-kassetten lock och drag upp bygeln för att ta ut Thetford-kassetten.
- Drag Thetford-kassetten rakt ut så långt det går.
- Tippa Thetford-kassetten lite och drag sedan ut den helt.

Bild 255 Transportera Thetford-kassetten

- Ställ Thetford-kassetten lodrätt på hjulen.
- Tryck ned dragstångens handtag och flytta undan den från Thetford-kassetten. Spärren på dragstången låses upp.
- Drag ut dragstången helt med handtaget.
- Transportera Thetford-kassetten till ett härför avsett tömningsställe.
- För in dragstången helt med handtaget.

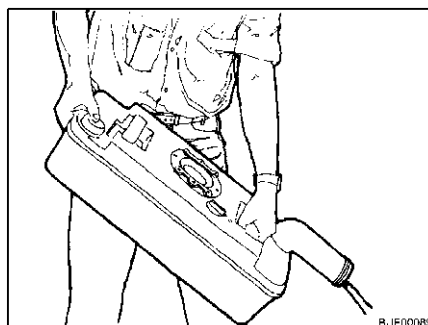

Bild 256 Töm Thetford-kassetten

- Vrid tömningsröret uppåt.
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Vänd på Thetford-kassetten så att tömningsröret sitter nedåt.
- Tryck på luftningsknappen med tummen. Thetford-kassetten töms.

- Spola ur Thetford-kassetten ordentligt med färskvatten.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.

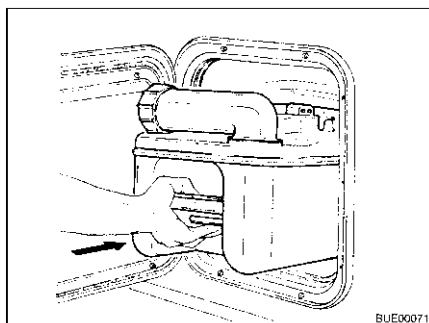

Bild 257 Skjut in Thetford-kassetten

- Förbered Thetford-toaletten för användning.
- Skjut tillbaka Thetford-kassetten till sin plats.
- Se till att Thetford-kassetten säkras av bygeln.
- Stäng luckan till Thetford-kassetten.

10.7.3 Toalett (Dometic)

- ▷ Latrintanken (kassett) kan endast tas ut när spjället är stängt.

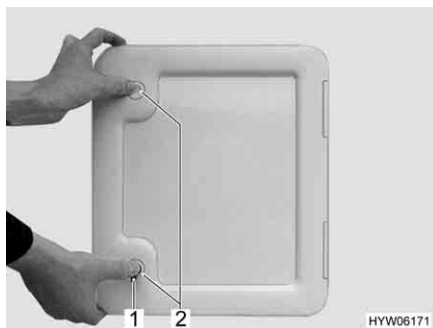

Bild 258 Lucka för latrintank

Bild 259 Latrintank

Förbered toaletten:

- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 258,1) och vrid den ett kvarts varv.
- Dra ut nyckeln.
- Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 258,2) med tummarna och öppna luckan.
- Dra upp fästbygeln (Bild 259,3) och dra latrintanken (Bild 259,1) rakt ut i handtaget (Bild 259,2) till stopp.
- Tippa latrintanken lätt och ta därefter ut den helt.

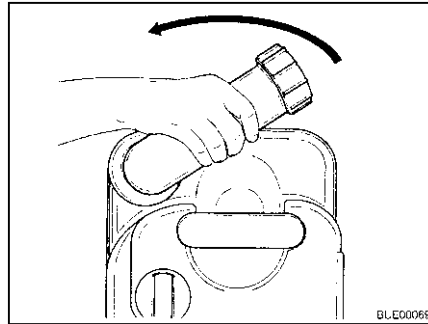

Bild 260 Vrid tömningsröret

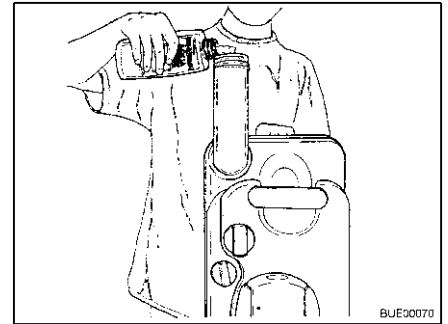

Bild 261 Fylla på sanitetsvätska

- Ställ latrintanken lodrätt.
- Vrid tömningsröret uppåt.
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Fyll på angiven mängd sanitetsvätska i latrintanken.
- Fyll sedan i så mycket vatten att latrintankens botten täcks helt.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.
- Skjut tillbaka latrintanken utan att använda våld på sin plats.
- Se till att latrintanken säkras av fästbygeln.
- Stäng luckan till latrintanken.

Bild 262 Toalettskål med kontrollenhet

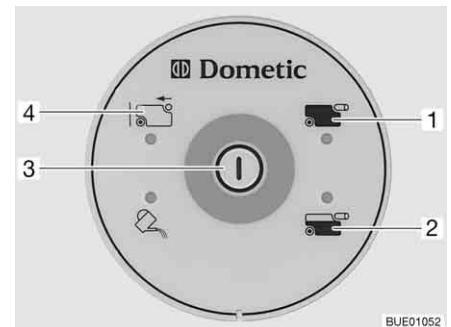

Bild 263 Kontrollenhet toalett

Före användning av toaletten ska lite vatten hällas i toalettskålen. Tryck på spolknappen (Bild 263,3) på kontrollenheten (Bild 262,2).

- Spola:*
- Öppna spjället på toaletten före spolning. Dra ut spjällspaken (Bild 262,1).
 - För att spola, tryck på spolknappen (Bild 263,3).
 - Efter spolning stängs spjället. Gör detta genom att skjuta in spjällspaken.

Kontrolllampan (Bild 263,2) tänds när latrintanken är fylld till 3/4.

Kontrolllampan (Bild 263,1) lyser när latrintanken måste tömmas.

Ta ut latrintanken:

- Tryck in spjällspaken (Bild 262,1). Spjället stängs. För att kunna tömma toaletten **måste** spjället vara stängt på toaletten.
- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida.
- Dra upp fästbygeln (Bild 259,3) och dra latrintanken (Bild 259,1) rakt ut i handtaget (Bild 259,2) till stopp.
- Tippa latrintanken lätt och ta därefter ut den helt. På kontrollenheten lyser indikeringen "Ta ur latrintanken" (Bild 263,4).

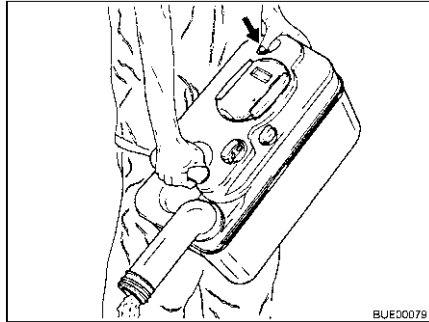

Bild 264 Tömning av latrintank

Tömning av latrintank:

- Transportera latrintanken till ett härför avsett tömningsställe.
- Vrid tömningsröret helt uppåt.
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Vänd på latrintanken så att tömningsröret riktar nedåt.
- Tryck på luftningsknappen med tummen. Latrintanken töms.
- Spola ur latrintanken väl med vatten.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.
- Skjut tillbaka latrintanken utan att använda våld på sin plats.
- Se till att latrintanken säkras av fästbygeln.
- Stäng luckan till latrintanken.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets skötsel.

Hänvisningarna gäller:

- fordonets yttre
- fordonets inre
- vattensystemet
- spisfläkten
- klimatanläggningen
- vinterunderhåll

I slutet av detta kapitel hittar du kontrollistor med åtgärder som måste utföras om fordonet inte används under en längre tid.

Kontrollistorna gäller:

- avställning för en kortare tid
- vinteravställning
- idrifttagande efter avställning

11.1 Utvändig skötsel

11.1.1 Allmänt

Den normala utvändiga skötseln består av regelbunden tvätt. Hur ofta fordonet behöver tvättas beror på hur det används och under vilka omständigheter. I områden med kraftigt förorenad luft eller vid körning på saltade vägar måste fordonet tvättas oftare. Om fordonet utsätts för salthaltig och fuktig luft (kustområden, varmt och fuktigt klimat) skall fordonet också tvättas oftare.

Parkera helst inte under träd. De kådaliknande utsöndringarna som droppar ned från vissa träd gör att lacken mattas och kan påskynda eventuell korrosionsprocess.

Fågelspillning skall tvättas bort ordentligt med en gång eftersom syran i spillningen har en frätande effekt.

11.1.2 Tvätta med högtryckstvätt

- ▷ Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan skadas.
- ▷ Spruta inte direkt på utvändiga applikationer (dekorfilm) med högtryckstvätt. De utvändiga applikationerna kan lossna.

Innan man tvättar fordonet med en högtryckstvätt är det viktigt att man läser igenom bruksanvisningen till högtryckstvätten.

När man tvättar fordonet med ett runt munstycke ska avståndet mellan fordonet och munstycket vara minst ca 700 mm.

Tänk på att vattenstrålen har ett högt tryck när den kommer ut ur munstycket. Om man inte följer alla anvisningar och använder högtryckstvätten på felaktigt sätt kan detta leda till skador på fordonet. Vattentemperaturen får inte överstiga 60 °C. Flytta vattenstrålen hela tiden, rikta den alltså inte en längre tid på ett och samma ställe. Rikta inte vattenstrålen direkt mot dörrspalter, elektriska komponenter, kontakter, tätningar, ventilationsgaller eller takluckor. Fordonet kan skadas eller vatten kan tränga in i de inre utrymmena.

11.1.3 Tvättning av fordonet

- ▷ Tvätta aldrig fordonet på en tvättgata. Det kan komma in vatten i kylskåpslamellerna, skorstenen, avluftningsöppningarna till spisfläktarna eller ventilationen. Fordonet kan skadas.
- Rengör endast fordonet på en tvättplats som är avsedd för tvätt av fordon. Undvik direkt solljus. Ta hänsyn till miljöaspekter.
- Rengör utvändig utrustning och plastkomponenter endast med en riklig mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- Tvätta fordonet med så riklig mängd vatten som möjligt och med hjälp av en tvättsvamp eller mjuk borste. Om smutsavlagringarna är svåra att avlägsna använd diskmedel.
- Lackerade yttre väggar kan även rengöras med rengöringsmedel för husbil.
- Efterbehandla regelbundet komponenter gjorda av glasfiberförstärkt plast med polermedel. Därvid elimineras risken att de glasfiberförstärkta plastkomponenterna gulnar och de utvändiga lackytorna får ett skyddande skikt.
- Gnid in gummitätningar vid dörrar och luckor till lastutrymmen med talk.
- Behandla låscylindrar i dörrar och luckor till lastutrymmen med grafitpulver.

11.1.4 Fönsterrutor av akrylglas

Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga.

- ▷ Torka aldrig av torra akrylglasrutor eftersom dammkorn då kan skada ytan.
- ▷ Akrylglasrutor får endast rengöras med en stor mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- ▷ Använd aldrig fönsterputs med tillsatser av kemiska, polerande eller alkoholhaltiga ämnen. Detta leder till att fönstren åldras i förtid så att sprickor kan uppstå.
- ▷ Rengöringsmedel som används till bilkarosser (t. ex. för att avlägsna tjära eller silikon), får ej komma i beröring med akrylglas.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Klistra inte fast dekaler på akrylglasrutorna.
- ▷ Efter rengöring av fordonets fönsterrutor av akrylglas skölj ordentligt ytterligare en gång med rent vatten.
- ▷ Gnid in gummitätningarna med talk.

- ▷ Som efterbehandling efter rengöringen rekommenderas akrylglasrengöringsmedel med antistatisk verkan. Mindre repor försvinner vid polering med akrylglaspolish. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

11.1.5 Underrede

Underredet på fordonet har delvis en beläggning av åldringsbeständigt underredsskydd. Om detta underredsskydd tar skada skall skadan omgående åtgärdas. Ytor som har en sådan beläggning ska inte behandlas med oljespray.

- ▷ Använd endast produkter som har godkänts av tillverkaren. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.

11.1.6 Avloppstank

Avloppstanken ska rengöras efter varje användning.

Rengöra:

- Tömma avloppstanken.
- Öppna avloppstankens rengöringsöppning och avtappningskranen.
- Spola avloppstanken ordentligt med färskvatten.
- Rengör, om möjligt, avloppsvattensöppningarna för hand genom rengöringsöppningen.

11.1.7 Fotsteg

När fotsteget smörjs kan grova smutspartiklar fastna under resan och därmed störa fotstegets funktion eller skada fotsteget. Fotstegets rörliga delar får därför inte smörjas varken med fett eller olja.

11.2 Invändig skötsel

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga (se avsnitt 11.1.4).
- ▷ Plastdetaljerna i toalett- och bodelsutrymmen kräver på grund av sin känslighet en mycket noggrann behandling. Lösningemedel eller rengöringsmedel som innehåller alkohol samt sandhaltigt skurmedel får ej användas. På så sätt undviks försprödning och sprickbildning.
- ▷ Inga frätande medel får hållas i avloppsöppningarna. Kokande vatten får ej hållas i avloppsöppningarna. Frätande medel eller kokande vatten skadar avloppsrör och vattenlås.
- ▷ För rengöring av toaletten och vattensystemet samt för avkalkning av vattensystemet får ättika ej användas. Ättika kan skada tätningar eller delar av anläggningen. Vid avkalkning använd konventionella avkalkningsmedel.
- ▷ Var sparsam med vattnet. Torka upp utspillt vatten.
- ▷ Dammsug mattor och stoppningar regelbundet med en lämpligt dammsugarborste.

- ▷ För information om användningen av underhållsmedel står våra agenturer och serviceställen till förfogande.

- Rengör möbelytor, skåphandtag, lampor och samtliga plastdetaljer i toalett- och bodel med vatten och en mjuk tygtrasa. Ett mildt rengöringsmedel kan tillsättas vattnet. Använd vid behov möbelpolish för att behandla lackytorna.
- Tyget till dynorna kan rengöras med skumtvätt eller med skummet från ett mildt tvättmedel. Tyget till dynorna ska inte tvättas, bara göras rent. Skydda dynorna för direkt sol så att tyget inte bleknar.
- Tyg till dynorna av novalife® får endast göras rent med vatten.

- Rengör skinnöverdrag med en bomullsduk eller mild tvållösning (rengöringssåpa). Observera att skinn inte får bli för fuktigt och hantera inte vatten i närheten av skinnklädseln så att vatten inte kan tränga in i sömmarna.
- För gardiner och draperier rekommenderas kemtvätt.
- Heltäckningsmattan skall vid behov rengöras med mattrengörare och dammsugas.
- Rengör PVC-golvbeläggning med ett mildt, såpa-rengöringsmedel avsett för PVC-golv. Heltäckningsmattan får ej läggas på det våta PVC-golvet. Heltäckningsmatta och PVC-golvbeläggning kan klibba fast vid varandra.
- Skura aldrig diskhon och gasspisens med skurpulver. Undvik allt som skulle kunna leda till repor i plastmaterialet.
- Rengör endast gasspisens brännare med en fuktig trasa. Det får inte komma in vatten i brännarlockens öppningar. Vattnet kan skada gasspisens brännare.
- Borsta rent insektsskydd i dörrar, fönster och takluckor med en mjuk borste eller dammsug med borstillsatsen till dammsugaren.
- Mörklägningsrullgardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Plisségardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Säkerhetsbältena kan i utrullat läge rengöras med en varm tvållösning. Innan de rullas upp måste säkerhetsbältena ha torkat helt.
- Torka av bränslecellen med en mjuk, fuktig trasa.

11.3 Vattensystem

11.3.1 Rengöra vattentanken

- Tömma vattentanken och stäng utloppsöppningen.
- Tag av vattentankens lock.
- Fyll på vatten med lite diskmedel i vattentanken (använd inte skurmedel).
- Borsta vattentanken med en vanlig diskborste, tills det inte längre finns någon synlig beläggning.
- Borsta likaså av pumphuset.
- Rengör om möjligt färskvattensonderna för hand genom rengöringsöppningarna.
- Spola vattentanken med rikligt med dricksvatten.

11.3.2 Rengöra vattenledningar

- ▷ Använd endast lämpligt rengöringsmedel från fackhandeln.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshanterar på fackmannamässigt sätt.

- Tömma vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningarna och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och rengöringsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar stängs.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt rengöringsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.
- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

11.3.3 Desinficera vattensystemet

- ▷ Använd endast lämpligt desinfektionsmedel från fackhandeln.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

- Tömma vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningarna och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och desinfektionsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och desinfektionsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och desinfektionsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och desinfektionsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar stängs.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt desinfektionsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.

- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshandtera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

11.4 Spisfläkt

Rengör spisfläktens filter då och då. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta spisfläkten används. Vänta inte med att rengöra filtret tills spisfläkten inte längre fungerar effektivt.

Rengöra filtret:

- Tvätta filtret med varmt vatten och lite diskmedel.

11.5 Klimatanläggning

11.5.1 Dometic

Bild 265 Klimatanläggning (Dometic)

I den nedre delen av klimatanläggningens takenhet (Bild 265,2) finns ett luddfilter och ett aktivt kolfilter bakom ventilationsgalleret (Bild 265,1 och 3). Luddfiltret måste rengöras regelbundet och bytas vid behov. Tillverkaren rekommenderar att byta aktiv kol-filtret varje år.

På vänster sida av takenheten (utanför fordonet) finns avtappningsöppningarna för kondensvatten. Håll avtappningsöppningen fri från smuts, löv o.dyl. så att kondensvattnet kan rinna ut fritt.

11.5.2 Telair

Rengör filter och ventilationsgaller utvändigt på huset då och då. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta klimatanläggningen används. Vänta inte med att rengöra filtret och ventilationsgalleret tills klimatanläggningen inte längre fungerar effektivt.

- ▷ Använd uteslutande milda rengöringslösningar, aldrig bensin eller lösningsmedel.

Rengöra filtret:

- Tvätta filtret med varmt vatten och lite diskmedel.
- Låt filtret torka ordentligt innan det åter monteras.

Rengöra ventilationsgaller:

- Borsta av grovt smuts eller avlagringar från det utvändiga ventilationsgalleret med en borste. Om rengöringslösning används ska det beaktas att inget vatten får tränga in i det inre av huset.

11.6 Vinterskötsel

Saltet på vägarna leder till skador på underredet och de delar som utsätts för sprutvatten. Vi rekommenderar att tvätta fordonet oftare på vintern för att skölja bort saltet. Speciellt viktigt är det att rengöra mekaniska komponenter och delar som har ytbehandlats och naturligtvis även hela undersidan av fordonet.

- ▷ Vid risk för frost skall värmen alltid vara på med min 15 °C. Ställ in cirkulationsfläkten (i förekommande fall) på automatik. Vid extrema utetemperaturer bör man även lätt öppna alla skåpluckor och möbeldörrar inomhus. Den inströmmande varmluften kan förhindra frysning t. ex. av vattenledningar och bildning av kondensvatten i förvaringsutrymmena.
- ▷ Om det är risk för frost ska fönsterna på fordonet skyddas utifrån med isoleringsmattor.
- ▷ Håll skorsten och ventilationer fria från snö. Använd ev. en skorstensförlängning.

11.6.1 Förberedelser

- Kontrollera fordonet med avseende på lackskador och rost. Åtgärda skadorna vid behov.
- Se till att det inte kan komma in vatten i ventilationsöppningarna på golvet eller i värmesystemet.
- Skydda underredets metalldelar mot rost med ett skyddsmedel med vaxbas.
- Konservera lackerade ytterväggar med lämpligt medel.

11.6.2 Vinterdrift

Under användning på vintern uppstår det kondensvatten i fordonet vid låga temperaturer. För att få en god rumsluftkvalitet och förhindra skador p.g.a. kondensvatten, måste man lufta fordonet ordentligt.

- Ställ vämen på högsta effekt under fordonets uppvärmningsfas och öppna takförvaringsskåp, gardiner och rullgardiner. Därigenom får man optimal luftning.
- Låt endast värmen vara på när fläktanläggningen är igång.
- Ta bort alla täcken och kuddar på mornarna, lufta förvaringsboxarna och torka fuktiga ställen.

- ▷ Torka bort kondensvatten, om det trots detta bildas något.
- ▷ Obegränsad vinterfunktion garanteras endast för modeller utan dubbelgolv i samband med "vinterpaketet" från grundutrustningen.

11.6.3 Efter vintern

- Tvätta underredet och motorn noga. Därigenom avlägsnas tömedel (salt, lutrester), som kan orsaka korrosion.
- Tvätta fordonets utsida och konservera plåten med vanligt bilvax.

11.7 Avställning

11.7.1 Tillfällig avställning

- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Tänk på att vattnet blir dåligt redan efter relativt kort tid.
- ▶ Kabelskador orsakade av djur kan leda till kortslutning. Brandfara!

Innan avställning skall checklistan gås igenom:

	Åtgärder	Utförd
Basfordon	Tanka bränsletanken helt full. Därigenom kan korrosionsskador i bränslesystemet förhindras	
	Fordonet ställs på bockar för att avlasta hjulen, alternativt kan fordonet förflyttas lite var 4:e vecka. Där igenom förhindras "fyrcantiga" hjul och skador på lagren	
	Skydda däcken mot direkt solljus. Risk för sprickbildning!	
	Pumpa däcken till rekommenderat max. tryck	
	Fordonets underrede skall kunna ventilera fritt	
	 ▶ Fukt eller syrebrist, orsakad av t. ex. övertäckning med plastfolie kan förorsaka optiska förändringar på underredet. Dessutom måste anvisningarna i instruktionsboken till basfordonet beaktas	
Påbyggnad	Förslut alla skorstenar med passande lock och täta alla andra öppningar (utom inbyggda ventilationer). På så sätt förhindrar man att djur (t. ex. möss) kommer in	
	För att undvika att det bildas kondensvatten, och till följd därav mögel, ska innerrummet, alla utifrån tillgängliga förvaringsutrymmen och uppställningsplatsen (t. ex. garage) vädras var 3:e vecka	
Invändigt	Dynorna ställs upp för ventilering och täcks över	
	Kylskåpet rengörs	
	Kylskåpsdörren och frysfacket hålls något öppna	
	Leta efter spår av djur i fordonet	
	Koppla bort den platta bildskärmen från elnätet och ta ev. ut den ur fordonet	
Gasanläggning	Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan	
	Stäng alla gasavstängningsventiler	
	Gasflaskorna skall alltid tas ut ur gasboxen, även om de är tomma	

	Åtgärder	Utförd
Elektrisk anläggning	Bodels- och startbatteri laddas fulla	
	 ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar. Koppla från bodelsbatteriet från 12 V-nätet. Slå ifrån batteri-brytaren på el-blocket (se kapitel 8)	
Vattensystem	Tömma hela vattensystemet. Restvatten i vattenledningarna blåses ut (max. 0,5 bar). Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventil (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. Hänvisningarna i kapitel 10 skall beaktas	

11.7.2 Avställning över vintern

Kompletterande åtgärder är erforderliga vid avställning över vintern:

	Åtgärder	Utförd
Basfordon	Rengör karossen och fordonet nogga och spruta på varmvax eller konservera med lackmedel	
	Bränsletanken fylls med vinterdiesel	
	Frostskyddet i kylvattnet kontrolleras	
	Åtgärda lackskador	
Påbyggnad	Tvätta fordonets utsida nogga	
	Håll ventilationen öppen	
	Rengör och smörj de inbyggda stöden	
	Rengör och smörj alla gångjärn på dörrar och luckor	
	Spärrar penslas med olja eller glycerin	
	Behandla alla tätningsgummin med talk	
	Låscylindrar smörjes med grafitpulver	
Invändigt	Ställ in avfuktare	
	Tag ut dynorna ur fordonet och förvara dem på ett torrt ställe	
	Vädra fordonets inre ungefär var 3:e vecka	
	Töm alla skåp och förvaringsutrymmen och öppna alla luckor dörror och lådor	
	Rengör fordonets inre grundligt	
	Vid risk för frost ska den platta bildskärmen tas ut ur fordonet	
Elektrisk anläggning	Ta ut startbatteri och bodelsbatteri och förvara dem frostfritt (se kapitel 8) samt anslut fordonet till en 230 V-försörjning	
Vattensystem	Rengör vattensystemet med speciella rengöringsmedel från fackhandeln	
Fordonet i sin helhet	Lägg upp skyddspresenningarna så att ventilationöppningarna inte täcks eller använd luftgenomträngbara presenningar	

11.7.3 Idrifftagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning

Innan idrifftagande skall checklistan gås igenom:

	Åtgärder	Utförd
Basfordon	Däcktryck kontrolleras	
	Kontrollera reservhulets däcktryck	
Påbyggnad	Fotstegets vridlager rengörs	
	Kontrollera de inbyggda stödens funktion	
	Kontrollera dörrarnas, fönstrens och takluckans funktion	
	Funktionskontroll av samtliga utvändiga lås, som t. ex. luckor till last-/förvaringsutrymmen, påfyllningslock och ingångsdörr	
	Ta bort övertäckning från skorstenen (i förekommande fall)	
	Ta bort vinterövertäckning på kylskåpets lameller (i förekommande fall)	
Gasanläggning	Gasflaskorna ställs i gasboxen, spänns fast och ansluts till gastryckregulatorn	
Elektrisk anläggning	Anslut 230 V-försörjning via uttaget på utsidan	
	Bodels- och startbatteri laddas fulla	
	 ▷ Ladda batteriet minst 20 timmar efter avställning.	
	Anslut bodelsbatteriet till 12 V-nätet. Sätt på batteri-brytaren på elblocket (se kapitel 8)	
	Kontroller att den elektriska anläggningen fungerar t. ex. inomhusbelysning, vägguttag och elektriska apparater	
Vattensystem	Desinficera vattenledningar och vattentank	
	Funktionen av avloppstankens manöverspak kontrolleras	
	Stäng säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall), avtappningskranar och vattenkranar	
	Kontrollera vattensystemet på täthet	
Fast installerade apparater	Kontrollera funktionen hos fast installerade apparater	

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för inspektion och underhåll på fordonet. Underhållsanvisningarna gäller:

- dörrarna
- bodelsbatteriet
- bränslecellen
- varmvatten-värmesystemet Alde
- motorvärmen
- byte av glödlampor

I slutet av kapitlet finns viktiga anvisningar för reservdelsanskaffning.

12.1 Inspektion

Som alla tekniska apparater och maskiner måste fordonet undersökas med jämna mellanrum.

Dessa inspektioner måste utföras av fackpersonal.

För dessa arbeten krävs speciella fackkunskaper som inte kan förmedlas inom ramen för denna instruktionsbok. Dessa fackkunskaper står till förfogande hos våra serviceställen. Erfarenheter samt de råd och anvisningar om installationer och verktyg som regelbundet lämnas av fabriken borgar för en fackmannamässig inspektion av fordonet enligt senaste rön.

Genomför den "första schemalagda inspektionen" på ett av våra serviceställen 12 månader efter den första registreringen.

Genomför påföljande inspektioner en gång om året.

Servicestället som utför arbetet bekräftar de genomförda arbetena.

Inspektion av chassi bekräftas i chassitillverkarens kundservicehäfte.

- ▷ Beakta inspektionerna som anges av tillverkaren och genomför inspektioner med föreskrivna intervall. Därigenom upprätthålls fordonets värde.
- ▷ Bekräftelsen av genomförda inspektioner gäller även som bevis vid ev. skador och garantiärenden.

12.2 Underhållsarbeten

Som alla tekniska apparater och maskiner kräver även ett fordon underhåll. Omfattningen och intervallerna står i förhållande till i vilken miljö och hur ofta fordonet används. Om fordonet utsätts för krävande situationerna ökar naturligtvis underhållets omfattning och intervallerna blir kortare.

På basfordonet och de fast installerade apparaterna ska underhållet utföras i den intervall som anges i resp. instruktionsbok.

12.3 Dörrar

Smörj gångjärnen på ingångsdörren då och då så att glidegenskaperna mellan gångjärn och fjäder inte försämras.

- ▷ Vi rekommenderar Molykote PG 65 eller vaselin.

12.4 Bodelsbatteri

- ▷ Använd endast samma typ av batteri vid batteribyte (samma kapacitet, spänning, tålighet).
- ▷ Använd aldrig vanliga bilbatterier (startbatterier). Ett bly-syra-batteri får inte bytas ut mot ett bly-gel-batteri.
- ▷ Använd inga s.k. förstärkningsmedel.

Beakta följande anvisningar för att förlänga batteriets livslängd:

- Håll batteriets yta torr och ren.
 - Kontrollera syranivån regelbundet och fyll på avsaltat eller destillerat vatten vid behov. Fyll aldrig på syra.
 - Låt en fackverkstad kontrollera regulatorspänningen vid stora vattenförluster.
 - Kontrollera batteriets laddning genom mätning av syradensiteten.
- Syradensitet**
- Batteriet måste laddas om syradensiteten är under 1,21 kg/l. Om syra med en densitet på 1,23 kg/l används, måste batteriet laddas när syradensiteten ligger under 1,18 kg/l.
 - Vid en syradensitet på 1,21 kg/l är batteriet frostskyddat till -15 °C (vid 1,28 kg/l till -70 °C).

Batteriet är tåligt mot på- och fränkopplingar och lämpar sig speciellt för fordonsnätet. Tålighet mot på- och fränkopplingar betyder att flera urladdnings-/laddningsprocesser är möjliga.

12.5 Bränslecell

12.5.1 Byt tankpatron

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när tankpatronen byts ut, rök inte. Brandfara!
- ▶ Metanol är giftigt. Farligt vid inandning, förtäring, hudkontakt och ögonkontakt.

- ▷ Se till att tankslangen inte är böjd eller klämd när tankanslutningen ansluts.
- ▷ Använd endast originaltankpatroner från SFC.

- ▷ Tankpatronerna kan bytas medan systemet är igång.
- ▷ Utrunnet metanol avdunstar helt.
- ▷ Original-tankpatroner finns hos alla auktoriserade återförsäljare och på alla serviceställen.

Bild 266 Bränslecell med tankpatron

- Skruva av tankanslutningen (Bild 266,2) från tankpatronen (Bild 266,1).
- Lossa remmen på tankpatronen och tag ut den tomma tankpatronen ur hållaren.
- Sätt in den nya tankpatronen i hållaren och fäst den med remmen.
- Ta bort originalskruvlocket från tankpatronen och förvara det säkert.
- Skruva på tankanslutningen på tankpatronen.
- Tryck på återställningsknappen på kontrollenheten.

12.5.2 Påfyllning av servicevätska

- ▷ Använd endast original-påfyllningssatser från SFC.

- ▷ Original-påfyllningssatser finns hos alla auktoriserade återförsäljare och på alla serviceställen.
- ▷ Torka bort utspilld servicevätska med en trasa.
- Stäng av bränslecellen och drag ut kontakten till apparatanslutningen.
- Drag bort frånluftsslangen.
- Klipp av spetsen på påfyllningsflaskans pip.
- Häll i hela påfyllningsflaskans innehåll i anslutningen för frånluftsslangen.
- Sätt fast frånluftsslangen igen.
- Sätt fast kontakten till apparatanslutningen igen.
- Tryck på återställningsknappen.

12.6 Varmvatten-värmesystem Alde

- ▷ Värmevätskenivån ska kontrolleras regelbundet på expansionsbehållaren.
- ▷ Under eller efter varmvatten-värmesystemets första drifttimmar kan nivån i systemet sjunka under miniminivån. I detta fall skall värmevätska fyllas på.
- ▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten.

- ▷ Värmevätskan skall bytas ungefär vartannat år av din auktoriserade återförsäljare eller serviceställe, eftersom rostskyddet försämras med tiden.
- ▷ Påfyllning av värmesystemet får endast göras med en vatten-glykolblandning (60 : 40). En sådan blandning ger ett frostskydd ned till ca -25 °C. Beakta uppgifterna i instruktionsboken från tillverkaren vid påfyllning av varmvatten-värmesystem som är anslutna till fordonsmotorns kylkretslöpp.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

12.6.1 Kontroll av vätskenivå

Bild 267 Expansionsbehållare varmvatten-värmesystem

- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Kontroll av vätskenivå utförs på expansionsbehållaren (Bild 267), nivån skall ligga mellan markeringarna "MIN" (Bild 267,3) och "MAX" (Bild 267,2).

12.6.2 Påfyllning av värmevätska

- Ställ fordonet vågrätt. Detta förhindrar blåsbildning.
- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Dra eller skruva av locket.
- Vredet på expansionsbehållaren (Bild 267,1) öppnas.
- Ta av locket.
- Frostskyddet kontrolleras med frostskyddsmätare. Frostskyddshalten måste vara 40 % eller motsvara ett frostskydd av -25 °C.
- Fyll långsamt på vatten-frostskyddsblandningen i expansionsbehållaren.

- ▷ Den optimala vätskenivån är nådd när vätskan i expansionsbehållaren når upp till 1 cm ovanför markeringen "MIN" i avsvältnat tillstånd.

12.6.3 Avluftning av värmeanläggning

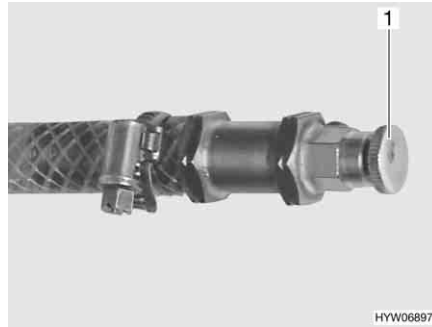

Bild 268 Avluftningsventil varmvatten-värmsystem

Avluftningsventilerna är monterade vid värmeelementen.

- Slå av varmvatten-värmsystemet och låt värmsystemet svalna.
- Öppna avluftningsventilen (Bild 268, 1) och låt den vara öppen så länge det kommer ut luft.
- Stäng avluftningsventilen.
- Upprepa detta med alla avluftningsventiler.
- Kontrollera om varmvatten-värmsystemet blir varmt.

12.7 Motorvärme

Ta motorvärmen i drift för 10 minuter minst en gång i månaden; slå på den när motorn är kall och med lägsta fläkttinställning.

Före vintern måste motorvärmen kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad.

12.8 Byte av glödlampor, utvändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygrasa när du sätter i den.
- ▷ Använd endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal (se tabell "Glödlamptyper för utvändigt belysning").
- ▷ Om lampornas LED:er är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

Glödlamptyper

I fordonet används olika typer av glödlampor. Nedan beskrivs bytet av de olika typerna av glödlampor.

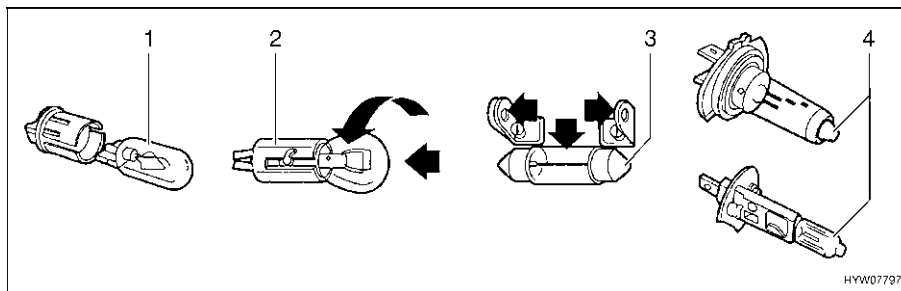

Bild 269 Glödlamptyper

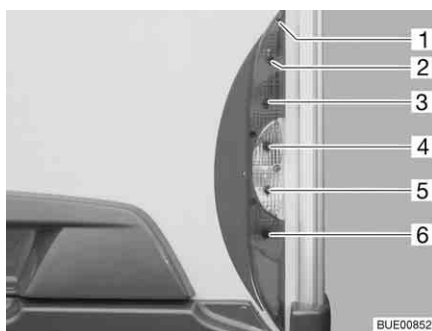
Pos. i Bild 269	Sockettyp/lamptyp	Byta
1	Instickssocket	Dra ut för att ta ut glödlampan Skjut in i hållaren med lätt tryck för att sätta in glödlampan
2	Bajonettsoclel	Tryck ned och vrid moturs för att ta ut glödlampan Sätt in i hållaren och vrid medurs för att sätta in glödlampan
3	Cylindriska glödlampor	Böj försiktigt ut lamphållarens kontakter för att ta ut och sätta in den
4	Halogenglödlampa	Lossa hållfjädrarna för att ta ut den Haka fast hållfjädrarna igen när lampan har satts in

12.8.1 Belysning front

Lysen för halvljus, helljus och parkeringsljus såväl som för körriktningsvisare är delar av basfordonet. Byte av glödlampor beskrivs i instruktionsboken för basfordonet.

12.8.2 Belysning bak

Flerkammarlyktor

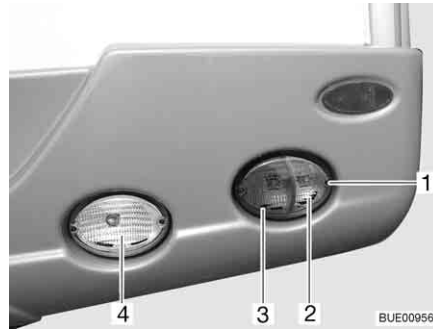
- 1 Lamphusskruvar
- 2 Bakljus
- 3 Bromsljus
- 4 Körriktningsvisare
- 5 Backljus
- 6 Dimbakljus

Bild 270 Belysning bak

- Lossa fem lamphusskruvar (Bild 270,1).
- Ta av lamphuset.
- Tag ut glödlampan.

- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

Runda lyktor

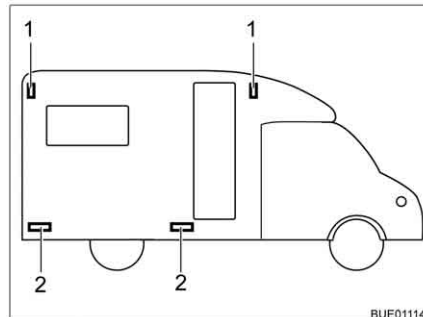

- 1 Lamphusskruvar
- 2 Körriktningsvisare
- 3 Bakljus/bromsljus
- 4 Backljus (höger) resp. dimbakljus (vänster)

Bild 271 Belysning bak

- Lossa lamphusets skruvar (Bild 271,1).
- Ta av lamphuset.
- Tag ut glödlampnan.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.8.3 Belysning sida

- 1 Breddmarkeringslampa
- 2 Markeringslampa

Bild 272 Belysning sida

Breddmarkeringslampa

Breddmarkeringslampan (Bild 272,1) sitter beroende på modell i den övre delen av fordonets sidovägg eller baktill.

- Tag av lamphuset.
- Tag ut glödlampnan.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

Markeringslampor

Markeringslamporna (Bild 272,2) sitter nedtill på fordonet.

- ▷ Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

12.8.4 Glödlamptyper för ytterbelysning

	Ytterbelysning	Glödlamptyp
Bak	Bromsljus	Ba15s 12 V 21 W
	Bakljus	Ba15s 12 V 5 W
	Körriktningsvisare	Ba15s 12 V 21 W orange
	Dimbakljus	Ba15s 12 V 21 W
	Nummerplåtsbelysning	Soffitte 12 V 5 W
	Backljus	Ba15s 12 V 21 W
	Tredje bromsljus	T5 12 V 2,3 W
Sida	Markeringslampa	Lysdiod
	Breddmarkeringslampa	Ba15s 12 V 5 W resp. Soffitte 12 V 5 W

12.9 Byte av glödlampor, invändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Slå från strömmen med ledningsskyddsbrytaren i 230 V-säkringslådan innan glödlampan byts ut.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.
- ▶ Lampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Byt inte ut lysdioderna i lamporna mot vanliga glödlampor. Brandrisk på grund av stark värme.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter i den.
- ▷ Endast glödlampor av samma typ och med rätt Watt-tal skall användas.
- ▷ Om lampornas LED:er är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

12.9.1 Infälld halogenlampa

Bild 273 Infälld halogenlampa (platt)

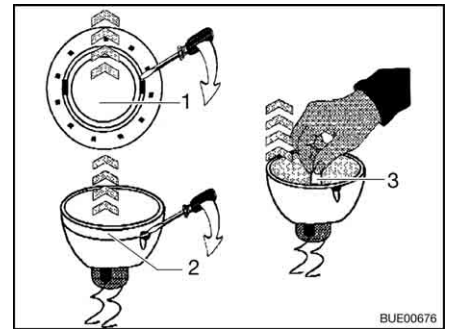

Bild 274 Byt halogenglödlampan

Halogenglödlampa 12 V/10 W

Den infällda halogenlampan (Bild 273,1) är monterad försänkt.

Lampbyte:

- Lossa den inre täckringen (Bild 274,1) från kåpan med hjälp av en skruvmejsel.
- Lossa täckringen med glasskivan (Bild 274,2) från den infällda halogenlampans undre del; använd en skruvmejsel.
- Tag ut halogenglödlampan (Bild 274,3).
- Sätt in en ny halogenglödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9.2 Infälld halogenlampa (platt)

Bild 275 Infälld halogenlampa (platt)

Halogenglödlampa 12 V/10 W

Den infällda halogenlampan (Bild 275,2) är monterad i ramen.

Lampbyte:

- Lyft av den inre täckringen med glasskiva (Bild 275,1) med ett lämpligt verktyg (t. ex. en skruvmejsel) från lamphuset.
- Tag ut halogenglödlampan.
- Sätt in en ny halogenglödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9.3 Infälld halogenlampa

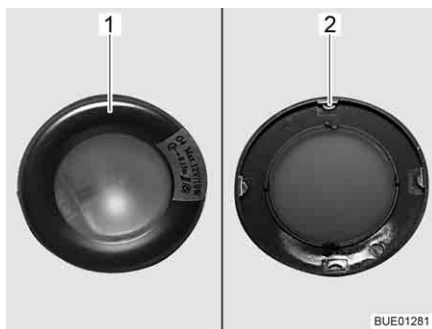

Bild 276 Infälld halogenlampa

Halogenglödlampa 12 V/10 W

Den infällda halogenlampan (Bild 276) är monterad försänkt.

- Lampbyte:*
- Vrid på skyddsringen (Bild 276,1) tills spåren (Bild 276,2) på skyddsringen sitter i de därunder sittande spåren på lamphuset.
 - Reflektorn tas av.
 - Tag ut halogenglödlampan.
 - Sätt in en ny halogenglödlampa.
 - Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9.4 Halogenspotlight (förskjutningsbar)

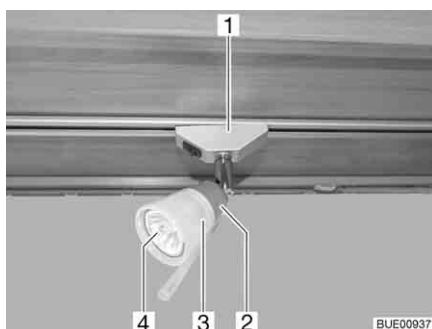

Bild 277 Halogenspotlight (förskjutningsbar)

Halogenglödlampa 12 V/10 W

- Lampbyte:*
- Vrid halogenspotlighten (Bild 277,1) 90° och ta av den från skenan.
 - Vrid lampskärmen (Bild 277,3) moturs.
 - Dra försiktigt av lampskärmen med halogenglödlampan (Bild 277,4) från sockeln (Bild 277,2).
 - Tag ut halogenglödlampan.
 - Skruva på lampskärmen på sockeln.
 - Sätt i en ny halogenglödlampa i lampskärmen och tryck i den i sockeln.
 - Sätt i halogenlampan i skenan.

12.9.5 Halogenspotlight (förskjutningsbar)

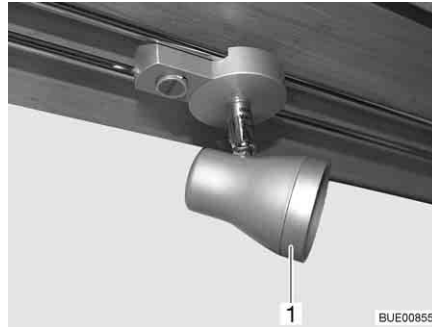

Bild 278 Halogenspotlight (förskjutningsbar)

Halogenlödampa 12 V/10 W

- Lampbyte:*
- Vrid den yttre ringen (Bild 278,1) moturs tills den lossnar från kåpan.
 - Ta av fästingen.
 - Tag ut halogenlödampen.
 - Sätt in en ny halogenlödampa.
 - Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9.6 Klädsåpslampa

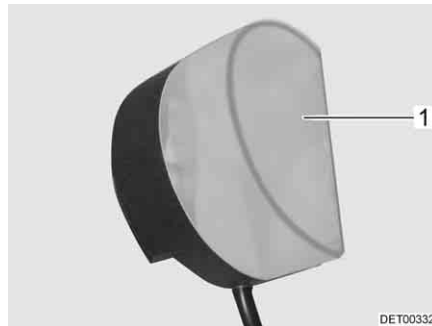

Bild 279 Klädsåpslampa

Halogenlödampa 12 V/8 W

- Lampbyte:*
- Tryck ihop lampkåpan (Bild 279,1) lätt och tag av den.
 - Tag ut halogenlödampen.
 - Sätt in en ny halogenlödampa.
 - Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9.7 Lastlampa

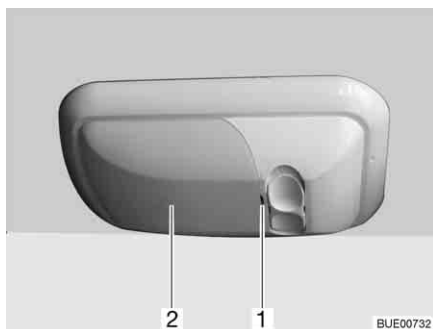

Bild 280 Lastlampa

Halogenglödlampa 12 V/21 CP

- Lampbyte:*
- Bänd försiktigt loss kåpan (Bild 280,2) vid skåran (Bild 280,1) med hjälp av ett lämpligt verktyg (t. ex. skruvmejsel) och tag bort den.
 - Tag ut halogenglödlampen.
 - Sätt in en ny halogenglödlampa.
 - Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.10 Reservdelar

- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Den extrautrustning och de originalreservdelar som vi rekommenderar är speciellt konstruerade och godkända för fordonet. Auktoriserad återförsäljare eller serviceställe säljer dessa produkter. De auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena är väl informerade om tekniska detaljer och utför fackmannamässiga arbeten.
- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad. Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och serviceställen.

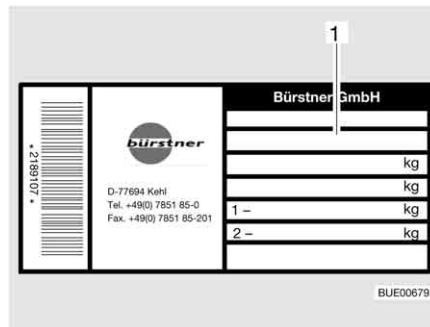
Följande reservdelar är viktiga, d.v.s. man bör ha dem i reserv:

- Säkringar
- Fläktrem
- Blad för vindrutetorkare
- Glödlampor
- Vattenpump (dränkbar pump)

Ange chassinummer och fordonstyp vid beställning av reservdelar hos återförsäljaren.

Fordonet som beskrivs i denna instruktionsbok är konstruerat och utrustat enligt vår fabriksstandard. Beroende på hur och var du vill använda fordonet har vi intressant extrautrustning i vårt program att erbjuda. Vid montering av specialtillbehör, kontrollera om dessa skall registreras i fordonshandlingarna. Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

12.11 Typskylt

1 Chassinummer

Bild 281 Typskylt

Typskylten (Bild 281) med chassinummer sitter på högra sidoväggen fram. Typskylten får ej avlägsnas. Typskylten:

- Identifierar fordonet
- Är ett redskap vid beställning av reservdelar
- Dokumenterar fordonshållaren tillsammans med fordonshandlingarna

▷ V.g. ange alltid **chassinumret** när du kontaktar kundservice.

12.12 Varnings- och hänvisningsetikett

På och i fordonet finns varnings- och hänvisningsetiketter. Varnings- och hänvisningsetiketterna är till för säkerheten och får ej avlägsnas.

▷ Extra etiketter kan beställas hos auktoriserad återförsäljare eller hos servicestället.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets däck.

Hänvisningarna gäller:

- däckurval
- användning av däcken
- byte av däck
- reservhjulshållaren

I slutet av kapitlet finner du en tabell där du kan se det rätta däcktrycket för ditt fordon.

13.1 Allmänt

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.

- ▷ Kontrollera däcktrycket endast när däcken är kalla.
- ▷ Fordonet har slanglösa däck. Sätt aldrig in slangar i dessa däck.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Beroende på basfordon och utförande är fordonen som standard endast utrustade med en däckreparationssats.
- ▷ Om du har fått en punktering ska du ställa fordonet på höger väggkant. Ställ upp en varningstriangel vid fordonet. Varningsblinkers sätts på.
- ▷ Om man har ett fordon med tandemaxel kan däcken slitas något mer än vanligt.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren. Det fyrsiffriga DOT-numret på däcksidan anger tillverkningsdatum. De första två siffrorna står för veckan de andra två för tillverkningsåret.

Exempel: 0510 vecka 05, år 2010.

Beakta:

- Kontrollera regelbundet (varannan vecka) däckens slitage, mönsterdjup och eventuella yttre skador.
- Observera det lagligt föreskrivna mönsterdjupet.
- Använd alltid däck av samma konstruktion, fabrikat och utförande (sommardäck eller vinterdäck).
- Endast däck som är tillåtna för fälgtypen får användas. De tillåtna fälg- och däcktyperna för fordonet finns i fordonets fordonshandlingar, men även de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena står gärna till tjänst.
- Om du har nya däck bör du köra de första 10 milen med relativt låg hastighet, eftersom däcken behöver en viss körsträcka för att "greppa" ordentligt.

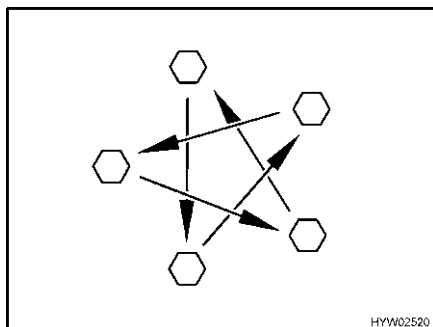

Bild 282 Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis

- Kontrollera regelbundet att hjulmuttrarna eller hjulbultarna är ordentligt åtdragna. Om du har bytt däck ska hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt korsvis efter 5 mils körning (Bild 282). Åtdragningsmoment se avsnitt 13.5.2.
- Då nya eller nylackerade fälgar används bör hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter ca 100 till 500 mil.
- Vid avställning eller under längre stillastående undvik att däcken plattas till och får skador på hjullagren:
Palla upp fordonet så att hjulen avlastas, eller flytta fordonet var fjärde vecka för att förändra hjulens läge.

13.2 Däckurval

- ▶ Fel däck kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras under körning.

- ▷ Om däck används som inte är godkända för fordonet kan körtillståndet bli ogiltigt och försäkringen upphöra att gälla. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

De däckstorlekar som godkänts för ditt fordon står i fordonshandlingarna, uppgifter om detta erhålls även hos de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena. Varje däck bör passa det fordon som det ska användas för. Detta gäller framför allt för dess yttre mått (diameter, bredd), vilka visas i den omnämnda storleksbeteckningen. Vidare bör däcken uppfylla kraven för varje fordon vad gäller vikt och hastighet.

Vikten utgår från den tillåtna maximala axelbelastningen fördelad mellan två däck. Den maximala lastkapaciteten för ett däck visas genom dess lastindex (= LI, referens för lastkapacitet).

Även ett fordons axelgeometri, som lutning och kurs, är viktiga vid val av däck. Maximal tillåten hastighet för ett däck (med maximal lastkapacitet) bestäms genom dess hastighetsindex (= GSY, symbol för hastighet). Lastindex och hastighetsindex bestämmer däckets användaregenskaper. Detta utgör en del av den fullständiga, normaliserade dimensionsbeteckningen för varje däck. Dessa däckuppgifter bör överensstämma med dem i fordonshandlingarna.

13.3 Beteckningar på däcken

215/70 R 15C 109/107 Q

Beteckning	Förklaring
215	Däckens bredd i mm
70	Däckens förhållande höjd till bredd i procent
R	Typ av däck (R = radial)
15	Fälgarnas cirkeldiameter
C	Commercial (transport)
109	Referens för lastkapacitet av enkeldäcken
107	Referens för lastkapacitet av tvillingdäcken
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/h)

13.4 Användning av däcken

- Köra över kantsten i trubbig vinkel. Däcken slits annars i vissa fall på sidorna. Om man kör över ett kantsten i spetsig vinkel kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Kör långsamt över uppstående brunnslöck. Annars kan däcken i vissa fall klämmas. Om man kör över ett brunnslöck i hög hastighet kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Stötdämparen bör regelbundet kontrolleras. Att resa med stötdämparna i dåligt skick orsakar tydligt ökat slitage.
- Om ett ojämnt slitage av däckmönstret förekommer bör du kontrollera lutning och främre kurs. Körning med felaktigt inställd främre kurs eller en ensidig lutning orsakar tydligt ökat slitage.
- Undvik blockering av bromsarna. Vid blockerade bromsar deformeras däcken mer eller mindre starkt. Detta inverkar negativt på körkomforten. Det kan även leda till att däcken går sönder.
- Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan inom några få sekunder skadas och som följd explodera.
- Se till att körsättet skonar däcken. Undvik kraftiga bromsningar, rivstarter och långa körningar på dåliga vägar.

13.5 Hjulbyte

13.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Ställ fordonet på jämn, stabil och halkfri mark.
- ▶ Lagg i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- ▶ Dra åt parkeringsbromsen innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Säkra fordonet med stoppklossar så att den inte kan rulla iväg.
- ▶ Lyft aldrig upp fordonet med hjälp av de fast monterade stöden.
- ▶ Om ett släp är påkopplat: Koppla av släpet innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Sätt aldrig domkraften mot påbyggnaden, utan under axeln.
- ▶ Överbelasta aldrig domkraften. Maximalt tillåten last anges på domkraftens typskylt.
- ▶ Använd endast domkraften för att kortvarigt lyfta upp fordonet för däckbyte.

- ▶ Medan fordonet är upplyft får inga personer uppehålla sig i fordonet.
- ▶ Starta aldrig motorn när fordonet är upphissat.
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Se till att inte skada sprintarnas gänga och hjulbulten när du byter hjul.
- ▷ Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis (Bild 282).
- ▷ Om man byter till andra fälgar (t. ex. lättmetallfälgar eller hjul med vinterdäck) måste man använda tillhörande hjulbultar med rätt längd och form. Om hjulen sitter fast ordentligt och bromssystemets funktion beror på detta.
- ▷ Fälgar och däck som inte är godkända för fordonet av kan påverka trafik-säkerheten negativt och måste därför testas och godkännas av ett auktoriserat provningsställe.
- ▷ Byt inte ut däcken korsvis.

- ▷ Säkra fordonet enligt gällande bestämmelser, t. ex. med en varningstriangel.
- ▷ Innan man byter ett hjul ska man kontrollera om fälg- och däckstorleken samt däckets bärförmåga och hastighetsindex stämmer. Använd endast de fälg- och däckdimensioner som står i fordonshandlingarna.
- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

13.5.2 Åtdragningsmoment

Basfordon Fiat

Fälgar	Åtdragningsmoment
Stålfälg 15"	160 Nm
Stålfälg 16"	180 Nm
Lättmetallfälg 15" Borbet	130 Nm
Lättmetallfälg 15" Goldschmitt, Tomason	180 Nm
Lättmetallfälg 16" Borbet	130 Nm
Lättmetallfälg 16" Goldschmitt, Tomason	180 Nm

Basfordon Mercedes-Benz

Stålfälg	180 Nm
Lättmetallfälg (enkeldäck, hjulbultar)	180 Nm

13.5.3 Byta hjul

- ▶ Domkraftens fotplatta måste stå plant på golvet.
- ▶ Snedställ inte domkraften.

- ▷ Det bör alltid finnas ett oskadat reservhjul i fordonet. Se därför till att det utbyttas hjulet genast lagas.
- ▷ Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.

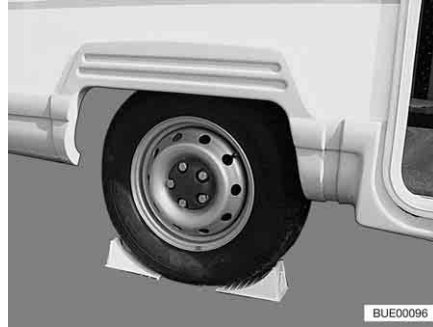

Bild 283 Säkra fordonet

- Parkera fordonet på så jämn och fast mark som möjligt.
- Stäng av motorn och säkra riskområdet.
- Lägg i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- Drag åt parkeringsbromsen.
- Använd stoppklossar eller liknande lämpliga föremål på det motsatta hjulet för att säkra fordonet (Bild 283).
- Ta loss reservhjulet från reservhjulshållaren.
- Lägg ett stabilt underlag under domkraften om fordonet står på mjuk mark, t. ex. en träbräda.
- Sätt domkraften mot härför avsedda fästpunkter (se instruktionsboken för basfordonet).
- Skruva loss hjulbultarna några varv med hjulnyckeln, skruva inte ut dem helt.
- Höj fordonet tills hjulet sitter 2 till 3 cm över marken.
- Skruva ut hjulbultarna och tag bort hjulet.
- Sätt reservhjulet på navet och rikta det.
- Skruva in hjulbultarna, drag åt dem lätt korsvis.
- Veva ned domkraften och tag bort dem.
- Drag jämnt åt hjulbultarna med hjulnyckeln (åtdragningsmoment se avsnitt 13.5.2).
- Låt endast auktoriserad fackverkstad kontrollera åtdragningsmomentet.

13.6 Reservhjulshållare (extrautrustning)

Reservhjulshållaren är monterad i det bakre lastutrymmet.

Bild 284 Reservhjulshållare i det bakre lastutrymmet

Ta ut reservhjulet:

- Öppna lastutrymmets utvändiga lucka.
- Skruva ut och ta bort de båda fästskruvarna (Bild 284,2) med fordonsverktyget.
- Ta av reservhjulet (Bild 284,1) från hållaren (Bild 284,3).

13.7 Däcktryck

- ▶ För lågt däcktryck leder till att däcket överhettas. Däcket kan skadas.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ Använd endast ventiler som är godkända för föreskrivet däcktryck.

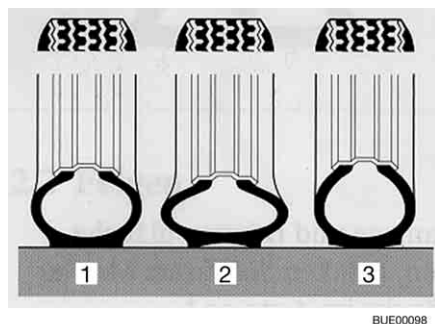

- ▷ Kontrollera däcktrycket endast när däcken är kalla.

Däckens bärighet och därmed hållfastheten hänger direkt samman med däcktrycket. Luft är ett flyktigt medium som även släpps ut ur däck.

Som tumregel gäller att tryckförlusten för ett fullpumpat däck är 0,1 bar/två månader. Kontrollera däcktrycket regelbundet för att undvika att däcken skadas eller punkteras.

Däckets kontaktyta varierar beroende på däcktrycket.

- 1 Rätt däcktryck
- 2 För lågt däcktryck
- 3 För högt däcktryck

Bild 285 Däckets kontaktyta

- ▷ Uppgifterna om respektive lufttrycksvärde gäller för lastade fordon kalla däck.
- ▷ På varma däck ska trycket vara 0,3 bar högre än på kalla däck. Kontrollera däcktrycket igen när däcken är kalla.
- ▷ Lufttrycket anges i bar.
- ▷ Över 4,75 bar krävs en luftventil av metall.
- ▷ Toleransen för däcktrycket är +/- 0,05 bar.

Fiat

Typ	Däcksdimension	Lyfttryck fram i bar	Lyfttryck bak i bar
Alla typer	215/70 R 15 C (109/107) Q	4,1	4,5
Alla typer med däck "Michelin Camping"	215/70 R 15 C (109/107) Q	5,0	5,5
Alla typer	225/75 R 16 C (116/114) R	4,5	5,0
Alla typer med däck "Michelin Camping"	225/75 R 16 C (116/114) R	5,5	5,5
Alla typer	225/75 R 16 C (116/114) Q (tandemaxel)	4,5	3,5
Alla typer med däck "Michelin Camping"	225/75 R 16 C (116/114) Q (tandemaxel)	5,5	3,5

Mercedes-Benz

Alla typer (upp till 3,5 t tekniskt tillåten totalvikt)	235/65 R 16 C (115/113) R	3,0	4,5
Alla typer (upp till 3,88 t tekniskt tillåten totalvikt)	235/65 R 16 C (115/113) R	3,2	5,2

Fordonen anpassas kontinuerlig till senast kända teknik. Därför kan det vara möjligt att vi ännu ej har kunnat tagit hänsyn till en ny däcksdimension i denna tabell. Fråga din auktoriserade återförsäljare eller servicestället - där får du alltid aktuell information.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för eventuella störningar och fel på ditt fordon.

Störningarna är listade med sina möjliga orsaker och förslag till åtgärder.

Hänvisningarna gäller:

- bromssystemet
- den elektriska anläggningen
- bränslecellen
- gasanläggningen
- värmen
- varmvattenberedaren
- klimatanläggningen
- gasspisen
- gasugnen
- mikrovågsugnen
- kylskåpet
- vattenförsörjningen
- påbyggnad

Nämna störningar kan åtgärdas utan större fackkunskaper och med mindre ingrepp. Om den hjälp som står i denna instruktionsbok inte skulle räcka, måste en auktoriserad fackverkstad undersöka och åtgärda störningsorsaken.

14.1 Bromssystem

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

14.2 Elektrisk anläggning

- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ användas.

- ▷ Byte av säkringar, se kapitel 8.

Störning	Orsak	Åtgärd
Belysningssystemet fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan trasig	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
Innebelysningen fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan trasig	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Elektriskt fotsteg kan varken dras in eller köras ut	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Ingen 230 V-försörjning trots anslutning	230 V-automatsäkringen har löst ut	230 V-automatsäkringen kopplas på

Störning	Orsak	Åtgärd
Startbatteriet eller bodelsbatteri laddas ej vid 230 V-drift	Jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteri eller bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteri eller bodelsbatteri
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri laddas ej av fordonet	Säkring på generator D+ defekt	Byt säkring
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
12 V-försörjning fungerar ej	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjningen
	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	Ladda bodelsbatteri
	Jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri
12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjningen
	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Kontakta kundtjänst
Startbatteri laddas ur vid 12 V-drift	Jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Ingen spänning från bodelsbatteri	Batteri-brytaren på el-blocket fränkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	<p>Bodelsbatteriet laddas omgående</p> <p> ▷ Djupurladdning skadar batteriet.</p> <p>Fulladda bodelsbatteriet innan fordonet ska stå stilla en längre tid</p> <p>Urladdning sker genom apparater i standby-läge (se kapitel 8)</p>

Störning	Orsak	Åtgärd
Kontrolllampan 12 V lyser inte	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjningen
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Start- eller bodelsbatteriet är ej laddat	Ladda startbatteri eller bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Spisfläkten fungerar inte	Flatsäkring (2 A) på bodelsbatteri defekt	Byt flatsäkring (2 A) på bodelsbatteri
	230 V-automatsäkring frånkopplad	230 V-automatsäkringen kopplas på
	Säkring (15 A) på el-blocket defekt	Byt säkring (15 A)
	Spisfläkt defekt	Kontakta kundtjänst

14.3 Bränslecell

- ▷ Öppna inte bränsecellen. Bränslecellen har inga delar som du kan reparera själv.
- ▷ Alla fel visas inte på displayen. Kontakta kundtjänst om felet inte kan åtgärdas med hjälp av nedanstående tabell eller instruktionsboken till bränslecellen.

Störning (indikering på displayen)	Orsak	Åtgärd
Bränslecellen kan inte aktiveras	Inget batteri anslutet, batteri felaktigt anslutet eller djupurladdat	Kontrollera anslutningen
	Säkring defekt	Byt säkring, kontakta kundtjänst om felet återkommer
Avbrott: Omgivningen för varm	För hög omgivningstemperatur (40 °C)	Bränslecellen startar när omgivningstemperaturen är mellan 0 °C och 40 °C igen

14.4 Gasanläggning

- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.).
- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid fel på gasanläggningen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen gas	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd gasavstängningsventil	Öppna gasavstängningsventil
	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd	Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan
	Utetemperatur för låg (-42 °C vid gasol, 0 °C vid butangas)	Högre utetemperatur skall avvaktas
	Installation defekt	Kontakta kundtjänst

14.5 Värme/varmvattenberedare

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.5.1 Värmesystem/varmvattenberedare Truma (gasvärme)

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tänder inte	Temperatursensor på kontrollenheten eller fjärrgivare defekt	Drag ut stickkontakten på kontrollenheten. Värmesystemet fungerar då utan termostat. Kontakta kundtjänst så fort som möjligt
Röd kontrollampa "störning" lyser	Luft i gasledningssystem	Stäng av och starta om. Efter två misslyckade försök skall nytt tändningsförsök inte göras förrän efter 10 minuter
	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil Full gasflaska ansluts
	Fel på en säkringslänk	Kontakta kundtjänst
Röd kontrollampa "störning" blinkar	Driftspänning för låg	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
Gröna kontrollampan bakom vredet lyser inte	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Säkring i den elektroniska styrenheten har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Bodelsbatteri defekt	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
Den gula kontrollampan på energiväljaren lyser inte	Ingen spänningsförsörjning	Kontrollera 230 V-anslutningen och säkringarna
	Överhettningsskyddet har utlöst	Tryck på överhettningsskyddet

Störning	Orsak	Åtgärd
Varmvattenberedaren töms, säkerhets-/avtappningsventilen har öppnats	Innetemperatur under 8 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 8 °C	Värmen sätts på
Röda och gröna kontrolllamporna lyser inte	Säkring defekt	Byt säkring på el-blocket
Fläkthjul låter högt eller går ojämnt	Fläkthjul smutsigt	Truma-service uppsöks

14.5.2 Värmesystem/varmvattenberedare Truma (dieselvärme)

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen kontrollampa lyser efter efter tillslagning	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Säkring i apparatens elektroniska styrenhet är defekt	Byt säkring på apparaten. Kontakta kundtjänst om säkringen löser ut igen
	Ingen driftspänning	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri Kontrollera att alla stickkontakter sitter i ordentligt
Värmesystemet tändes inte (grön kontrollampa lyser)	Rumstemperatur högre än inställt temperatursteg	Ställ in högre temperatursteg
	Temperatursensor defekt	Kontakta kundtjänst
Röd kontrollampa "störning" blinkar	Driftspänning för låg	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
	Varmluftsutgångarna blockerade	Öppna luftmunstyckena
	Insugning för cirkulationsluft blockerad	Åtgärda tilltappningen av cirkulationsluftinsuget
Röd kontrollampa "störning" lyser	Sommardrift vid tom varmvattenberedare	Fyll varmvattenberedaren med vatten
	Förbränningslufttillförseln eller gasutblåset tilltäppt	Åtgärda tilltappningen (t. ex. snö eller ansamlingar)
	Bränslebrist	Fyll på tanken med bränsle
	Fel typ av bränsle	Byt ut bränslet
Grön och röd kontrollampa blinkar efter fränkoppling	Apparaten kopplas från vid störning	Vänta på att apparaten fortsätter gå. Starta därefter apparaten och stäng åter av den igen
Grön kontrollampa blinkar efter fränkoppling	Eftersläp för apparatens avkylning aktiv	Vänta på eftersläpningen (ca 5 minuter)

Störning	Orsak	Åtgärd
Säkerhets-/avtappningsventilen öppnar sig efter fränkoppling	Innetemperatur under 3 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 7 °C	Värmen sätts på
	Vridströmställaren står på "Från"	Vrid på vridströmställaren till ett driftläge
Vatten rinner stötvis ur avloppsöppningen	Vattentrycket för högt (över 2,8 bar)	Anslut en tryckreducerare vid anslutning till en central vattenförsörjning
		Kontakta kundtjänst

14.5.3 Värmesystem/varmvattenberedare Alde

- ▷ Om ett fel uppstår i systemet visas orsaken på displayet.

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tändar inte vid gasdrift	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Full gasflaska ansluts
Värmesystemet tändar inte	För låg batterispänning	Ladda batteriet. Om batterispänningen överstiger 11 V startar värmesystemet automatiskt
Värmesystemet tändar inte vid 230 V-eldrift	Ingen 230 V-försörjning	230 V-automatsäkringen kopplas på
		Anslut 230 V-försörjningen
Värmesystemet stängs av	Överhettning	Låt värmesystemet svalna. Koppla ifrån och åter till 12 V-strömförsörjningen för att återställa displayet
Värmen är igång men ingen värme på konvektorerna	Cirkulationspumpen fungerar inte	Slå på rumstermostaten
		Kontakta kundtjänst
Värmen och cirkulationspumpen är igång, men ingen värme på konvektorerna	Luft i värmesystemet	Avlufta varmvatten-varmesystemet

14.6 Klimatanläggning

14.6.1 Dometic

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen startar inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut fordonet till den lokala strömförsörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkring kopplas på
	Fjärrstyrningens batterier tomma	Byt batterier till fjärrstyrningen
Klimatanläggningen kylar inte	Temperatur under 16 °C	–
	Temperaturen fel inställd	Ställ in temperaturen
	Termostat defekt	Kontakta kundtjänst
Klimatanläggningen värmer inte	Temperatur över 30 °C	–
	Temperaturen fel inställd	Ställ in temperaturen
	Termostat defekt	Kontakta kundtjänst
Vatten kommer in i fordonet	Hålen för kondensvatten tilltäppta	Rengör klimatanläggningen
	Tätning trasig	Kontakta kundtjänst
Ingen luftcirkulation	Lufffiltret igensatt	Rengör lufffiltret
	Fläkthjulet defekt	Kontakta kundtjänst

14.6.2 Telair

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen startar inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkring kopplas på
	Batteriet i fjärrstyrningen är tomt	Byt batterier (2 x AAA)
Klimatanläggningen kylar inte	Rumstemperatur lägre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Klimatanläggningen värmer inte	Rumstemperatur högre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Inte tillräcklig ventilationseffekt	Ventilationsspjällen stängda	Öppna minst ett ventilationsspjäll
	Filter smutsigt	Rengör filtret
Vatten kommer in i fordonet	Hålen för kondensvatten tilltäppta	Rengör klimatanläggningen

14.7 Spis

14.7.1 Gasspis/gasugn

Störning	Orsak	Åtgärd
Tändsäkringen går ej igång (flamman brinner ej efter att regulatorn släppts)	För kort upphettningstid	Efter tändning hålls regulatorknappen intryckt i 15 till 20 sekunder
	Tändsäkring defekt	Kontakta kundtjänst
Flamman slocknar vid lågt läge	Tändsäkringsgivare står fel	Tändsäkringsavkännare ställs rätt (böjs ej). Avkännarens spets skall inte ligga högre än 5 mm ovanför brännaren. Avståndet mellan givarens hals och brännarkransen ska inte vara större än 3 mm; kontakta kundtjänst vid behov

14.7.2 Mikrovågsugn

- ▶ Reparationer av mikrovågsugn får endast utföras av fackpersonal. Ej korrekt utförda reparationer kan resultera i avsevärd fara för användaren.

Störning	Orsak	Åtgärd
Mikrovågsugn sätts inte på	Säkring defekt	Byt säkring
	Dörren till mikrovågsugnen är inte riktigt stängd	Ta bort okända element som sitter fast i dörren på mikrovågsugnen och stäng dörren riktigt

14.8 Kylskåp

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.8.1 Dometic 7-serie utan AES

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåp startar ej i 230 V-drift	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkringen har löst ut	230 V-automatsäkringen kopplas på
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen

Störning	Orsak	Åtgärd
Kylskåp startar ej i 12 V-drift	Jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteriet
	Flatsäkring (20 A) på startbatteri defekt	Byt flatsäkring (20 A) på startbatteriet
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
Kylskåp startar ej vid gasdrift Driftindikeringen "GAS" blinkar gult	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Full gasflaska ansluts
	Luft i gasledning	Upprepa tändningen tre eller fyra gånger
Önskad kyltemperatur nås inte	Felaktig inställning	Ställ in temperaturen på temperaturregulatorn
	Det har ställts in för stor mängd färsk livsmedel	Ställ in temperaturen på temperaturregulatorn

14.8.2 Dometic 7-serie med AES

Störning	Orsak	Åtgärd
Kontrolllamporna "230 V", "12 V" eller "AU-TO" lyser inte grönt	Kylskåp frånkopplat	Slå på kylskåpet med energiväljaren
	Ingen driftspänning tillgänglig	Anslut 230 V-försörjningen
		Fordonsmotor skall vara igång
		Aktivera eller byt ut säkringen
Kontakta fackverkstad		
Kylskåp kopplar ej till 12 V-drift under färd	Ingen/för låg driftspänning från generatoren	Kontakta fackverkstad
Kylskåpet startar inte i gasdrift, kontrolllampan "GAS" lyser inte gult	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Full gasflaska ansluts
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgallret på fordonets utsida och rengör brännkammaren

Störning	Orsak	Åtgärd
Kontrollampa "GAS" blinkar gult, ingen gas	Luft i gasledning	Slå av kylskåpet med energiväljaren
		Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för kylskåpet
		Slå på kylskåpet med energiväljaren. Efter 10 sekunder genomför AES ett nytt tändförsök
		Om kontrollampen "GAS" blinkar gult igen efter ca 30 sekunder, betyder det att störningen ej är åtgärdad
		För avluftning måste denna procedur upprepas ca 2 till 3 gånger. Kontakta kundtjänsten om kylskåpet fortfarande inte kan tas i drift

14.8.3 Dometic 8-serie med MES

▷ Vid en störning tänds alltid LED-indikatorn störning "⚠".

Störning	Orsak	Åtgärd
LED "⚡" blinkar	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkring kopplas på
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen
LED "⚡" blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
LED "🔥" blinkar	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
	Full gasflaska ansluts	
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgalleret på fordonets utsida och rengör brännkammaren

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdioder för visning av temperatursteg blinkar	Temperatursensor defekt	Kontakta kundtjänst
Lysdiod " " och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	230 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Lysdiod " " och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	12 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst

14.8.4 Dometic 8-serie med AES

▷ Vid en störning tänds alltid LED-indikatorn störning "".

Störning	Orsak	Åtgärd
Texten "230 V" blinkar	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkringen har löst ut	230 V-automatsäkringen kopplas på
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen
Texten "12 V" blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
Texten "GAS" blinkar	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Full gasflaska ansluts
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgalleret på fordonets utsida och rengör brännkammaren
Lysdioder för visning av temperatursteg blinkar	Temperatursensor defekt	Kontakta kundtjänst
Texten "HE1" blinkar	230 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Texten "HE2" blinkar	12 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst

14.9 Vattenförsörjning

Störning	Orsak	Åtgärd
Läckagevatten i fordonet	Otätt ställe	Det otäta stället skall lokaliseraras, vattenledningarna skall kopplas in på nytt
Inget vatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Avtappningskran inte stängd	Stäng avtappningskranen
	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjningen
	Säkring för vattenpumpen defekt	Byt säkring på el-blocket
	Vattenpump defekt	Byt (låt en verkstad byta) vattenpump
	Vattenledningen bockad	Räta ut vattenledningen, byt ut den vid behov
	El-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Vattenpumpen avstängd på panelen	Koppla till vattenpumpen
Toaletten har inget spolvatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Säkring för toaletten defekt	Byt säkring
Indikeringarna för avloppsvatten och vatten visar fel mängd	Mätsond i avloppstanken eller vattentanken smutsig	Avloppstanken/vattentanken rengörs
	Mätsond defekt	Byt mätsond
Avloppstank kan ej tömmas	Avtappningskran igensatt	Öppna rengöringslock på avloppstanken och töm ut avloppsvatten. Spola avloppstanken
Utlopp på enarmsväxlaren igensatt	Kranfiltret är förkalkat	Tag ut kranfiltret och lägg det i ättiksvatten (endast för produkter av metall)
Hålen på vattenspridaren är förstoppade	Hålen förkalkade	Lägg vattenspridaren i ättiksvatten (endast för produkter av metall) eller rengör försiktigt hålen
Vattnet rinner inte ut ur duschkaret, eller rinner ut för sakta	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Vattnet är grumligt	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattentanken mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Bottensats i vattentanken eller i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

Störning	Orsak	Åtgärd
Smak- eller luktförändring av vattnet	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Av misstag har bränsle fyllts på i vattentanken	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten. Om det inte lyckas: Kontakta fackverkstad
	Mikrobiologiska avlagringar i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Avlagringar i vattentanken och/eller i vattenförande komponenter	Vattnet har varit för länge i vattentanken och i de vattenförande komponenterna	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

14.10 Påbyggnad

Störning	Orsak	Åtgärd
Luck-/dörrgångjärn svårmanövrerade	Luck-/dörrgångjärn är inte/för lite smörjda	Luck-/dörrgångjärn smörjes med syra- och hartsfritt fett
Gångjärn/leder i våtrummet/badrummet svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn/leder ej/för lite smörjda	Gångjärn/leder smörjes med lösningsmedels- och syrafri olja ▷ I sprayflaskor finns det ofta lösningsmedel
Gångjärn i stuvutrymme svårmanövrerade/gnäller	Gångjärn i stuvutrymme ej/för lite smörjda	Gångjärn i stuvutrymme smörjes med lösningsmedels- och syrefri olja
Vevmanövrerad taklucka är svårmanövrerad	Den gängade spindeln är inte smord	Smörj in den gängade spindeln
	Den gängade spindeln defekt	Installera ny gängad spindel

- ▷ Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och service-ställen.

15.1 Vikter av extrautrustningar

- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

I tabellen visas viktuppgifter för fabriksinstallerade extrautrustningar. Om dessa föremål medförs i eller på fordonet och ej tillhör standardutrustningen, måste man ta hänsyn till dessa föremål vid beräkningen av lasten.

Samtliga viktsangivelser är "cirka" vikter.

Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas.

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Avloppsledningar isolerade och värmda	2
Avloppstank som värms upp av värmeslinga	1
Airbag (passagerare)	3
Alufälgar	-15
Släpvagnskoppling	40
Släpvagnskoppling, borttagbar	30
Täckplatta, instrumentbräda	2
Kompakt dörr, påbyggnad (med fönster)	30
Yttre dusch	1
Ytterspeglar, elektriska	2
Uttag på utsidan	1
Automatväxellåda	17
Bilradio med CD	1
Bränslecell	7
Heki-taklucka midi	8
Taklucka Skyroof	12
Takreling	5
Spisfläkt	1
Elektroniskt stabilitetsprogram (ESP)	3
Reservhjul med hållare 15"	20
Reservhjul med hållare 16"	21
Extern gasanslutning	1
Cykelställ för 2 cyklar	10
Cykelställ för 2 cyklar, nedsänkbar	18
Cykelställ för 3 cyklar	11
Cykelställ för 3 cyklar, nedsänkbar	20

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Cykelställ för 2 cyklar, i bakre lastutrymme	3
Cykelställ för 2 cyklar på släpvagnskopplingen	18
Plisségardin, förarhytt	4
Golvvärme	4
Gasugn	17
Gasflaska (11 kg) av aluminium	12
Gasvarnare	5
Bakre lastutrymmeslucka, vänster	3
Bakre stege	10
Värmesystem Alde	30
Värmesystem Truma Combi 6 EH	3
Höjdanpassningssats Truma D	1
Insektsskydd, dörr (hela höjden)	4
Klimatanläggning (Dometic)	40
Klimatanläggning förarhytt	18
Klimatanläggning (Telair)	34
Bränsletank 120 l	50
Kylskåp (160 l)	14
Kylskåp (Tec-Tower)	16-30
Vevmanövrerad taklucka (Heki 3)	15
Generator 180 Ah	2
Luffjädring	79
Luffjädring, bak	45
Markis 260 cm	27
Markis 300 cm	28
Markis 350 cm	33
Markis 400 cm	38
Markis 450 cm	41
Mikrovågsugn	14
Minikassaskåp	12
Sittgrupp i mitten, kan byggas om till säng	2
Motorcykelhållare	38
Motorcykelhållare i bakre lastutrymme	12
Navigationssystem	1
Dimljus	4
Extrasäng	2
Radioförberedd	4
Backningskamera	4
Sotpartikelfilter	10

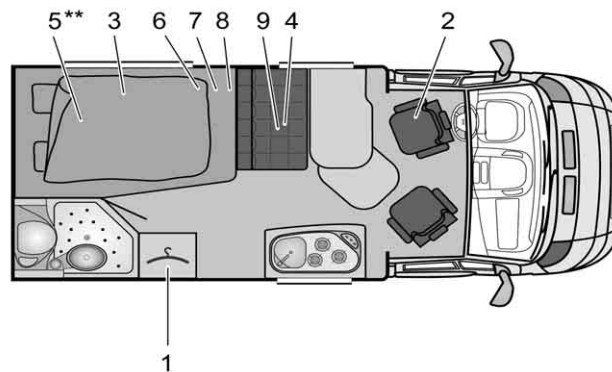
Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Satellitsystem (automatiskt) + LCD TV-apparat	20
Satellitsystem (halvautomatiskt) + LCD TV-apparat	16
Stol, höjjusterbar	2
SOG toalettventilation	1
Solcellsanläggning 1 x 100 W	8
Solcellsanläggning 2 x 100 W	16
Speciallackering	12
Motorvärme	3
Stödben, elektriskt	20
Stöd bak	5
Överkast	2
Ficka i sovdelen	2
Teleskopstege	10
Tempomat	3
Heltäckningsmatta i förarhytt	2
Heltäckningsmatta i bodel	3
Omkopplingsenhet, gas	2
Inställning sittbänk (Reliner)	14
Förtältsbelysning	1
Isoleringsmatta, utsidan	3
Extrabatteri	27
Extra värmexlare (uppvärmning) för påbyggnad	3
Två tvärbalkar och trampskydd för takräcke	3

16.1 Illustration planritningar

Förklaringar

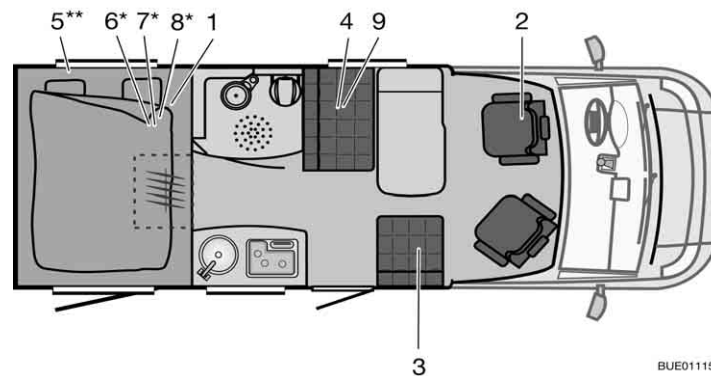
- (1) 230 V-säkring
- (2) EI-block med 12 V-säkringar
- (3) Bodelsbatteri med huvudsäkring
- (4) Vattenpump monterad i tankområdet
- (5) Avtappningskran avloppstank
- (6) Säkerhets-/avtappningsventil
- (7) Varmvattenberedare/värme
- (8) Avtappningskran vatten - gul
- (9) Vattentank
- (10) Extra värme (delvis extrautrustning)
- (11) Avtappningskran vatten - vit
- * Åtkomst över serviceluckan
- ** Under fordonet
- *** Åtkomst via köksunderskåp

Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

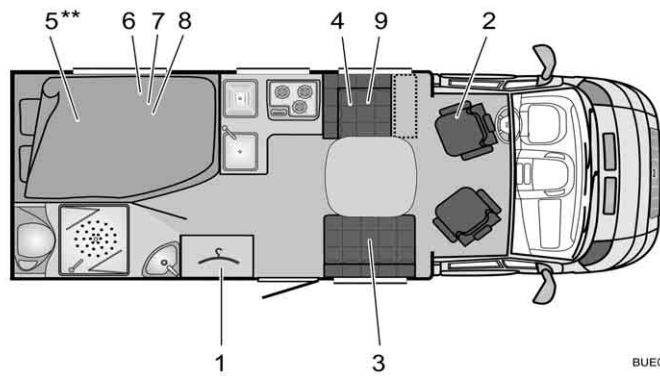
BUE01291

Bild 286 Planritning T 569 Nexxo

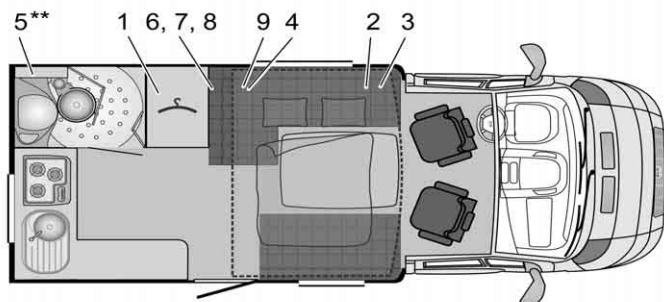
BUE01115

Bild 287 Planritning T 571 Travel Van

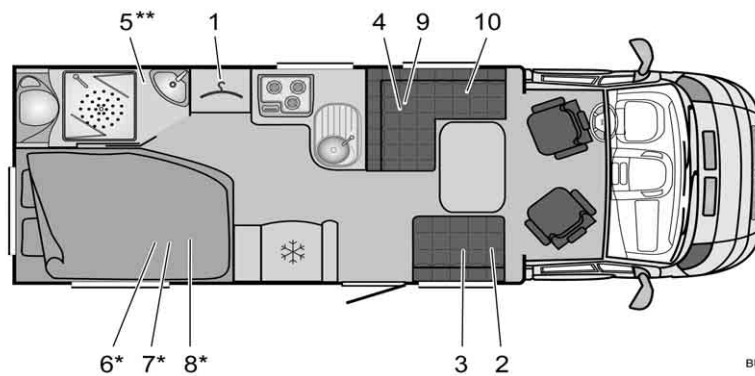
BUE01176

Bild 288 Planritning T 580 Nexxo

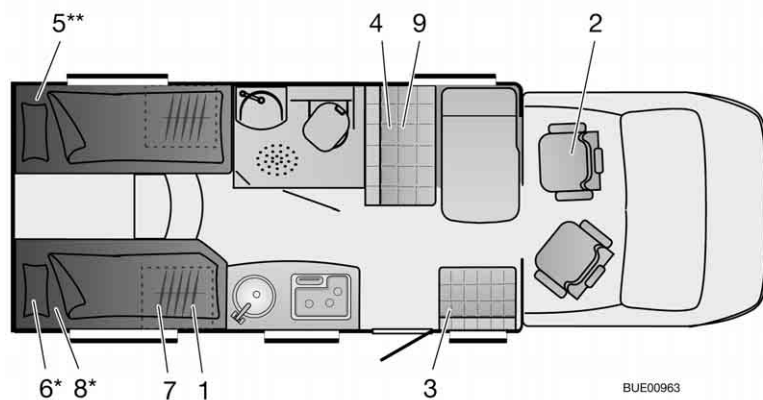
BUE01282

Bild 289 Planritning IT 585 Ixeo Time

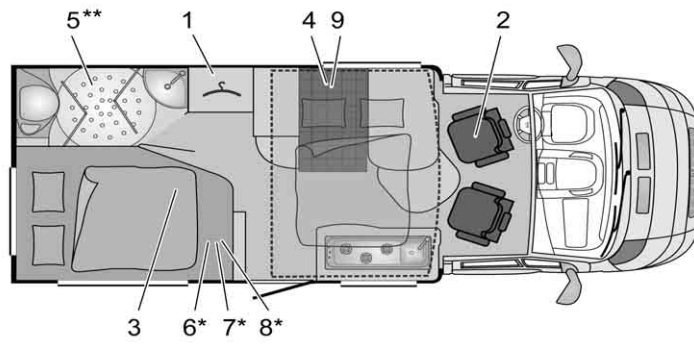
BUE01177

Bild 290 Planritning T 615 Solano

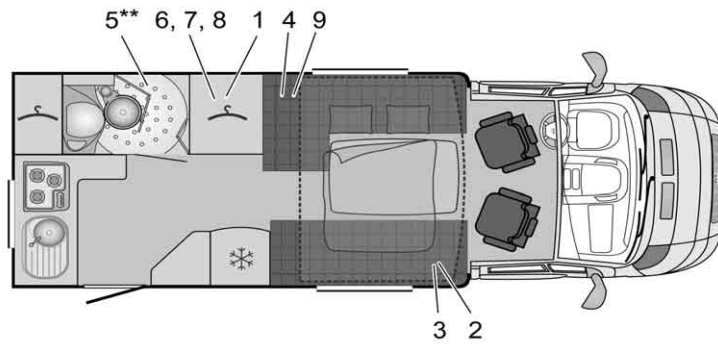
BUE00963

Bild 291 Planritning T 620 Travel Van

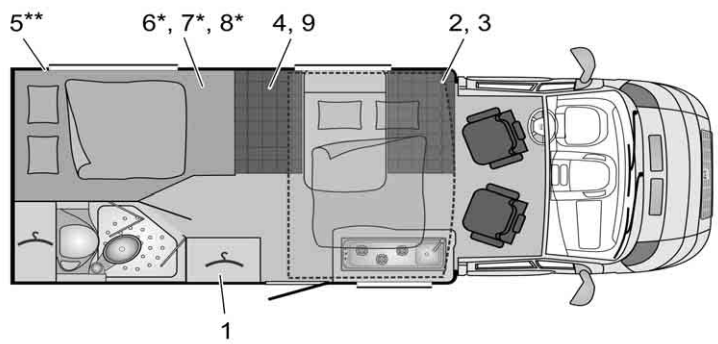
BUE01283

Bild 292 Planritning IT 630 Ixeo Time

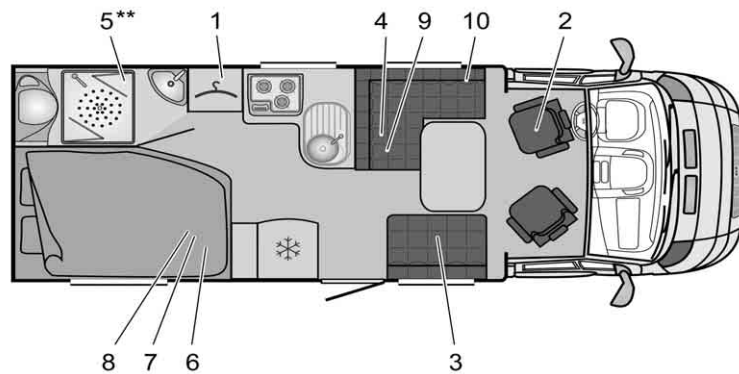
BUE01284

Bild 293 Planritning IT 645 Ixeo

BUE01285

Bild 294 Planritning IT 650 Ixeo Time

BUE01292

Bild 295 Planritning T 660 Nexxo

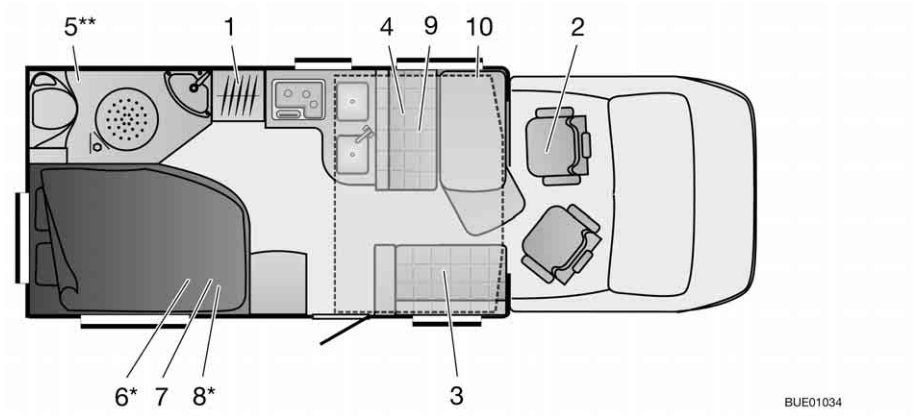

Bild 296 Planritning IT 664 Ixeo

BUE01034

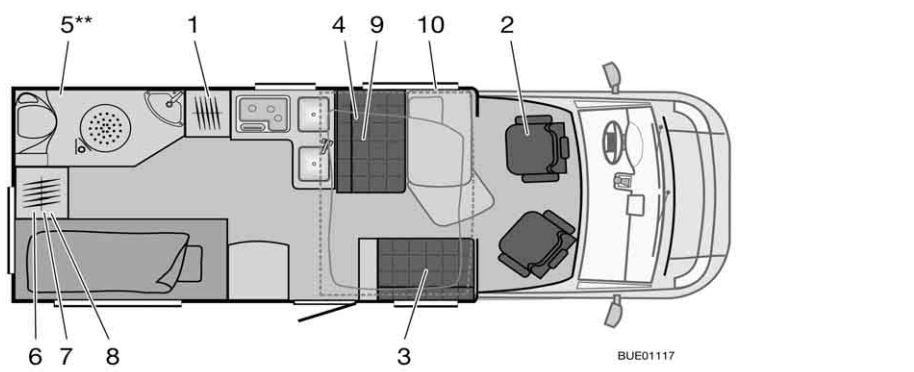

Bild 297 Planritning IT 666 Ixeo

BUE01117

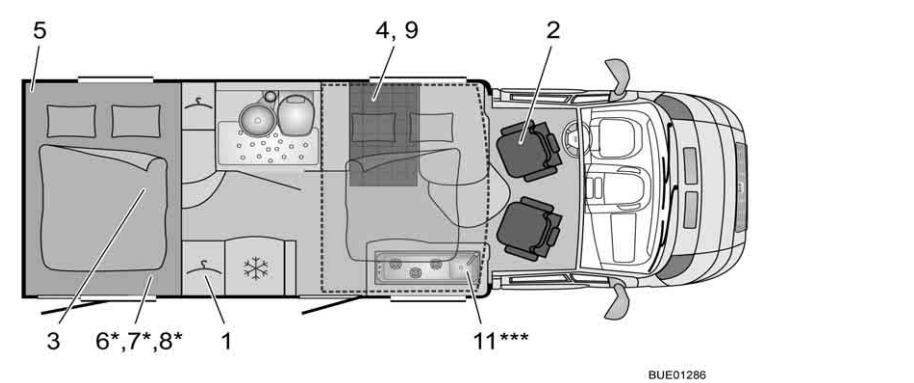

Bild 298 Planritning IT 670 Ixeo Time

BUE01286

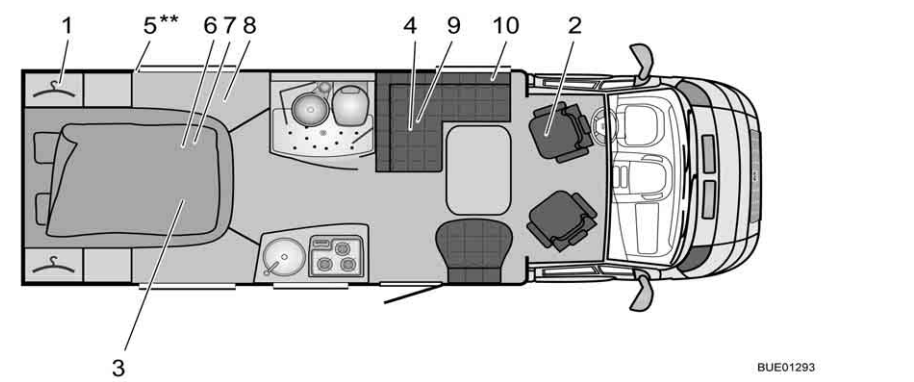
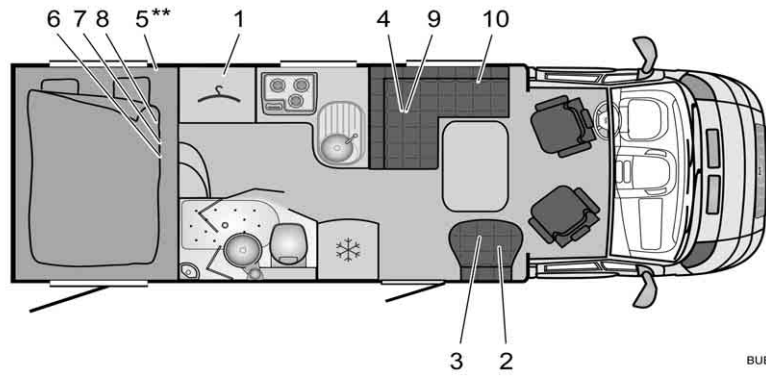

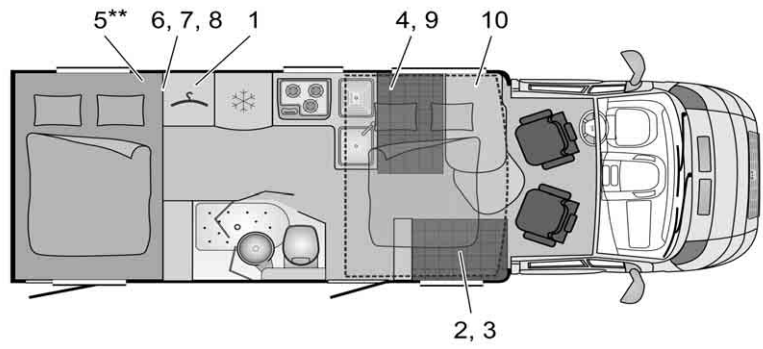
Bild 299 Planritning T 687 Nexxo

BUE01293

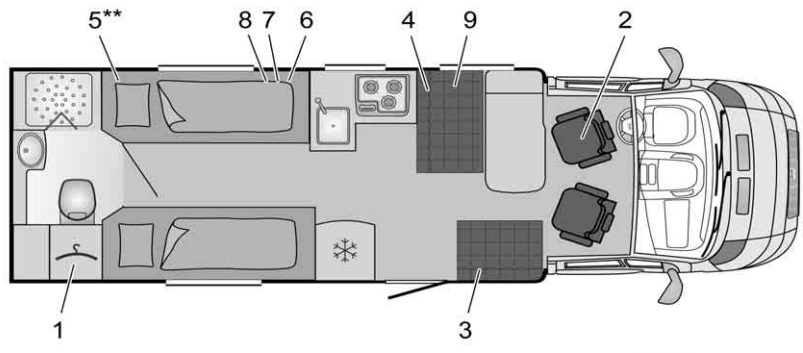
BUE01180

Bild 300 Planritning T 697 Solano

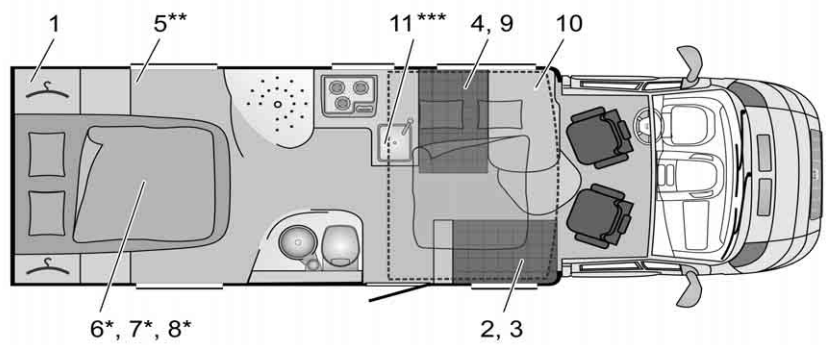
BUE01287

Bild 301 Planritning IT 710 Ixeo

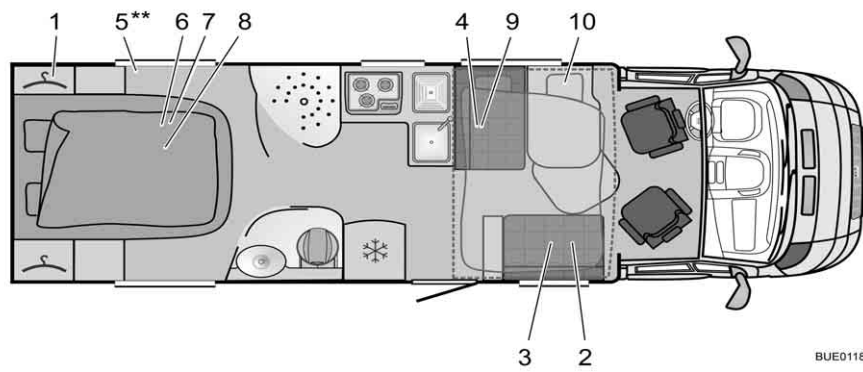
BUE01288

Bild 302 Planritning T 720 Nexxo

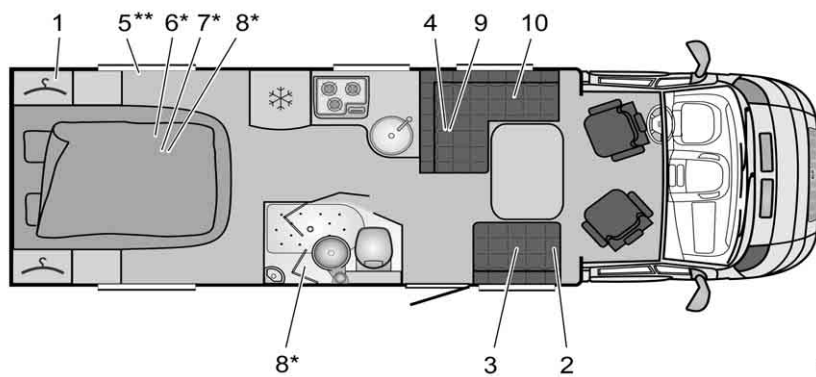
BUE01289

Bild 303 Planritning IT 720 Ixeo Time

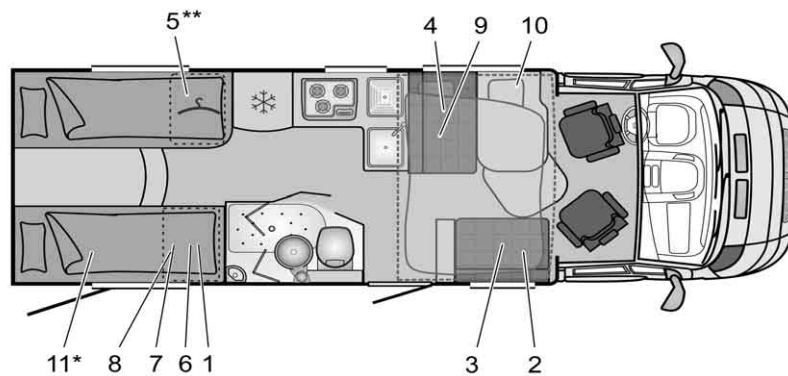
BUE01181

Bild 304 Planritning IT 724 Ixeo

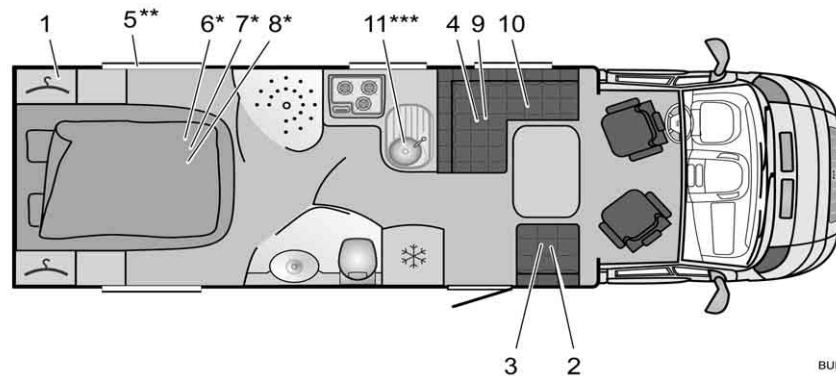
BUE01182

Bild 305 Planritning T 725 Solano

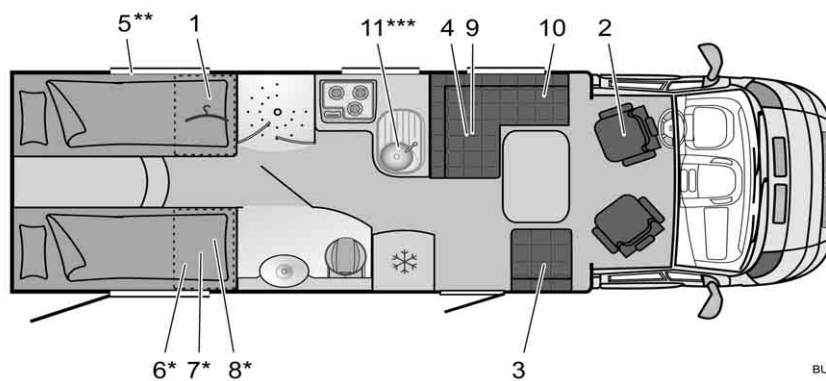
BUE01183

Bild 306 Planritning IT 726 Ixeo

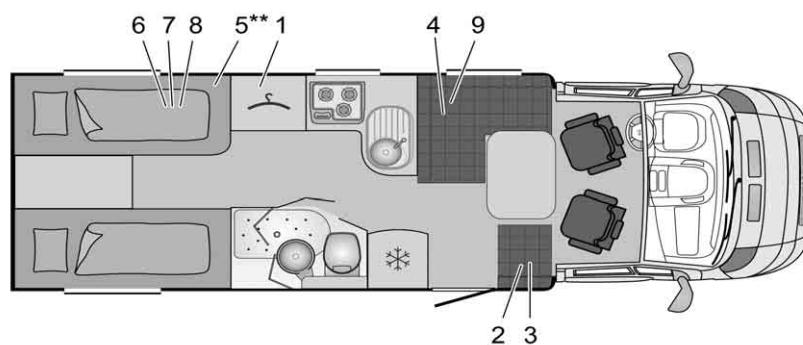
BUE01184

Bild 307 Planritning T 727 Solano

BUE01294

Bild 308 Planritning T 728 Nexxo

BUE01290

Bild 309 Planritning T 729 Solano

16.2 Längdmått tabell

Typ	Påbyggnadsbredd yttre	Total längd utan steg ¹⁾	Axelavstånd	Total höjd utan antenn
T 569	2300	5690	3450	2750
T 571	2200	6160	3450	2850
T 580	2300	6240	3800	2750
IT 585	2300	5990	3800	2750
T 615	2300	6930	3800	2750
T 620	2200	6600	3450	2850
IT 630	2300	6350	3800	2750
IT 645	2300	6690	3800	2750
IT 650	2300	6540	3800	2750
T 660	2300	6790	3800	2750
IT 664	2300	6740	3800	2750
IT 664 Plus	2300	6740	3800	2850
IT 666	2300	6740	3800	2750
IT 670	2300	6740	3800	2750
T 687	2300	6890	3800	2750
T 697	2300	6980	4100	2750
IT 710	2300	7140	4035	2750

Typ	Påbyggnadsbredd yttre	Total längd utan steg ¹⁾	Axelavstånd	Total höjd utan antenn
IT 710 Plus	2300	7140	4035	2850
T 720	2300	7440	4035	2750
IT 720	2300	7390	4035	2750
IT 724	2300	7600	4600	2850
T 725	2300	7450	4100	2750
IT 726	2300	7400	4035	2750
IT 726 Plus	2300	7390	4035	2850
T 727	2300	7500	4100	2750
T 728	2300	7440	4035	2750
T 729	2300	7450	4100	2750

¹⁾ = Med steg + 70 mm

16.3 Strömförsörjning

Nätanslutning	Skyddsklass I	230 V ($\pm 10\%$), 47 - 63 Hz
Nätanslutningsvärde		400 VA
Lämpliga batterier	Bly-syra- och bly-gel-batterier med 6 celler, fr.o.m. 55 Ah	
Laddningskurva	IUoU	
Laddnings Slutspänning		14,3 V
Laddningsström	18 A i hela nätspänningsområdet, begränsas elektroniskt	18 A
Spänning för att bibehålla laddning	Automatisk omkoppling	13,8 V
Ny laddningscykel (omkoppling till "huvudladdning")	Vid < ca 13,8 V batt.-spänning (med ca 5 sek. fördröjning)	
Backström (utan nät och med anslutet batteri)	Efter ca 3 minuter "nät av"	< 0,3 mA
Skyddskopplingar	Kortslutningsskydd genom inbyggd fordonssäkring (FKS)	
	Smältsäkring 3,15 AT i nät-ingång	
	Övertemperaturskydd	
Laddningsströmfördelning vid nätanslutning	Underhållsladdning startbatteri med max. 2 A	Max. 2 A
	Laddning bodelsbatteri med max. 18 A	Max. 18 A

Laddningsströmfördelning under körning	Samtidig laddning av start- och bodelsbatteriet genom generatoren	50 A
	Parallellkoppling av batterierna över brytrelä	
	Maximalt tillåten generatorladdningsström för bodelsbatteriet: 50 A (se blockkopplingsschema)	
Batteriövervakning	Frånslagning	10,5 V ± 0,1 V
Batteriövervakning	Min spänning för tillkoppling	11,0 V ± 0,1 V

Kapitelöversikt

I detta kapitel finner du användbara tips för resan.

Hänvisningarna gäller:

- hjälp i europeiska länder
- trafikbestämmelser i europeiska länder
- gasförsörjningen i de europeiska länderna
- bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna
- säker övernattning under resan
- vintercamping

I slutet av kapitlet finner du en checklista där du kan se de viktigaste utrustningen och föremålen för resa.

17.1 Trafikbestämmelser i utlandet

- ▷ Föraren av fordonet är skyldig att innan utlandsresan påbörjas informera sig om trafikbestämmelserna i det eller de länder resan avser. Information erhålls från bilklubbar eller resp. lands representationer.
- ▷ I en del europeiska länder måste varningsväst användas om man lämnar fordonet utanför ett samhälle vid olyckor eller fel på fordonet.

Informationen om trafikbestämmelser är särskilt viktig eftersom resp. nationella bestämmelser gäller vid ev. försäkringsfall. Beakta, för din egen säkerhets skull, alltid följande punkter vid resor till utlandet:

- Tag med dig ett grönt försäkringskort.
- Anmäl alltid ev. olyckor till polisen.
- Skriv inte under några dokument om du inte förstår hela texten; läs igenom hela texten innan du skriver under.

17.2 Hjälp på Europavägarna

Land	+ Räddning ★ Polis	☎ Hjälp vid motorhaveri
Belgien	+ 112 ★ 112	☎ TCB Bryssel 0 70 34 47 77
Bulgarien	+ 150 ★ 166	☎ UAB (02) 9 11 46/146 ¹⁾
Danmark	+ 112 Avgiftsfri ★ 112 Avgiftsfri	☎ FDM 45 27 07 07
Tyskland	+ 112 ★ 110	☎ ADAC 22 22 22 ¹⁾
Estland	+ 112 ★ 110/112 ¹⁾	☎ EESTI (0) 6 97 91 88/18 88 ¹⁾
Finland	+ 112 ★ 112	☎ Helsingfors (09) 77 47 64 00
Frankrike	+ 15/112 ¹⁾ ★ 17/112 ¹⁾	☎ Lyon (08) 25 80 08 22

Land	+ Räddning ★ Polis	☎ Hjälp vid motorhaveri
Grekland	+ 112 ★ 171/112 ¹⁾	☎ ELPA 104 00
Storbritannien	+ 112 ★ 112	☎ AA (08 00) 0 28 90 18
Irland	+ 999/112 ¹⁾ ★ 999/112 ¹⁾	☎ AA Dublin 18 00 66 77 88
Island	+ 112 ★ 112	☎ F.I.B 5 11 21 12
Italien	+ 118/112 ¹⁾ ★ 112	☎ ACI 8 00 11 68 00
Kroatien	+ 112 ★ 112	☎ HAK 9 87/ 0 19 87 ¹⁾
Lettland	+ 03/112 ¹⁾ ★ 02/112 ¹⁾	☎ LAMB 18 88
Litauen	+ 03/112 ¹⁾ ★ 02/112 ¹⁾	☎ LAS 8 80 00 00 00/18 88 ¹⁾
Luxemburg	+ 112 ★ 113/112 ¹⁾	☎ ACL 2 60 00
Makedonien	+ 194 ★ 192	☎ AMSM +389 2 31 81 196
Montenegro	+ 94 ★ 92	☎ AMSCG 19807
Nederländerna	+ 112 ★ 112	☎ ANWB (088) 2 69 28 88
Norge	+ 113 ★ 112	☎ NAF 0 85 05
Österrike	+ 144/112 ¹⁾ ★ 133/112 ¹⁾	☎ ÖAMTC 120
Polen	+ 999/112 ¹⁾ ★ 997/112 ¹⁾	☎ PZM 022 5 32 84 33
Portugal	+ 112 ★ 112	☎ ACP Lissab. (21) 9 42 91 03 ACP Porto (22) 8 34 00 01
Rumänien	+ 961/112 ¹⁾ ★ 955/112 ¹⁾	☎ ACR (021) 2 22 22 22
Ryssland	+ 03 ★ 02	☎ RAS 8- (4 95) 7 47 66 66
Sverige	+ 112 ★ 112	☎ (08) 6 90 38 00
Schweiz	+ 144 ★ 117/112 ¹⁾	☎ TCS 1 40/03 18 50 53 11 ¹⁾

Land	+ Räddning ★ Polis	Hjälp vid motorhaveri
Serbien	+ 94 ★ 92	AMSS 987
Slovakien	+ 112 ★ 112	SATC 1 81 24
Slovenien	+ 112 ★ 113	AMZS (1) 9 87/ 00386 1 5 30 53 53 ¹⁾
Spanien	+ 061/112 ¹⁾ ★ 112	RACE 9 15 93 33 33
Tjeckien	+ 112 ★ 112	UAMK CR 12 30
Turkiet	+ 112 ★ 155/112 ¹⁾	TTOK (02 12) 2 82 81 40
Ukraina	+ 03 ★ 02	112 UA (8-032) 2 97 65 50
Ungern	+ 104/112 ¹⁾ ★ 107/112 ¹⁾	MAK 1 88/(06) 13 45 17 44 ¹⁾
Cypern	+ 112 ★ 112	AA (022) 31 31 31

¹⁾ I mobiltelefonnätet

Läge 07/2010

Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

17.3 Hastighetsbegränsningar och tillåtna mått

► Beakta dessutom alltid gällande hastighetsbegränsningar.

Information över hastighetsbegränsningar (km/h) och tillåtna mått (meter) inom de mest besökta staterna:

Land	Max. mått i meter		Totalvikt	I tätorter	På landsvägar	På motorvägar
	Bredd	L.				
Belgien	2,55	12	Till 7,5 t	50	90/120 ¹⁾	120
			Över 7,5 t	50	60/90 ¹⁾	90
Bulgarien	2,60	12	Till 3,5 t	50	90	130
			Över 3,5 t	50	70	100
Danmark	2,55	12	Till 3,5 t	50	80	130
			Över 3,5 t	50	70	80

Land	Max. mått i meter		Totalvikt	I tätorter	På landsvägar	På motorvägar
	Bredd	L.				
Tyskland	2,55	12	Till 3,5 t	50	100	130 ³⁾
			3,5 t till 7,5 t	50	80	100
			Över 7,5 t ²⁾	50	80	80
Estland	2,50	12	Till 3,5 t	50	90	110
			Över 3,5 t	50	70	70
Finland	2,60	12		50	80 ⁴⁾	80 ⁴⁾
Frankrike	2,55	12	Till 3,5 t	50	90 ⁵⁾ /-	130 ⁵⁾
			Över 3,5 t	50	80 ⁵⁾ / 100 ^{1) 5)}	110 ⁵⁾
Grekland	2,50	12		50	90/110 ¹¹⁾	120
Storbritannien	2,55	12		48	96/112 ¹⁾	112
Irland	2,55	12		50	60/100 ¹⁾	120
Island	2,55	12		50	90 ⁶⁾	-
Italien	2,50	12	Till 3,5 t	50	90/ 110 ^{1) 7)}	130 ⁷⁾
			Över 3,5 t	50	80	100
Kroatien	2,55	12		50	90/110 ¹⁾	130
Lettland	2,50	12	Till 7,5 t	50	90/100 ¹¹⁾	110
			Över 7,5 t	50	80	80
Litauen	2,50	12	Till 3,5 t	50	90	110
			Över 3,5 t	50	70	70
Luxemburg	2,55	12	Till 3,5 t	50	90 ^{8) 7)}	130 ^{8) 7)}
			Över 3,5 t	50	75 ⁷⁾	90 ⁷⁾
Makedonien	2,50	12		40/60	80	80
Montenegro	2,50	12	Till 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	100
			Över 3,5 t	50	80	80
Nederländerna	2,55 ⁹⁾	12	Till 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			Över 3,5 t	50	80	80
Norge	2,55	12,40	Till 3,5 t	50	80/90 ¹⁾	90
			Över 3,5 t	50	80	80
Österrike	2,55	12	Till 3,5 t	50	100	130 ¹⁰⁾
			Över 3,5 t	50	70	80
Polen	2,50	12	Till 3,5 t	50	90/100 ¹⁾	130
			Över 3,5 t	50	70/80 ¹⁾	80
Portugal	2,50	12	Till 3,5 t	50	90/100 ¹¹⁾	120 ¹²⁾
			Över 3,5 t	50	80/90 ¹¹⁾	110 ¹²⁾

Land	Max. mått i meter		Totalvikt	I tätorter	På landsvägar	På motorvägar
	Bredd	L.				
Rumänien	2,50	12	Till 3,5 t	50	80/90 ¹⁾	120
			Över 3,5 t	50	80/90 ¹⁾	110
Ryssland	2,50	12	Till 3,5 t	60	90 ¹³⁾	110 ¹³⁾
			Över 3,5 t	60	70	90 ¹³⁾
Sverige	2,60	24 ¹⁴⁾	Till 3,5 t	50	70-	110
			Över 3,5 t	50	110 ¹⁾ ¹¹⁾	90
Schweiz	2,55	12	Till 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	120
			Över 3,5 t ¹⁵⁾	50	80/100 ¹⁾	100
Serbien och Montenegro	2,50	12	Till 3,5 t	60	80/100 ¹⁾	100
			Över 3,5 t	60	80	80
Slovakien	2,50	12	Till 3,5 t	60	90	130
			Över 3,5 t	60	80	80
Slovenien	2,55	12	Till 3,5 t	50	80/100 ¹⁾	100
			Över 3,5 t	50	80	80
Spanien	2,55	12		50	70/80 ¹⁾	90
Tjeckien	2,50	12	Till 3,5 t	50	90	130
			Över 3,5 t	50	80	80
Turkiet	2,50	10		50	80	90
Ukraina	2,50	12		60	90 ¹³⁾	110 ¹³⁾
Ungern	2,50	12	Till 2,5 t	50	90/110 ¹⁾	130
			Över 2,5 t	50	70	80
Cypern	2,55	12		50	80	100

- 1) På motortrafikleder såväl som på vägar med mer än en körfil i vardera riktningen
- 2) För fordon med en tillåten totalvikt över 7,5 t erfordras en färdskrivare
- 3) Rekommenderad hösta hastighet: 130 km/h
- 4) Fordon som registrerats för första gången fr.o.m 1995 med en tjänstevikt på upp till 1875 kg och fordon med en tillåten totalvikt på max 3,5 ton med motsvarande utrustning (ABS, airbag för förare, säkerhetsbälten på alla sittplatser) får köra i max 100 km/h
- 5) Vid våt vägbanan, sänk hastigheten 10 km/h, på motorvägar 20 km/h
- 6) På grusvägar: 80 km/h
- 7) Sänk hastigheten med 20 km/h vid vått väglag
- 8) Den som har körkort mindre än ett år, får inte köra fortare än 75 km/h utanför tätorter och inte fortare än 90 km/h på motorvägar
- 9) På huvudleder 2,55 m, på vägar med "B"- skylt 2,20 m
- 10) Från kl. 22 till 5 gäller på alla motorvägar 100 km/h: A10 (Tauernautobahn), A12 (Inntalautobahn), A13 (Brennerautobahn), A14 (Rheintalautobahn)
- 11) I avhängighet av förefintliga skyltar
- 12) Den som har körkort mindre än ett år, får inte köra fortare än 90 km/h. Motsvarande plaketter (kan fås på ACP kontor) måste vara synligt påsatta på fordonets baksida
- 13) Den som haft körkort mindre än två år, får inte köra fortare än 70 km/h

¹⁴⁾ Svenska campingplats-ägare kräver i vissa fall ett slutet avloppsvattensystem för husbilar

¹⁵⁾ För alla fordon över 3,5 t tillåten totalvikt måste man på alla vägar betala avgiften för tung vägtrafik

Läge 07/2010

Källa: ADAC

Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

17.4 Köra med halvljus i europeiska stater

- ▷ I många europeiska länder måste man ha halvljuset tänd även på dagtid. Bestämmelserna varierar från land till land. Information finns hos bilklubbar eller resp. lands ambassad.

17.5 Övernatta i fordonet utanför campingplatser

Land	Övernatta på gator och torg		Övernatta på privata områden		Anmärkningar
	Ja	Nej	Ja	Nej	
Belgien		X	X		På motorvägsrastställen tillåtet högst 24 timmar
Bulgarien		X		X	
Danmark	X		X		På gator och torg högst 11 timmar med parkeringsskiva
Tyskland	X		X		Det är tillåtet att övernatta en natt för att återfå körförmågan. Regionala och lokala begränsningar är möjliga
Finland	X			X	Möjligt med tillåtelse från markägaren
Frankrike	X		X		Tillstånd från lokala myndigheter eller markägare är nödvändigt. Det är förbjudet att uppehålla sig och övernatta på allmän plats
Grekland		X		X	Det är tillåtet att övernatta en natt på markerade zoner på nationalvägen Patras-Athen-Thessaloniki
Storbritannien		X	X		
Irland		X	X		
Italien	X		X		En övervattning på parkerings- och rastplatser tillåtet. Beakta lokala begränsningar. Det är förbjudet att uppehålla sig och övernatta på allmän plats
Kroatien		X		X	
Luxemburg		X	X		
Makedonien		X		X	

Land	Övernatta på gator och torg		Övernatta på privata områden		Anmärkningar
	Ja	Nej	Ja	Nej	
Nederländerna		X	X		Övernattning på gator och torg är tillåtet i en del kommuner
Norge	X		X		Officiellt förbud på rastplatser och odlade marker. Förbud att köra på småvägar
Österrike	X		X		Det är tillåtet att övernatta en natt för att återta körförmågan men dock ej i skyddade områden. Beakta regionala och lokala begränsningar. Generellt förbudet i Tyrolen
Polen		X	X		Markägarens tillåtelse krävs
Portugal		X		X	En övernattning på motorvägsrastplatser och parkeringsplatser, högst 10 timmar, tolereras
Rumänien		X		X	
Ryssland		X		X	
Sverige	X		X		Inte i odlade områden och inte heller i närheten av bostäder. Det är förbjudet att köra på allmän plats
Schweiz		X	X		En övernattning accepteras på motorvägsrastställen såväl som i några kantonen
Serbien och Montenegro		X		X	
Slovakien	X		X		Övernattning på privat område endast tillåtet om det finns toalett
Slovenien		X		X	
Spanien	X		X		Det finns regionala förbud, speciellt på stränder
Tjeckien	X		X		Övernattning på privat område endast tillåtet om det finns toalett
Turkiet	X		X		
Ukraina	X		X		
Ungern		X	X		Övernattning på privat egendom godkänns endast med polistillstånd

Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

17.6 Gasförsörjningen i de europeiska länderna

- ▷ I Europa finns det olika anslutningssystem för gasflaskor. Påfyllning eller byte av egna gasflaskor är inte alltid möjligt i utlandet. Ta reda på vad som gäller för anslutningssystem i det land du ska besöka före resan, t. ex. hos en motorklubb eller i en motortidning.

Allmänna tips

Beakta alltid följande anvisningar:

- Res alltid med fulla gasflaskor på semestern.
- Utnyttja gasflaskornas maximala möjliga kapacitet.
- Glöm inte att ta med en adaptersats (finns i specialcampingaffärer) för att fylla på gasflaskorna med nationell gas såväl som för att ansluta den nationella gstryckregulatorn till utländska gasflaskor.
- Uppmärksamma fyllningen med gasol under den kalla årstiden (butan för-gasas inte under 0 °C).
- Använd blå flaskor från företaget Campingaz (säljs i hela världen). Använd endast gasflaskor med säkerhetsventil.
- Om en annan typ av gasflaskor används i utlandet, prova om flaskorna går in i gasboxen. Utländska gaskflaskor har inte alltid samma storlek som gasflaskor med nationella normer.

17.7 Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna

I många europeiska länder finns det numera obligatoriska vägavgifter. Bestämmelserna om vägavgifterna och betalningssätten är dock mycket olika i olika länder. Ovetskap är dock inget skydd mot straff, och straffen kan vara ganska höga.

Föraren av fordonet är skyldig att informera sig om bestämmelserna om vägavgifter och övriga trafikbestämmelser innan resan påbörjas. I Österrike räcker det t. ex. inte längre att köpa en vinjett för motorfordon med en totalvikt på över 3,5 ton. Man måste istället köpa och ladda en s.k. "Go-Box".

Information erhålls från alla bilklubbar och på Internet.

- ▷ Vindrutor med solskyddsfilm kan leda till att automatiska registrerings-system (t. ex. Go-Box) inte fungerar riktigt. Tänk på detta när du köper systemet (t. ex. Split-Go-Box).

17.8 Tips för en säkrare övernattning på resan

Ett ordentligt uppförande är den bästa skyddsåtgärden för en säker natt i husbilen.

Risken för inbrott minimeras om följande grundregler beaktas:

- Stäng och lås alla fönster, dörrar och takluckor.
- Övernatta inte på motorvägsrasställen och motorvägsparkeringsplatser som ligger vid typiska semesterstråk under högsäsong.
- Att det finns fler fordon på samma ställe innebär inte nödvändigtvis ett bättre skydd mot inbrott. Låt din känsla av hållplatsen avgöra.
- Även om det bara gäller övernattning för en natt bör du leta upp en campingplats.
- Se till att du har flyktmöjligheter när fordonet ställs upp i det fria. Vägen till förarstolen bör vara fri. Ha tändnyckeln inom räckhåll.
- Ta bara med de värdesaker som du verkligen behöver. Förvara om möjligt värdesaker i ett litet kassaskåp; lägg dem inte i närheten av fönster eller dörrar.
- Lås fordonet grundligt.

17.9 Tips för vintercampare

Följande råd hjälper för att din vintercamping ska bli oförglömlig.

- Boka plats i tid. De flesta bra vintercampingplatser bokas ofta tidigt.
- Res inte utan vinterdäck.
- Ta med snökedjor.
- Välj en lämplig plats. Tänk på underlaget. Det kan eventuellt uppkomma snö och is.
- Då fordonet är avställt släpp parkeringsbromsen för att undvika att den fryser fast.
- Ventilationer får aldrig täckas över av snömurar.
- Håll ventilationer fria från snö och is.
- Tänk på att en god luftcirkulation bör upprätthållas. På detta sätt undviks fukt och bodelen värms upp lättare.
- Täck över enkelglasade fönster i förarhytten med isoleringsmattor för att undvika köldbryggor.
- Beakta hänvisningarna ur avsnittet "gasförsörjning i europeiska stater".
- Använd för gasanläggningen ett tvåflasksystem med omkopplingsautomatik för att gasreserven ska vara hela natten.
- Använd endast gasol till gasanläggningen.
- Utrymmet bakom värmen bör ej användas som förvaringsutrymme.
- Använd aldrig katalytiska ugnar och infraröd gasstrålar, då dessa förbrukar syret som avsetts för förbränning inne i fordonet.
- Placera 230 V-försörjningsledningen på så sätt att kablarna inte kan frysas eller skadas (t. ex. vid snöborttagning).
- Rengör regelbundet fordonets tak efter stora snöfall. Några centimeter pulversnö fungerar som isolering men blötare snö blir snabbt en mycket tung belastning.
- Innan hemresan påbörjas ta bort all snö från taket för att inte störa de fordon som kör efter dig med en "snöstorm".

17.10 Checklista

Använd checklistorna för att kontrollera att du inte har glömt något viktigt.

- ▷ Kontrollera resehandlingarna (t. ex. pass/dokument och information) samt fordonets tekniska skick i god tid före resan. Tidig planering och kontroll av handlingarna gör att du kan börja semestern avslappnat.

Kök

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Skurtrasa		Diskmedel		Salladsbestick
	Muggar		Diskhandukar		Skärbräda
	Stekspade		Grillbestick		Skålar
	Konservöppnare		Kaffekanna		Diskborste
	Äggkoppar		Korkskruv		Disktrasor
	Isbehållare		Hushållspapper		Tändstickor
	Cigarettändare		Skedar		Koppar
	Flasköppnare		Knivar		Tallrikar
	Förvaringsboxar för livsmedel		Soppåsar		Termoskanna
	Frukosttallrikar		Stekpannor		Kastruller
	Gafflar		Slevar		Dricksglas

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Handdukar		Toalettborste		Tandborstmuggar
	Rengöringsmedel		Toalettpapper		

Bodel					
	Skräphink		Insektslampa		Regnkläder
	Bilatlas		Insektsmedel		Reseapotek
	Badhanddukar		Kortspel		Reseguider/campingplatskartor
	Badskor		Sopkvast		Ryggsäckar
	Batterier		Stearinljus		Sovsäckar
	Lakan		Sopskyffel		Papper och pennor
	Sängkläder		Galgar		Skor
	Påse för smutsvätt		Klädborste		Skoputs
	Böcker		Kuddar		Dammsugare
	Camping-guide		Kartor		Ficklampa
	Glödlampor		Medikament		Fickkniv
	Fältflaska		Musikkassetter		Bordsdukar
	Kikare		Nackkuddar		Klädnypor
	Brandsläckare		Sybehör		Tvättlina
	Gasflaska		Radio		

Fordon/verktyg					
	Spillvattendunk		Vävband		Skruvmejslar
	Adapterkontakt		Kanna för dricksvatten		Voltmeter
	CEE-adapter		Kabeltrumma		Fotsteg
	(Stål)tråd		Fläktrem		Stoppklossar
	Reservhjul		Lim		Förbandslåda
	Reservlampor		Kombitång		Domkraft
	Reservsäkringar		Kompressor		Varningstriangel
	Reservvattenpump		Anslutningsklämmor		Varningsskylt
	Hammare		Öglor		Varningsväst
	Nycklar		Slangadapter		Varningslykta
	Gaspåfyllningsadapter		Slangklämmor		
	Gas slang		Snökedjor (vinter)		

Ute					
	Spännlina		Campingbord		Lås
	Blåsbälg		Bagagehållare		Snöre
	Campingstolar		Grill		Tältpinnar/spännlinor

Dokument

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Adresslista		Fordonshandlingar		ID-kort
	Persondokument		Körkort		Pass
	Allergiintyg		Grönt försäkringskort		Försäkringsbrev
	Instruktionsböcker		Vaccinationsintyg		Vinjett/väggavgiftskort
	Bipacksedlar till medicinerna		Kreditkort		Visum

Pos.	Komponent	Åtgärd	Intervall
1	Extra stöd	Smörjning	En gång om året
2	Leder, gångjärn	Smörjning	En gång om året
3	Kylskåp, värmesystem, varmvattenberedare, spis, belysning, lås till luckor och dörrar, toalett, säkerhetsbälten	Funktionskontroll	En gång om året
4	Fönster, takluckor	Funktionskontroll, täthetskontroll	En gång om året
5	Dynor, gardiner, rullgardiner	Visuell kontroll	En gång om året
6	Tätninglistor, -kanter, -gummi	Kontroll med avseende på skador	En gång om året
7	Vattenförsörjning	Täthetskontroll	En gång om året
8	Varmluftsanläggning	Funktionskontroll, ev. rengöring av fläkthjul	En gång om året
9	Underrederbehandling, fastsättning av golvbeklädnad	Visuell kontroll	En gång om året
10	Höjbar säng, upphängning	Funktionskontroll	En gång om året
11	Elinstallation	Funktionskontroll	En gång om året
12	Gasanläggning	Obligatorisk gasprovning	Vartannat år
13	Skarvar/fogar mellan chassi och påbyggnad	Kontroll	Vartannat år
14	Underrede	Visuell kontroll, ev underrederbehandling	Vartannat år

Överlåtelse _____	Pos. 1-11
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

1:a året _____	Pos. 1-11
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

2:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

3:a året _____	Pos. 1-11
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

4:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

5:a året _____	Pos. 1-11
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

6:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

7:a året _____	Pos. 1-11
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

8:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

Alfabetisk förteckning

Monteringsställe	126, 243
Säkringar	126
Spänning, visning	114, 116
Störningsorsaker	226
Underhållsarbeten	204
Urladdningsström, visning	119
Bord	71
Brand	
Bekämpning	11
Förhållningssätt vid	11
Brandrisker, undvika	11
Brandskydd	11
Bränslecell	
Demontera	122
Driftläge, visa	121
Funktion	121
Hänvisningar	120
Komponenter	121
Kontrollenhet	121
Monteria	122
Monteringsställe	121
Processmedium, fylla på	205
Rengöra	196
Säkring	128
Slå från	122
Slå på	122
Störningsorsaker	227
Tankpatron, byta	204
Underhåll	204
Bränslepåfyllningsrör	42
Breddmarkeringslampa	209
Bromsar	38
Kontrollera	38, 225
Bromssystem, störningsorsaker	225
Butangas	14, 98
Bygga om sittgrupperna till säng	84

C

Campingflaskor, använda	15, 98
Chassinummer	215
Checklista	
För avställning över vintern	201
För idrifttagande efter avställning	202
För resan	261
För tillfällig avställning	200
Innan resan börjar	33
Trafiksäkerhet	33
Cirkulationsluftfläkt	136

Cirkulationspump, ställa in varvtalet	142
Cykelställ	
Belastning	24
Cyklar, lasta	26
Ej nedsänkbar	26
Körning med lastat cykelställ	24
Nedsänkbar	25

D

Däck	217
Allmänna anvisningar	217
Användning av däcken	219
Beteckningar	219
Däcktryck	222
Däckurval	218
Lastkapacitet	220
Onödigt slitage	13, 33, 217, 222
Däckbyte se hjulbyte	219
Digitalur	
Slå från	118
Slå på	118
Ställa in	118
Diskhon, rengöra	196
Djupurladdning	107
Dörr med myggnät	
Öppna	52
Stänga	52
Dörrar	
Ingångsdörr	49
Lås	49, 50
Störningsorsaker	237
Underhållsarbeten	203
Dörrlås	49, 50
Draperier, rengöra	196
Driftlägen	
Automatisk omkoppling,	
gasanläggning	104
Klimatanläggning (Dometic)	147
Klimatanläggning (Telair)	149
Kylskåp	161, 162, 164, 166, 168
Varmluft-värmesystem	137, 138, 139
Varmvattenberedare (Truma)	150, 152
DuoControl-omkopplingsenhet	103
Dusch	179
Duschvägg, fastsättning	31

E

El-block (EBL 99)	111
El-schema	131
Funktioner	112
Monteringsställe	112
El-block, monteringsställe	243
Elektrisk anläggning	107
230 V-anslutning, störningsorsaker	225
Begreppsförklaringar	107
Belysning, störningsorsaker	225
Fotsteg, störningsorsaker	225
Säkerhetsanvisningar	16
Störningsorsaker	225
El-schema	
Invändigt	131
Utvändigt	134
Enkelsängar, sängbreddning	84
Extern gasanslutning	100
Extra hjul se reservhjul	222
Extra värmeväxlare	
Slå från	144
Slå på	144
Extrautrustningar	12, 19, 239
Beskrivning	9
Märkning	9
Säkerhetsanvisningar	12
Vikt	239

F

Fälgstorlek	220
Fälgtyp	217
Färskvattennivå, visning	115, 117
Fast bord	75
Förkorta	75
Förskjuta i längdriktning	75
Förskjuta i tvärriktning	75
Förstora	75
Fast installerade apparater	135
Anvisningar	12
Garantikort	1
Fast säng	76
Huvudände, höja	77
Huvudände, sänka	77
Öppna	76
Stänga	76
Fast säng, elektriskt justerbar	77
Huvudände, ställa in	78
Köra in	77

Köra ut	78
Nöddrift	78
FI-brytare se jordfelsbrytare	129
Fönster	61
Insektsnät	64, 65
Insektsskydd	66
Mörkläggningsgardin	66
Mörkläggningsrullgardin	64
Plisségardin	65, 66
Fönster, ingångsdörr	
Plisségardin, öppna	51
Plisségardin, stänga	51
Fönster, rengöra	194
Förarstol	39
Fordon, tvätta	194
Fordonsbelysning se ytterbelysning	207
Fordonsregistreringen	17
Försörjningsledning för 230 V-anslutning	124
Fotsteg	29, 43
Elmanövrerat	29
Fritstående	29
Kontrollampa	29, 30
Köra in	30
Köra ut	30
Skötsel	195
Störningsorsaker	225
Fotsteg (bakre säng)	83
Fotsteg (säng)	83
Frostrisk	16, 173, 178

G

Garantikort	1
Gardiner, rengöra	196
Gasanslutning	97
Allmänna anvisningar	14
Automatisk omkoppling	101, 103
Defekt	14, 97, 227
Säkerhetsanvisningar	14, 97
Störningsorsaker	227
Gasanslutning, extern	100
Gasavstängningsventiler	100
Symboler	100, 135
Gasbox	15, 98
Gasflaskor	
Byte	99
Säkerhetsanvisningar	15, 98
Gasförsörjningen i de europeiska länderna	260
Gaslukt	14, 97, 227

Alfabetisk förteckning

Gasol	14, 98	Hjulbyte	219
Gasslang, kontrollera	15, 98	Åtdragningsmoment	220
Gasspis		Hög gasförbrukning	14, 97, 227
Rengöra	196	Högtryckstvätt, tvätta med	193
Slå från	157, 158	Höjbar säng	
Slå på	157	Öppna	79
Störningsorsaker	232	Säkerhetsremmar, spänna	79
Gastryckregulator, skruvkopplingar	99	Stänga	79
Gasugn	158	Stege	79, 81
Slå från	158	Höjbar säng, elmanövrerad	80
Slå på	158	Förbereda driftberedskap	81
Störningsorsaker	232	Nöddrift	82
Gasvarnare	104	Öppna	81
Glödlampor, byte		Överbelastningsskydd	81
Belysning bak	208	Säkerhetsremmar, spänna	81
Belysning sida	209	Stänga	81
Glödlamptyper, utvändigt	210	Huvudbrytare 12 V	113, 119
Halogenspotlight	212, 213		
Infälld halogenlampa	211, 212	I	
Innebelysning	210	Idrifttagande	
Klädskåpslampa	213	Efter avställning över vintern	202
Lastlampa	214	Efter tillfällig avställning	202
Ytterbelysning	207	Indikeringar	
Golvvärme, elektrisk		Batterispänning	114, 116
Överbelastningsskydd	145	Digitalur	118
Slå från	145	Nivå avloppstank	115, 117
Slå på	145	Nivå vattentank	115, 117
		Ström	119
		Temperatur	118
H		Infälld halogenlampa	211, 212
Halogenspotlight	212, 213	Information om miljöskydd	10
Halvljus	208, 258	Ingångsdörr	49, 51
Handbroms se parkeringsbroms	43	Plisségardin, öppna	51
Hängbord	72, 73	Plisségardin, stänga	51
Förkorta	72	Ingångsdörr, insida	
Förstora	72	Låsa	50, 51
Ombyggnad till sängbotten	73	Öppna	50, 51
Hänvisningsetiketter	215	Ingångsdörr, utsida	
Hastighetsbegränsningar	255	Låsa	49, 50
Heki-taklucka	68	Öppna	49, 50
Insektsskydd	69	Ingen gas	228
Öppna	68	Innan resan börjar	17
Plisségardin	69	Innebelysning	
Stänga	68	Glödlampor, byte	210
Ventilationsläge	68	Störningsorsaker	225
Helljus	208	Innerdörr, störningsorsaker	237
Heltäckningsmatta, rengöra	196	Insektsnät, fönster	
Hjälp på Europavägarna	253	Öppna	65
Hjälp vid motorhaveri	253	Stänga	65
Hjul	217		

Insektsnät, rengöra	196
Insektsskydd, fönster	
Öppna	66
Stänga	66
Insektsskydd, Heki-taklucka	
Öppna	69
Stänga	69
Insektsskydd, rengöra	196
Insektsskydd, taklucka Skyroof	
Öppna	71
Stänga	71
Insektsskydd, vevmanövrerad taklucka	
Öppna	70
Stänga	70
Inspektion	203
Inspektioner	203
Inspektionsschema	265
Inställning, långsgående sittbänk	75
Invändig skötsel	195

J

Jordfelsbrytare (FI)	124, 129
Kontrollera	129
Justerbar huvudände, fast säng	76

K

Kabeltrumma	124
Kapacitet, batteri	108
Klädskåpslampa	213
Klimatanläggning (Dometic)	
Driftlägen	147
Luftström, reglera	148
Lysdiod	147
Skötsel	198
Slå från	147
Slå på	147
Störningsorsaker	231
Underhåll	198
Klimatanläggning (Telair)	
Driftlägen	149
Filter, rengöra	198
Skötsel	198
Slå från	149
Slå på	149
Störningsorsaker	231
Ventilationsgaller, rengöra	198
Kondensvatten	61, 62
På akrylglasrutan	62
På chassigolvets skruvar	61

Kontrollampa, 12 V-försörjning	116, 120
Kontrollampa, 230 V-försörjning	116, 120
Kontrollampa, fotsteg	30
Kontrollampa, toalett	191
Kontroller se checklista	33, 200
Konventionell belastning	19
Köra husbilen	35
Körhastighet	37
Körriktningsvisare	208
Kultryck	28
Kvävningsrisk	12, 61
Kylskåp	45, 160
12 V-drift, slå på/från	162, 164, 168
230 V-drift, slå på/från	162, 163, 167
Driftlägen	161, 162, 164, 166, 168
Gasdrift, slå från	162, 163, 167
Gasdrift, slå på	162, 163, 167
Handhavande	166, 169
Kyltemperaturreglering	165, 169
Lås	170, 171
Omkoppling mellan energikällorna	165, 169
Ramvärme	165
Slå från	166, 170
Slå på	166, 169
Störningsorsaker	232, 233
Ventilationsgaller, ta av	160
Kylskåpets ventilationsgaller, ta av	160

L

Läckagevatten i fordonet	236
Laddningsregulator för solpanel	122
Laddningsström	119
Laddningstillstånd, visa	
Bodelsbatteri	114
Startbatteri	114
Lampa se glödlampor, byte	207
Lampor	210
Rengöra	195
Längdmått tabell	249
Långsgående sittbänk, inställning	75
Lås	
Ingångsdörr	49, 50
Skåplucka	55
Utvändig lucka	53
Lås till frysfacksdörr	
Låsa i ventilationsläge	171
Öppna	171
Stänga	171

Alfabetisk förteckning

Lås till kylskåpsdörr	
Låsa i ventilationsläge	170, 171, 172
Öppna	170, 171
Stänga	170, 171
Last	17, 18
Beräkning	20
Beräkningsexempel	19, 21
Sammansättning	19
Last se även belastning	17
Lasthållare	26, 27
Lasthållare för taklast	23
Lastlampa	214
Latrintank	
Ta ut	191
Tömning	192
Ledningsskyddsbrytare	129
Ljusbrytare	
Bodel	57
Toaletterum	56
Lock, påfyllningsöppningen för dricksvatten	54
Lös inredning, fastsättning	31
L-sittbänk, ombyggnader för	
sänggående	92, 93, 94, 95, 96
Lucklås	
Med greppkåpa	53
Öppna	53, 54
Servicelucka	53
Stänga	53, 54
Luftmunstycken, inställning	136
Lyftbord	
Bordsskiva, fälla upp	74
Bordsskiva, förskjuta i längdriktning	74
Bordsskiva, förskjuta i tvärriktning	74
Ombyggnad till sängbotten	74
M	
Markeringslampa	209
Markis	48
Mått se längdmått tabell	249
Mått, tillåtna	255
Mekaniska stödben	
Köra in	44, 45
Köra ut	44, 45
Längd, justera	44, 45
Mellersta sittbänk, ombyggnader för	
sänggående	89, 90, 91
Mikrovågsugn	
Slå från	159
Slå på	159
Störningsorsaker	232
Möbelytor, rengöra	195
Monitor, backningskamera	37
Mörkläggningsrullgardin, fönster	
Öppna	65
Stänga	65
Mörkläggningsrullgardin, rengöra	196
Motorvärme	
Programmera	146
Slå från	146
Slå på	146
Underhåll	207
N	
Nackstöd	40
Nivå i avloppstanken, visning	115
Nivå i vattentanken, visning	115
Nycklar	17
O	
Ombyggnad till säng	84
Ombyggnader för sänggående	
Enkelsängar	84
L-sittbänk	92, 93, 94, 95, 96
Mellersta sittbänk	89, 90, 91
Sittgrupp i mitten	86, 87
Sittgrupp mittemot	88
Överkantshängt fönster	63
Insektsnät	65
Insektskydd	66
Kontinuerlig vädring	62, 64
Mörkläggningsrullgardin	64
Öppna	62, 63
Plisségardin	65, 66
Stänga	62, 63
Överlast	21
Övernatta	
Under resan	260
Utanför campingplatser	258
P	
På väg	35
Påfyllningsöppning för dricksvatten	174
Öppna	174
Stänga	174
Panel (IT 96)	113
12 V-kontrollampa	116
230 V-kontrollampa	116
Batterispänning, visning	114

Blockkopplingsschema	131	R	
Brytare för vattenpump	115	Rengöra	
Huvudbrytare 12 V	113	Vattenledningar	196
Nivå i avloppstanken, visning	115	Vattentank	196
Nivå i vattentanken, visning	115	Rengöring se skötsel	193
Panel (IT 994)	116	Reservdelar	214
12 V-kontrollampa	120	Reservhjul	222
230 V-kontrollampa	120	Reservhjulshållare	222
Batterispänning, visning	116	Resesängar	78, 79, 80
Blockkopplingsschema	132	Ryggstödsinställning	40
Brytare för vattenpump	120		
Huvudbrytare 12 V	119	S	
Nivå i avloppstanken, visning	117	Säkerhets-/avtappningsventil	
Nivå i vattentanken, visning	117	varmvattenberedare	150, 153
Panel se även indikeringar	113, 116	Monteringsställe	151, 154, 243
Parkeringsbromsen	43	Säkerhetsanvisningar	11
Drag åt	12	Brandskydd	11
Parkeringshjälp	36	Elektrisk anläggning	16
Slå från	36	Gasanläggning	14, 97
Parkeringsljus	208	Gasflaskor	98
Passagerarstol	39	Hjulbyte	219
Personlig utrustning	20	Släpvagnskörning	14
Pilotsäte se förarstol och passagerarstol	39	Spis	156
Planritningar	243	Trafiksäkerhet	12
Plasdelarna i toalett- och bodelen,		Värmesystem	140
rengöra	195	Vattensystem	16
Plisségardin, fönster		Säkerhetsbälten	38
Öppna	65, 66	Använda på rätt sätt	39
Stänga	65, 66	Rengöra	196
Plisségardin, fönster ingångsdörr		Säkringar	
Öppna	51	12 V-säkringar	125
Stänga	51	230 V-säkring	123, 129
Plisségardin, förarhytt		För bränslecellen	128
Öppna	67	För Thetford-toalett	127
Stänga	67	För toalett	128
Plisségardin, Heki-taklucka		På el-blocket EBL 99	127
Öppna	69	På laddningsregulatorn till solpanelen	128
Stänga	69	På reläbox AD01	126
Plisségardin, rengöra	196	På reläbox AD02	126
Plisségardin, sidoruta	42	Vid bodelsbatteriet	126
Plisségardin, taklucka Skyroof		Vid startbatteriet	125
Öppna	71	Säkringar se 12 V-säkringar och	
Stänga	71	230 V-säkring	125
Plisségardin, vevmanövrerad taklucka		Säkrlingslåda	129
Öppna	69	Sängar	76
Stänga	69	Sängbreddning, enkelsängar	84
Plisségardin, vindruta	41	Sängbreddning, fastsättning	31
PVC-golvbeläggning, rengöra	196	Sanitetssystem	173

Alfabetisk förteckning

Satellitesystem	46	Skyddsnät, höjbar säng, elmanövrerad	81
Med automatisk antenjustering	46	Släpvagnskoppling	28
Med halvautomatisk antenjustering	47	Släpvagnskörning	14
SAT-uttag	130	Allmänna anvisningar	28
Serienummer	215	Säkerhetsanvisningar	14
Sittgrupp i mitten, ombyggnader för		Snökedjor	32
sänggående	86, 87	Solcellsanläggning	122
Sittgrupp mittemot, ombyggnader för		Spis	156
sänggående	88	Störningsorsaker	232
Sittplatsernas placering	41	Spis se gasspis eller gasugn	156
Skåpluckor	55	Spisfläkt	160
Öppna	55, 56	Filter, rengöra	198
Stänga	55, 56	Skötsel	198
Skåpluckor, störningsorsaker	237	Spotlight	57
Skinnöverdrag, rengöra	196	Förskjutning	58
Skötsel	193	Ta av	58
Avloppstank	195	Vrida	58
Avställning över vintern	201	Standardutrustning	19
Bränslecell	196	Startbatteri	108
Diskhon	196	Hänvisningar	108
Draperier	196	Ladda	108
Fönsterrutor	194	Säkringar	125
Fotsteg	195	Spänning, visning	114, 116
Gardiner	196	Störningsorsaker	226
Gasspis	196	Urladdning	108
Heltäckningsmatta	196	Stege, bak	23
Högtryckstvätt, tvätta med	193	Stödben	44
Insektsnät	196	Köra in	44, 45
Insektsskydd	196	Köra ut	44, 45
Invärdig skötsel	195	Längd, justera	44
Klimatanläggning (Telair)	198	Stoppklossar	43
Lampor	195	Störningsorsaker	225
Möbelytor	195	12 V-försörjning	226
Mörkläggningsrullgardin	196	230 V-anslutning	225
På vintern	199	Batteri	226
Plastdelar, invändigt	195	Belysning	225
Plisségardin	196	Bodelsbatteri	226
PVC-golvbeläggning	196	Bränslecell	227
Säkerhetsbälte	196	Bromssystem	225
Skinnöverdrag	196	Elektrisk anläggning	225
Spisfläkt	198	Fotsteg	225
Tvättning	194	Gasanläggning	227
Tyget till dynorna	195	Gasspis	232
Underrede	194	Gasugn	232
Utvändig skötsel	193	Innerdörr	237
Varmvatten-värmesystem	205	Klimatanläggning (Dometic)	231
Vattensystem	196	Klimatanläggning (Telair)	231
Vid tillfällig avställning	200	Kylskåp	232, 233
Skyddsnät, höjbar säng	79	Mikrovågsugn	232

Påbyggnad	237	Tillåten vikt	18
Skåpluckor	237	Tillbehör, extra	12
Spis	232	Tips	253
Spisfläkt	227	Tjänstevikt	18
Startbatteri	226	Toalett	179
Toalett	236	Säkring	128
Värmesystem	228	Störningsorsaker	236
Varmluft-värmesystem	228, 229	Toalett (Dometic)	190
Varmvattenberedare (Alde)	230	Föbereda	190
Varmvattenberedare (Truma)	228, 229	Kontrollampa	191
Varmvatten-värmesystem	230	Spola	191
Vattenförsörjning	236	Toalett, se Thetford-toalett eller toalett (Dometic)	179
Strömförsörjning	250	Toalettrum	179
Symboler		Ljusbrytare	56
För anvisningar	9	Vädra	179
Gasavstängningsventiler	100, 135	Trafikbestämmelser i utlandet	253
		Trafiksäkerhet	33
T		Anvisningar	12
Taklast	23	Checklista	33
Taklucka Skyroof	70	TV-apparat	31
Insektsskydd	71	TV-apparaten med platt bildskärm och fäste	58
Kontinuerlig vädring	70	Förvara	59, 60
Öppna	70	Positionera	59, 60
Plisségardin	71	Tvätta med högtryckstvätt	193
Stänga	70	TV-uttag	130
Takluckor	67	Tyget till dynorna, rengöra	195
Takräcke, belastning	23	Typskylt	215
Takreling	23		
Tanklock, se bränslepåfyllningsrör	42	U	
Tankning	42	Ugn se gasugn	158
Tankpatron bränslecell, byta	204	Underhåll	203
Teknisk data		Underhållsarbeten	203
Mått	249	Bodelsbatteri	204
Strömförsörjning	250	Bränslecell	204
Tekniskt tillåten totalvikt	18, 20	Dörrar	203
Temperaturvisning	118	Klimatanläggning (Dometic)	198
Thetford-kassett	180, 184, 186, 189	Klimatanläggning (Telair)	198
Bygel	180, 184, 186, 189	Motorvärme	207
Ta ut	186	Varmvatten-värmesystem	205
Tömma	184, 189	Underrede, skötsel	194
Thetford-toalett		Uppvärmning av avloppstanken	176
Använda	182, 188	Urladdningsström	119
Föbereda	180, 186	Uttag	
Med fast bänk	186	SAT-uttag	130
Säkring	127	TV-uttag	130
Svängbar	180	Uttag på utsidan	130
Tömma	184, 189	Utvändig skötsel	193
Tillåten totalvikt se tekniskt tillåten totalvikt	18		

Alfabetisk förteckning

Utvändiga luckor	52	Varmvatten-värmesystem	
Lucklås	52, 53	230 V-eldrift, välja	141
		Extra cirkulationspump	143
		Gas och 230 V-eldrift, välja	142
		Gasdrift, välja	141
		Inställningsmeny	141
		Kontrollenhet	140
		Säkerhetsanvisningar	140
		Skötsel	205
		Startbild	141
		Störningsorsaker	230
		Underhållsarbeten	205
		Värme, slå på	142
		Värme, stänga av	142
		Värmesystem, avlufta	207
		Värmevätska, fylla på	206
		Värmeväxlare	143
		Varvtal, cirkulationspump	142
		Vätskenivå, kontroll	206
		Verktygsmenyer	141
		Varningsetiketter	215
		Vattenförsörjning	
		Allmänt	173
		Störningsorsaker	236
		Vattenledningar, rengöra	196
		Vattenpump	173, 177
		Brytare	115, 120
		Monteringsställe	243
		Vattensystem	
		Desinficera	197
		Påfyllning	177
		Påfyllningsöppning för dricksvatten	174
		Rengöra	196
		Säkerhetsanvisningar	16
		Skötsel	196
		Tömma	178
		Vattentank	174
		Fylla på	175
		Monteringsställe	243
		Nivå, visning	115, 117
		Rengöra	196
		Utlopp	174
		Vatten, fylla på	175
		Vatten, tappa av	175
		Volymer	174
		Ventilation	12, 61
Utvändiga luckor	52		
Lucklås	52, 53		
V			
Vädra	61		
Toaletterum	179		
Våningssäng	78		
Värmesystem	136		
Cirkulationsfläkt	136		
Första idrifttagandet	136		
Luftmunstycken, inställning	136		
Störningsorsaker	228		
Värmeväxlare, byte	135		
Varmluftspridning	136		
Värmeväxlare			
Slå från	144		
Slå på	144		
Värmeväxlare (Alde)			
Monteringsställe	143		
Slå från	143		
Slå på	143		
Värmeväxlare, värmesystemet, byte	135		
Varmluftspridning	136		
Varmluft-värmesystem			
Cirkulationsfläkt	136		
Driftlägen	137, 138, 139		
Monteringsställe	243		
Slå från	138, 140		
Slå på	137, 139		
Störningsorsaker	228, 229		
Varmvattenberedare (Alde)			
Säkerhetsanvisningar	155		
Slå från	155		
Slå på	155		
Störningsorsaker	230		
Tömma	155		
Vatten, fylla på	155		
Varmvattenberedare (Truma)	150, 152		
Driftlägen	150, 152		
Monteringsställe	243		
Säkerhets-/avtappningsventil	150, 153		
Slå från	151, 154		
Slå på	151, 154		
Somardrift	151, 154		
Störningsorsaker	228, 229		
Tömma	152, 154		
Vatten, fylla på	152, 154		
Vinterdrift	151, 154		

Vevmanövrerad taklucka	69
Insektsskydd	69
Öppna	69
Plisségardin	69
Stänga	69
Störningsorsaker	237
Vikt i körklart tillstånd	18, 20
Vikter av extrautrustningar	239
Vilospänning	107
Vilostrom	107
Vintercamping	261
Vinterdrift	199
Vinterskötsel	199

Y

Ytterbelysning	
Glödlampor, byte	207
Kontrollera	33
Störningsorsaker	225
Yttre anslutning se 230 V-anslutning	45

